ཀློ་ད་ཚ

ཟབ་དོན་གདམས་ངག་མི་མིག་ལྟེད་གསེར་གྱི་

ཐུབ་མཆེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། མཁན་ཆུང་པན་ཆེན་ཀུན་མཚག།

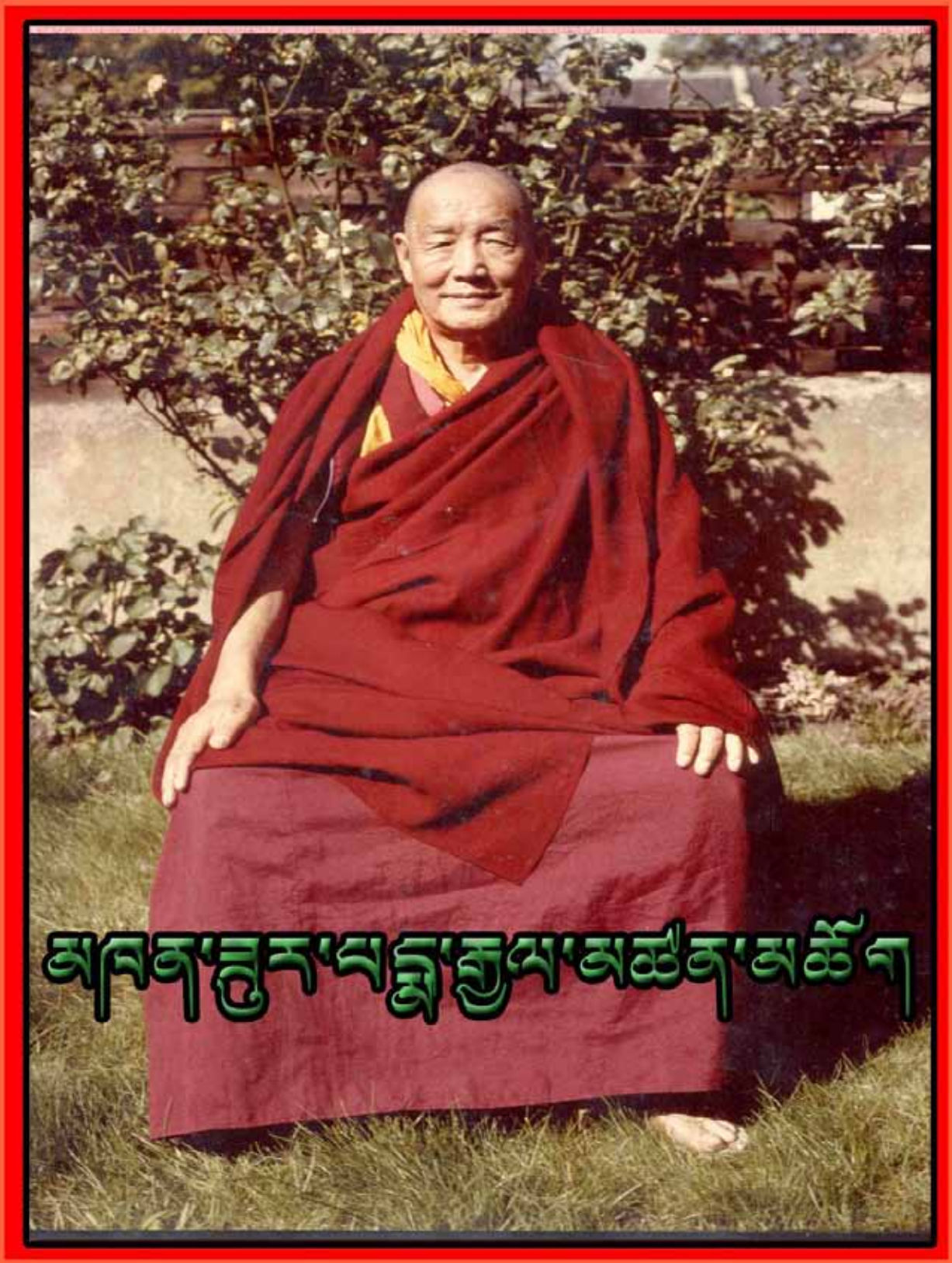
མཁའ་འགྲོ་པ་སྒྲུབ་མཚན་མཆོག

A

དཀར་ཆགསྔོན་གླེང་།.. E མཆོད་བརྗོད རིགས་ཚོགས་དྲུག་གི་བརྗོད་བྱ་གང་བསྟན་མདོར་ཙམ་བཤད་པ།.......1 འཇུག་བྱ་དབུ་མའི་ངོས་འཛིན།... 6 ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེ་ལ་ཚུལ...9 སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་མཆོད་པ།...16 སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་མཆོད་པ།... 29 རྩ་ཤེའི་སྐབས་སུ་རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ཇི་ལྟར་གསུང་ཚུལ་དང་།དེའི་དོན་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ།... 34 ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རྩ་ཤེ་རབ་བྱེད་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ།..40 རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན།.. 48 གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན།..51 སྤྱིར་སྐད་ཅིག་མ་རྩི་ཚུལ་དང་བྱ་རྫོགས་སྐད་ཅིག་མ་དང༌དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཁྱད་པར།..53 རིགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་རིམ་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་སྐྱེ་རིམ་ལ་དཔྱད་པ།...57 དེ་ཉིད་སྤྱོད་འཇུག་གི་ལུགས་སུ་བསྟན་པ།...68 དེ་སྒྲུབ་པའི་ཁུངས་བསྟན་པ།... 78 སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པ་ཐོབ་ཚུལ།.....................................94

B

དཀར་ཆགསེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ།...100 སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ..104 སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་དེ་དག་སྤོང་ཚུལ།..106 ཁོང་ཁྲོའ་དགེ་རྩ་འཇོམས་ཚུལ། ི..128 སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ...135 བདག་འཛིན་རགས་པ་འཇོག་ཚུལ..137 སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པ།..148 འགོག་ལྡན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་མིན་ལ་དཔྱད་པ།...150 སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ།..155 ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་བཤད་པ།...163 དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་ཚད་འང་བློ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ།.....................................165 ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར།............................168 རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན།..171 འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་རྫུན་སྒྱུ་མའི་དཔེས་བསྟན་པ།..............................177 སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་འགོད་པ།..183 སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་པ།..197

C

དཀར་ཆགསློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པ།........198 སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱིས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པ།......215 དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན།....................................... 221 ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཚུལ།.. 223 ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་ལ་ཚུལ། .... 230 ངར་འཛིན་འཇིག་ལྟ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་སྐོར།..................... 238 རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ།... 247 བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཚུལ།.. 248 ཐལ་ཟློག་གི་སྐོར་བཤད་པ།... 253 འདི་ལ་འཕྲོད་ནས་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་ལ་དཔྱད་པ།................................... 267 ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་མེད་ལ་དཔྱད་པ།.. 275 རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་དང་དེ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།...........294 ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ།....................... 302 བདག་སྐྱེ་དགག་པ།... 310 གཞན་སྐྱེ་སྤྱིར་དགག་པ།.. 315 གཞན་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།... 326 བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག.. 333

D

དཀར་ཆགབདེན་གཉིས་གང་ལ་དབྱེ་གཞིར་འདོད་ཚུལ།.. 340 ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་སྒོ་ནས་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པ།...................... 343 འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོས་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ།.................... 350 བདེན་གཉིས་སོ་སོའ་ངོ་བོ་བཤད་པ། ི.. 359 ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ།...................................... 362 ཉོན་མོངས་དེ་དག་སྐྱེ་བའིེ་རིམ་པ་བཤད་པ།.. 366 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ།.. 376 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ།................................. 393 དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ།... 409 ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད།..421 ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་ཡང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ།.........426 གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་ཚུལ། ི................................... 428 ཞིག་པ་དངོས་པོ་སྒྲུབ་ཚུལ།... 438 ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་འཇོག་པ།.........................449 ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དཔེ་བསྟན་པ།.................................... 451 ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་པ།....................456 པར་བྱང་སྨོན་ཚིག།.. 465

E

སྔོན་གླེང་།
སྔོན་གླེང་།

༄༅། །ཨོཾ༔སྭ་སྟི། མཁས་པའི་དབང་པོ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གསུང་ཡིག་ཆའི་དྭོགས་གཅོད་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ་ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་རྩོམ་སྒྲིག་ཇི་ལྟར་བགྱིས་པའི་ཚུལ་མདོར་ཙམ་སྔོན་དུ་གླེང་བར་བྱ་བ་ལ། འཛམ་གླིང་འདི་ཆགས་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་གཞན་ལ་བྱུང་མ་མྱོང་བའི་བསྟན་པའི་སྤྱི་བགེགས་ཤིན་ཏུ་ཚབས་ཆེ་བ་ཞིག་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་གནམ་ས་ཁ་འཐབ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ནི་ཀུན་གྱིས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་ལ། འོན་ཀྱང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ལས། དེ་ལྟར་བསྟན་དགྲས་གནམ་ས་ཁ་ཟུམ་པ་ལྟ་བུས་དམ་བཙིར་དེའི་འོག་ནས༌། ྋགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་སྣེ་འཁྲིད་དེ་བོད་མི་བརྒྱད་སྐོར་བྲོས་བྱོལ་གྱིས་རྒྱ་བལ་ས་ཁུལ་དུ་རིམ་ཐར་ཐུབ་བའི་ཁྲོད་ནས་ཆོས་ཀྱི་བང་མཛོད་འཆང་བའི་མཁས་གྲུབ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཀྱང་བྱོལ་ཕེབས་ཐུབ་ཡོད། དེ་དག་སྐབས་དེར་ཉ་ཚོགས་བྱེ་ཐང་དུ་བསྐྱུར་བ་ལྟ་བུས་ལན་གཅིག་ཅི་བྱ་གཏོལ་བྲལ་དུ་གྱར་ནའང༌། ྋགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའ་རླབས་ཆེན་ཐོགས་ ིམེད་ཀྱི་མཛད་བཟང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མེ་རོ་སླར་ཡང་གསོ་བའི་ཐབས་ལམ་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་གསར་འཛུགས་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པའི་ཡ་གྱལ། འབྲས་སེར་དགའ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་ཆོས་རྒྱུད་བཞིའི་བསྟན་པའི་བསྟི་གནས་ཁག་ཀྱང་འཛུགས་བསྐྲུན་རིམ་མཛད་དང་ཆབས་ཅིག་ཡིག་ལམ་དུ་མ་གསལ་བའི་མཁས་དབང་གོང་རིམ་ནས་གསུང་རྒྱུན་ཡོད་པ་སོགས་གཏམ་བུ་འབྱར་གྱི་མན་ངག་དང་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་བཞེས་འགངས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་སླ་བའི་ཐབས་འཕྲུལ་གསར་གཏོད་སྣ་ཚོགས་ཤིག་དགོས་གལ་ཆེ་བས་ན། ྋགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་དེ་དབང་ལ་གཟིགས་ཏེ། དེ་དག་

F

སྔོན་གླེང་།
གི་སྐོར་རྩོམ་སྒྲིག་རྒྱ་ཆེ་དགོས་པའི་བཀའ་གནད་རྡོ་རྗེའི་མདུད་བརྒྱ་ཇི་ལྟར་བཅིངས་བའི་སྐོར། ཕར་ཕྱིན་རྩོམ་སྒྲིག་གི་གླེང་གཞིའི་ནང་བཀོད་ཟིན་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞིང༌། དེ་མཚུངས་བློ་གླིང་གྲྭ་ཚང་དང་དགེ་ཕྲུག་མང་པོས་ཀྱང་ནན་དུ་བསྐུལ་བ་ལྟར་དགེ་འདུན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བས་འཛིངས་ཆེ་ཡང་བར་གསེང་བག་ཡངས་སུ་མ་བཏང་བར་གཞུང་ཆེན་གསུམ་གྱི་ཟིན་བྲིས་རིམ་དོགས་པར་བཏབ་སྟེ། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༠ ལོར་དབུ་མའི་སྐོར་གྱི་ཟིན་དེབ་སྟོད་ཆ་སྨད་ཆ་གཉིས་ཚང་བ་ལེགས་གྲུབ་སོང་ཡང༌། པར་འདེབས་པའི་ལས་བྲེལ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་ལས་དེང་བར་ལུས་ཤིང༌། ད་ཆར་སྟོད་ཆ་ཚང་བ་པར་འདེབས་གྲུབ་པ་དང༌། སྨད་ཆ་ཡང་འགོ་བཙུགས་ཟིན་ནས་གང་མྱུར་ཐོན་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། གཟིགས་བདེའི་ཆེད་རྩོམ་དེབ་འདི་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཁག་སྔོན་དུ་ངོ་སྤྲོད་མདོར་ཙམ་ཞུ་ན། རྗེ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། བཞི་བརྒྱ་པའི་རྩ་འགྲེལ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ། རྩ་ཤེ་ཊིཀ་ཆེན། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། མཁས་གྲུབ་རྗེས་མཛད་པའི་སྟོང་ཐུན་ཆེན་པོ་སོགས་ནས་གལ་ཆེ་ཁག་རྣམས་ཁ་བསྐངས་ནས་འགྲེལབརྗོད་དང༌། དེ་འབྲེལ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་མཁས་པ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱིས་ལྟ་བའི་བཞེད་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་བསྣོན་པ་བཏབ་སྟེ། དབུ་མ་སྤྱི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་དོན་བཀྲལ་བ་དང་བཅས་དྭོགས་གཞི་ཁག་ལ་དྭོགས་གཅོད། དེ་དབང་ལ་གཞིགས་པས་མཁས་དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་དང་མན་ངག། འཇོགས་མཚམས་བདེ་མིན་ལ་ཟིན་མཚམས་གནང་སྒོ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་རང་བློར་གང་ཆུད་ཀྱིས་གསལ་བཀོད་དང་འབྲེལ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། མཁས་གྲུབ་བསྟན་དར་བ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་སྲོལ་གནད་ཡོད་རྣམས་ཀྱང་གསར་བསྣོན་བྱས་ཏེ། གཅིག་

G

སྔོན་གླེང་།
ཤེས་ཀུན་མཐོང་ལྟ་བུའི་གཞུང་ལམ་ཡངས་པོར་བྱས་ཡོད་ན། དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ་དཀའ་ཚེགས་ཆུང་བ་དང༌། འཇུག་པ་བདེ་བ། གོ་སྟོབས་འདྲེན་སླ་བ་སོགས་དགེ་མཚན་དུ་མ་ཡོད་པས། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་ཕན་རླབས་ཆེན་པོ་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད། འོན་ཀྱང་།དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་ཟབ་ཅིང་བརླིང་བས་གཏིང་དཔོག་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་མ་ཟད། ཚིག་གི་ཟེགས་མ་རེ་ལའང་ཕྲ་ལ་འཛིངས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་དཔྱད་པ་བཅུག་དགོས་པར་བརྟེན། དགོངས་དོན་མ་ལོན་པའམ་ཚིག་དོན་འཁྲུགས་པ་སོགས་ནོངས་པའང་དུ་མ་ཡོད་སྲིད་པས། མཁས་དབང་སོ་སོའ་མདུན་སར་བརྡར་ཤ་གཅད་དེ་འཁྲུལ་བྲལ་ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་དུ་ ིགསལ་ཐུབ་པ་ཅིས་ཀྱང་འཚལ། འདི་ཡང་འབྲས་ཕ་ར་བློ་གླིང་སློབ་ཟུར་པདྨ་རྒྱལ་མཚན་པས། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༤ ཕྱི་ཟླ་༨ ཚེས་༡ དགེ་བར་སྦྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། ཞེས་སྐྱབས་མཆོག་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་དེབ་གསུམ་པ་དབུ་མའི་སྐོར་ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མའི་སྟོད་ཆ་ཕྱག་དེབ་འདི་བཞིན་ཚར་གྲངས་དྲུག་བརྒྱ་ཐམ་པ། བློ་གླིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་འགྲོ་གྲོན་བཏང་སྟེ། གཙུག་ལག་གཏེར་མཛོད་འཕྲུལ་སྤར་ཁང་དུ་སྤར་བསྐྲུན་ཞུས་པའོ། །

ཕྱི་ལོ་༡༩༨༤ ཕྱི་ཟླ་༩ ཚེས་༢ བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༡༡ ཟླ་༧ཚེས ༧ ལ།

1

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

མཆོད་བརྗོད རིགས་ཚོགས་དྲུག་གི་བརྗོད་བྱ་གང་བསྟན་མདོར་ཙམ་བཤད་པ།

༄༅། །སྤྲོས་བྲལ་ཞི་བ་ནོར་བུའི་ལྡིང་ཁང་ཆེར། །ཀུན་ཁྱབ་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེར་ཟླུམ་པའི་གར། །ཕན་བདེའི་འདབ་སྟོང་གྲོལ་བའི་འོད་རླབས་ཅན། ཐུབ་དབང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེར་གུས་ཕྱག་འཚལ། །གང་ཞིག་གཙུག་ན་ལན་གཅིག་མཆོད་པས་ཀྱང་། །ནང་གི་རྨོངས་མུན་ཀུན་ནས་ཞི་མཛད་པ། །རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་དེར་གུས་བཏུད་ཀྱི། །བློ་གྲོས་སྒྲོན་མེའི་སྣང་བ་དེང་འདིར་སྩོལ། །རྣམ་འདྲེན་ཐུབ་དབང་གཤེགས་བའི་ཤལ་ལམ་དུ། །བགྲང་ཡས་མཁས་མང་རྒྱུ་སྐར་ཕྲེང་བའི་དབུས། །མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་འདོམས་པའི་ཕུལ། །དཔལ་ལྡན་ཀླུ་དབང་སྲས་དང་བཅས་ལ་འདུད། །རབ་འབྱམས་རྒྱལ་ཀུན་གསང་གསུམ་བསྡུས་པའི་དཔྱིད། ། གསུམ་ལྡན་ངུར་སྨྲིག་ལང་ཚོར་སྒེག་པའི་དཔལ། །ཞིང་འདིར་བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཞེས།། གྲགས་པའི་བ་དན་སྲིད་རྩེར་བསྒྲེངས་དེས་སྐྱོངས། །མི་ཟད་ལུང་རིགས་མཚོན་རྣམས་འབར་བའི་གཟིས། །ཕས་རྒོལ་གཡུལ་དུ་བཅོམ་པའི་མཚན་པའི་རྔ༌། །བརྡུང་མཁས་པཎ་ཆེན་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཅེས། །འཇིགས་བྲལ་སེང་ཁྲིར་འགྱེང་དེ་གཙུག་ན་རྒྱལ། མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་ལ་བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཐོགས་མེད་འཇུག་པའི་ཐུགས། །བདུད་བཞི་མ་ལུས་འཇོམས་པའི་མཐུ་ནུས་ཅན། །ཡབ་སྲས་རྣམ་གསུམ་སྙིང་དབུས་བཞུགས་སུ་གསོལ། །

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས། མཐར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཀའ་བསྩལ་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ལ་ནང་གསེས་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་མི་འོས་ཀྱང་

2

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བརྗོད་བྱའི་ཆ་ནས་རབ་དང་ཕུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་གསུམ་ལས་ནི་དངོས་བསྟན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཟད་ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན། སྦས་དོན་ལ་ཡུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམ་གྲངས་ངེས་བཅས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ཡུམ་གྱི་མདོའ་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བ་ཕྱེ་ ིབའི་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་མཛད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་གིས་སྟོང་ཉིད་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཡང༌། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་བཞན་གྱི་སྡེ་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲོ་རྟགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་བཀག་ལ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་ལས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བཅུ་དྲུག་བཀག སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པས་རྩ་ཤེས་རབ་བྱེད་བདུན་པར། རྨི་ལམ་ཇི་བཞིན་སྒྱུ་མ་བཞིན། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་གནས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཇིག་པ་གསུངས། །ཞེས་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་རང་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། མདོ་ལས། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་ཡང་མངོན། འཇིག་པར་ཡང་མངོན། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་ཡང་མངོན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེས་རྩོད་པའི་ལན་དུ། སྐྱེ་བའམ་གནས་འཇིག་ཡོད་དམ་མེད། །དམན་པའམ་མཉམ་དང་ཁྱད་པར་ཅན། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་བསྙད་དབང་

3

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གི །གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ། སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་པོ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་རྩོད་
ལན་རྒྱས་པར་གསུངས།

རྩོད་ཟློག་ལས་ཀྱང་རྩ་ཤེ་རབ་བྱེད་དང་པོར། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ན། སྡེ་པ་ཁ་ཅིག དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དགོས་དེ་མེད་ན་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་རྩོད་པ་ན། དེའི་ལན་དུ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་དང༌། དམ་བཅའ་ཡོད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་ཀྱང༌། དེ་འདྲའི་ཁས་ལེན་དང་དམ་བཅའ་མེད་པས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ལན་མཛད། དེ་ལྟར་ཡང་རྩོད་ཟློག་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཀུན་ལ་ཡོད་མིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་ཟློག་པ་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་རྩོད་པ་བཀོད་ནས། ལན་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅའ་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས། ཇི་སྐད་རྩོད་པ་དེའི་ལན་ལྷག་མ་ཡང་རྩོད་བཟློག་གི་གཞུང་ལྷག་མས་རྒྱས་པར་གསུངས། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པས་ནི། ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། །མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་དང༌། ཡོད་པ་བ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། །མེད་

4

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པ་བ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཐར་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྟན།

རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་ཡང༌། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པར། །འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡིས། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་དུ། །རྒྱུ་རྐྱེན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང༌། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིས། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང༌། ། ཕྱོགས་མཐའ་གཏུགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དང༌། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ལམ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་བགྲོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་གསལ་བར་བསྟན་པའོ།

འོ་ན། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གིས་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བཅུ་དྲུག་འགོག་པར་གསུངས་ན། དེ་དག་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གི་འགྲེལ་པ་ལས་འདིར་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚད་མ་དང༌། གཞལ་བྱ་དང༌། ཐེ་ཚོམ་དང་། དགོས་པ་དང། དཔེ་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་། ཡན་ལག་དང༌། རྟོག་གེ་དང༌། གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང༌། རྩོད་པ་དང་།བརྗོད་པ་དང༌། སུན་འབྱིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྒོལ་བ་དང༌། གཏན་ཚིག་ལྟར་སྣང་དང་།ཚིག་འདོར་དང༌། ལྟག་ཆོད་དང༌། ཚར་བཅད་པའི་གནས་རྣམས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླངས་པར་བྱས་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང༌། དེས་ན་ཚད་མ་གཞལ་བྱ་ཐེ་ཚོམ་དགོས་པ་དཔེ། །གྲུབ་མཐའ་ཡན་ལག་རྟོག་གེ་གཏན་དབབ་དང༌། །རྩོད་དང་བརྗོད་དང་སུན་འབྱིན་རྒོལ་བ་དང༌། །གཏན་ཚིག་ལྟར་སྣང་

5

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཚིག་ལྟག་ཚར་བཅད་པ། །འདི་དག་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བཅུ་དྲུག་གོ །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་དགག་པ་གསལ་བར་མ་མཛད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་མཛད་ཅིང་ཕྱིས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་གཉིས་ཀ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཁུངས་སུ་མཛད་པས་གཞུང་ཕྱི་མོའ་དབུ་མ་ ིཔ་ཞེས་གྲགས། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྩ་ཤེ་དགོངས་པ་ཐལ་རང་སོ་སོའ་ལུགས་སུ་བཀྲལ་ནས་ ིདབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་ཁྱད་པར་དང་ཐ་སྙད་རིམ་གྱིས་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྲེལ་བ་ལ་བུདྷཔཱ་ལི་ཏ་མཛད།
དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་འགྲེལ་པ་ལ་རང་གཞུང་དབུ་མ་སྙིང་པོ། དེའི་རང་འགྲེལ་རྟོག་གེ་འབར་བ་དང༌། གཞུང་གཞན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལ། རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་འཕྲེང་བ་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེས།
དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་པ་ལ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཡང་ཕྱེས།

6

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་དབུ་མ་སྣང་བ་དང༌། དབུ་མའི་སྒོམ་རིམ་བར་མཐའ་གསུམ་དང༌། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱན་རྩ་བའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་འགྲེལ་པ་ལ་ཉི་སྣང་དང༌། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལ་སོགས་པ་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ།
སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟླ་བ་གྲགས་པས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་རྣམས་མི་འཇུག་པ་དང༌། རང་ལུགས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་ཐལ་འགྱུར་འཐད་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་མཛད་ནས། རྩ་ཤེའི་ཚིག་གི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་པ་ལ་དབུ་མ་ཚིག་གསལ། དོན་གྱི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་པ་ལ་རང་གཞུང་དབུ་མ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད། གཞན་ཡང་བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་དང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བ་བཅས་མཛད་དོ། །སྤྱིར་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད།དེ་བ་ཤར་མ། གུ་ན་ཤྲི། གུ་ན་མ་ཏི། སྠིར་མ་ཏི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ཟླ་བ་གྲགས་པ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་སྟེ་འགྲེལ་ཆེན་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་དང༌། དེ་དག་ལས་འགའ་ཞིག་བོད་དུ་མ་བསྒྱུར་བ་དང༌། འགྲེལ་པ་དེ་རྣམས་མཛད་པ་པོ་གང་ཡིན་སོགས་ནི་ཡིག་ཆར་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་ཕྱེ་བའི་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང༌། འདིར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཀྲལ་བར་བྱའོ། །

འཇུག་བྱ་དབུ་མའི་ངོས་འཛིན།

དེ་ལ་ཐོག་མར་སྐབས་འདིའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་ཅེས་པའི་འཇུག་བྱ་དབུ་མའི་ངོས་འཛིན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ནི་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཉིད་ལ་བྱ་ཡི། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་སོགས་དབུ་མའི་

7

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གཞུང་གཞན་དང༌། གཞི་ལམ་གྱི་དབུ་མ་ལྟ་བུ་དབུ་མའི་དོན་གཞན་ལ་མི་འཇོག་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་འདོད་པས་ཞེས་གསུངས།

རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་རྩ་ཤེ་ཁུངས་སུ་མཛད་པ་ན་དབུ་མ་ལས་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་སོགས་དབུ་མའི་གཞུང་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པར་རང་མིང་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་སྐད་དུ་དབུ་མ་ལས། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང༌། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས་ཇི་སྐད་དུ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཇི་སྲིད་ཕུང་པོ་འཛིན་ཡོད་པ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། ཇི་སྐད་དུ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། ཡོད་པས་རྣམས་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། རྩ་ཤེ་ལ་དབུ་མ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྤྱིར་དབུ་མ་ཞེས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་དབུས་ཉིད་དབུ་མའོ་ཞེས་རང་གིས་དོན་དེ་ཕན་པ་བརྗོད་པའོ། །དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཀ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་དང༌། སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་བསྟན་བཅོས་བྱ་བའམ་དབུ་མ་ཞེས་པའི་མིང་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དབུ་མ་སྟེ། ཡང་ན་ཀ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་དབུ་མ་ཞེས་བྱ། དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའི་མཐའོ། །

ཞེས་དབུ་མའི་གཞུང་དང་ལམ་དང་གྲུབ་མཐའ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བཤད་ཀྱང༌། འདིར་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དབུ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་རྩ་ཤེ་ལ་དེ་

8

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ལྟར་སྨོས་སོ། །དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང༌། དབུ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དབུ་མ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་ན་མཐའ་དོར་བའི་དཀྱིལ་ལ་དབུས་ཞེས་པ་ལྟར་འདི་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང༌། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇོག་ཅིང༌། དེ་རྟོགས་པའི་ལམ་ནི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་དབུ་མ་དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག་ཀྱང༌། དེ་གཉིས་སོ་སོའ་ལྟ་བ་གཉིས་པོ་དོན་མི་ ིགཅིག་སྟེ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དབུ་མ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཤེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་ན་ལྟ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང༌། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ན་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ན་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟ་བ་ཡིན་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ནི།དབུ་མ་དང་།སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་འཇོག་གམ་སྙམ་སྟེ། སྤྱིར་ན་མཐའ་ཞེས་པ་དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་ན་བྲག་གཡང་ལ་མཐའ་དང༌། དེ་ལ་ལྷུང་བ་ལ་མཐའ་ལ་ལྟུང་ཞེས་སྨྲ་བ་བཞིན་འདི་ཡང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ཅིང་ཞེན་པའི་ཡུལ་ལ་མཐའ་དང་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་མཐའ་དེར་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱ་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དབུས་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མཐར་འཛིན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང༌། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་ནི། དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དང༌། དེའི་ལྟ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འབྱེད་དོ། །

འོ་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྒོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་

9

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མ་གསུངས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལུགས་གཞན་ཡིན་ལ་དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཙམ་ལ་བཤད་ནས་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་བཤད་པས་འདིར་མི་འདྲའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་མེད་དུ་ལྟ་བ་ཞེས་པ་དང༌། མཐར་འཛིན་ཞེས་པ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་མཐར་འཛིན་ལ་བྱ་ཡི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཁྱེན་བརྩེ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་སོགས་ལ་མི་འཇོག་པ་ནི་ཤེས་སླའོ། །

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་བྱ་འཇུག་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིག་ཆ་ལས་གསུངས་ཀྱང༌། འཇུག་བྱ་དབུ་མ་ལ་ནི་རྩ་ཤེ་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པར་སྔར་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན། འཇུག་བྱ་དབུ་མ་རྩ་ཤེ་ལ་འཇོག་ན། དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་དབུ་མ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་དབུ་མ་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་སྤངས་པས། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེ་ལ་ཚུལདེ་ཉིད་རྩ་ཤེ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་འཇུག་པས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེ་ལ་འཇུག་པ་དེ། དེ་ལ་ཟབ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་འཇུག་པ་ལས་

10

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།རྩ་ཤེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འགྲེལ་བ་ཚིག་གསལ་གྱིས་ཀྱང༌། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཞུང་འདིས་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་རྒྱས་པར་དགག་པ་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ།

དབུ་མ་སྙིང་པོ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱང༌། རྩ་ཤེ་ལ་ཟབ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་ཐལ་ཏེ། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་རྒྱས་པར་དགག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང༌། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེ་ལ་འཇུག་པ་ཞིག་མེད་ན། རྩ་ཤེ་ལ་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང༌།
སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དེ་འཇུག་པ་བརྩམས་པའི་
དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདིས་བདེན་གཉིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེ་ལ་འཇུག་པ་དང༌། ཆོས་རྣམས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཅིང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་དང༌། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དགག་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེ་ལ་འཇུག་ཅེས་པ་རྣམས་གནད་གཅིག་པས་དེ་དག་གཞུང་འདི་རྩ་ཤེ་ལ་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་དུ་སྨྲ་སྟེ། གོ་བ་ཆགས་པ་ཉུང་བར་སྣང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས།

དེ་རྣམས་གནད་གཅིག་ཏུ་སོང་ཚུལ་ནི། རྩ་ཤེར། དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ལས། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་མོད།

11

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འཇུག་པས་རྩ་ཤེའི་དོན་འཆད་པ་ན། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་དགག་བྱ་བཀག་ཤལ་དུ་ཆོས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས། བདེན་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མ་འགལ་བར་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། གཉིས་ཚོགས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།

འཇུག་པ་རྩ་བར། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྙེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་བརྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་སོགས་དང༌། འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་ཀྱིས། །གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང༌། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ། །ཚོགས་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན། །ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྟོང་ལས། །ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང༌། །སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང༌།

གང་ཕྱིར་ཐུབ་པས་བདག་དེ་ས་ཆུ་མེ། །རླུང་དང་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ། །ཁམས་དྲུག་དང་ནི་མིག་སོགས་རེག་པ་ཡི། །རྟེན་དྲུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བསྟན་ཞིང༌། །ཞེས་པ་དང༌། ཉི་མ་དང་ནི་གཟུགས་བརྙན་རྣམ་པར་ཕྲད་དང་མ་ཕྲད་པར། །མི་རིགས་མོད་ཀྱི་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང༌། །མི་ལྡན་བཞིན་དུའང་རང་གི་བྱད་བཞིན་མཛེས་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གདོང༌། །ཞེས་དང༌།

དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་ཅན། །ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་བྱེད་པོ་ཞེས་འགྲོར་བསྙད། །སྐྱེ་བོ་
རྣམས་ལ་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འགྲུབ། །འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བརླག་ཅིག །ཅེས་དང༌། གང་ཕྱིར་ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལྷན་ཅིག་རྩོད་མི་མཛད་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་

12

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་བུད་ཤིང་ལ་སོགས་དང༌། །ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཚན་གཞི་མེ་ལ་སོགས་དོན་དག །དེ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་རྣམ་དཔྱད་བྱས་པས་རྣམ་བདུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང༌། །དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་དང༌། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གྲགས་པའམ་མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་མས་གཞལ་བ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་ཚུལ་རྫོགས་པའི་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གསུངས། །

ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་གཞག་དུ་མར་བསྒྲུབ་པར་མཛད་ཅིང༌། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བ་འགྱུར་ན་ནི། །ཞེས་པ་ནས། ཡོད་ཅེས་དྲངས་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བསྟན།

གཟུང་བ་མེད་པ་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང༌། །ཞེས་པ་ནས། སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཉིད་དམིགས་ཀྱིས་ཕུག་སྟེ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང༌། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་རིག་བཀག་པ་དང༌།
ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པའི་སྒྲས་ཕྱི་དོན་མི་འགོག་པར་ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་སེམས་གཙོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བ་བློ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མྱོང་གིས་ཁྱབ་པ་དང༌། དེའི་གནད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་དང༌། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་མི་འགག་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་

13

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཞིག་པ་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པར་མཛད་པ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་། རྩ་ཤེ་ནས་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པར་འཇུག་པའི་གཞུང་འདིས་རིགས་པ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པར་མཛད་པས་སོ། །
དེས་ན་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་སོགས་ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ་བ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡེ་ནས་མ་སོང་བར་གཟིགས་ནས། འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། འཇུག་པའི་གཞུང་འདིས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཤིས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང༌། རང་རྒྱུད་པ་དང་རྣམ་རིག་པ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ། རྩ་ཤེའི་དོན་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བ་ལ་དབུ་མ་འཇུག་པ་འདི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས། རང་གིས་དབུ་མའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ། དབུ་མ་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དང་མཐུན་པར་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ངེས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་བརྩམས་པར་གསུངས་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཚུལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དགག་པ་རྩ་ཤེ་དང༌། ཚིག་གསལ་མི་རྒྱས་པར་འདིར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེའི་དོན་ལེགས་པར་ངེས་པ་ནི་གཞུང་འདིས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཅིག་གོ །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས།

གཉིས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ནི། རྩ་ཤེས་བསྟན་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་

14

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གཞུང་འདིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་ཆོས་གསུམ། འཕགས་པ་སློབ་པའི་ས་བཅུ། འབྲས་བུའི་ས། ས་ལྔ་ ིཔ་དང་དྲུག་པའི་གོ་རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ།

འདི་ལ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་དར་ཊིཀ་ལས། བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་མངོན་མཐོ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བསྟན་མོད་ཀྱི། གཙོ་བོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་གིས་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཀྱང༌། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟོགས་དགོས་པ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཙོ་བོའ་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་རྩ་ ིབ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང༌། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་ ིཔ་ནས་སྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག རྩ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བཞེད་མོད་ཀྱང༌།

རང་ལུགས་ལུང་དེའི་དགོངས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བས་གཏན་ལ་དབབ་
བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་དཔྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྟན་བྱ་ཡི་གཙོ་བོའ་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་དེ་ ིལྟར་མིན་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ལ་བྱ་ན། རྩ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་ཙམ་བསྟན་ཀྱང༌། ིལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པ་ནི་དབུ་མ་འཇུག་པས་ཁ་བསྐོང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་མིན་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའ་དངིོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང༌། སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་རྩ་ཤེ་དང༌། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་སོ་སོར་བརྩོམ་པའི་རྣམ་དབྱེར་མི་འཐད་པ་དང་དེ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་འཇོག་པ་ཡང༌། རང་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་བསྟན་པ་ ིཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་རིགས་

15

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པ་མ་བསྟན་པར་དོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རྩ་ཤེ་ལས་ཟབ་མོའ་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ ིཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མ་བསྟན་ཀྱང༌། གཞུང་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང༌། རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཞུང་འདིར་ ིལྟ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མ་བསྟན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིག་ཆར། ཁོ་ན་རེ། རྩ་ཤེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་
བསྟན་པར་ཐལ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སློབ་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞིགམི་སློབ་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་དང༌།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག། རྩ་ཤེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་མ་བསྟན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཐུགས་བརྩེ་ཉེར་བཟུང་ནས། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་སྔར་བཤད་པས་ཤེས་ནུས་སོ། །

འོན་ཏེ་གཞུང་འདིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པ་བསྟན་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་ ིགྱི་ངོ་བོ། དམིགས་རྣམ། རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་མཐར་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་སོགས་བསྟན་དགོས་པས་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ཏོ། །གཞན་དུ་ན་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དབུ་

16

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་གི་བརྗོད་བྱ་སོ་སོར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དང༌། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལྟར་རྩ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འཇུག་པ་རྩ་ཤེས་ལ་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

ལུང་དེ་ལས་རྩ་ཤེས་བསྟན་པ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པས་བསྒྲུབ་ཅེས་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སོགས་འཕགས་པའི་གཞུང་གཞན་ལས་ཁ་བསྐང་བ་ཙམ་ལ་འཇོག་ཅིང༌། དེ་ལས་གཞན་དུ་འཇུག་པས་སྒྲུབ་ཚུལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་དེར་བསྟན་པའི་ལམ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གཞན་འཕགས་པའི་མན་ངག་གིས་ཁ་བསྐང་ན་ཤིན་ ིཏུ་ལེགས་པས། དེ་སྐོང་བ་ལ་སོ་སྐྱེའི་སའི་ཆོས་གསུམ་དང༌། འཕགས་པ་སློབ་པའི་ས་བཅུ་དང༌། འབྲས་བུའི་ས་དང་ས་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པའི་གོ་རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩ་ཤེའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚེ། འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་དྲན་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་དབུ་མ་འཇུག་པ་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་ཤེའི་ལམ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྩ་ཤེ་ལ་ཟབ་པ་དང༌། རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འཆད་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་མཆོད་པ།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་

17

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་བསྟོད་པར་བགྱི། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་མཆོད་པ་བརྗོད་པ་དང༌། དང་པོ་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང༌། །ཞེས་པ་ནས། གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བར་མཐོང་བ་ཡི། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྙིང་རྗེ་གསུམ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་མཆོད་པ་བརྗོད་པའོ། །

ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པ་མཛད་ཚུལ་ནི། ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཐུབ་དབང་གིས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའ་ཆོས་བསྟན་པ་ན། དེ་ལ་ཉན་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་པས་ ིརང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལས་སྐྱེས་བ་དང༌། ཐུབ་དབང་རྣམས་ནི་རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་དང་། རང་གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ལས་འཁྲུངས་པས། དེ་ཉིད་བྱང་སེམས་ལས་འཁྲུངས་པ་དང༌། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་དང༌། འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང༌། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་རྒྱུའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་འཁྲུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར། མཐར་གཏུགས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ་དང༌། གང་ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་བློ་དང༌། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། །ཞེས་པས་གཉིས་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

18

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

གཉིས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མྱོང་གི་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བས།

དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདིར་ཁས་མི་བླང་ངམ་ཞེས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་དུས་མཉམ་པས་དེའི་རྒྱུ་ནི་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན།
སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱིར་བྱང་སེམས་ཙམ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མྱོང་གིས་མ་ཁྱབ་པ་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ལུང་སྔར་དྲངས་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཁས་ལེན་ལ། འདིར་གཙོ་བོ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལྟ་བུ་བྱང་སེམས་དབང་རྣོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་ཇི་སྐད་བརྗོད་བའི་གནོད་བྱེད་མི་འཇུག་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་འཚོལ་སྔོན་བཏང་སྟེ། །དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་གྱུར་ནས། །ལྟ་ངན་ཐིབས་གནས་འཇིག་རྟེན་ལ། །སྙིང་རྗེ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་སུ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་པ་ཡང་བསྒོམ་བྱུང་གི་མྱོང་བ་ཐོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་བཞག་ན་བདེན་ཡང༌། འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དེ་བསྒོམ་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་བཅོས་མ་བ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་འདི་ལ་གཉིས། གཉིས་མེད་རྟོགས་པའི་བློའ་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་བཤད་པ་དང༌། འདིར་བསྟན་ ིབྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྟུལ་རྣམས་ལ་ནི་འདི་འདྲའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་

19

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སྟེ། དེ་དག་གིས་དེ་ཁོ་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་དབང་རྣོན་ཡིན་ཡང་ལམ་མ་ཞུགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་གྱི་རྒྱུར་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་རྩ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བའི་སྒོ་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མིན་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཙམ་ལ་ནི། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་མི་དགོས་ཏེ། རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཙམ་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་སྐྱེ་བ་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་ཤས་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཤགས་དྲག་པོ་སྐྱེས་ནས། དེས་དྲངས་པའི་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་བའི་འཇིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པ་ངང་གིས་འཇུག་པའི་གཉིས་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུ་འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་གྱི་ནང་གི་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་བྱས་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། འདིར་བསྟན་གཉིས་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེད་པའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །

འོ་ན་ཡིག་ཆར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་ཅི་ཡིན་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྔོན་དུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་འགྲོ་དགོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཅི་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་བསྐྱེད་ ིཔ་ལ་སྔོན་དུ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱེད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་གང་ཞིག ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མིན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཐར་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ལམ་

20

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།རིམ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཐར་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་དེ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མིན་སྐྱེ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ཐལ། ཐར་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མིན་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་རིམ་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་ལྟར་ཀྱང་དཔྱད་པར་མཛོད་ཅིགཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མིན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཐར་པ་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པ་དང༌། དེ་ལ་ཡང་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པ་སོགས་གསུངས་པར་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དང༌། སྟོང་ཉིད་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཐེག་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འདོད་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་ཀྱི་བློ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དོན་ནི་གཞན་གྱིས་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་མྱང་འདས་ལ་འཇོག་པ་གང་ཞིག དེ་ལྟ་བུའི་མྱང་འདས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བློ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མ་མིན་པ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅོས་མ་མིན་པ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ངེས་

21

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང༌། གང་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་སའི་འཁོར་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བདག་འཛིན་གཉིས་རང་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་མཐོང་དགོས་པ་དང༌། འཛིན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཐལ། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མིན་སྐྱེ་བ་ལ་སྔར་བཤད་པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་ན་ཐེག་པ་གཞན་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཐོག་མར་ཞུགས་པའི་ཚད་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མིན་ནམ་སྐྱེ་བ་ནས་འཇོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་ལམ་གཙོ་ལས། དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་ཚེ་ལ་ལོང་མེད་པ། །ཡིད་ལ་གོམས་པས་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་ལྡོག །ལས་འབྲས་མི་བསླུ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས། །ཡང་ཡང་བསམ་ན་ཕྱི་མའི་སྣང་ཤས་ལྡོག །དེ་ལྟར་གོམས་པས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ། །ཡིད་སྨོན་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང༌། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་བློ། །བྱུང་ན་དེ་ཚེ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་པ་ལགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མིན་སྐྱེ་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དོགས་གནས་མཆིས། འོན་ཏེ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མིན་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་ཞེས་སྨྲས་ན་ཡང༌། དོགས་གཞི་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་ཙམ་ལས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མི་འདོད་ཅིང༌། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བྱས་ནས་དེའི་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང༌། དེ་དག་གིས་སྐྱེད་པའི་འཁོར་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་དེས་སྤྱིར་ཐར་པ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་དམིགས་སམ་མི་དམིགས། དང་

22

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པོ་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཀྱིས་བསམ་པས་དྲངས་པའི་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཙམ་གོམས་པས་ཐར་པར་ཐོབ་ནུས་པར་ཐལ།འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་གོ་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཐར་པ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་དམིགས་ན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་དེ་ལྟར་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ལ་དམིགས་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་དེས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །

འོན་ཏེ་སྤྱིར་ཐར་པ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་དམིགས་མི་དགོས་པར་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཐར་པ་ཙམ་ལ་དམིགས་པས་ཆོག་གོ་ཞེ་ན་ཡང༌། ཕྱི་རོལ་གྲངས་ཅན་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སོ་སོའ་གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་ཐར་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཅིག་ཁས་བླངས་ ིནས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དོགས་དཔྱོད་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལས།

རང་ལུགས་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་གནས་ཤེ་ན། དེ་ཡང་ལུགས་འདིར་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་རྩ་བར། དང་པོ་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང༌། །བདག་གིས་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ། །ཟོ་ཆུན་འཕྱན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །འགྲོ་ལ་ཞེས་དང༌། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིགས་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་བློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང༌། །
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བསྟན། མདོ་ལས། སྟོང་པ་ཞི་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། །མི་ཤེས་པས་ནི་འགྲོ་བར་འཁྱམས་

23

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གྱུར་པ། །ཞེས་པ་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོ་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཡང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བསྟན་ནས་འཛིན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་དང༌། དེ་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་། ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་སྤངས་པ་ལ་ནི་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་མེད་ཆོས་ལ་རབ་རྟོག་ཅིང༌། །དེ་དག་བརྟགས་ནས་གང་ཞིག་སྒོམ་བྱེད་པ། །འབྲས་བུ་མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། །རྒྱུ་གཞན་དག་གིས་ཞི་བར་འགྱུར་མི་སྲིད། །ཅེས་དང༌།
བཞི་བརྒྱ་པར། ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང༌། །ཞེས་ཞི་བ་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་རྩ་བ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་བའི་བློའ་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་ ིཐར་པ་ཐོབ་པ་ནུས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བདག་མེད་རགས་པ་སོགས་རྟོགས་པའི་ལམ་ལས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་མི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་མོད་ཀྱང༌།

ཡིག་ཆའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་སྤྱིར་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མིན་སྐྱེ་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྔོན་སོང་སྒྲུབ་པ་འཐད་པ་དཀའ་སྟེ། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་མྱོང་བ་ཐོན་ཚུལ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སེམས་ལ་བརྩེ་སོགས་གོམ་སྐྱེ་བ། །རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་འགྱུར་ཏེ། །མེ་ལ་སོགས་པས་ཤིང་དག་དང༌། །དངུལ་ཆུ་དང་ནི་གསེར་སོགས་བཞིན། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཁྱོད་གོམ་པའི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་རྩོལ་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ཡིན་

24

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ལ། གང་ལ་ངེས་པ་འབྱུང་ས་ཡང༌། རྗེའི་ལམ་རིམ་བསྡུས་དོན་ལས། སྡུག་བདེན་ཉེས་དམིགས་བསམ་ལ་མ་འབད་ན། །ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཇི་བཞིན་མི་སྐྱེ་ཞིང༌། །ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་མ་བསམ་ན།།འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་ཚུལ་མི་ཤེས་པས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་སྡུག་བདེན་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་ཞིག་དང། དེ་ནས་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྟན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ། སྲིད་ལ་ངེས་འབྱུང་སྐྱོ་ཤས་བསྟེན་པ་དང། །འཁོར་བ་གང་གིས་བཅིངས་པ་ཤེས་པ་གཅེས། །ཞེས་ཇི་ལྟར་གདམས་པར་མཛད་པ་བཞིན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་ལྟར་ཡིན་ཡང༌། འབྲས་བུ་སྡུག་བདེན་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསམ་ཚུལ་ལ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་མེད་ཅིང༌། དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་རང་སྟེང་དུ་ཡང་ཡང་གོམ་པ་ལས་དེ་ནམ་ཞིག་ན་འཁོར་བ་མེ་དོང་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལས་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ལ་སྔོན་དུ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དངོས་དང༌། དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་ལ་ཚད་མས་ངེས་ཤེས་རྙེད་པ་མ་བྱུང་ཡང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མིན་སྐྱེ་བ་ཁས་བླངས་དགོས་ལ།

འོན་ཀྱང་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་དང་འགལ་བ་མི་སེམས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་དབང་རྣོན་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྔ་རོལ་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་གསུངས་ཤིང༌། དེ་བཞིན་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་སུ་མཆོད་བརྗོད་དུ་རྒྱན་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་གྱིས་ཡུམ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་ལྡོག་ཏུ་མེད་པའི་དྭངས་བ་ཤགས་དྲག་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ཡང་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་

25

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ནང་གསེས་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང༌། སྤྱིའི་ཆ་ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་ཅི་ཡིན་ཡང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ། དེའི་སྔོན་དུ་ཐར་པ་ཐོབ་ནུས་དང༌། སྒྲིབ་པ་སྤོངས་ནུས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས། དེ་གྲུབ་པ་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་ངོས་ཟིན་ནས་དེ་རང་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ངེས་དགོས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྔོན་སོང་ཡིན་པ་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང༌།

ཡིག་ཆའི་སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད་སོགས་ཀྱི་ལུང་གོང་འོག་གུང་བསྒྲིགས་ཏེ་བལྟས་པས་ཀྱང་ཤེས་པ་ནུས་ཏེ། མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་ལུང་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཡང༌། སྤྱི་དོན་ལས། ཁ་ཅིག འདི་ལ་དཔགས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣོན་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གདུལ་བྱ་དེས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ངེས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ལྟ་བ་དེ་བསྐྱེད་པར་རྒྱུད་བླ་ཊིཀ་ཆེན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་ལ་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་གསལ་བར་གསུངས་པས་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ། །

ཡང་མཁས་པའི་འཛིན་མཚམས་གཞན་ཞིག་ལ་ཡིག་ཆར། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་མཛད་པ་བཞིན་ལུགས་འདིའི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མིན་སྐྱེ་བ་ལ་ཐར་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་དགོས་པས། དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་གི་རིམ་པར་ངེས་ནས་འཁོར་བ་སྤངས་ནུས་དང༌། ཐར་པ་ཐོབ་ནུས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་

26

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན་ཐར་པ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སྟེ། དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློ་བཅོས་མིན་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐར་པ་ཐོབ་ནུས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ཡང༌། གང་ལས་ཐར་པའི་འཁོར་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་སྤོང་ནུས་སུ་གྲུབ་དགོས། དེ་ཡང་དེ་དག་གི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །

དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྙེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་དེ་རྗེས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མིན་སྐྱེ་བ་དང༌། དེ་ནས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་སྐྱེ་བ་འཇོག ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་སྔར་བཤད་པའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཙམ་ཞིག་ཁས་བླངས་ཀྱང༌། ལྟ་བ་མ་རྙེད་པས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མིན་རེ་ཞིག་མི་སྐྱེའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱང་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དང༌། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང༌། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མིན་སྐྱེ་བ་ནི་སྔར་བཞིན་ཡིན་ལ།

འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་སྔར་ལམ་གཙོ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་ངང་གིས་སྐྱེ་པ་དང༌། ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བློ་ཤགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་སྐྱེ་བ་ན། དེ་དག་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དང༌། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང༌། སྙིང་རྗེ་ཆེན་ ིཔོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མིན་སྐྱེ་རུང་གི་རྣམ་གཞག་འཐད་དོ་ཞེས་ཞིབ་ཆ་གནང་སྲོལ་ཡོད་པས། ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང༌། གང་ལྟར་ཀྱང་དཔྱད་པ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ད་དུང་ཡང་དཔྱད་གཞི་ཆེ་བས་དཔྱད་པར་མཛོད་ཅིག

27

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

གཉིས་པ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་འདིར་བསྟན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་པ་ལ་ཐོག་མར། དེ་འདྲའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་འདིར་འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ལ།

མདོ་ལས་ནི། རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ནས་ཆོས་ཉིད་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་སེམས་གང་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་མ་རྫོགས་ལ།

ཡང་འགྲེལ་པར། བདག་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་ནས་བཏོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་གཅིག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བླངས་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དེ་འདིར་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ནི་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་འགྲེལ་བར་སྙིང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རོ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཉེན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐོབ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་གསལ་བར་བཤད་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལེགས་ཤིང༌། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་

28

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པ་དང་ལུགས་འདི་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ། ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་དེའི་དམིགས་རྣམ་སོ་སོར་གསུངས་ནས་འདིར་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡང་བཅོས་མིན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་དང་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྔོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་གསུངས་ལ།

དེས་ན་འདིར་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་སྒོམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་དང་དམིགས་རྣམ་མཐུན་པའི་བློ་བཅོས་མ་བ་ཞིག་ལ་བྱ་སྟེ། ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བ་ལས། ཇི་ལྟར་ཤན་པ་དེ་བཞིན་སྨྲ་བ་སྟེ། །རོ་ལྟ་བུ་ནི་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་སྒོམ་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི་བསྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་དཔེར་ན་བུར་ཤིང་གི་ཤན་པའི་རོ་མྱོང་བ་དང༌། ཤུན་པའི་ནང་གི་རོ་མྱོང་བ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་ཙམ་ནི་ཚིག་རྗེས་འབྲངས་པའི་གོ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་བུར་ཤིང་གི་ཤན་པའི་རོ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཟེར་ཡང༌། སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོངས་པའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་སྦྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལེགས་པར་འཁུལ་ཐུབ་པའི་མྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་ནི་ཤན་པའི་ནང་གི་བུར་ཤིང་དངོས་ཀྱི་རོ་དང་འདྲ་བས་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཡིག་ཆར་ཡང་འདིར་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བར་བཤད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་སྒོམ་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི་བསྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྔ་མ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་

29

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ལ་བྱེད། ཕྱི་མ་ནི་དེ་ལ་སྒོམ་བྱུང་གི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་མྱོང་བ་དང༌། ཡིད་འགྱུར་བའི་མྱོང་བ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་འདིར་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཡང་ཁྱོད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྒྲ་ཡིན། །ཞེས་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཡང༌། དེ་ལ་དེའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇུག་འགྲེལ་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས་རང་གིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགོད་འདོད་པའི་སེམས་དང༌། བདག་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་ནས་བཏོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་སེམས་གཉིས་ལ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་དང་དམིགས་རྣམ་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་མཐུན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། འདིར་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་མིན་ཏེ་སེམས་དེ་གཉིས་སྒོམ་པས་སེམས་བསྐྱེད་སྒོམ་པའི་དོན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་པས་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་ཀྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་གོང་བཞིན་བཀོད་པ་ནི། དེ་དང་འདིར་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སྤྱིར་སེམས་བསྐྱེད་བཏགས་པ་བ་ཙམ་མཚུངས་ཀྱང༌། སྔར་འཇུག་འགྲེལ་དུ་མདོ་དྲངས་ནས་གསུངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཏགས་པ་བ་དེ། འདིར་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་མིན་པ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པར་སེམས་སོ། །

སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་མཆོད་པ།

འོ་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་མཆོད་པ་བརྗོད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དང་པོ་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང༌། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་བསྟན་ཏེ། དེས་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟའི་

30

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དབང་གིས་ཟོ་ཆུན་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་བཞིན་དུ་རང་དབང་མེད་པ་བར་མེད་དུ་འཁོར་བར་འཁྱམས་པའི་འགྲོ་བ་ལ་སྙིང་རྗེ་བར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བསྟོད་པར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་གུས་པས་འདུད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཆུ་ཡི་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟར། །གཡོ་དང་ཞེས་པ་དང༌། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བར་མཐོང་བ་ཡི། །

ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དང༌། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙེང་རྗེ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་བསྟོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཆུ་ནང་གི་ཟླ་བ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་གཡོ་བ་སྟེ་འཇིག་པར་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་དང༌། ཕྱི་མས་ཀྱང་ཆུ་ནང་གི་ཟླ་གཟུགས་ཟླ་བ་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་བཞིན་འགྲོ་བ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པའི་ཕྱིར།

སྙིང་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། མི་རྟག་པ་དང་བདེན་པར་མེད་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་
པར་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བརྩེ་བ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་མཚན་ཉིད། བདེན་མེད་ ིཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བརྩེ་བ་དེ་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་མཚན་ཉིད། བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ ིཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བརྩེ་བ་དེ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ིསྙིང་རྗེ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་ནི། སྤྱིར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་

31

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། ས་བདུན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྙིང་རྗེ་གསུམ་ག་དང༌། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །སྙིང་རྗེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་མི་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་ཞེས་བྱ་ཡི། དེའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་མི་སྦྱོར་རོ། །

ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང༌། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་ལ་དམིགས་པར་གསུངས་ན་དེ་དག་གིས་དམིགས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྙིང་རྗེའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོགས་སུ་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོགས་སུ་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གསུངས་ཀྱི། སྙིང་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དོན་མིན་ཏེ།

འཇིག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སྙིང་རྗེའི་དམིགས་པར་འཇོག་པ་ལ། སྙིང་རྗེ་གཉིས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྔོན་དུ་ངེས་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། སྙིང་རྗེས་དེ་གཉིས་སུ་དམིགས་པ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཡང༌། སྔར་བཤད་པའི་མི་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

32

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

འོ་ན་སྤྱིར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་ཚད་དང༌། དེ་ཉིད་ཉན་རང་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྤྱིར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བའི་ཚད་ནི། སྒོམ་རིམ་ལས། གང་གི་ཚེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བུ་མི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྡུག་བསྔལ་གཏན་ནས་སྦྱོང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྙིང་རྗེ་བཅོས་མ་མིན་པ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་དེ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོའོ། །ཞེས་དང༌། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས། བུ་ཆུང་ངུ་སྙིང་དུ་ཆེས་སྡུག་པ་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་ལ་མ་དེ་ཇི་ཙམ་བརྩེ་བ་སྐྱེ་བ་དེ་ཙམ་པའི་བློའ་ཚོད་ཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་རང་གི་ངང་ ིགིས་སྐྱེས་པ་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ིསེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་མར་ཤེས་པ། དྲིན་དྲན་པ། དྲིན་གཟོ་བ། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ལ་བློ་སྦྱངས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་སྐྱེས་བུས་སྔར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་རང་སྟེང་དུ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་མནར་ཚུལ། དེ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་དམིགས་པ་ཁ་སྤོས་ཏེ་ཐོག་མར་གཉེན་དང་དེ་ནས་བར་མའི་སེམས་ཅན་དང་དེ་ནས་དགྲ་ལ་དེ་ལྟར་བསྒོམས་ནས་མཐར་སེམས་ཅན་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལྟ་བུས་མནར་བ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་བཟོད་པར་མི་ནུས་པ་མཐོང་ནས་དེ་ལས་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཚེ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ།

དེའི་ཕྱིར་རང་འགྲེལ་ལས། འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྡམས་པ་སྐྱབས་མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ་ཞེས་དང༌། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང༌། འདིའི་སྙིང་རྗེ་ནི་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་

33

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པས་ཉན་རང་གི་སྙིང་རྗེ་དང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། ཞེས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ལས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་བྱ་ཡི། གཞན་དོན་ཁུར་འཁྱེར་གྱི་སྙིང་རྗེ་ལ་འཇོག་པ་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ། དེ་ལྟར་བློ་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་པས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་པ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་འདོད་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་མོད།བར་དེར་ལྷག་བསམ་བཅུག་པས་ཅི་བྱ་སྙམ་ན། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་འཕྲད་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པའི་བྱམས་པ་དང༌། སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ཁུར་དུ་བཞེས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་མིན་པ་ལ་མེད་པས་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་བསམ་པ་ལྷག་པས་ལྷག་བསམ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པར་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས་ཤེས་སོ། ཞེས་དང་།

རྒྱུད་བླའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་སྡུད་པ་ནི་བུ་གཅིག་བུ་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ལྷུང་བའི་མ་ལ་བརྩེ་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པ་ཡོད་ཀྱང༌། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་རང་གི་ཁུར་དུ་བླངས་བའི་རྗེས་སུ་བརྩེ་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང༌།

རང་ལུགས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྙིང་རྗེ་དམན་པ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། སྙིང་བརྩེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང༌། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་སུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་ཚད་སྔར་ལྟར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ཤེས་བྱེད་དྲངས་པའི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་

34

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་རང་ལུགས་ལ་འགལ་བར་མི་སེམས་ཤིང་རྒྱུད་བླ་མའི་ཊིཀ་ཀའི་དགོངས་པ་ནི་ཡིག་ཆ་ལས་གསལ་བ་བཞིན་དྲང་དོན་དུ་བཀྲལ་ན་སྙམ་མོ། །དེ་ལྟར་མཆོད་བརྗོད་མཛད་ནས་དགོས་འབྲེལ་ངག་དང༌། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ཟུར་པ་མེད་ཀྱང༌། སྐྱོན་མེད་དེ།

གཞུང་འདིའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ནི། ཟབ་པ་དང༌། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང༌། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མ་རྩ་བའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་བར་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་ལམ་བཞི་བགྲོད་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉིང་དགོས། འབྲས་བུའི་ས་ཐོབ་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་དགོས། དེ་དག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་རག་ལས་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་མ་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་དབུ་མ་རྩ་བ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་མཛད་ནས་མཆོད་བརྗོད་དངོས་སུ་མ་མཛད་པ་ཡང༌། བཤེས་པའི་སྤྲིང་ཡིག་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ། །འཇུག་པའི་གཞུང་འདིས་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་འདོད་ནས་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ་ཡིན་པས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཤགས་ལ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང༌། མཆོད་བརྗོད་དངོས་སུ་མཛད་ནས་ཤགས་ལ་རྩོམ་པ་དམ་བཅའ་ཡོད་པ་འཇུག་པའི་གཞུང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྩ་ཤེའི་སྐབས་སུ་རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ཇི་ལྟར་གསུང་ཚུལ་དང་།དེའི་དོན་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ།

དེ་ལ་འོ་ན། རྩ་ཤེས་མཆོད་བརྗོད་དངོས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་ན་གང་ལ་མཆོད་པ་བརྗོད་པ་དང༌། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་བསྟོད་ཅེ་ན། དེ་ཡང༌། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང༌། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། །ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །སྤྲོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་སྟོན་པ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྨྲ་རྣམས་ཀྱི། །དམ་པ་

35

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བསྟོད་པ་མཛད་པ་པོ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་སྨྲ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྟོད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྱུང་འགག་སོགས་བརྒྱད་ནི། ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉམས་འཕེལ་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་དང༌། རང་གི་དངོས་པོར་རེག་པའི་སྐྱེ་བ་གཉིས། དུས་ལ་ལྟོས་ནས་སྔ་མ་རྒྱུན་ཆད་པ་དང༌། དུས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་རྟག་པ་དང༌། ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་རིང་བ་ནས་ཉེ་བར་འོང་བ་དང༌།ཉེ་བ་ནས་རིང་བར་འགྲོ་བ་དང༌། ཟླ་ལ་ལྟོས་ནས་དོན་སོ་སོའ་ཐ་དད་པ་དང༌། དོན་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་གཅིག་སྟེ་བརྒྱད་དོ། ། ིདེ་ལྟར་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས་ཁྱད་པར་བརྒྱད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་དེ། འགག་པས་ན་འགག་པ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མར་འཇིག་པ་ལ་འགག་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྐྱེ་བས་ན་སྐྱེ་བ་སྟེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོར་ངེས་པའོ། །ཆད་པས་ན་ཆད་པ་སྟེ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྟག་པ་ནི་ཐེར་ཟུག་པ་སྟེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོང་བས་ན་འོང་བ་སྟེ་ཡུལ་རིང་པོ་ནས་གནས་པ་རྣམས་ཡུལ་ཉེ་བར་འོང་བའོ། །འགྲོ་བས་ན་འགྲོ་བ་སྟེ་ཡུལ་ཉེ་བ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཡུལ་རིང་པོར་འགྲོ་བའོ། །ཐ་དད་པ་ནི་དོན་ཐ་དད་པ་སྟེ་དོན་སོ་སོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་གཅིག་ཀྱང་དེ་ཡིན་པས་ན་དོན་གཅིག་སྟེ། དོན་ཐ་མི་དད་ཅིང་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་འབྱུང༌། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འགག་སོགས་བརྒྱད་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་སུ་ལྡན་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་ལ་འཇོག་སྟེ། རྩ་ཤེ་ཊིཀ་ཆེན་ལས། སྐབས་འདིར་ཁྱད་གཞིར་བསྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་འགྲེལ་བར་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བཤད་དོ། །ཞེས་དང༌། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་ལྡན་ལ་ཕན་གནོད་བྱེད་པའི་དངོས་

36

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

པོ་ལ་བདེན་པར་སྨྲ་བའི་འཁྲུལ་གཞི་ཆེ་ལ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་མི་ནུས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ལ་བདེན་པར་སྨྲ་བའི་འཁྲུལ་གཞི་ཆུང་བས་གཞུང་འདིར་ཡང༌། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་ལྟ་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་པོ་བདེན་པར་འགོག་པ་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་ཆེར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྤྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ལ། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང༌། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ༌། །ཞེས་དང་།རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། །འདི་ཡོད་ན་ནི་འདི་འབྱུང་སྟེ། །ཐུང་ངུ་ཡོད་ན་རིང་པོ་བཞིན། །ཞེས་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འཇོག་ཚུལ་ལ་རིང་ཐུང་གཉིས་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སོགས་ཕན་ཚུན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་སོགས་རྟེན་ལྟོས་འཕྲད་གསུམ་པོ་དོན་གཅིག་པ་དང༌། འདུས་མ་བྱས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་མི་འཇོག་པར་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་འབྱུང་བའི་དོན་ཡོད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྩ་ཤེར།གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་ལེགས་པར་འགྲིག་གོ །དེ་ལྟར་ཁྱད་གཞི་གང་ལ་འགག་སོགས་བརྒྱད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང༌། འགག་པ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། སྐབས་འདིར་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་འགག་པ་སོགས་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྔར་བཤད་པའི་ཁྱད་གཞི་རྟེན་འབྱུང་གང་ལ་འགག་སོགས་བརྒྱད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང༌། ཁྱད་གཞི་རྟེན་འབྱུང་དེའི་གཤིས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ལ་དཔྱོད་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་འགག་སོགས་སོ་སོ་མི་ལྡན་པའམ་མེད་པ་དེ་ཁྱད་

37

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གཞི་རྟེན་འབྱུང་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཏེ་གཤིས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་ཤེ་རྣམ་བཤད་ལས། ཁྱད་གཞི་རྟེན་འབྱུང་གང་ལ་འགག་སོགས་གང་ཡོད་པའི་ཁྱད་གཞི་དེ་འགག་སོགས་དེ་དང་དེར་ཡོད་པ་ཁྱད་གཞི་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་གཤིས་ཡིན་མིན་དཔྱད་ནས་ཡིན་པ་འགོག་པ་དེ་རྟེན་འབྱུང་ལ་འགག་སོགས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་དོན་ནོ། །

རྟེན་འབྱུང་གི་འགག་སོགས་གཤིས་ཀྱི་འགག་སོགས་སུ་སོང་ན་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་འགག་སོགས་སུ་འགྲོ་ཞིང༌། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ཡང་རྟེན་འབྱུང་གི་ཡིན་ལུགས་ལ་ཟེར་བས་འགག་སོགས་རང་རང་གི་ཁྱད་གཞི་རྟེན་འབྱུང་གི་ཡིན་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་འབྱུང་འགག་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གཤིས་ལ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་གི་གཤིས་ལུགས་ཡིན་པས་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡང་སྤྱིར་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང༌། ཆོས་ཉིད་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་རང་གི་གཤིས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་རང་གི་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་བོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། མྱུ་གུ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་རང་ལ་ཐ་སྙད་ཚད་མར་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་མྱུ་གུ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་སོང་སའི་མཚན་གཞི་འཚོལ་བ་ན་མྱུ་གུའི་གཤིས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ལ་དཔྱོད་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ན་ཚད་མ་གང་གིས་རྙེད་མི་རྙེད་ཅེས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཉིད་ལ་བྱ་ཡི་ཐ་སྙད་ཚད་མ་འོང་དོན་མེད་ལ།

དེ་ལྟར་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ཚད་མ་དེ་དག་གིས་མྱུ་གུ་དང༌། མྱུ་གུ་འགག་པ་སོགས་རྙེད་ན་མཐར་ཐུག་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པར་སོང་བས་དོན་དམ་པར་འགྱུར་བ་དང༌།

38

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དེས་དེ་ལྟར་མ་རྙེད་པས་ན་བརྟགས་དོན་བཙལ་ནས་མི་རྙེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་མྱུ་གུ་དང་དེའི་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀྱང་མྱུ་གུའི་གཤིས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཁྱད་གཞི་མྱུ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ།

དེས་ན་མྱུ་གུ་དང་དེའི་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཁྱད་གཞི་མྱུ་གུའི་གཤིས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་མྱུ་གུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་སོ་སོའ་གཤིས་ལུགས་སུ་འཇོག་པ་བཞིན་མྱུ་གུའི་ཆོས་ཉིད་ ིཀྱང་རང་གི་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་ན་སྔར་ལྟར་མི་རྙེད་པས།

ཁྱད་གཞི་མྱུ་གུའི་ཆོས་ཉིད་དེ་རང་གི་གཤིས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་མྱུ་གུའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང༌། མྱུ་གུའི་ཆོས་ཉིད་དེ་རང་གི་གཤིས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མྱུ་གུའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་། སྟོང་ཉིད་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་རང་གི་གཤིས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་གྱི། གང་དག་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཁས་བླང་ནས་ཆོས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་།

ཡང་ཆོས་ཉིད་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་ལ། མཐར་ཐུག་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ན་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པས། ཆོས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་ནས་ཚད་མ་གཉིས་པོ་གང་གི་ཡུལ་མིན་པ་བལྟས་ཏེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་སྨྲ་བ་དང༌།

ཁ་ཅིག་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་རྙེད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། དེས་མ་རྙེད་པ་དང་མེད་པ་རྙེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེ་བར་ཐ་སྙད་པའི་ཆོས་རྣམས་

39

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཅང་མེད་དུ་ལྟ་བ་སོགས་ནི་སྔར་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཤེས་པས་ལྟ་བའི་གོལ་ས་ཆེན་པོ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྔར་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་འབྱེད་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། །

ཊིཀ་ཆེན་ལས། མྱུ་གུའི་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་མྱུ་གུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང༌། སྐྱེ་བ་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མིན་ཏེ། རང་ཉིད་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་རྙེད་དོ། །

མྱུ་གུ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང༌། མྱུ་གུའི་སྐྱེ་བ་ཁྱད་བཞིར་གཟུང་ནས་ཁྱོད་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་དཔྱོད་ལུགས་མི་འདྲ་བས་ཁྱད་གཞིར་མྱུ་གུ་དང༌། མྱུ་གུའི་སྐྱེ་བ་སོ་སོའ་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱ་སྟེ། སྔ་མ་བརྟགས་དོན་བཙལ་བའི་བློས་མྱུ་གུ་ཁྱད་གཞིར་ ིབཟུང་ནས་ཁྱོད་དོན་དམ་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཤེར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མྱུ་གུ་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བ་སྒྲུབ་པ་དང༌། མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་འགོད་པ་ན་ཡང་དོན་དམ་པ་རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་མི་སྐྱེ། རྒྱུ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་སྐྱེ། དོན་དམ་པ་རྒྱུ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་མི་སྐྱེ། རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ལས། མྱུ་གུ་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཕྱི་མ་ནི་མྱུ་གུའི་སྐྱེ་བ་ཁྱད་གཞིར་བྱས་ནས་ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རང་དུས་སམ་རྒྱུ་དུས་གང་དུ་ཡོད་ཅེས་དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པར། སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོའང་མིན། །ཞེས་སོགས་སྐྱེ་བ་བརྟགས་དོན་བཙལ་ནས་མི་རྙེད་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་འགག་སོགས་བརྒྱད་ལས་འགག་པ་ཐོག་མར་གསུངས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་སྐྱེ་འགག་གོ་རིམ་ངེས་མེད་དུ་ཐལ་བས་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། སྤྱིར་

40

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།རྟེན་འབྱུང་གི་ཁྱད་ཆོས་མཐའ་ཡས་ཀྱང༌། འདིར་བརྒྱད་བསྟན་པ་ནི་གཙོ་བོའ་དབང་དུ་བྱས་པ་ ིསྟེ། དངོས་པོ་བདེན་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་གྱིས་འགག་སོགས་བརྒྱད་པོ་ཅི་རིགས་པ་ཁྱད་གཞིར་བྱས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་འབྱུང་བ་ལ་ཁྱད་པར་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་བརྒྱད་དག་གཅིག་ཁོ་ན་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ནི་འདི་དག་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་རྩོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཞུང་འདིས་སྟོན་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བྲལ་དུ་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱིས་རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རྩ་ཤེ་རབ་བྱེད་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ།

དེ་ཡང་གཞུང་འདིར་ཚིགས་བཅད་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དགུ་དང༌། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉེར་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་བྱེད་དང་པོས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་མདོར་བསྟན། རབ་བྱེད་གཉིས་པས་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་མདོར་བསྟན། རབ་བྱེད་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

དེའི་ཚུལ་ཡང་རབ་བྱེད་སོ་སོའ་བརྗོད་བྱ་བསྟན་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ཐོག་མར་གང་ ིཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རབ་བྱེད་དྲུག་ནི། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕུང་པོའ་ིམཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་བར་འཛིན་

41

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པའི་མ་རིག་པའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྒོ་ནས་བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་འདི་གསུངས། དེ་ལྟར་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ན། ཕ་རོལ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང༌། འདི་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་པོ་ཡོད་པ་དང༌། དགེ་མི་དགེའི་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྙམ་པ་ན།

དེ་འགོག་པ་ལ། རབ་བྱེད་གཉིས་པར། རེ་ཞིག་སོང་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ། །མ་སོང་པ་ལའང་འགྲོ་བ་མིན། །སོང་དང་མ་སོང་མ་གཏོགས་པར། །བགོམ་པ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉེར་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་འགྲོ་བ་པོ་སོགས་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་འགྲོ་འོང་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང༌། རབ་བྱེད་དགུ་པར།ལྟ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་དང༌། །ཚོར་སོགས་དང་ཡང་དབང་བྱས་པ། །གང་གི་ཡིན་པ་དེ་དག་གི །སྔ་རོལ་དེ་ཡོད་ཁ་ཅིག་སྨྲ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་བླང་བྱ་ཡང་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྟན་པ་ལ་སྔ་རོལ་ན་གནས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང་གཉིས་གསུངས་སོ། །

གང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དཔེ་རྟགས་གཉིས་ལས་དཔེ་དགག་པ་ལ། རབ་བྱེད་བཅུ་པར། བུད་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ན། །ཤིང་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་མེ་དང་བུད་ཤིང་ལ་བརྟག་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པར་མཛད་པ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྟགས་འགོག་པ་ལ།
རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པར། སྔོན་མཐའ་མངོན་ནམ་ཞེས་ཞུས་ཚེ། །ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་མིན་ཞེས་གསུངས། །འཁོར་བ་ཐོག་མ་མཐའ་མེད་དེ། །དེ་ལ་སྔོན་མེད་ཕྱི་མ་མེད། །ཅེས་སོགས་

42

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཀྱིས་འཁོར་བ་ཡོད་པས་འཁོར་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྙམ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོག་པ་ལ་སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང༌། རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་པར།

ཁ་ཅིག་སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་བྱས། །གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་གས་བྱས། །རྒྱུ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བར་འདོད། །དེ་ནི་བྱ་བར་མི་རུང་ངོ༌། །ཞེས་སོགས་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པས་དེ་གང་དང་ལྡན་པའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྙམ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོག་པ་ལ་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་གཙོ་བོ་འགོག་པའི་རབ་བྱེད་དྲུག་གོ །

དེ་ནས་ཆོས་བདག་འགོག་པའི་རབ་བྱེད་བདུན་ནི། ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པའི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པ་ལ་རབ་བྱེད་དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང༌། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བ་བསྟན་ནས་རྐྱེན་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་གསུངས། ལུང་ལས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྙམ་པ་འགོག་པ་ལ།

རབ་བྱེད་གསུམ་པར། །ལྟ་དང་ཉན་དང་སྣོམ་པ་དང༌། །མྱོང་བར་བྱེད་དང་རེག་བྱེད་ཡིད། །དབང་པོ་དྲུག་སྟེ་དེ་དག་གི །སྤྱོད་ཡུལ་བལྟ་བར་བྱ་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པ་བསྟན་པ་ལ་དབང་པོའམ་སྐྱེ་མཆེད་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང༌། རབ་བྱེད་བཞི་པར། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་མ་གཏོགས་པར། །གཟུགས་ནི་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པར། །གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་མི་སྣང་ངོ་། །ཞེས་གཟུགས་ཕུང་དང་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགོག་པའི་རབ་བྱེད་དང༌། རབ་བྱེད་ལྔ་པར། ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྔ་རོལ་ན། །ནམ་མཁའ་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་

43

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཏེ་མཚན་ལ་སྔ་གྱུར་ན། །མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་གྱུར། །ཞེས་ནམ་མཁའ་སོགས་ཁམས་དྲུག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགོག་པའི་རབ་བྱེད་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ནས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཆགས་སོགས་དང༌། འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དང༌། དེའི་རྒྱུ་ལས་དང༌། བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པས་དེ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་འགོག་པ་ལ།

རབ་བྱེད་དྲུག་པར། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་སྔ་རོལ་ན། །འདོད་ཆགས་མེད་པའི་ཆགས་ཡོད་ན། ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་ཡོད། །ཆགས་ཡོད་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང༌། རབ་བྱེད་བདུན་པར། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་འདུས་བྱས་ན། ། དེ་ལའང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་འགྱུར། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བ་འདུས་མ་བྱས། །ཅི་ལྟར་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་ལ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང༌། རབ་བྱེད་བརྒྱད་པར། བྱེད་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དེ། ། ལས་སུ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དོ། །བྱེད་པོ་མ་ཡིན་གྱུར་པ་ཡང༌། །ལས་སུ་མ་གྱུར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དེ་ཆོས་བདག་གཙོ་བོ་འགོག་པའི་རབ་བྱེད་བདུན་ནོ། །

དེ་ནས་གང་ཟག་དང༌། ཆོས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་བསྟན་པ་ལ་རབ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞིག།།བསླུ་བ་དེ་ནི་བརྫུན་ཞེས་གསུངས། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསླུ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་བརྫུན་པ་ཡིན། ། ཞེས་སོགས་ལུང་ལས་འདུ་བྱེད་བརྫུན་པར་གསུངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ནས་འདུ་བྱེད་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་གསུངས། དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཆོས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་དང༌། མ་ཕྱེ་བར་དངོས་པོའ་རང་བཞིན་བཀག་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་པ་དག་གིས་ ི

44

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཕྲད་པ་བསྟན་པ་དང༌། སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང༌། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཁོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོག་པ་ལ་རིམ་བཞིན་རབ་བྱེད་བཅུ་བཞི་པར། བལྟ་བྱ་ལྟ་བ་ལྟ་བ་པོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་གཉིས་གཉིས་དང༌། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་ཕན་ཚུན་དུ། །ཕྲད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོགས་ཕྲད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པ་ལ་ཕྲད་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང༌། རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ་པར། རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་ནི། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་གང་བྱུང་བའི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་གྱུར། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་རྐྱེན་ཉེ་བར་ལེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པ་ལ་རང་བཞིན་བརྟགས་པའི་རབ་བྱེད་དང༌། རབ་བྱེད་བཅུ་དྲུག་པར། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་འཁོར་ཞེ་ན། །དེ་དག་རྟག་ན་མི་འཁོར་ཏེ། །མི་རྟག་ན་ཡང་འཁོར་མི་འགྱུར། །སེམས་ཅན་ལ་ཡང་རིམ་འདི་མཚུངས། །ཞེས་སོགས་བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པ་ལ་བཅིངས་ཐར་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང་གསུམ་མོ། །

དེ་ནས་རབ་བྱེད་བཅུ་བདུན་པར། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྡོམ་པ་དང། །གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་བྱང་སེམས་གང༌། །དེ་ཆོས་དེ་ནི་འདི་གཞན་དུ། །འབྲས་བུ་དག་གི་ས་བོན་ཡིན། །ཞེས་སོགས་འཁོར་བ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་འབྲས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང༌། རབ་བྱེད་བཅུ་དགུ་པར། ད་ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོང་པ། །གལ་ཏེ་འདས་ལ་ལྟོས་གྱུར་ན། །ད་ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོང་པ། །འདས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དུས་གསུམ་གདགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོག་པ་ལ་དུས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང༌། རབ་བྱེད་ཉི་ཤ་པར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱི། །ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང༌། །ཆགས་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ནི། །ཅི་ལྟར་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ།

45

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

།ཞེས་སོགས་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཚོགས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པར་ཚོགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང༌། རབ་བྱེད་ཉེར་གཅིག་པར། འཇིག་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་རམ། །ལྷན་ཅིག་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །འབྱུང་བ་འཇིག་པ་མེད་པར་རམ། །ལྷན་ཅིག་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པ་ལ་འབྱུང་འཇིག་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང༌། རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་པ། ཕུང་མིན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་ཕུང་མེད་དེར་དེ་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་ལྡན་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་སོགས་སྲིད་རྒྱུན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡུན་རིང་བསགས་པ་མི་འཐད་པས་དེ་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཡང་མི་འཐད་ཅེས་འགོག་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང༌། རབ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་པར། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་རྣམས། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས། །སྡུག་དང་མི་སྡུག་ཕྱིན་ཅི་ལོག། །བརྟེན་པ་ཉིད་ལས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང༌། །ཞེས་སོགས་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང༌། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པར། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཆོས་རྣས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ན་བདེན་བཞི་སོགས་མི་འཐད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང༌། རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་པར། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །གང་ཞིག་སྤོང་དང་འགག་པ་ལས། །མྱ་ངན་འདས་པར་འགྱུར་བར་འདོད། །ཅེས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་མྱང་འདས་མི་འཐད་པར་རྩོད་པའི་ལན་དུ་མྱང་འདས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང༌། རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པར། མ་རིག་བསྒྲུབ་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱིར། །འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དག །མངོན་པར་འདུ་

46

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བྱེད་གང་ཡིན་པའི། །ལས་དེ་དག་གིས་འགྲོ་བར་འགྲོ །ཞེས་སོགས་བརྟེན་འབྱུང་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་གི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང༌། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པར། འདས་དུས་བྱུང་མ་བྱུང་ཞེས་དང༌། །འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར། །ལྟ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ན་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྟ་བ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་གསུངས་སོ། །གོང་དུ་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ་ལས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི།

རབ་བྱེད་རེ་རེའི་མཐའ་སྦྱར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཀྱི་གཞན་ལུགས་ལ་ཡེ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ཊིཀ་ཆེན་ལས་རབ་བྱེད་སོ་སོའ་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་ ིཔ་དང་། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང༌། དོན་བསྡུས་ཏེ་རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་སྟེ་ས་བཅད་གསུམ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། དང་པོས་རབ་བྱེད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དངོས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། གཉིས་པས་རིགས་པ་འདི་དག་ཀྱང་ལུང་གི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལུང་གི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་འགོད་པ་དང༌། གསུམ་པས་རབ་བྱེད་དེ་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་རྣམས་དོན་བསྡུས་ཏེ་མདོར་ཙམ་བསྟན་པ་དང༌།
བཤད་པར་བྱ་བའི་རབ་བྱེད་དེ་ཉིད་ལ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དང༌། དེའི་མཚན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རབ་བྱེད་སོ་སོའ་དགོངས་པ་བཀྲལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ ིབསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་དབུ་མ་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྩ་

47

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཤེའི་རྣམ་བཤད་སོགས་སུ་གསལ་བ་དག་ལ་ཁ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཁོ་བོས་རབ་བྱེད་སོ་སོའ་ིབརྗོད་བྱ་གང་སྟོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པའོ། །གཞུང་འདི་ལ་འཆད་ཉན་མཛད་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་དག་གིས་ཐུགས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་རྒྱུ་ནི།

རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་གཟུང༌། ལེགས་པར་བལྟས་ལ་གཞུང་རྣམས་དེ་འགོག་པའི་ཐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཉན་པ་དང༌། འཆད་པ་དང༌། ལྟ་བ་དང༌། སེམས་པ། སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སུན་དབྱུང་བ་ལ་མཁས་པར་བྱ་ཡི་བཤགས་འགྱེད་པ་ཙམ་གྱི་མཁས་པ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ལ་གདམས་པའི་ཚིག་འདི་དག་ཐུགས་ལ་གཅེས་པར་ཟུངས་ཤིག །དེ་ལྟ་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་ཞིག་རེ་ཞིག་བཤད་ཟིན་ནས།

བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བརྗོད་བྱ་དངོས་འཆད་པ་ལ་རྒྱུའི་ས་དང་འབྲས་བུའི་ས་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་ས་དང་པོ་རབ་དགའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་ཁྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་ནས། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང༌།

དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང༌། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང༌། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང༌། དེ་ཚེ་དེ་ལ་རྫོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ས་དང་པོ་ལྷག་པའི་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

48

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན།

དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་འཆད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན། མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན། དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན། ས་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན། ངན་འགྲོའ་ལམ་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། ། ིདང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། དོན་ནི། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་བསྙད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་ཅིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུའང་སྐྱེས་པ་སྟེ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི་སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་གི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་ངེས་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་སྟེ་ལམ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང༌།

49

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གསུམ་པ་ནི། འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ས་དང་པོ་འདི་ནི་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་དང་ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཏེ་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་པོ་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མཛོད་ལས། འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ནོར་དང༌། །ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དེ་སྙེད་ཅིག །ཐར་པར་བགྲོད་ལ་གེགས་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གསུམ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

དཔེར་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བར་ཆད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། དེར་འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང༌། ལམ་ནོར་བ་དང༌། ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐར་པར་བགྲོད་པ་ལའང་བར་ཆད་ཀྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི། ཐར་པར་སྐྲག་པས་དེར་འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང༌། གཉིས་པ་ནི། ལམ་གཞན་ལ་བརྟེན་པས་ལམ་ནོར་བ་དང༌། གསུམ་པ་ནི། ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་གསུམ་བསྟན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་འཆང་ཞིང༌། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་དེ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་ངེས་པ་ལ་ཞུགས་པས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང༌། སའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགའ་བ་སྐྱེས་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་མང་བའི་ཕྱིར་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ས་འདི་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

ལྔ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་ནུས་པར་གྱུར་པའང་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་གཅིག་པ་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་ནུས་པར་གྱུར་པའང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང༌།

དྲུག་པ་ནི། ས་ནས་སར་གནོན་བྱེད་ཅིང་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་

50

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དོན་ནི། ས་དང་པོ་ནས་ས་གཉིས་པར་གནོན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྤྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང༌། ས་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང༌།

བདུན་པ་ནི། དེ་ཚེ་འདི་ཡི་ངན་འགྲོའ་ལམ་རྣམས་མཐའི་དག་འགག་པར་འགྱུར།།ཞེས་པའི་དོན་ནི། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ། བྱང་སེམས་འདི་ཡི་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགག་པ་སྟེ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་སོང་དུ་ལས་དབང་གིས་འགྲོ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ངན་འགྲོའ་ལམ་ཟད་པར་ས་འདི་ཐོབ་པ་ལ་ལྟོས་ཅི་ ིདགོས་སྙམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་སྲིད་པ་ནི། དེར་འཁྲིད་པའི་ས་བོན་གཉེན་པོས་ཟད་པ་མིན་གྱི། རྐྱེན་མ་ཚང་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ངན་འགྲོའ་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ ིཕྱིར། འདིར་ནི་ས་བོན་གཉེན་པོའ་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོམས་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང་ ིངན་འགྲོའ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེད་མཆེད་མཐོང་སྤང་དུ་གསུངས་པའང་འདི་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ིབརྒྱད་པ་ནི། དེ་ཚེ་འདི་ཡི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད། །ཅེས་པའི་དོན་ནི། ིཡང་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ། བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ ིལས་འདས་པ་སྟེ་ཟད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང༌།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟར་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན། །ཞེས་པས་འཆད། དེའི་དོན་ནི། མདོར་བསྡུ་ན། ཇི་ལྟར་འབྲས་གནས་བཞི་དང༌། ཞུགས་པ་བཞིའི་དགྲ་བཅོམ་ནས་ཡས་བགྲངས་ན་གྲངས་བརྒྱད་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་ལས་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། ས་

51

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འདི་ཡང་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལས་སྐྱོན་ཟད་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟར་བ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན།

འོ་ན། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང༌། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། ཚིག་རྐང་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཚུལ་བཤད་པ་དང༌། བཞི་པས་ས་བདུན་པར་ཉན་རང་བློའ་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ིབྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའ་བུ་ིསྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའ་བུ་སྐྱེས་ནས་ ིརིང་པོ་མ་ལོན་པ་དག་རྒྱལ་པོའ་མཚན་དང་ལྡན་ཞིང་རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ ིབློན་པོའ་ཚོགས་རྒན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པ་དང༌། ནམ་ ིམཁའ་ལྡིང་གི་ཕྲུ་གུ་ཡང་གཤོག་པའི་རླུང་གི་ཤགས་དང་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན་པའི་མཐུས་བྱའི་ཚོགས་རྒས་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པ་བཞིན་དུ། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་དག་གིས་ཀྱང༌། ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་དང༌། ལྷག་བསམ་དག་པའི་མིང་གིས་བསྙད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང༌། རང་སངས་ ིརྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

གོང་དུ་དྲངས་པའི་མདོའ་དོན་བསྡུས་སུ། འཇུག་པ་ལས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་ ི

52

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང༌། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་ནི། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པའི་ས་གཉིས་པ་སོགས་སུ་མ་ཟད་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པས་ཀྱང༌། ཐུབ་དབང་གི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉན་ཐོས་དང༌། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང༌། སྙིང་རྗེའི་བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་ཕམ་པར་བྱས་པ་སྟེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

སྤྱིར་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང༌། སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་ཉན་རང་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པ་ནི། བསླབ་བཏུས་སུ་འཇུག་སྡོམ་གྱི་བསླབ་བྱས་བསྡུས་པའི་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྙས་པར་མི་བྱ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ། མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་ཀྱི་རྒྱན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་བློ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་བློའ་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ ིཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སོན་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་མ་ཟད། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བློའ་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་རང་ ིལས་ལྷག་པ་སྟེ་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའ་ིརིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའ་བུ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་ིབྱིན་གྱིས་བློན་པོའ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི་རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ ིདཔྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་དེ་ནར་སོན་པ་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རང་གི་བློའ་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ ིབློན་པོའ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱལ་པོའི་བུ་ནར་སོན་པ་ན་ ིརང་གི་བློའ་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་རིགས་དང་བློའི་སྒོ་ནས་བློན་པོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་ ི

53

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

གནོན་ནུས་པ་བཞིན་བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པའི་མཐུས་རིགས་དང་བློའ་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ ིཀྱི་བྱ་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་སྟེ་དེ་དག་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་ཏོ། །མདོ་དེ་ལས་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཞེས་པ་དང༌། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ་ལས། རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་དང༌། །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང༌། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་གནད་གཅིག་པས།

ས་དྲུག་པ་སོགས་སུ་ཉན་རང་བློའ་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་པར་ས་བདུན་པ་ཐོབ་ ིཔ་ན་དེ་ལྟར་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་ཚེ་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་ལྡང་གཉིས་ཀ་ནུས་པ་དེ་ནས་ཐོབ་ཅིང༌། ས་འོག་མ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལས། སྐད་ཅིག་དང༌། སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང༌། ཞེས་པ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་མི་འཇོག་པར། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་ལ་བྱ་ཞིང༌།

སྤྱིར་སྐད་ཅིག་མ་རྩི་ཚུལ་དང་བྱ་རྫོགས་སྐད་ཅིག་མ་དང༌དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཁྱད་པར།

སྤྱིར་མདོ་སྔགས་གཉིས་སུ་སྐད་ཅིག་མ་རྩི་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། མིག་ནི་འབྱེད་འཛུམ་བཅུ་ལ་ནི། །སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་རབ་ཏུ་བརྟགས། །ཞེས་མིག་འཛུམ་བཅུ་ལ་སྐད་ཅིག་ཏུ་བཤད་པ་དང༌། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། སྐད་ཅིག་སེ་གོལ་གཏོགས་པར་བཤད། །ཐང་གཅིག་ཡུང་དཀར་འཁོར་བ་ཙམ། །ཡུད་ཙམ་དབུག་ནི་རྔུབ་པ་དང༌། །ཞེས་དབུགས་གཅིག་ལ་ཡུད་ཙམ་དུ་བཤད་བ་དང༌། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། མིག་འཛུམ་བཅོ་

54

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བརྒྱད་དེ་ཡི་གནས། །དེ་ནི་སུམ་ཅུ་ཆ་ཤས་ཏེ། །དེ་ཡི་སུམ་ཅུ་སྐད་ཅིག་གོ །དེ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཡུད་ཙམ་དང༌། །དེ་གསུམ་བཅུ་ནི་ཉིན་མཚན་གཅིག།།ཅེས་སྐད་ཅིག་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡུད་ཙམ་དུ་བཤད་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། མིག་འཛུམ་དྲུག་ལ་ཆ་ཤས་ནི། །གཅིག་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཡུད་ཙམ་དྲུག་ནི་སྐད་ཅིག་སྟེ། །སྐད་ཅིག་དྲུག་ནི་ཐང་གཅིག་ཡིན། །ཐང་གཅིག་དྲུག་ནི་ཅུང་ཟད་ཡིན། །ཞེས་ཡུད་ཙམ་དྲུག་ལ་སྐད་ཅིག་དེ་དྲུག་ལ་ཐུང་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་སོགས་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་སྐད་ཅིག་དེ་དག་ལས་བྱ་རྫོགས་དང༌། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྤྱིར་བྱ་བ་རིང་ཐུང་དུ་མའི་དབང་གིས་ཚད་མ་ངེས་ཀྱང༌། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཐུང་མཐའ་ལ་སེ་གོལ་གཅིག་དང༌། མིག་འཛུམ་གཅིག་དང༌། ཨ་ཐུང་བརྗོད་པ་དང་། སོ་སྐྱེའི་བྱ་བ་ཐུང་ཤོས་གཅིག་རྣམས་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡང༌། རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གི་གོ་ས་འཕོས་པ་དང་། བླ་འོག་འགྱུར་བ་དང་། སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་རེ་ལྔ་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལ་འཇོག་པ་ཡོད་དེ།

བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དུས་དང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ལས་ཀྱང་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་བོ། །སྐད་ཅིག་ཅེས་པ་ནི་དུས་འགྲིབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བྱ་ལ། སྐྱེས་བུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐད་ཅིག་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་འདས་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དེ་ལས་གཞན་དུ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་འཇོག་ཚུལ་ཡང༌། ལམ་སྒྲིགས་ཐེག་མཆོག་སྒོ་འབྱེད་ལས། དེ་ཡང་དུ༔ཁའི་ཕུང་པོ་འདི་ནི་ཆུའི་ཆུ་བུར་དང༌། རི་གཟར་གྱི་འབབ་ཆུ་ལྟར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་པར་འགྲོ་བ་སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་སུམ་

55

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་འདའ་བའི་ཚུལ་བསམ་ན་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སེ་གོལ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཆ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་ཕྱེ་བ་གསུངས།

ཕར་ཕྱིན་འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལ་ཆ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་ཕྱེ་བ་གསུངས་ཀྱང༌། དེ་ལ་གསེར་ཕྲེང་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནོར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་མ་བཤད་དོ། །སྐྱེས་བུ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་སྐད་ཅིག་མ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་ཕྱེ་བ་ནི་ཆ་གཅིག་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ལས་ཐུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཆ་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་བས་སོ། །དེ་བཞིན་སྐད་ཅིག་མ་ཆ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་འཇོག་པའི་རྣམ་བཞག་འདི་ཡང་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་ལ། དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་སྐད་ཅིག་དུ་མའི་ཆ་ཕྱེ་བ་ནི་སྔར་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། སེ་གོལ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཆ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལས། དེའི་ཡུན་ལ་ཆ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་དུས་ཡུན་ཐུང་བ་མི་འཇོག་གམ། ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་བཞག་དེ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་ལ་མི་འགལ་ཞེ་ན།

དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་དེ་ལས་དུས་ཐུང་བ་འཇོག་ས་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་མི་བྱ་བས་སྐྱོན་མེད། འོན་ཀྱང་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པས༌། སྤྱིར་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་མཚམས་གཟུང་ལ་དཔྱད་པར་མཛོད་ཅིག མཛོད་ལུགས་ལ་ནི། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་ན་རེ། སྐྱེས་བུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐད་ཅིག་མ་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་འདའ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སྐད་ཅིག་མ་ཆ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང༌། དེ་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤ་ལ་དེའི་སྐད་

56

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཅིག་དང༌། དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་མ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཐང་ཅིག་དང༌། ཐང་ཅིག་སུམ་ཅུ་ལ་ཡུད་ཙམ་གཅིག།ཡུད་ཙམ་སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་མདོ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང༌། ཚུལ་འདི་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་ངོ༌། །དེ་ལྟར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་སོ་སོ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང༌། རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་དང༌། །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པ་འཇུག་འགྱུར་ཞིང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཞུང་ལས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་འབྱུང་ཡང༌། མཉམ་གཞག་གི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དང༌། ལྡང་བ་སོ་སོ་ནས་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་རེ་རེ་བྱེད་པ་གཞུང་དོན་མིན་ཏེ། དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་ས་འོག་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ནུས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྡང་གཉིས་ཀ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པ་ས་བདུན་པ་ནས་འཇོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང༌། མཆོག་ཟུང་གཉིས་ལྟ་བུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུས་དུས་ཐུང་ངུ་ལ་ཡང་འཇུག་ལྡང་གཉིས་ཀ་ནུས་ཏེ། མདོ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། དེ་ལ་མི་ལ་ལ་ཞིག་ལྕགས་གྱི་ཤིང་རྩིབས་སྟོང་ཡོད་པ་མཁའ་ལྡིང་གི་ཤགས་པས་དྲག་པའི་རྟ་མགྱོགས་པས་ཞེས་པ་ནས་སྦྲུལ་གདུགས་པའི་ཤིང་རྟ་འཁོར་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་བོས་ཆོས་རྣམ་པ་བཅུ་བཤད་དེ། དོན་ཀྱང་གོ་བར་བྱེད། སྐད་ཅིག་གང་གིས་ཀུན་དགའ་བོས་ཆོས་རྣམ་པ་གཅིག་བཤད་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་དགེ་སློང་ཤཱ་རིའི་བུས་ཆོས་རྣམ་པ་སྟོང་བཤད་དེ། དོན་ཀྱང་གོ་བར་བྱེད། སྐད་ཅིག་གང་གིས་ཤཱ་རྭ་དྭ་ཏིའི་བུས་ཆོས་རྣམ་པ་གཅིག་བཤད་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་དགེ་སློང་མོའུ་འགལ་བུས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཁྲི་ཤིན་ཏུ་འདའ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན། མཁའ་ལྡིང་གི་

57

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཤུགས་ལས་མགྱོགས་པའི་ཤིང་རྟ་འཁོར་བའི་སྐད་ཅིག་དེའི་ཡུན་ལ་སྦྲུལ་གྱིས་བསྐོར་བ་བདུན་ཐུབ་པའི་སྐོར་བ་གཅིག་གི་སྐད་ཅིག་དེའི་ཡུན་ལ་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་ཆོས་བཅུ་བཤད་ཅིང༌། དོན་གོ་བར་བྱེད་ཐུབ། དེའི་ཆོས་གཅིག་བཤད་པའི་སྐད་ཅིག་དེའི་ཡུན་ལ་ཤཱ་རིའི་བུས་ཆོས་སྟོང་བཤད་ཅིང་དོན་གོ་བར་བྱེད་ཐུབ། སྐད་ཅིག་དེའི་ཡུན་ལ་མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཁྲི་འདའ་ནུས། དེའི་ཁམས་གཅིག་འདའ་བའི་སྐད་ཅིག་དེའི་ཡུན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསང་གསུམ་གྱི་བཀོད་པ་མཐའ་ཀླས་པ་སྟོན་ཐུབ་པ་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློའ་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པ་ས་བདུན་པ་ནས་ཐོབ་ ིཔར་འཇོག་ན། འདིར་ས་དང་པོའ་ཡོན་ཏན་ལ་སྦྱོར་བ་མི་རིགས་སམ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ས་ ིབདུན་པ་ནས་དེ་ལྟར་ཐོབ་ཀྱང་ས་བདུན་པ་བ་ཁྱད་གཞི་བྱས་ནས་དེའི་ཡོན་ཏན་འཆད་བྱེད་མིན་ལ། ས་དང་པོ་བ་ཁྱད་གཞི་བྱས་ནས་དེས་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པ་བཞིན་དུ། ནམ་རང་གི་བློའ་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་མཐུས་ཉན་རང་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་ ིགནོན་ནུས་སྙམ་པ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སྔར་བཤད་པའི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཁྱད་བར་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པས་དེ་ལྟར་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་ཞེས་ས་དང་པོ་བ་ཁྱད་གཞི་བྱས་པས་སོ། །སྔར་དྲངས་པའི་ས་བཅུ་པའི་མདོའ་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས་འཇུག་པ་ལས། དེ་ནི་རིང་ ིདུ་སོང་བར་བློ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང༌། དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་ལ་རང་འགྲེལ་དུ།

རིགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་རིམ་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་སྐྱེ་རིམ་ལ་དཔྱད་པ།

ལུང་འདི་ལས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་

58

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རང་གི་བློས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་ལ།

ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློའ་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ ིནུས་པར་ཐལ་བ་དང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཕྲ་རྒྱས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་མི་འགྱུར་བ་དང༌། ཕུང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཁེགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་རིགས་པ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་བློའ་སྒོ་ ིནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལམ་ཟག་བཅས་ཞི་རགས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དྲང་སྲོང་བཞིན།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་མ་

59

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ལམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོལ་པ་བཞིན།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད།

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་རིགས་པ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ཁེགས་པ་ཞེས་པ་མི་སྦྱོར་བར། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འདིས་ནི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་ན། བཏགས་ཆོས་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མི་ཕྱུང་བས། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཐོག་མར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ལ། སྔོན་དུ་ཕུང་སོགས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་འདོད་ཀྱང༌། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཐོག་མར་འཚོལ་བའི་ཚེ་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བདག་མེད་པར་ཤེས་བར་བྱས་ནས་དེའི་རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་བློས་སྦྱར་བྱ། །ཞེས་དང༌། སྡུད་པ་ལས། བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཇི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀུན་ཤེས། །ཞེས་དང༌། ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེས་རྒྱུའི་བདག་མེད་ལ་ཕྲ་རགས་མེད་ཀྱང་། ཁྱད་གཞིའི་

60

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གནད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་ངེས་སླ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་དང༌། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང༌། བདག་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྔོན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེད་དགོས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྔར་དྲངས་པའི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་གི་དགོངས་པ་ནི་བདག་མེད་གཉིས་ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐབས་ལྟ་བུ། ལྟ་བ་འཚོལ་བའི་གོ་རིམ་ལ་མི་འཇོག་པར་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཁེགས་པ་དེ་སྲིད་དུ། བཏགས་ཆོས་གང་ཟག་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ཁེགས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱར་ནས་ཕུང་སོགས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་ཞེས་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང༌། ལྟ་བ་ཐོག་མར་འཚོལ་བའི་སྐབས་ལ་ཇི་སྐད་དྲངས་པའི་ལུང་རྣམས་ལས་
གསུངས་པ་བཞིན་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ན་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་ངོས་འཛིན་སླ་བ་དང༌། བདག་མེད་གཉིས་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ངེས་སླ་བར་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་མ་ངེས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་གསར་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྒོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པ་ན། ཐོག་མར་གཟུགས་བརྙན་བདེན་མེད་རྟོགས་ནས་དེའི་རྗེས་གང་ཟག་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། གཟུགས་བརྙན་རྟགས་དེའི་དཔེ་འགྲོ་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་རྫུན་པར་གྲགས་པའི་དཔེ་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་བྱད་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པར་ཕྱིར་རྒོལ་

61

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གྱིས་ངེས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་རྫུན་པར་མ་གྲགས་པའི་གཞི་གང་ཟག་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་མི་བདེན་པ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཆོས་ཅན་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་བསམ་པ་བཞིན་དུ། མཐུན་དཔེ་གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་དཔྱད་པར་ཞུགས། ཚད་མས་ངེས་པའི་རིམ་པ་ཡང༌། གཞི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྟེང་དུ་རྫུན་པ་རགས་པའི་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་ལ་བློ་ཡང་ཡང་གོམས་འདྲིས་བྱས་པའི་མཐུས་དེའི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་ཕྲ་མོ་སྔར་ངེས་ནས། དེ་ནས་གང་ཟག་དང་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་བཅས་རིམ་གཞིན་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང༌།

ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། འདི་དག་དཔེར་ལེན་པ་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལས་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སླ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ་ཞེས་དང༌། འཇིག་རྟེན་ན་རྫུན་པར་གྲགས་པའི་དཔེ་འདི་རྣམས་ཐོག་མར་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་བཅུག་ནས། དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་རྫུན་པ་མ་གྲགས་པའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་དགོས་ཤིང༌། དེ་གཉིས་ལས་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་དགོས་པས་ཆོས་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཆོས་གཞན་བདེན་པར་ཡོད་མེད་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ན་རྟོགས་ནུས་པའི་དོན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་ཡིག་ཆ་ལས། ད་ལྟ་གཟུགས་བརྙན་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང༌། མྱུར་བར་གཟུགས་བརྙན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས། དེ་རྗེས་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་མྱོང་སྟོབས་ཞེས་པ་མི་སྦྱོར་ན།

62

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་མི་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང༌། ཐོག་མར་གསར་རྟོགས་ལ་འཇོག་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་སྔོན་སོང་ཞིག་དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་སྔར་དྲངས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བཞེད་ཚུལ་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མྱོང་གིས་ཁྱབ་པ་དང༌། བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང༌། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱང་སྟོང་གཞིའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་དགག་བྱ་ཕྲ་མོ་བཀག་པ་མཚུངས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན།

དེ་ཡང་བདག་མེད་གཉིས། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་ཙམ་མ་གཏོགས་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་མཚུངས་པ་བསྒྲུབ་པ་གལ་ཆེ་བས། དེའི་ཚུལ་ཡང༌། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཀག་ན་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ཀྱང༌། དགག་བྱ་ཕྲ་བ་མི་འགོག་པས་དེའི་སྟེང་དུ་བདག་བཀག་པ་མི་འཇོག་ལ། གཞི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཇོག་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་འཇོག་པ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

བདག་མེད་གཉིས་ཀྱང་ཐོག་མར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་མེད་ཀྱང༌། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་སྔོན་དུ་གང་རྟོགས་ན། དེའི་རྗེས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཟུར་པ་བཀོད་མི་དགོས་པར་སྔ་མའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བློ་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཅན་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞི་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་བདག་མེད་ཚད་

63

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

མས་ངེས་ནུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསལ་སྣང་ཐོན་ཏེ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློའ་ིགོམས་པ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བ་ན་ཡང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ལ་གསལ་སྣང་དང་མྱོང་བ་ཐོན་དགོས་པ་སོགས་འདྲ་ལ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ཁེགས་ན། ཕུང་སོགས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ཁེགས་དགོས་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་གྲུབ་ཚུལ་ཡང༌། འཇུག་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་འགྱུར་ཞིང།།གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། །སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སྡེ་བ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལྟར་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་དེའི་ཚེ་མུ་སྟེགས་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་རྟག་པ་མེད་པ་ཙམ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་སོགས་ད་དུང་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེའི་ཡིན་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པས་འགོག་པར་མཛད་པ་བཞིན།

སྐབས་འདིར་ཡང་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བྱས་ནས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འཛིན་པ་དེས་དྲངས་ནས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པར་འདོད་པ་དག་གིས། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་སོ་སྙམ་པ་ན། དེ་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་པ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ད་དུང་སྐྱེ་བར་

64

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་ཕྲ་བའི་བདག་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོག་ལ། སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པས་དྲངས་པའི་ཆགས་སོགས་རེ་ཞིག་མངོན་གྱུར་བ་འགོག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང༌། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས། དེས་ཆགས་སྡང་སོགས་འདྲེན་ནུས་པ་མ་ཟད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ལས་ལ་གསོས་བཏབ་སྟེ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཁོར་བ་འཁོར་བའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པས་དྲངས་པའི་ཆགས་སོགས་རེ་ཞིག་འགོག་རུང༌། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ཇི་སྲིད་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་འཛིན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་འདྲེན་ནས་འཁོར་བར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་འཛིན་པ་འདི་གཉིས་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལ་ཐོག་མར་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་དང༌། དེ་ལས་ཆགས་སོགས་འབྱུང་རིམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོ་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་གྱི། །རྒྱུ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང༌། །དུས་གསུམ་ཉིད་དུའང་མ་ཐོབ་ཕྱིར། །ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། དེ་ལས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང༌། །ཞེས་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས།

ཕུང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བར་རང་རྒྱུད་ལ་ཇི་སྲིད་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ། དེ་ལས་ངར་འཛིན་འཇིག་ལྟ་འབྱུང་བ་དང༌། དེ་ནས་འཇིག་ལྟ་དེའི་

65

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དབང་གིས་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་བར་མ་ཆད་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བ་བསྟན། ལམ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང༌། འཁོར་བ་འཕེན་བྱེད་ལས། དེའི་འཕངས་པའི་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་ཡིན་ལ་ཐོག་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་ནི་མགལ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན་དུ། ཕན་ཚུན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཁོར་ཏེ་སྔ་ཕྱི་རིམ་པ་ངེས་མེད་དུ་འཇུག་གོ །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ། རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། དེ་ཉིད་དུས་གསུམ་གར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མ་ཐོབ་པ་སྟེ་མེད་པ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངར་འཛིན་ཟད་པས་འཁོར་བ་ལྡོག་པ་བསྟན་ནོ། །དེ་བཞིན་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་ལུང་འདི་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཇིག་ལྟའི་རྒྱུར་སྟོན་པ་ན་མ་རིག་པའི་ནང་ཚན་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་སྟོན་ཞིང༌། དེ་གཉིས་ཀ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བར་སྟོན་པ་ན་རང་དང་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང༌།

ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང༌། ཞེས་སོགས་སྔར་དྲངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གང་ཟག་གཟུང་བ་ན་གདགས་གཞི་ཕུང་སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་འཆར་བ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བཏགས་ཆོས་གང་ཟག་གཟུང་དུ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་ང་དང་ངའི་སྙམ་པ་ན་ཡང་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཞིག་བློ་ཡུལ་དུ་གཟུང་ནས་ངའོ་སྙམ་པ་དང༌། ང་ཡི་འོ་སྙམ་པ་སོགས་འབྱུང་བས། ཐ་སྙད་ཚད་མས་སྔོན་དུ་གདགས་གཞི་ཕུང་སོགས་གཟུང་བ་ཙམ་ནས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློས་ངང་གི་སྐྱེ་བ་དང༌། དེ་ནས་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་

66

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཆོས་བདག་གཟུང་བ་ན་ཡང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེའོ། །འཛིན་པ་དེ་གཉིས་ལས། སྔ་མ་ཕུང་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང༌། ཕྱི་མ་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་གྲུབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན།
འཛིན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དྲངས་པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་རིམ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བལྟས་ཏེ་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་ལ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང༌། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྣང་ཞིང༌། རྒྱས་བར་འགྱུར་བས་ན་གཏི་མུག་དང་དམིགས་པ་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ལ་གསོས་བཏབ་སྟེ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་ཕུང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་གཉིས་པས་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་བྲལ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་མི་ནུས་པ་བསྟན་ནས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་ལ་ནི། དེ་དག་གི་རྩ་བ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་མ་ལུས་པ་ཟད་པར་སྤངས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡང་རིགས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱིས་གྲུབ་བོ། །

བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་ཉན་རང་སློབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་ཉེས་སྐྱོན་མ་ལུས་པ་རྣམས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟས་རྩ་བ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པར་མཐོང་བས། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཞི་སྒོ་མཆོག་བདག་མེད་

67

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཚུལ་དང༌། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་སྦྱོར་ཚུལ་སོགས་ནི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་གྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་པས་ས་བཅུ་བའི་མདོས་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་བློའ་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དེ་ཉིད་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་ ིཔའི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་བསྒྲུབ་པར་མཛད་པ་བཞིན།
རིགས་པ་དང་པོས་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མྱོང་གིས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་བོ། །དེ་ཡང་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་མིན་པར་ཉན་རང་འཕགས་པ་མཐའ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མྱོང་གིས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་དགྲ་བཅོམ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པར་གྲུབ་སྟེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། མཐོང་ཟིན་ཡང་ཡང་གོམས་པ་ལས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པས་དྲངས་པའི་ཆགས་སོགས་རེ་ཞིག་མངོན་གྱུར་བ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཚོད་ཙམ་ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཞེས་བྱ་བས། ལམ་གྱི་ཚོད་དེ་ཙམ་དང་སྤང་བྱ་ཡང་ཕྱོགས་རེ་བ་རེ་ཞིག་ཙམ་འགོག་པས་དགྲ་བཅོམ་མཚན་ཉིད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་ལམ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ་སོ་སྐྱེའི་ས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སྤྱིར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པར་མངོན་

68

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པ་གཉིས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཡང༌། དེ་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་མིན་པ་ནི། ལམ་དེ་ཙམ་གོམས་པས་སྤང་བྱ་རེ་ཞིག་འགོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་དེ་ཙམ་དང་སྤང་བྱ་ཕྱོགས་རེ་བ་རེ་ཞིག་འགོག་པས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་མིན་པར་མཐའ་དཔྱོད་དུ་གསལ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱིར་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་ན་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་མིན་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་བོ། །གཞན་ཡང༌། ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ།

དེ་ཉིད་སྤྱོད་འཇུག་གི་ལུགས་སུ་བསྟན་པ།

རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས་སྤྱོད་འཇུག་ཏུ། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལས། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ནུས་སོ། །ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་འགོད་ནས།
དེ་འགོག་པ་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། ལུང་གིས་འགོག་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་མདོ་ལས། དངོས་པོའ་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ ིཐར་པ་མེད། །ཅེས་དང༌། རྒྱུན་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་སོགས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མི་ཐོབ་པ་བསྟན་ནོ། །

རིགས་པས་འགོག་ཚུལ་ཡང༌། བསྟན་རྩ་དགེ་སློང་ཉིད་ཡིན་ན། །དགེ་སློང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས། །སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །མྱ་ངན་འདས་པའང་དཀའ་བར་

69

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གནས། །ཞེས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དོན་དམ་པའི་དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སེམས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱིས་མྱང་འདས་ཐོབ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ལ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང༌།

བུ་སྟོན་སོགས་མཁས་པ་འགས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དེ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཀྱང༌། བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཞེས་བའི་བསྟན་པ་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་ལ་བྱ་དགོས་པས་རང་ཉིད་རང་གི་རྩ་བ་ཞེས་པ་མི་རུང་ལ། རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་སྔ་མའི་ཁྱབ་སྒྲུབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡང༌། དེ་ལྟར་མིན་པར་གྲུབ་བོ། །
དེས་ན་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་འོད་སྲུང་དང༌། ཉེ་བར་འཁོར་དང༌། ཀུན་དགའ་བོ་སོགས་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བསྡུ་མཛད་ནས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་མཛད་པ་དང༌། འཕགས་པ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་མི་ཉམས་ཤིང་སྤེལ་བར་མཛད་པས་དེ་དག་ལ་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་དར་ཊིཀ་ལས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཐོས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་བསྡུ་བ་མཛད་པ་ཡིན་པས། དགེ་སློང་དུ་མ་བཤད་པའི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྟེ་ཡིན་པ་ལ། དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན། ཞེས་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་ལམ་ཙམ་གོམས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་

70

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སྤངས་པས་དེ་ལས་གྲོལ་ན། ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་འགོད། དེ་འགོག་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཛིན་པ་དེས་དྲངས་པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་འགོག་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤངས་པ་ལ་ལམ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་ལམ་དེ་ཙམ་གོམས་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་མེད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད། དེ་ནས། རེ་ཞིག་ཉེར་ལེན་སྲིད་པ་ནི། །མེད་ཅེས་ངེས་པ་ཉིད་ཅེ་ན། །ཞེས་ཕ་རོལ་པོས་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་ཡིན་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མཐོང་ཟིན་གོམས་པ་ལས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་སྲེད་པ་ཟད་པར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
དེ་འགོག་པ་ལ། སྲེད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང༌། །ཀུན་རྨོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། ། ཅེས་ལམ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་སྲེད་པ་ཟད་པར་བྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ། སྲེད་པ་འདི་ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པས་དྲངས་པའི་སྲེད་པ་དང༌། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྲེད་པ་གཉིས་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་ཀུན་རྨོངས་མ་རིག་པ་ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་མ་རིག་པ་དང༌། དེ་ལས་གཞན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཕྱེ་བ་བཞིན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟས་དྲངས་པའི་སྲེད་པ་འདི་ཡང༌། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མིན་ཀྱང་སྲེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲེད་པ་ཡིན། །ཚོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད། །ཅེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་གི་རྐྱེན་གྱིས་སྲེད་པ་ངེས་

71

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པར་སྐྱེ་སྟེ། དེ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་གོམས་པའི་མཐུས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་མི་ནུས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་དང་ནི་བྲལ་བའི་སེམས། །འགགས་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞིན། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་དང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་འགགས་ཟིན་ཀྱང༌། སླར་ཡང་ཉོན་མོངས་དེ་དག་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་མ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་གནས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་དགག་བྱ་ཕྲ་མོ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ངེས་པར་བསྒོམས་དགོས་ཏེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་གསུངས་པའི་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་དེ་ཙམ་གོམས་པས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་རྩ་བ་ནས་ལྡོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་རྣམས་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་ལ་ནི་རྒྱུའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱུན་གོམས་པ་ལས་ལྡོག་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེའི་སྐྱོན་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་བའི་ཉེས་སྐྱོན་མཐའ་དག་གཏན་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། སྲེད་པ་དེ་ལྟར་ལྡོག་པར་བྱེད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་དེ་ཉིད་ལས།
གང་ཚེ་ཚོར་པོ་འགའ་མེད་ཅིང༌། །ཚོར་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཚེ་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས། །སྲེད་པ་ཅི་ཕྱིར་ལྡོག་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་གང་མྱོང་ཡང་གང་གི་

72

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཚོར་བ་པོ་དང༌། དེས་ཇི་ལྟར་ཚོར་བའི་བྱ་བ་དང༌། གང་ཚོར་བའི་ལས་རྣམས་སུ་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མི་རྙེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་འདི་མཐོང་ན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྲེད་པ་སྟེ་ཆགས་སོགས་ཅིའི་ཕྱིར་ལྡོག་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་རྒྱུན་གཅོད་པར་ནུས་སོ། །ཡིག་ཆ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས། ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲུབ་ལ་སྦྱར་ཡང་སྐབས་འདིར་ཁོ་བོས་རྩ་ཚིག་གི་རིམ་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་པས་གོང་འོག་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བས་གཞུང་དོན་ལ་འགལ་བར་མི་སེམས་སོ། །

འོ་ན། གོང་གི་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་དང་ཇི་སྐད་དྲངས་པའི་སྤྱོད་འཇུག་གི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུགས་འདིར་བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང༌། ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མྱོང་གིས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་མོད། རིགས་པ་དེ་དག་འགོད་ཡུལ་གྱི་རྒོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་ཁྱབ་གྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན།

ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ།
བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བྱས་ནས་དེ་མ་ཟད་བར་དུ་འཁོར་བ་སྤངས་མི་ནུས་པ་བསྒྲུབ་དགོས། དེ་ལ་ཡང་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་འགྲུབ་ཚུལ་དང༌། དེ་གཉིས་ལས། ཆགས་སོགས་སྐྱེ་རིམ་རྣམས་བསྒྲུབ་དགོས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་བདག་མེད་གཉིས་ཕྲ་རགས་མེད་པར་སྟོང་གཞིའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་སྒྲུབ་དགོས་པས་སོ། །གཞན་ཡང༌། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ཁས་བླང་པའམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གང་རུང་ཞིག་མེད་ན། རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་རྒོལ་བ་དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྲོ་སྟེ། དེ་ལ་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པས་སོ། །

73

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འོན་ཏེ་དེ་དག་གིས་སྟོང་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་ཟིན་པས་སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔ་མི་འོས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་ཁས་བླངས་པས་སོ་ཞེ་ན། སྔར་གྱི་རིགས་པ་དེ་དག་རྒོལ་བ་གང་ལ་སོང་མ་སོང་དང༌། རྟགས་གྲུབ་ཚུལ་སོགས་ད་དུང་ཡང་དཔྱད་གཞི་ཆེའོ། །

གལ་ཏེ་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེ་ལ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་གོམས་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ལས། དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་འོང་ཞིང༌། དེའི་ཚེ་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚོན་པའི་མཐོང་སྤངས་ཟད་པར་སྤོང་ནུས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་། དེ་ནས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སྐོར་དགུ་རིམ་གྱིས་སྤངས་པ་ལ་སྒོམ་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་སོགས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ། ལམ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མ་བཤད་དམ་ཞེ་ན།

དེ་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་ནི། ལུགས་འདིར་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སེམས་ཙམ་པས་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་དང་།དེ་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་དང་།དེ་དང་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་རྫས་གཞན་ཡིན་པར་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཀག་ཅིང༌། དེ་དག་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་དང༌། དེས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱས་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་ན་དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང༌། མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང༌། དེ་རྣམས་བཀག་པ་གཞིར་གཟུང་བའི་སྟེང་ནས་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་ས་བཅུ་དང་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཕྱེ་ནས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དབུ་མ་པས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་

74

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་ནུས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་ཀྱང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང༌། དེའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དེ་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་སྒོམ་པ་དང༌། བསྒོམ་པ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང༌། ཞེས་སོགས་གསུངས།

འོ་ན་རྣམ་བཤད་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་དཔེ་འགོད་པ་ན། སེམས་ཙམ་པས་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་དང༌། དེ་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་དང༌། དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང༌། དེའི་སྟེང་ནས་ས་བཅུ་དང་ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་བགྲོད་པར་གསུངས་ན། ལུགས་དེར་དེ་ཙམ་བཀག་པ་ཆོས་བདག་ཕྲ་མོ་མི་འགོག་པས། དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ལུགས་དེ་ལ་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་ཕྱི་དོན་དེ། དེ་འཛིན་ཤེས་པ་ལས་རྫས་གཞན་བཀག་པ་ཙམ་ནི་ཕྱི་དོན་རགས་པ་ཙམ་བཀག་པའོ། །

ཆོས་བདག་ཕྲ་མོ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་བཀག་པ་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དོན་དུ་མ་སོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་བློས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང༌། དེས་བསགས་པའི་གཟུང་བ་དང་དུས་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་དེ་འཐུད་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བ་ཁོ་ནས་བཏགས་པ་རྣམས་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མེད་དོ། །

དེས་ན་དེ་ཙམ་ཞིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་བསྟན་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔར་ཀྱི་དཔེ་

75

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

འགྲོ་ལུགས་ནི། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་དེ་རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་རྫས་གཞན་འགོག་པ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདིར་ཡང་ཁས་བླང་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་དཔེ་མིན་ལ། དེ་འདྲའི་ཕྱི་དོན་རགས་པ་ཙམ་བཀག་པ་དེ་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་བྱ་ཕྲ་བ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་གམ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གཞིའི་ལྟ་བ་མཐའ་ཐུག་པ་ཆོས་རྣམས་རང་འཛིན་ཚད་མའི་བག་ཆགས་སད་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་རང་འཛིན་ཚད་མ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའམ། རྒྱང་ཆད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྙེད་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དེའི་སྟེང་ནས་ས་བཅུ་དང་ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་ཕྱེ་བ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ལ་སྔར་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཐར་ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་དཔེ་མཛད་དོ། །

ལམ་རིམ་ལས། ཕལ་ཆེན་སྡེ་བའི་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཤྲི་ལ་རཀྵི་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྙེས་པ་ཞིག་ལས་མཁན་པོ་མཛད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་ཡང་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བཏགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གཞུང་འདི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་བཞིན་འཆད་པས། རང་སྡེ་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་སྦྱོར་ལམ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་གསུང་ངམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཕལ་ཆེན་སྡེ་བའི་དགེ་སློང་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་ཀྱི་དེའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་མ་གསུངས་སོ། །ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་དགེ་སློང་ཞེས་པ་ནི་ཕལ་ཆེན་སྡེ་བའི་མཁན་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་འཛིན་ཚུལ་སྡེ་བ་དེའི་ལུགས་བཞིན་བྱ་བས་ན་དེ་ལྟར་འཇོག་གོ །

འོ་ན། སྐབས་འདིར་ཡིག་ཆ་ལས་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་ཀྱང༌། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་

76

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མེད་པར་གསུངས་ན། བདེན་བཞི་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པས་དྲངས་པའི་ཆགས་སོགས་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་འགོག་ནུས་ཀྱི་ལམ་རིག་པ་སྒྲུབ་པ་ངེས་འབྱིན་བཞི་དང༌། ལམ་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་རེ་ཞིག་འགོག་པའི་འགོག་པ་ཞི་བ་གྱ་ནོམ་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་དང༌།

སྡུག་ཀུན་གཉིས་ལ་ཡང༌། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པས་དྲངས་པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང༌། དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་དང༌། ལས་ཉོན་གྱི་ཀུན་འབྱུང་དེ་ལྟ་བུས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོའ་སྟེང་དུ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ ིགིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་མི་སྡོད་པའི་མི་རྟག་པ་དང༌། ལས་ཉོན་དེ་དག་གིས་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང༌། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང། རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་བདག་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་བཞི་སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ལ་བྱའོ། །
ཕྲ་བའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ནི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་རིག་པ་སྒྲུབ་པ་ངེས་འབྱིན་བཞི་དང༌། ལམ་དེ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཅི་རིགས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་འགོག་པ་ཞི་བ་གྱ་ནོམ་ངེས་འབྱིན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་ཀུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཡང༌། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དང༌། དེའི་དྲངས་པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་

77

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

རྣམས་དང༌། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སོགས་འཁོར་བར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་དང༌། སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་འོག་ཏུ་སྐད་ཅིག་ཆ་དུ་མ་བསྲེ་ནུས་པའི་སྔར་མ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པ་ན་ཕྲ་པའི་མི་རྟག་པ་དང༌། གོང་དུ་བཤད་པའི་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྡུག་བསྔལ་བའི་རང་བཞིན་དང་། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པ་དང༌། བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་བཅས་ལ་འཇོག་གོ །མདོར་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རགས་པ་དང༌། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཕྲ་བ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པས་སྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་ལས་གསུངས་ན། འཛིན་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་སྐྱེ། དེ་ལས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་སོགས་སྐྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང༌། རྒྱུའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དེའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། །རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་ཀུན་འབྱུང་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཙམ་རུང་ཡང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །

མདོར་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གི་ས་བོན་སྤངས་པར་མི་ནུས་ཀྱང༌། ལམ་དེ་དག་ཐེག་པ་

78

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བར་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་རིམ་དང༌། གཟུངས་རྒྱལ་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ལམ་དེས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་ན་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཞན་ཡང་ལམ་འདི་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཕྱི་མ་རྣམས་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང༌། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པར། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བློ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན། །ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་འཐོབ། །ཅེས་པའི་རྩ་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་ངོ༌། །འོ་ན་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མྱོང་གིས་ཁྱབ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་ཇི་ལྟར་འགོད་ཅེ་ན།

དེ་སྒྲུབ་པའི་ཁུངས་བསྟན་པ།

དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའ་ཤེས་བྱེད་ནི། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྟན་པས་ཞུས་པ་ལས། ིདཔེར་ན། མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་རོལ་མོ་བྱུང་བའི་ཚེ། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་སྤྲུལ་པའི་བུད་མེད་མཐོང་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་དཀྲིས་ནས་འཁོར་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་བག་ཚ་སྟེ་སྟན་ལས་ལངས་ནས་སོང་སྟེ། དེ་སོང་ནས་ཀྱང་བུད་མེད་དེ་ཉིད་ལ་མི་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང༌། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས་མི་དེ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་བུད་མེད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང༌། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བགྱིད་པའི་མི་དེའི་མངོན་པར་བརྩོན་པ་དེ་ནི་ལོག་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་

79

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པས་དཔེ་བསྟན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་དང༌། དགེ་བསྙེན་དང༌། དགེ་བསྙེན་མ་ཁ་ཅིག་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང༌། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ང་ནི་མི་བླུན་པོ་དེ་དག་ལ་ལམ་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་སྨྲ་སྟེ་དེ་དག་ནི་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་པས་དོན་བསྟན་ལ། མདོ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། མི་འགའ་ཞིག་སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་ལ་བུད་མེད་མཚན་ཉིད་པའི་འདུ་ཤེས་ཏེ་དེ་ལ་ཆགས་པ་རབ་དུ་སྐྱེས་ནས། དེའི་གཉེན་པོར་བུད་མེད་དེ་ཉིད་མི་སྡུག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང༌། མི་རྟག་པ་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པ་ན། དེ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་སམ་ལོག་པ་ཞུགས་ཞེས་གང་ཡིན་སྙམ་པ་ན་གང་བུད་མེད་མ་མཆིས་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་ནི་ལོག་པ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་ཁ་ཅིག་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདུ་ཤེས་ནས་དེ་དག་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་སྒོམ་པ་སོགས་ནས་ལམ་སྒོམ་པ་ཡིན་ཞེས་མི་སྨྲ་སྟེ། དེ་དག་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་སྒོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།དེ་ལས་གཞན་དུ་ཕུང་སོགས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་ཡང༌། བདེན་པར་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕུང་པོ་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་སོགས་སྒོམ་པ་ནི་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ།

འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་ལ་བུད་མེད་དངོས་སུ་བཟུང་ནས། དེ་ལ་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང༌། ཕུང་པོ་བདེན་པར་བཟུང་ནས། ཕུང་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་ལ། བདེན་པའི་ཕུང་པོ་དམིགས་པར་

80

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བྱས་ནས་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེ་ནི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་རྐྱང་པ་ཡིན་པས། ཚད་མས་གྲུབ་པ་མིན་ཀྱང༌བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བའི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་རྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང་ལ། སྒོམ་པའི་ཚེ་ཡང་དོན་དེ་བསྒོམས་པས་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན་གོང་དུ་དྲངས་པའི་མདོ་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ལས་ཕུང་པོ་བདེན་པར་གཟུང་ནས་མི་རྟག་པ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང༌། སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་ལ་བུད་མེད་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་གཉིས་ལོག་པ་མཚུངས་པར་གསུངས་པས་དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་དེ་ནི་སྔར་ལྟར་རྣམ་པ་ཕྱེ་ནས་ལན་བཏབ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་ལ་བུད་མེད་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་ལོག་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་ཞེན་ཡུལ་ཉིད་མི་རྟག་པ་སོགས་སྒོམ་པ་ལོག་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་མ་མཁན་ལ་སྤྲུལ་བའི་བུད་མེད་བུད་མེད་དུ་འདུ་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང༌། སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་མི་རྟག་པ་སོགས་གོང་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལོག་པ་མིན་པ་བཞིན་བདེན་བརྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར། ཕུང་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་སྔར་ལྟར་སྒོམ་པ་ལམ་ལོག་པ་མིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་ཐར་པ་བགྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཞི་སྒོ་དངོས་སྒོམ་པའི་དོན་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་ཅེས་འབྱུང་བ་ནི། སྔགས་རྫས་ཀྱི་མཐུས་སྤྲུལ་གཞི་དེ་ཉིད་བུད་མེད་དུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཉིད་ལ་འཇོག་པས་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རུང་ངོ༌། །དེ་ལྟར་ལུང་འདིས་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་

81

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཉིད་རྟོགས་མྱོང་གིས་ཁྱབ་པ་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུང་དེས་ཕུང་སོགས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་མི་རྟག་པ་སོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་ཐར་ལམ་དངོས་ལ་མི་འཇུག་པ་བསྟན་པ་གང་ཞིག།ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་དངོས་ལ་གནས་པས་དེ་དག་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བ་དོན་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཡང་འཕགས་པ་བསམ་གཏན་པའི་དཔེ་མཁྱུད་ཀྱི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བས། སེམས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མྱོང་གིས་ཁྱབ་པ་བསྟན་ཏེ། ལུང་དེས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་སྟེང་དུ་སྔར་བཤད་པའི་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་ན། འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བ་བསྟན་པ་གང་ཞིག ཉན་རང་འཕགས་པ་ཡིན་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ལམ་མཆོག་ལ་གནས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་སམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་གང་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སླད་དུ་སྟེ། དེས་ན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །ཞེས་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དེ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ན། དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྲོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་འགྱུར་ལགས་སོ། ཞེས་འབྲས་གནས་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གསུངས། ལུང་འདིས་

82

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཀྱང་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མྱོང་གིས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་དེས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བར་བདག་གིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་འཛིན་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།
སྐབས་འདིར་བདེན་པར་འཛིན་མི་འཛིན་ཞེས་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་མ་ཕྱུང་ལ་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་བདེན་པར་བཟུང་ནས་བདག་གིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་སྤར་མ་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ཅེས་པའི་དོན་དུ་བཀྲལ་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྔར་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོ་འཛིན་ཡོད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བར་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ངར་འཛིན་འཇིག་ལྟ་དང༌། དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ཏེ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན།

རྣམ་བཤད་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བའི་
དབང་དུ་མཛད་ཀྱི། སྤྱིར་འཇིག་ལྟ་ཡོད་ཙམ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་གཞུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་ཁོག་གཅིག་པས་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་སོར་བཞག་བྱས་ན་ལེགས་ཤིང༌། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བ་ཞེས་པའི་མ་ཡིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་དོར་བ་རིགས་སོ། །

83

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དེ་ལྟར་ཡང་ཡིག་ཆ་ལས། འདི་ནི་སྔར་གྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ཅེས་པ་དང་ཁོག་འདྲ་བས་སྔ་མའི་མ་ཡིག་དབྱི་བར་མི་བྱ་ཞིང་ཅིས་ཀྱང་ཕྱི་བར་སྤྲོ་ན་ཕྱི་མའི་མ་ཡིག་ཀྱང་ཕྱི་བར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་ཅུང་ཟད་སྤྲོས་ན་སྔ་མའི་མ་ཡིག་ཅེས་པ་རྡོ་རྗེ་བཅོད་པའི་ལུང་གི་དགོངས་པ་འཆད་པའི་ཐད་དུ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་པའི་མ་ཡིག་དོར་ནས་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་འགྲེལ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་དེས་བདག་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་འབྱུང་བའི་ཐལ་བ་འཕེན་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མའི་མ་ཡིག་ནི། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོ་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དགོངས་པ་འཆད་པའི་ཐད་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱི་ཞེས་པའི་མ་ཡིག་དོར་ནས་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བའི་དོན་དུ་འགྲེལ་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱ་དགོས་པས་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་རྗེས་སུ་ངར་འཛིན་ཡོད་ན་འཁོར་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། འཕགས་པ་ལ་འཁོར་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་བསགས་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་ལས་ཡོད་ཀྱང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་མ་ངེས་ཏེ། སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་ཉན་རང་དང༌། ལྷག་བཅས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ངར་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་

84

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ལས་བསགས་པ་དང༌། དེ་ལས་འཁོར་བ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཐེག་དམན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ། །འགྲོ་བ་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི། །རྒྱུ་མེད་པ་ཡི་མི་བཞིན་དུ། །གནས་མེད་ལེན་མེད་མྱ་ངན་འདའ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཤེས་ན། འཁོར་བར་གནས་པ་དང༌། དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་ནུས་པ་གསུངས། འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སམ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལ་ལོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དེའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང༌། མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འདོད། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྲིད་མཚམས་སྦྱོར། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའ་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་དེ། ིཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་བརྡོས་བ་འདྲ། །ཚོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་འདྲ། །འདུ་ཤེས་སྨིག་སྒྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་ཕུང་པོ་ལྔ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའིདཔེ་ལྔས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

མཚོན་ཚུལ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་ཆུའི་སྟེང་ན་གནས་པའི་ལྦུ་བ་ཚོགས་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང༌། ཚོར་བ་ནི་ཆུའི་དབུས་ནས་ཆུ་བུར་ལན་རེ་བྱུང་ནས་དེ་མ་ཐག་མི་སྡོད་པའི་ངང་ཚུལ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ་དང༌། འདུ་ཤེས་ནི་དཔྱིད་དུས་བྱེ་ཐང་དུ་ཉི་འོད་ཕོག་པ་ལས། ཆུར་སྣང་བའི་སྨིག་སྒྱུ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང༌། འདུ་བྱེད་ནི་ཤན་པ་བསལ་བའི་དབུས་ན་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཆུ་ཤིང༌། དཔེར་ན་ཤིང་འོམ་བུ་དང༌། ཀེ་ལ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང༌། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྔགས་རྫས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྒྱུ་མ་

85

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེའི་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་མི་འདོད་པའི་སྡེ་པ་དག་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་བསྟན་པ་དང༌། གཞན་ཏེ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་འོག་ཏུ་འཆད་འགྱུར་རྣམས་ལས་ཉོན་མོངས་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་བསྟན་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པས་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཐེག་ཆེན་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་མི་བཟོད་པ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གསུངས། འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་གྲུབ་མོད། ཐེག་དམན་མདོ་སྡེ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཤེ་ན།

དེ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གང་སྡུག་བསྔལ་འདི་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ། ངེས་པར་སྤངས་པ།བྱང་བར་གྱུར་པ། ཟད་པ།འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ། ཉེ་བར་ཞི་བ། ནུབ་པ། སྡུགས་བསྔལ་གཞན་གྱི་མཚམས་མི་སྦྱོར་ཞིང༌། མི་འབྱུང་མི་སྐྱེ་པ་འདི་ནི་ཞི་བ། འདི་ནི་གྱ་ནོམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་སྤངས་པ། སྲིད་པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

ལུང་འདིའི་དོན་ནི། གང་སྡུག་བསྔལ་འདི་ཞེས་པའི་ཉེ་ཚིག་སྨོས་པའི་ད་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོའ་དབང་དུ་མཛད་ནས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ནས་ནུབ་པའི་བར་གསུངས། སྡུག་བསྔལ་ ིགཞན་ཞེས་པ་མ་འོངས་པའི་ཕུང་པོའ་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱི་མཚམས་མི་ ིསྦྱོར་བ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ལུང་འདི་ལས་སྤངས་པ་དང༌། བྱང་བ་དང༌། ཟད་པ་དང༌། ནུབ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་

86

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སྨྲ་བ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་སྔ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མྱང་འདས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད། ལུགས་འདིར་ལུང་གི་དགོངས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་རྫོགས་ཏེ། དེ་ལས་སྤངས་པ་དང༌། ཟད་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི། གཉེན་པོའ་ིསྟོབས་ཀྱིས་ཟད་པ་ལ་མི་བྱ་བ་ཕུང་སོགས་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་དང༌། སྤངས་པ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སུ་མཛད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུད་བླར་ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང༌། དེ་ནི་གདོད་ནས་ཟད་པས་ཟད་ཅེས་བྱ། །ཞེས་དང་།རྒྱུད་བླ་དང་མངོན་རྒྱན་གཉིས་ཀར། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་བོ། །

སྐབས་འདིར་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ། ལུགས་འདིར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མྱང་འདས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཕུང་སོགས་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་བདེན་སྣང་གི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱང་འདས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་དང༌། མཉམ་གཞག་ལས་ལང་བའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངོ་ན་ཕུང་སོགས་བདེན་སྣང་གི་ལྷག་མ་ཡོད་པའི་མྱང་འདས་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་སུ་འཇོག་ལ།

དེ་ལས་གཞན་དུ། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོའ་ལྷག་མ་དང་བཅས་མ་བཅས་གྱི་སྒོ་ནས་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་འཇོག་ ིཚུལ་ཞིག་ཀྱང་ཁས་བླང་སྟེ། དཔེར་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྙོམས་དང༌། ཐུན་མོང་བའི་འགོག་སྙོམས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཐད་པ་བཞིན་ནོ།

འོ་ན་སྤྱིར་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱང་འདས་དེ་ལྷག་

87

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

བཅས་མྱང་འདས་ཡིན་པ་གང་ཞིགལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐུན་མོང་བའི་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཐོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཐུན་མོང་བའི་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་བླངས་ཀྱང་། སྤྱིར་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་གཉིས་པོ་སོ་སོར་ཡིན་པས་ཁྱབ་བམ་སྙམ་མོ། །ཡང་ན་ཐུན་མོང་བའི་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་གཉིས་སོ་སོ་ནས་འགལ་ཡང་། ཐུན་མོང་བའི་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་གཉིས་མི་འགལ་ཞིང༌། དེ་བཞིན་ཐུན་མོང་བའི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་གཉིས་མི་འགལ་བར་གང་བདེར་བྱའོ། །

དེས་ན་ལུགས་འདིར། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་རིམ་པ་ཡང་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་སྔོན་དུ་ཐོབ་ནས། དེའི་རྗེས་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་གོ་རིམ་བྱའོ། །རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་གཞན་གྱིས་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་གཉིས་ཐོབ་པའི་གོ་རིམ་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་སྔོན་དུ་ཐོབ་ནས། དེའི་རྗེས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་འདོད་པ་འདྲ་ཡང༌། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ།

ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། མ་ཞུམ་པ་ཡི་སེམས་ཀྱི་སུ། །ཚོར་བ་དང་དུ་ལེན་པ་ན། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཐར། །ཞེས་ལྷག་བཅས་དང༌། མར་མེ་ཤི་བར་འགྱུར་

88

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བ་བཞིན། །གང་ན་ལུས་ཞིག་འདུ་ཤེས་འགགས། །ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་བྲལ་གྱུར་ཅིང༌། །འདུ་བྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང༌། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནུབ་པར་གྱུར། །ཞེས་པས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་བསྟན་པ་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་མ་ཆད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མྱང་འདས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད། དེ་བཞིན་དུ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བ་བཞེད་དེ། བསྡུ་བ་ལས། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ལ་ནི། སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པ་དང༌། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡོད་ཀྱི། ཕུང་པོའ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་ ིཔ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་འགགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས།

འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་སྔར་བཤད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའ་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ ིའཇོག་པ་དཀའ་སྟེ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་མེད་ཅིང༌། མ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་གང་ཟག་ཡོད་ཀྱང་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་མེད་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱ་དགོས་སོ། །ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་ལྟ་བུའི་ལུགས་ལ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཚེ་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ། ལས་ཉོན་གྱི་འཕངས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཞིག་འདོད་ན་དངོས་པོ་ལ་གནས་པས་བདེན་ཡང༌། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོའ་རིགས་ ིའདྲ་དང༌། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱི་ས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལུས་ལྟ་བུ་དང༌། མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྒྲིབ་སེམས་རྣམས་དེའི་ཚེ་རྒྱུད་ཆད་ཅིང་འགོག་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ཏུ་མེད་དེ། དེ་དག་སྔར་གཉེན་པོ་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི་མི་རུང་ལ། དེ་ལ་གཞན་དུ་འགོག་བྱེད་མི་དམིགས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་རྣམས་

89

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཀྱིས་ལྟར་ན། གྲུབ་མཐའི་ནང་སྐྱོན་ལྟ་བུ་གནོད་བྱེད་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཡང༌། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་རང་ལུགས་ལ་ནི་གཙོ་བོ་ལུང་གི་དངོས་ཟིན་ལྟར་གྱི་དགོངས་པ་བླང་བར་སེམས་སོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་དངོས་པོར་སྨྲ་བར་རྣམས་ལྟར་ན།

རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པས་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ལམ་གྱིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ལ་བཤད་དགོས་ན། དེའི་ཚེ་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་མྱང་འདས་ཡོད་པ་ན་མངོན་དུ་བྱེད་མཁན་མེད་པ་དང༌། བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ན་ཕུང་པོ་མ་ཟད་པས་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་མྱང་འདས་མེད་པར་འགྱུར་བས་མདོ་དེ་བཤད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །
ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། འདིའི་ཟད་པ་ནི། ཟད་པ་གཉེན་པོས་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནས་གདོད་ནས་ཟད་པས་ཟད་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པས་ཆོག་པས་མདོའ་དོན་ལེགས་ ིཔར་བཤད་པར་ནུས་སོ། །དེས་ན་མདོ་ལས།འདི་འདྲ་བའི་ཟད་པ་བསྟན་ནས། སྡུག་བསྔལ་འགག་པའི་འགོག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྟན་པ་དེ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་འགོག་པ་བསྟན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འཕགས་པས་གསུངས་པ་འདི་མ་རྟོགས་པར་སྣང་བས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་རྩ་ཤེ་ལས། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁྱེན་པའི་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡི། ། གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང༌། །མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད། །ཅེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས། འཕགས་པ་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ལ་གདམས་པའི་སྐབས་སུ། ཀ་ཏ་ཡ་ན་གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ཕལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཞེན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང༌། རྒ་

90

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ན། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་སྐབས་སུ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀག་པ་མཛད་པ་ལ་སྐྱོན་སྤངས་བྱ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན། དེའི་ཚེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ལུགས་དེ་ཡང་རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་ནི། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང༌། སྨོན་ལམ་དང༌། སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དང༌། ཚོགས་གཉིས་དང༌། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །

ཇི་སྐད་དུ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྨོན་ལམ་དང༌། །སྤྱོད་པ་ཡོངས་བསྔོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྩལ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྩལ་བ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང༌། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་ནི་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཟེར་རམ། ཐེག་ཆེན་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་བརྟག་པ་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་པ་མཛད་པས། དེའི་ཚུལ་ཡང་དང་པོ་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་ལས་ནི་རང་འགྲེལ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་ས་ལམ་དང༌། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་མཐའ་

91

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཀླས་པ་ཞིག་བསྟན་པས་ཇི་ལྟར་ཟློས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང༌། རང་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་ ིཔ་ཉིད་དེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །

ཞེས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྣོད་གཉིས་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ཙམ་མཚུངས་ཀྱང༌། ཟློས་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའམ་རྫོགས་པ་བསྟན་པ་དང༌། ཐེག་དམན་ལས་ནི་རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོར་མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པའམ་རྫོགས་པར་མི་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྟན་ཚུལ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡང༌། ཐེག་དམན་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉོན་སྒྲིབ་ཙམ་སྤངས་པ་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཤིན་ཏུ་བློ་རྒྱས་པ་མེད་ཀྱང༌། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ནུས་ལ། ཐེག་ཆེན་ལ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་དགོས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཤིན་ཏུ་བློ་རྒྱས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

སྟོང་ཐུན་ལས། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་དང༌། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཕན་ཚུན་གྲོགས་ ིབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་དགོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྐྱང་པའི་ནུས་པ་མིན་ལ་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་སྔར་ ིབཤད་པ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་དུ་སྒོམ་གྱི་རྒྱས་པར་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིག་ཆ་ལས་རྟོགས་རིགས་གསུམ་མི་འགལ་བ་དང༌། ལམ་ཤེས་

92

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

གསུམ་མི་འགལ་བའི་དོན་ཡང་ཤེས་པར་ནུས་སོ། །འོ་ན། གང་ཟག་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམ་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ་རྟོགས་རིགས་གསུམ་ག་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱས་པར་རྟོགས་པ་དང་མདོར་བསྡུས་ཏེ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་སོ་སོའ་ིརྟོགས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན།

ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ལ་དེ་གསུམ་སོ་སོའ་རྟོགས་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། དཔེར་ ིན། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་དང་སྤངས་རིགས་ཡོད་ཀྱང༌། དེའི་སྤངས་རྟོགས་གཉིས་མེད་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱས་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱས་པར་རྟོགས་པ་མི་དགོས་སོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འགལ་བ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དག་གི་གཉེན་པོར་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཏེ་དགག་བྱ་ཕྲ་རགས་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་དབེན་པའི་དགག་བྱ་ཕྲ་བ་མཐར་ཐུག་པ་བཀག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མཚུངས་པས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་རིགས་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་ཕར་ཕྱིན་སྦྱོར་ལམ་ཐད་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་ཡང༌། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་དམན་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་བསྟན་དགོས་པ་འགྱུར་ལ། དེ་བསྟན་ན་དེ་དག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་བྱ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང༌། བདེན་འཛིན་སྤངས་བྱའི་གཙོ་བོ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས། ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཟུང་ཙམ་མ་གཏོགས་ཐེག་ཆེན་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་དགོས་མེད་དུ་བསྟན་པ་འགྱུར་ཞེས་པའི་

93

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དོན་ནོ། །

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་པའི་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་བསྟན་པ་བཞེད་པ་འདྲ་ལ། ཐེག་དམན་གང་ཟག་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཞེད་ཚུལ་མི་གཅིག་སྟེ། རང་རྒྱུད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོ་ནས་ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་ཀྱང༌། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་རྗེས་སུ་ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བའི་གང་ཟག་ལ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་ལ། དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་གང་ཟག་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཁྱབ་པ་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པ་ལ་ནི་དཔྱད་གཞིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་རྩ་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་གསུངས་པ་དང༌། གཟུང་དོན་རྟོགས་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང༌། །འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་ནི། །ཞེས་པ་དང༌། ཆོས་རྣམས་མཚན་མར་དམིགས་སྒོ་ནས། །ཞེས་སོགས་དང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱིས། །ཉམས་ཕྱིར་སློབ་མ་བསེ་རུ་དང༌། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱང༌། ཐེག་དམན་གང་ཟག་ལ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་གཉིས་ཕྱེ་སྟེ་དེ་དག་སོ་སོ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ཡང་རང་རྒྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་མཐའ་དག་གིས་བཞེད་དོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་འཕགས་སེང་གཉིས་ཐལ་འགྱུར་བ་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་དུ་འདོད་དགོས་པས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་མཚན་གཞི་རྙེད་དཀའ་བ་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ་ས་དང་པོ་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་བཞི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ་དང༌། རྟེན་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

94

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ་དང༌། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྩ་བར། དེ་ཚེ་དེ་ལ་རྫོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་འཆད། དོན་ནི། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་བྱང་སེམས་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་དང་པོ་སྟེ་ཕར་ཕྱིན་བཅུའི་ནང་ནས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཆེར་ལྷག་ཅེས་པ་ནི་ཚིག་རྐང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནོ། །

སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པ་ཐོབ་ཚུལ།

དེ་ལ་ས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པ་ཐོབ་པའི་དོན་ནི། ། འཇུག་པའི་རྣམས་བཤད་ལས། ས་འདིར་སྦྱིན་པ་ལྷག་པར་གསུངས་པ་ནི། ས་འདིར་སྦྱིན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དེའི་ཚོད་ཙམ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། ས་དང་པོར་བདག་གི་ལུས་དང་། ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་གཏོང་བ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་འགལ་བའི་ཀུན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱོད་ནུས་ཀྱང༌། ས་གཉིས་པར་རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཆལ་ཁྲིམས་ལ་གཏན་མི་སྤྱོད་པ་ལྟར་མི་ནུས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཡང་ས་དེར་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་རྟོགས་པ་སྦྱིན་པས་དཔོག་པ་ནི། ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་སྟེར་བ་ལ་སློང་བ་པོ་ལ་གུས་པ་མ་ཟད་རང་གི་ཤ་སྟེར་བ་ལ་ཡང་གུས་པས་སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ་འདིས། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ནང་གི་ཡོན་ཏན་ས་དང་པོའ་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དག་དཔོག་ ིཔར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟེ་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ཚིགས་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནོ། །གཞུང་འདིས་ནི། ས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེར་ལྷག་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།

95

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

རྣམ་བཤད་ལས། འདིས་ནི་ལུས་སྲོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་གཏོང་བ་ལ་ཀུན་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་གཏོང་ཡང་རྒྱུད་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་བརྟན་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྟེན་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྦྱིན་པས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང༌། སྦྱིན་པས་མྱང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་བར། སྐྱེ་བོ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང༌། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་གསུངས། དོན་ནི། སྐྱེ་བོ་འདི་ཀུན་བཀྲེས་སྐོམ་དང༌། ནད་དང་ཚ་གྲང་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བའི་བདེ་བ་འདོད་ཅིང༌། མི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་དེའང་འདོད་པའི་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་བཟའ་བཏུང་དང༌། ནད་གསོ་བའི་ཆས་དང༌། གནས་ཁང་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་པ་མེད་པར་བདེ་བ་མེད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་ཀྱང་སྔོན་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་བྱུང་བར་མཁྱེན་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་མཁྱེན་པའི་ཐུབ་པས་ཆེས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་མཛད་ཅེས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོའ་དོན་ནོ། ། ིའོ་ན་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དེ་ཡང་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་སམ་ཞེ་ན་མི་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དམན་ཞིང༌། དེར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རང་གི་དོན་མངོན་མཐོའ་བདེ་བ་ཙམ་དུ་ལྷུར་ལེན་པ་དག་གིས་ ིཀྱང༌། རང་རང་གི་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་དགོས་པ་མཐོང་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་མི་གཏོང་བར་འཛིན་པའི་སྐྱོན་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཏེ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ནི། ཤོ་ལོ་ཀ་ཕྱི་མའི་དོན་ནོ། །
གཉིས་པ་ཡང༌། རྩ་བར། འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ནམ་ཞིག་ཚེ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་

96

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དོན་ནི། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་གུས་པ་འདི་ཡང༌། སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་དང་མྱུར་དུ་འཕྲད་དེ་དེས་ཆོས་སྟོན་པ་ལས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་རིགས་ཤིང༌། འཕགས་ལམ་ཟག་མེད་མངོན་དུ་བྱེད་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་བཅད་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །
གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ། རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱིན་པའི་གཏམ་གཙོ་བོ་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཚེ་དགའ་བ་ཅི་འདྲ་བ་ཐོབ་པ་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་སྦྱིན་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་མེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ། རྩ་བར། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་དམ་བཅས་ཡིད་ཅན་རྣམས། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས།

དོན་ནི། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕུགས་སུ་ཕན་པ་དང༌། འཕྲལ་དུ་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དམ་བཅས་པའི་ཡིད་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་སྦྱིན་པས་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་སློང་བ་པོ་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་མཇུག་ཐོག་ཉིད་དུ་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐོབ་ཅིང༌། སྦྱིན་འབྲས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་སྦྱིན་པ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་འཆད་པ་ལ། རྩ་བར། གང་ཕྱིར་བརྩེ་བདག་བརྩེ་བདག་མ་ཡིན་པ། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། དོན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྔར་བཤད་པའི་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་བྱང་སེམས་དང༌། བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་རྣམས་སྦྱིན་པས་འདྲེན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

བཤེས་སྤྲིང་ལས། ལོངས་སྤྱོད་གཡོ་བ་སྙིང་པོ་མེད་མཁྱེན་ནས། །དགེ་སྦྱོང་བྲམ་ཟེ་བཀྲེན་

97

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དང་བཤེས་རྣམས་ལ། །སྦྱིན་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྩལ་བགྱི་ཕ་རོལ་ཏུ། །སྦྱིན་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་མཆོག་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྩ་བར། ཇི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒྲ་ཐོས་བསམ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དོན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་དགའ་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་ཅེ་ན། སློང་བ་པོས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བའི་སྒྲ་ཐོས་པའི་དོན་བསམ་པ་ན། རྒྱལ་སྲས་ལ་ཡིད་ལ་བདེ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཐུབ་རྣམས་ཏེ། ཉན་རང་ལྷག་མེད་དབྱིངས་སུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པ་མིན་ན། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བས་སློང་བ་པོ་ཚིམ་པར་བྱས་པས་ཞི་བའི་བདེ་བ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། རྩ་བར། ལུས་བཅད་སྟེར་ཞིང་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱི། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དོན་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གཏོང་བའི་བྱང་སེམས་ལ་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན་དེ་ཡང་ས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདྲི་ན་ནི། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད་དེ། འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་སཱ་ལ་ཆེན་པོའ་ཚལ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེར་འགའི་ཞིག་འོང་ནས་སཱ་ལ་གཅིག་བཅད་པ་ན་དེར་ཤིང་སཱ་ལ་ལྷག་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འདི་སྙམ་དུ་འདི་ནི་བཅད་པའོ། །བདག་ཅག་ནི་མ་བཅད་པའོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་ཤིང༌། དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་དོ། །རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཆོག་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད། །ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ནི་སྙིང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་སྡུག། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཡུན་རིང་གནས། །ཞེས་ས་ཐོབ་པ་ལ་

98

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དགོངས་ནས་གསུངས་སོ། །ཡང་ས་རབ་དགའ་མ་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདྲི་ན་ནི།ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གདོན་མི་ཟ་བ་འབྱུང་མོད་ཀྱང༌། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ལྷག་པར་འཇུག་སྟེ། འདི་ལྟར། བྱང་སེམས་རྣམས་ནི། དམྱལ་བ་དང༌། དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་པར་མཚམས་མེད་པ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་དྲག་པོས་ལུས་འཇོམས་པ་རང་གི་ལུས་གཅོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་འགྱུར་ཀྱང་ཆེར་ལྷག་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསྲན་དུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་ལྟོས་པ་ན་སློང་བ་པོ་ལ་རང་གི་ལུས་བཅད་ནས་སྟེར་བའི་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་རྩིས་མེད་པ་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་གཞན་དག་རྣམས་ཀྱི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆེས་མྱུར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩོམ་མོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ས་བཅད་བཞི་པ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི། རྩ་བར། སྦྱིན་པ་སྦྱིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པོས་སྟོང༌། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དོན་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱིན་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱིན་པ་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྦྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱིན་པ་དང༌། དེ་ལྟར་མ་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

འོ་ན་སློབ་ལམ་ན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ཡོད་པ་ཁས་བླང་ངམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྤྱིར་ཕ་རོལ་འདིར་ཕྱིན་པ་ཞེས་ལས་ལ་སྦྱར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། འདིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱེད་པ་ལ་སྦྱར་ན་སློབ་ལམ་ན་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་པས་སྔ་མ་ཉིད་གཙོབོར་བྱ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕར་འགྲམ་དང་ངོགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་ནི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

99

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དེས་ན་རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་མེད་ཀྱང༌། རྨི་ལམ་གྱི་གླང་པོ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་
བཞིན། སློབ་ལམ་ན་ཕར་ཕྱིན་མེད་ཀྱང༌། སློབ་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡོད་ཅེས་བྱའོ། །ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ད་ལྟ་ནས་སྦྱིན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། ལུས་གཞན་ལ་སྟེར་བ་དང༌། དགའ་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ནི་མོས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྦྱོངས་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་གཞན་རྣམས་ནི་ཡས་མས་ཀྱི་ཞིང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆུ་ཡན་ཆད་གཏོང་བའི་སྒོ་ནས་དེའི་ཚེ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང༌། དགེ་རྩ་གསུམ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསམ་པས་ཡང་ཡང་གཏོང་བ་དང༌། གལ་ཏེ་མ་གཏོང་ན་ཐ་མ་འདོར་དགོས་པ་མཐོང་ནས་རང་གི་བསམ་པས་གཏོང་བ་མཆོག་ཡིན་པ་བསམ་སྟེ་གཏོང་བ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ།

སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་དང༌། །དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ཕྱིར། །ཕངས་པ་མེད་པར་གཏོང་བར་བྱ། །ཞེས་དང༌། ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་མྱ་ངན་འདའ། །བདག་བློ་མྱ་ངན་འདས་པ་གྲུབ། །ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་ཆབས་ཅིག་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཏོང་བ་མཆོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །

རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ། །སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། རྩ་བར། དེ་ལྟར་རྒྱལ་པའི་སྲས་ཀྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང༌། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དོན་ནི། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ནི་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཆོས་མཐུན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཟླ་བ་དེ་གནས་མཐོན་པོ་ནམ་མཁར་གནས་པ་དང༌། རང་གི་རྟེན་གྱི་ནམ་མཁར་འོད་དཀར་པོས་མཛེས་པར་བྱས་པ་དང༌། མུན་པ་སྟུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་བ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་འདི་ཡང་ལམ་མཐོ་པོ་

100

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ལ་གནས་པ་དང༌། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་རང་གི་རྟེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འོད་ཆགས་པས་མཛེས་པར་བྱས་པ་དང༌། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐོང་སྤང་གི་དྲི་མ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་འགྲེལ་ཐོག་མཁས་པའི་དབང་པོ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གསུང་ཡིག་ཆའི་དྭོགས་གཅོད་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ་ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་ཀྱི་ཐུར་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་འཇུག་པ་རྩ་བའི་མཆོད་བརྗོད་དང༌བཅས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་བཅུ་བདུན་གྱི་བདག་ཉིད་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ི །

སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ།

གཉིས་པ་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ་ལྔ། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་བསྟན་པ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྔགས་པ་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང༌། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་པ་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་བསྟན་པ་དང༌། ས་དང་པོ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པ་བསྟན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱུ་གཞན་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ནི། རྩ་བར། དེ་ཚུལ་ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྡན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། དོན་ནི། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སད་པ་མ་ཟད་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤངས་པ་སྟེ་དེས་མ་གོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

འདི་ནི་རྩ་ལྟུང་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཙམ་གྱི་འཆལ་ཁྲིམས་མིན་གྱི། བཅས་

101

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པ་དང་འགལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐད་དོད། ཤཱི་ལ་ཞེས་པ་ལ། ཤཱི་ཏེ་ཞེས་སྦྱར་ན་བསིལ་བ་དང༌། ལ་ཏི་ཐོབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསིལ་ཐོབ་ཅེས་བྱ། དེའི་དོན་ནི་ཚུལ་འཆལ་གྱི་ཉེས་པ་དག་ལ་འགྱོད་པའི་མེ་ཞི་བས་བསིལ་བ་ཐོབ་པས་ན་དེ་ལྟར་བྱའོ། །

སྐབས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། སྤོང་བདུན་ཀུན་ནས་སློང་བྱེད་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ནག་པོའ་ལས་ལམ་བཅུ་སྤོང་བའི་དཀར་པོའི་ལས་ལམ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ ིགྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩ་བར། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་དག་གྱུར་པས། །ཞེས་སོགས་རྐང་བ་གཉིས་གསུངས། དོན་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་སྟེ་ཀུན་སྤྱོད་གསུམ་དང༌། སད་པ་དང་རྨི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀུན་དུ་ལྟུང་བ་ཕྲ་མོས་ཀྱང་དག་པར་གྱུར་བས་དམ་པ་སྟེ་མཆོག་གི་ལས་ལམ་བཅུ་ཆར་མ་ཚང་བ་མེད་པར་གསོག་པར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་རྩ་བར། དགེ་བའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བཅུ་ཆར་ཡང༌། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དོན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་གསོག་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ས་དང་པོ་ལས་ལྷག་ཅེ་ན།

དེས་ཀྱང་གསོག་མོད་ཅིང་འོན་ཀྱང་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བཅུ་ཆར་ཡང་ས་གཉིས་པ་དེ་ལ་ཀླགས་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ས་དང་པོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ས་དང་པོར་སྦྱིན་པ་ལྷག་པ་གསུངས་པ་ནི། ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད་པས་སྦྱིན་པ་ལས་གཞན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་དགུའི་ནང་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བརྩམས་པའི་ཉམས་ལེན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཚོད་ཙམ་བཟོད་པ་སོགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པ་གསུངས་ཀྱི།

102

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་རྣམས་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགེ་བཅུ་སྨོས་པ་ནི་དེ་ལས་བརྩམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཅས་པའི་མཚམས་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཅས་མཚམས་ཐམས་ཅད་གཟུང་ངོ༌། །དེ་འདྲའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ནི་སྟོན་ཀའི་ཟླ་བ་དང་མཚུངས་ཏེ། སྟོན་ཀའི་ཟླ་བ་ལ་ཚ་གདུང་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང༌། དཀར་པོའ་འོད་ ིཀྱི་ལམ་མེར་གནས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་འདྲའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་དབང་པོའ་སྒོ་སྡོམ་པའི་ ིཞི་བ་དང༌། ལམ་མེར་གསལ་བའི་ལུས་ཅན་གྱི་འོད་ཆགས་པ་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་མཛེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རྩ་བར། གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཁྲིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་འཆད། དོན་ནི། དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་སོ་ཐར་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆེར་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཀྱང་། གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བ་མི་སྤོང་ན། དེའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀོན་བརྩེགས་ལས། འོད་སྲུང་འདི་ལ་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་ཤིང་གནས། ཆོ་ག་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྲ་རགས་རྣམས་ལའང་། འཇིགས་པ་ལྟ་བ་ཡང་དག་པ་བླང་བ་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་སློབ་ཅིང་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་བས་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང༌། དེས་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྲུང་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་དང་པོའོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོད་སྲུང་གཞན་ཡང་འདི་ལ་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པ་བླངས་ཀྱང་དམིགས་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། ངར་འཛིན་པ་དང༌། ངའི་འཛིན་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་འོད་སྲུང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་བཞི་པ་

103

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དགེ་སློང་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལ་ཚུལ་འཆལ་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་བྱ་སྟེ། སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡང༌། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་མི་སྤོང་ན་སྐབས་འདིའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་དག་པ་དེའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པ་བ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་གང་ལ་ཚུལ་འཆལ་སྤོང་བ་དང་། སྤང་གཉེན་གང་ཞིག་བྱེད་པ་དང་། གང་གིས་སྤོངས་པ་གསུམ་ཆ་ལ་ཡང༌། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བའི་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་བློའ་རྒྱུ་བ་ཡང་དག་པ་བྲལ་བ་ ིསྟེ་སྤོང་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྔགས་པ་བསྟན་པ་ལ་ལྔ། སྦྱིན་འབྲས་བདེ་འགྲོར་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པ་དང༌། སྦྱིན་འབྲས་ལ་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་མར་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྲལ་ན་ངན་འགྲོ་ལས་ཐར་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་བསྟན་པ་དང༌། སྦྱིན་པའི་གཏམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྔགས་པའོ། །

དང་པོའ་རྩ་བར། སྦྱིན་བས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ནི་འགྲོ་ངན་ནའང༌། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་ ིགཉིས། གཉིས་པའི་རྩ་བར། །སྐྱེད་བཅས་དངོས་འདུ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས། གསུམ་པའི་རྩ་བར། གང་ཚེ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག བཞི་པའི་རྩ་བར། དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག ལྔ་པའི་རྩ་བར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྐྱེས་དང༌། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བཅས་གསུངས་སོ། །

104

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ས་བཅད་གསུམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། རྩ་བར། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་འཆད། བཞི་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི། རྩ་བར། གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤོང་བྱེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་འཆད།

ལྔ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་བསྡུ་བ་ནི། རྩ་བར། རྒྱལ་སྲས་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་སྲིད་མིན་སྲིད་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་འཆད། གཞུང་འདི་དག་གི་ཚིག་དོན་ནི་ས་བཅད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་གོ་སླ་བས་འདིར་མ་སྤྲོས་ཤིང༌། འོན་ཀྱང་གལ་ཆེ་བས་རྣམ་བཤད་སོགས་སུ་གཟིགས་ཞིབ་མཛད་དེ་བརྗོད་དོན་རྣམས་སུ་ད་ལྟ་ནས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྐྱང་བར་འཚལ་ལོ། །དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་འགྲེལ་ཐོག་མཁས་པའི་དབང་པོ་པན་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གསུང་ཡིན་ཆའི་དྭོགས་གཅོད་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ་ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ་ཞེས་བྱ་ལས་འཇུག་པ་རྩ་བའི་ཤོ་ལོ་ཀ་བཅུའི་བདག་ཉིད་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། །།

སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་བ་བཤད་པ་ལ་བཞི། །ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་སའི་ངེས་ཚིག། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན།ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་བར། ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་མ་ལུས་བསྲེགས་པའི་མེའི། ། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས།

105

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དོན་ནི། ས་གསུམ་པ་བ་འདི་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། །དེ་ནི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ནི་མཚན་དོན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་མ་ལུས་པ་བསྲེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཀུན་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་ནུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། དེ་ཡང་སེམས་གསུམ་པ་སྐྱེད་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྲས་པོ་དེ་ལ་ས་གསུམ་པ་དེའི་ཚེ་ཉི་མ་འཆར་ལ་ཁད་པའི་དུས་སུ་ཟངས་འདྲའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ལྟར། བྱང་སེམས་འདི་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ༌། །

འདི་ནི་ས་དེར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འོད་དམར་པོའམ་དམར་སེར་གྱིས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་དང༌། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ས་གསུམ་པ་ནི་འོད་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་འོད་འབྱུང་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པར་ལྟར། ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་མ་ལུས་པ་བསྲེགས་པའི་མེ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་གྱུར་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་འོད་ས་གསུམ་པ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པ་ཐོབ་པའི་མཉམ་གཞག་ཏུ་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་བ་ཞི་བའི་སྟོབས་ལས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་འོད་དམར་པོའམ་དམར་སེར་གྱིས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ས་འདི་ལ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་འོད་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་ས་འདིར་མཉམ་གཞག་ཏུ་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཞི་བའི་སྟོབས་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་ན། སྤྲོས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྤྱིར་སྤྲོས་པ་ལ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། རྩ་ཤེར། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་ལས་ཐར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྤྲོས་ལས་སྤྲོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་བདེན་འཛིན་ལ་སྤྲོས་པ་བྱས་ནས། ལས་ཉོན་རྣམས་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དང༌། དེ་འགག་པའམ་སྤང་པ་ལ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་

106

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཀྱིས་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་དགོས་པ་བསྟན་པ་དང༌། ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་སྤྲོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞེས་བསྟན་པ་ནི་དགག་བྱ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལ་སྤྲོས་པ་བྱས་ནས་དེ་བཀག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ལས། བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་ལས་ཉོན་གྱི་རྩ་བ་དང༌། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པས་དེ་སྤངས་ཏེ་ཐར་པ་ཐོབ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང༌། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་དེ་དག་སྤོང་ཚུལ།

འོ་ན་ལུགས་འདིར་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཐོག་མར་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན། སྒྲིབ་གཉིས་གང་རུང་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང༌།

རྒྱུད་བླ་དར་ཊིཀ་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དང༌། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ནང་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང༌།

ཡང་ན་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས། དེས་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཤེས་སྒྲིབ་གྱིས་མཚན་ཉིད་བློ་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཤེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཞེས་

107

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་ནི། སྔར་བཤད་པར་བཞིན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དང༌། དེས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང༌། བློ་མངོན་གྱུར་བ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་འགྲོ་རུང་གི་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་ལ།
ཤེས་སྒྲིབ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་དང་དེས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་སོགས་གང་ཡང་མིན་པར་དེ་དག་སྔར་གནས་པའི་ཤལ་ལམ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ལ་བྱ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་གི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྡོག་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ལུང་འདིས་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་དེའི་འབྲས་བུ་ལྡོག་པའི་ས་མཚམས་བཅས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང༌། ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པས་དེའི་མཚན་ཉིད་དང༌། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཡང་སྒྲས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དེ་དག་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་མ་ཟད་བག་ཆགས་དེའི་དབང་གིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་སྤྲེའུ་ལྟར་མཆོང་པ་དང༌། ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་གཞན་ལ་རྨངས་མོ་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པ་དག་འབྱུང་བ་བསྟན་ལ།

གནས་ངན་ལེན་དེ་དག་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་མིན་ཡང༌། དེ་རྣམས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

108

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སྟོང་ཐུན་ལས། དེས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་སྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་ནི་དབུ་སེམས་མཐའ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འབའ་ཞིག་ལ་ལྡོག་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་དགྲ་བཅོམ་པ་དང༌། དག་ས་ལ་གནས་པ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང༌། རང་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབག་པར་བྱེད་ཅིང་བསྒོ་བར་བྱེད་ལ། རྗེས་སུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་མུར་ཐུག་པ་དང༌། གོམས་པ་དང༌། རྩ་བ་དང༌། བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་དག་གོ །དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤང་བར་མི་ནུས་ཏེ། ཏིལ་མར་དང༌། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་དུ་ཟིན་ཀྱང༌། བུམ་པ་དང༌། སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དང་ཕྲད་པས་ཡོན་ཏན་ཕྲ་མོ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། དཔེར་ན། བུམ་སྣམ་སོགས་ལ་ཏིལ་མར་དང༌། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ཐོག་མར་ཕྲད་རྗེས་སུ་བསལ་དུ་ཟིན་ན་ཡང༌། སྔར་ཡོད་ཀྱི་ཤལ་ཡོན་ཏན་ཕྲ་མོ་སྟེ་དྲི་གནས་པ་བཞིན་ཉན་རང་སོགས་ཀྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་གཉེན་པོའ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་དང་ཉོན་མོངས་ ིཔ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགྲོ་རུང་གི་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང༌། དེ་དག་སྔར་གནས་པའི་ཤལ་ལམ་བག་ཆགས་ངན་པ་རྣམས་ནི་སེམས་རྒྱུད་འབག་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱོན་གྱིས་གོས་པར་བྱེད་པ་དང༌། བག་ཆགས་དེ་དག་བསྒོ་བར་བྱེད་པ་དང༌། དེ་དག་རྗེས་སུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་སྔར་ཡོད་

109

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཀྱི་དྲི་མའི་ཤལ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པའི་མུར་ཐུག་པ་དང༌། གོམས་པ་དང༌། རྩ་བ་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་དེའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །ཉོམ་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་པ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགྲོ་རུང་གི་ས་བོན་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཞིག་དང༌། དེ་ལྟར་མིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་གཉིས་གསུངས་པ་ཕྱི་མ་ཉིད་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་དེ།

དེ་སྒྲིབ་པ་གང་ཞིག་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དག་ལས་ཡོད་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་ཡི་ལུགས་འདིར་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་སྤྱིར་མ་རིག་པ་དང༌། ཤེས་པ་སོགས་ཁས་མི་བླང་ངོ༌། །
དེ་ལྟར་མིན་པར་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་མ་རིག་པ་ཤེས་པར་འཇོག་ན་དམིགས་རྣམ་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཁས་བླང་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། བདེན་འཛིན་ལས་འོས་མེད་དུ་གྲུབ་པས་ཁྱོད་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པ་རིགས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཇི་ལྟར་འཐད། གཞན་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཛིན་པ་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་དབང་གིས་འཛིན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་བག་ཆགས་སུ་བཞག་པ་ཞིག་དང༌། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་མིན་པའི་བག་ཆགས་གཉིས་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་པ་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་བདེན་འཛིན་མི་སྐྱེ་ཡང༌། བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་བློ་སྐྱེད་པའོ། །ཞེས་དང༌།

སྟོང་ཐུན་ལས། དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བག་ཆགས་འཇོག་བྱེད་བྱས་ནས་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་དང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རང་རང་གི་རིགས་

110

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འདྲ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང༌། འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་བདེན་སྣང་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ས་བོན་གྱི་ཆར་གྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ས་བོན་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཡིན་ཞིང༌། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཡིན་པ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང༌། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་པ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ལ། དེ་འདྲའི་ཤེས་སྒྲིབ་ས་བོན་གྱི་ཆ་དེ་ལ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། བག་ཆགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་བདེན་སྣང་གི་ཆ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང༌།
ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་བག་ཆགས་སུ་བཞག་པ་ཞིག་དང་།
ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ཡིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་པ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

འོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པར་བཞེད་པས་གཞན་དུ་བསམ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་གནས་སོ། །སྔར་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་ཕྱེ་ན། ལོ་ཙྪ་བ་ཤེས་རིན་པས། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་མ་རིག་ཡོད་པ་དང༌། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པ་འགལ། ཞེས་པའི་ནང་འགལ་འཕངས་བར་མཛད་པའི་སྐྱོན་ཡང་སྤངས་ནུས་ཏེ། ཉོན་མོངས་མིན་པའི་མ་རིག་པ་ཤེས་བར་ཁས་མི་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན། རྒྱུད་བླ་དར་ཊིཀ་ལས། ཤེས་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། ཀུན་བརྟགས་ནི། གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་སོགས་ལ་ཡུལ་བདེན་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་འཐད་

111

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པར་འཛིན་པའི་བློ་ས་བོན་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་མ་གསུངས་ངམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡིག་ཆ་ལས། དེ་ལྟར་དུ་རྒྱུད་བླ་ཊིཀ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། རྗེ་ཡབ་སྲས་གཞན་གཉིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་མི་བཞེད་པས། རྒྱུད་བླ་ཊིཀའི་གསུང་དེ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །

སྐབས་འདིར་སྟོང་ཐུན་ལས། ཉོན་སྒྲིབ་ལ་དབྱེ་ན་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས། དང་པོའ་མཚན་ཉིད། གྲུབ་མཐས་བསླད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་ ིདང་བཅས་པའམ་དེ་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་གང་རུང་ཡིན་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གྲུབ་མཐས་བསླད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་བའི་བག་ཆགས་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའམ་དེས་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་གང་རུང་ཡིན་པ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མངོན་གྱུར་དང༌། ས་བོན་གཉིས་གཉིས་སོ། །

ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བའི་མཚན་ཉིད། ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་གང་ཞིག་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་བློ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་ས་བོན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་ཀྱང་རང་འབྲས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས་སྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་དུ་འགྱུར་ནུས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ། ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེས་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང༌།

ཡང་དེ་ལས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས་དང༌། ཉོན་སྒྲིབ་མཐོང་སྤང་དོན་གཅིག་ལ། ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་དང༌། ཉོན་སྒྲིབ་སྒོམ་སྤང་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན་སྒོམ་སྤང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱི་མཐོང་སྤང་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌།

རྒྱུད་བླ་དར་ཊིཀ་ལས། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཐད་སྙམ་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང། བདེན་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་དྲངས་པའི་བདེན་པར་

112

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གྲུབ་སྙམ་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིག་ཆ་གཞན་ཕལ་ཆེ་བས་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་འཛིན་པ་སོ་སོའ་ས་བོན་ལ་ཡང་གཞག་པ་མང་བས་རང་རེའི་དབུ་མའི་ཡིག་ ིཆར་དེ་འདྲའི་ཁ་གསལ་མ་མཐོང་ཡང༌། དེ་ལྟར་ཁས་བླང་ན་ཡང་འགྲིག་གམ་སྙམ་མོ། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོར། འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་བདེན་སྣང་གི་ཆ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་དུ་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། བག་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བསྡུས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་།

ཡིག་ཆར། ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་པས་ཤེས་སྒྲུབ་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་པ་དང༌། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྡུས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ལན་མཛད་པ་བཞིན་བྱ་སྟེ། འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལ་ཡུལ་བདེན་བར་སྣང་བའི་ཆ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན། རྟོག་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་མི་རུང་ལ། དབང་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན། དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ལམ་དང༌། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཕྲ་མོ་སོགས་རྟོགས་པའི་ལམ་རྣམས་དང༌། གཞན་ཡང༌། ཐབས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལམ་མཐའ་དག་ལ་བདེན་སྣང་ཅན་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། ལམ་དེ་དག་གི་སྣང་བ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །
འོན་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོག་པ་རྣམས་རང་མཚན་རྗེན་པར་སྣང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གསུངས་པ་དང༌། འདི་གཉིས་གཏན་མི་འདྲ་བ་ཤེས་སླ་ལ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚེ་སྔར་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་སྣང་ཟད་པར་གྱུར་པ་ནི་ལམ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་བྱས་ནས་ཟད་པར་བྱས་པ་མིན་གྱི་དེ་དག་ལ་བདེན་སྣང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཤེས་སྒྲིབ་མ་

113

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བསྡུས་པ་གསུངས་པ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

འོ་ན་མ་རིག་པ་ལ་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་བས་མི་ཤེས་པ། དཔེར་ན་མོའུ་འགལ་གྱི་བུས།རང་གི་མ་བྱང་ཕྱོགས་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་དུ་བརྟགས་ཀྱང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པའི་རྨོངས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། དེ་བཞིན་ཤེར་ཕྱིན་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས་རབ་འབྱོར་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འཚལ་ལམ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་མ་འཚལ་ལགས་སོ། །

ཞེས་ཡུལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་མི་ཤེས་པ་དང༌། སྒྲ་གཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རྨ་བྱའི་མདོངས་ཕྲ་ལ་སོགས་པ། །རྒྱུ་ཡི་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་པ། །ཀུན་མཁྱེན་མིན་པའི་རྟོགས་བྱ་མིན། །ཞེས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཕྲ་མོ་མི་ཤེས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ལས། ངས་ནི་དེ་ཡི་ཐར་པ་ཡིས། །ས་བོན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དག །འཚལ་ལམ་རྡོ་ཡི་གསེབ་དག་ཏུ། །བག་ལ་ཞ་བ་ལྟ་བུར་གཟིགས། །ཞེས་ཤཱ་རིའི་བུས་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་ཡོད་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡུན་རིང་དུ་བརྟགས་ཀྱང་མ་ཤེས་པའི་རྨོངས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་སྒྲིབ་གཉིས་གང་དུ་བྱ་ཞེ་ན།

དེ་ནི་གོང་དུ་མ་རིག་པ་སོགས་བློ་མངོན་གྱུར་བ་རྣམས་ཉོན་སྒྲིབ་དང༌། དེ་དག་གི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་པ་བཞིན། འདི་ཡང་ལས་འབྲས་ཕྲ་མོ་ལ་དམིགས་པའི་མ་རིག་པ་སོགས་བློ་མངོན་གྱུར་པའི་ཆ་དང༌། དེའི་བག་ཆགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་སྔ་མ་ཉོན་སྒྲིབ་དང༌། ཕྱི་མ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བློ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ལས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དེ་འདྲ་མེད་པར་ལྟ་བའི་མ་རིག་པ་སོགས་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་

114

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

གཞན་པའི་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཤིག་ཀྱང་ཁས་བླང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། འཛིན་པ་དེ་དག་གི་བག་ཆགས་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་མཐའ་ཀླས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

སྟོང་ཐུན་ལས། སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དག་ལ་བློ་མི་གསལ་བའི་ཆ་མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་མ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་དུ་བལྟས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པས་མ་རིག་པ་དེ་དག་སྤངས་ན་ཀུན་མཁྱེན་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ་བ་དང༌། ལས་བྱེ་བྲག་པ་གང་གིས་བསགས་པའི་རྟེན་དང༌། གསོག་དུས་དང་དེའི་རྣམ་སྨིན་འདི་འདྲ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཤེས་པར་ནུས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་རིག་པའི་འཛིན་པ་དེ་དག་སྤངས་ཀྱང༌། དེ་རྣམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལྷག་མ་ལུས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་བཞིན་དུ་མཁྱེན་མི་ནུས་སོ། །གཞན་ཡང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་དམིགས་པའི་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སློང་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཀུན་བཏུས་ལས། རྨོངས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་རྨོངས་པ་དང་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་རྨོངས་པའོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་རྨོངས་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་ངོ༌། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་རྨོངས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དུ་ཡང་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྨོངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་ཉོན་མོངས་

115

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ལུགས་འདིར་གོང་གི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་འཇོག་ན། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློ་རྣམས་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལྔའི་ཉམས་ལེན་ཡོད་ཀྱང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་འདི་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་མི་ནུས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

སྡུད་པ་ལས། དམུས་ལོང་དམིགས་བུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པ་ག་ལ་ནུས། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལྔ་འདི། །དམིགས་བུ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང༌། འཇུག་པར། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་བདེ་བླག་ཏུ། །མིག་ལྡན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི། །ཡུལ་དུ་འཁྲིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་བློས། །མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་བླངས་ཏེ་རྒྱལ་ཉིད་འགྲོ། །

ཞེས་གསུང་པའི་ལུང་སྔ་མས་དམིགས་བུ་སྟེ་ལོང་ཁྲིད་མིག་ལྡན་ཞིག་མེད་པར་དམུས་ལོང་བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲིག་རྣམས་ལམ་ཡང་མི་ཤེས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་མི་ནུས་པ་བཞིན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་འདི་མེད་པར་ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལྔ་ལ་གྲོགས་ཁྱད་པར་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ལ་རེག་པ་མི་ནུས་ཞེས་ལྡོག་ཕྱོགས་ནས་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན།
ལུང་ཕྱི་མས་ཀྱང༌། མིག་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུས་ལོང་བའི་ཚོགས་རྣམས་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་འཁྲིད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་འདིའི་མིག་ཉམས་པ་སྟེ་ལོང་བ་དང་འདྲ་

116

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

བའི་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཞན་རྣམས་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུར་བསྒྱུར་བར་བྱེད་ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འཁོར་བ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་མེད་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་ན། དམན་ལམ་སྔོན་མ་སོང་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དེའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྒོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་འཛིན་མཚམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་ལུགས་འདིར་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ལུགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་དམན་ལམ་སྔོན་མ་སོང་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཁས་ལེན་ལ། དེ་བཞིན་མ་དག་ས་བདུན་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་ན་དེའི་སྤང་བྱར་གྱུར་་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་།

དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། འོ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དང༌། ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བྱས་ནས་སྤང་བའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ངེས་པར་ཡོད་དེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་

117

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དེ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང༌།

ཡང་སྤྱི་དོན་ལས། དེས་མཚོན་ནས་ལུགས་འདི་ལ་དམན་ལམ་སྔོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་ཞེས་སྨྲ་འོ། །ཞེས་གསལ་བ་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འཁོར་བ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། དེ་བཞིན་ཐར་པ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་མི་བྱེད་སོགས་ད་དུང་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པ་གལ་ཆེའོ། །

འོ་ན། སྒྲིབ་པ་དེ་དག་ལམ་གྱི་ས་མཚམས་གང་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་དང༌། དེ་ནས་ལུགས་འདིར་དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ས་སོ་སོའ་སྤང་བྱའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས་བརྒྱ་དང༌བཅུ་ ིགཉིས་དང༌། ཤེས་སྒྲུབ་ཀུན་བརྟགས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པ་དང༌། སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་བཅུ་དྲུག་དང༌། ཤེས་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ལྟ་བ་ལྔ་དང་། ལྟ་མིན་ལྔ་སྟེ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་བཅུ་པོ་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་འདོད་པ་ལ་བཞི་བཅུ་དང༌། དེ་བཞིན་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་དགུ་པོ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་

118

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གཟུགས་གཟུགས་མེད་གཉིས་སུ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་རྩ་དྲུག་སྟེ་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་ཡང་འདོད་ཆགས་དང༌། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང༌། ང་རྒྱལ་དང༌། མ་རིག་པ་དང༌། ཐེ་ཚོམ་དང༌། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང༌། མཐར་འཛིན་པ་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང༌། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམས་འདོད་པའི་ཁམས་ན་བདེན་པ་བཞིའི་དབྱེ་བས་བཞི་བཅུར་འགྱུར་རོ། །
དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལས་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོང་ཁྲོ་བརྒྱད་བཏོན་ནས་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོ། །སྤྱིར་བསྡོམས་ན། མཐོང་བའི་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་གཉིས་སྤོང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ ལྡོག་པ་བཟུང་རྟོག་དགུ རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་སྟེ་སོ་དྲུག་དང༌། དེ་བཞིན་གོང་མ་གཉིས་ལ་ཡང་སོ་དྲུག་སོ་དྲུག་ཕྱེ་བས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ས་སོ་སོའ་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ལྟ་བ་ལྟ་མིན་གྱི་རྩ་ ིབའི་ཉོན་མོངས་པ་བཅུའི་ནང་ནས་མཐོང་སྤང་རྣམས་དོར་བའི་ལྷག་མ། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང་། ང་རྒྱལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ། འཇིག་ལྟ། མཐར་འཛིན་པའི་རྟག་པར་ལྟ་བ་སྟེ་འདོད་པ་ན་དེ་དྲུག། གོང་མ་གཉིས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པའི་ལྔ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

འགྲེལ་ཆེན་ལས། བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ས་དང་པོའ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་སྐད་ཅིག་ ི

119

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུར་བརྗོད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གང་ལས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་ཐོབ་པའི་བར་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མཆོག་གི་དོན་ལ་སོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་དྲུག་ཅི་རིགས་པར་རིམ་གྱིས་སྤོང་ངོ༌། །

འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང༌། ཞེ་སྡང་དང༌། ང་རྒྱལ་དང། མ་རིག་པ་དང། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང༌། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་སྟེ། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དྲུག་གོ་དེ་དག་ཉིད་ལས་ཞེ་སྡང་བཏོན་ནས་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིག་ཆ་ལས། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ལ་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་བ་མཛད་ནས་དེ་ལ་ས་བཅུའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ཉོན་སྒྲིབ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་དུ། སྔར་ལྟར་སྒོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་མཛད་ནས་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུར་རྣམ་པར་གཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྒོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱང་སྔར་བཞིན་ཁམས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་དགུ་ཚན་བཞི་ལ་འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བགྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤང་བྱ་དེ་རྣམས་ས་སོ་སོས་སྤོངས་ཚུལ་ཡང༌། དམན་ལམ་སྔོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་པོ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དངོས་སུ་སྤོང་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་ཞར་ལ་

120

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སྤངས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཀུན་བཏུས་ལས། དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཅིག་ཅར་སྤོང་ངོ༌། །ཅིག་ཅར་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང༌། སྔགས་དང་སྨན་གྱིས་བསད་པའི་དུག་ལྟ་བུ་དང༌། དཔེར་ན། སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟར་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་དོ། །ཞེས་སྔགས་དང་སྨན་གྱིས་ནུས་མེད་དུ་བྱས་པའི་དུག་དང་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ཀྱང༌། ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པས་སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་དང༌། དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །
ས་སོ་སོའ་ངོ་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་ཚུལ་ནི། ས་འོག་མ་འོག་མ་ལས་གོང་མ་གོང་མ་སྤང་ ིབྱ་འཇོམས་པའི་མཐུ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མཐུས་སྤང་བྱ་ཕྲ་མོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤངས་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ས་དང་པོ་བས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཤིན་ཏུ་རགས་པ་མཐོང་སྤང་བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་ནས་དེ་ལས་ཕྲ་བའི་སྒོམ་སྤངས་ཆེན་པོའ་ིཆེན་པོ་ལ་ནང་གསེས་ཕྲ་རགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་རགས་པའི་དངོས་གཉེན་ས་དང་པོའ་སྒོམ་ལམ་ ིབར་ཆད་མེད་ལམ་དང༌། དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་བཅས་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ནས་སྒོམ་སྤངས་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་རགས་པའི་དངོས་གཉེན་ས་བཅུ་པའི་ཐོག་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང༌། དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་དང་བཅས་པ་རིམ་བཞིན་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་སྤང་བྱ་ཕྲ་བ་མཐར་ཐུག་པ་སྒོམ་སྤངས་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ཕྲ་མོའ་གཉེན་པོ་ ིརྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པའི་བར་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དང་ལམ་འོག་མ་རྣམས་ལས་གོང་མ་འཕོས་ཚུལ་མི་

121

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འདྲ་སྟེ། ས་ནས་སར་འཕོས་བའི་ཚེ་མཉམ་གཞག་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་འཕོ་བ་དང༌། ལམ་ནས་ལམ་འཕོས་བའི་ཚེ་རྗེས་ཐོབ་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་འཕོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་མཇུག་ཏུ། ས་དང་པོས་བསྡུས་པའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང༌། རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ནས་ས་གཉིས་པའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན། ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་སྤང་བྱ་ཕྲ་བ་དེའི་དངོས་གཉེན་བྱ་མི་ནུས་པས་ས་དང་པོས་བསྡུས་པའི་མཉམ་གཞག་ཙམ་པོ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། ནམ་སྤང་བྱའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་གྱུར་པ་ན། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་འཇོག་དགོས་པས་ས་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ས་དང་པོས་བསྡུས་པའི་མཉམ་གཞག་ཙམ་པོ་བ་ལས་གཉིས་པའི་མཉམ་གཞག་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཕོས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོར་འཕོ་བའི་བར་དེ་ལྟར་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
ཟིན་གོམས་པའི་ལམ་ནམ་སྐྱེ་བ་ན་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ནས་སྒོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་འཕོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ནས་ས་དང་པོས་བསྡུས་པའི་སྒོམ་ལམ་ལ་འཕོ་བའི་ཚེ་སྤང་བྱ་གང་གི་ཡང་གཉེན་པོ་བྱ་མི་ནུས་པའི་མཉམ་གཞག་ཙམ་པོ་བ་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་དྲུག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ནས་བདུན་པར་འཕོ་བའི་ཚེ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་གང་ཞིག རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།

དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ལས། སྤྱིར་ཡང་ས་བཅུ་མ་གཏོགས། གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པས་སོ། །ཕྱི་མ་འདི་དཔེར་མཚོན་ན་ས་དྲུག་པའི་རྗེས་

122

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་འབྲིང་གི་ཆུང་ངུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྤང་བྱ་དེའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བྱེད་མི་ནུས་པས་ས་དྲུག་པ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོ་ན་གནས་ཤིང༌། སྤང་བྱ་ཟུར་བ་མི་འདུག་པས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་མི་འོས། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་བཞག་དགོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ས་རྣམས་འོག་མ་འོག་མ་ནས་གོང་མ་གོང་མར་འཕོ་བའི་ཚེ་མཉམ་གཞག་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་འཕོ་བའི་ངེས་པ་ལས་སོ། ཞེས་དང༌།

དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས།སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྤང་བྱ་དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པས་ས་དྲུག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱ་ཞིང༌། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུང་པ་རྣམས་འདིར་ཡང་དོན་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་མཐོང་ལམ་གྱི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་མཉམ་གཞག་ཙམ་པོ་བ་ཞིག་ཁས་བླང་ན་ཡང༌།

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའ་སྤྱི་དོན་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ ིལམ་དུ་འཕོ་བའི་ཚེ་ནི་རྗེས་ཐོབ་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་འཕོ་བར་སེམས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་དྲངས་པའི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་པ་དེས་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒོམ་སྤངས་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོ་ཆེན་པོའ་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་ ིམེད་ལམ་ནམ་ཐོབ་པ་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་སྒོམ་ལམ་དུ་འཕོས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

འདི་ལ་དབུ་མའི་ཡིག་ཆ་ལས་ས་སོ་སོའ་འཕོ་ཚུལ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་རྗེས་ ིཐོབ་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་མཉམ་གཞག་ཙམ་པོ་བ་ཡོད་པ་རིགས་མཚུངས་སྦྱར་ནས་འཛིན་མཚམས་ཤིག་ཡོད་ཀྱང༌། ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ལས་ཇི་སྐད་དྲངས་པ་བཞིན། མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ།

123

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་ས་འཕོས་བ་བཞིན་དུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེར་ལྷག་པ་གཞན་ཐོབ་པ་དང༌། ས་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་ཟད་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་ཁྱད་པར་ས་རང་རང་གི་ཡོངས་སྦྱོངས་རྫོགས་པ་སོགས་མི་དགོས་པས་ས་གོང་མ་འཕོ་ཚུལ་དང་ལམ་གོང་མ་འཕོ་ཚུལ་མི་འདྲ་ཞེས་སྦྱོར་བར་སེམས་སོ། །

གཞན་ཡང་ས་དང་པོའ་བསྡུས་པའི་སྒོམ་ལམ་ཡོད་པ་དང༌། དེ་ལ་མཉམ་གཞག་བར་ཆད་ ིམེད་ལམ་དང༌། རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ག་ཡོད་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གོང་དུ་དྲངས་པ་དང༌། ཀུན་བཏུས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི། ས་བཅུ་རྣམས་སུ་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་ལམ་སྒོམ་གྱི་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས།

ཡིག་ཆ་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་ཚོགས་སྒྲུབ་མཐའ་དཔྱོད་དང༌། སྐབས་གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཐད་དུ་ཡང་སྒོམ་ལམ་ཡོད་པར་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང༌། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཐད་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཁ་ཅིག་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའ་དངོས་ ིགཉེན་ཡིན་པ་ནས་ས་བཅུ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བདེན་འཛིན་ཆུང་ངུའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།

རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའ་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ན་ ིབདེན་འཛིན་ཆེན་པོའ་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རང་གི་ངོ་བསྐལ་གྱི་ ིབདེན་འཛིན་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ས་དང་པོའ་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མ་ངེས་ ི

124

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པའི་ཕྱིར་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདིར་དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཡོད་དེ། དམན་ལམ་སྔོན་མ་སོང་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉོན་སྒྲིབ་ཆེ་འབྲིང་དྲུག་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་སྤངས། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་གའི་དངོས་གཉེན་བྱས་ནས་དེས་དྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཚེ་དེ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་པ་དང༌། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་འགོ་རྩོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མ་ཟད་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤོང་ངོ༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་རྟོགས་པ་སྔོན་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་མི་སློབ་ལམ་གྱི་ཚེ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཟིན་པས། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་སྒྲིབ་ནི་སྤོང་བར་མི་ནུས་པས། ལམ་དེ་དག་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང༌། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་ལ། ས་བཅུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཕར་ཕྱིན་སོ་སོའ་ཉམས་ལེན་ཆེར་ལྷག་པ་རེ་ཐོབ་པ་དང༌། ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་ ིབསྡུས་པའི་ལམ་རྣམས་གོང་འཕེལ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ་མཉམ་རྗེས་སྤེལ་མ་སྒོམ་པ་ཡིན་ལ། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་ས་གོང་མ་གོང་མ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ས་སོ་སོའ་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་བྱས་ནས་དེའི་དངོས་གཉེན་སྒོམ་པ་ནི་མེད་དོ། ། ིའོ་ན་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་སྒོམ་སྤང་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་ནུས་པ་གང་གིས་མཐུས་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡིག་ཆ་ལས། རང་གི་ལུགས་ནི་དམན་ལམ་སྔོན་མ་སོང་གི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་

125

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་ག་དངོས་སུ་སྤོང་ཞིང༌། དེ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དངོས་སུ་འདྲེན་པ་དང༌། དེའི་རྗེས་སུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་ས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པར་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་དངོས་སུ་སྤོང་བ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྔགས་ལུགས་ལ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྔོན་དུ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཉིད་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་དོད་ཐུབ་ཡིན་པས། དེའི་མཐུས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ན་བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་ནུས་ཀྱི་མྱུར་ཁྱད་ཡོད་པ་དཔེར་མཛད་ནས། ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གྲངས་མེད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་མཐུ་ལས་བདེན་འཛིན་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ཡང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང༌། ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་རགས་པ་དང་ཕྲ་མོར་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་དང་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་དང༌། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཅས་ཀྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་བཞག་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིག་ཆ་སོགས་སུ་གསལ་བ་བཞིན་འཐད་ཕྱོགས་སུ་བྱའོ། །སྤང་གཉེན་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། སྤང་བྱ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ། དེ་བཞིན་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་འགགས་པ་དང། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་ཁས་བླང་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཉེན་པོའ་དུས་སུ་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་འགགས་པ་དང་དེ་དང་བྲལ་བ་ ི

126

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

དང༌། དེ་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་སྤངས་བ་མིན་པའི་ཁྱད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དང༌། དེའི་ཆོས་ཉིད་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཙམ་ཡིན་ཀྱང༌། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་བ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཞིབ་ཆ་རིགས་ཀྱི་ཐད་དུ་ཡིག་ཆ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱའོ། །སྤང་བྱ་དེ་དག་ལ་བདེན་འཛིན་དང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གང་ཡིན་ཀྱང་སྐོར་དགུ་ཕྱེ་བ་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་མིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱུན་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ན་ནི། ཉོན་མོངས་སྐོར་དགུ་པོ་རྒྱུན་གཅིག་པ་ཡིན་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་གཅིག་པ་འདོད་དགོས་པས་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་སྤོང་བ་མི་འཐད་པ་དང༌། རྒྱུན་ཐ་དད་ན་ཐོག་མ་ནས་སྐོར་དགུ་སོ་སོར་ངེས་པས་གཉེན་པོ་ཇི་ཙམ་གོམས་ཀྱང་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པའི་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཆུང་དུ་སོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

འོན་ཏེ་གཉེན་པོ་སྐྱེ་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲིང་དང་ཆུང་ངུའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ན།
འབྲིང་དང་ཆུང་ངུའི་སྐོར་གསུམ་པོ་ས་ཐོབ་པ་འབའ་ཞིག་ལ་བཞག་དགོས་པ་དང༌། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་སྤང་བྱ་དེ་དག་གིས་བསྡུས་པའི་ཐོག་མ་མ་རིག་པ་སོགས་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བའི་གནོད་བྱེད་དུ་མ་འབྱུང་བས། བློ་མངོན་གྱུར་བ་དང་ས་བོན་སོ་སོར་སྐོར་དགུ་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་བའི་རིམ་པ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་བཞི། ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་པ་བསྟན་པ། བཟོད་པ་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ། ས་འདིར་འབྱུང་བའི་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་བར། གལ་ཏེ་གནས་མིན་འཁྲུག་པ་འགའ་ཡི་དེའི། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་གསུངས། དེ་ཡང་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོས་གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་ལྷག་པ་དང༌། གཉིས་པས་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་

127

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བཟོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟོད་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོའ་ཚུལ་ནི། བདག་ཉིད་ ིཆེན་པོ་བྱང་སེམས་ས་གསུམ་པ་བ་ནི་ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་བསྲེག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང༌། གཞན་གྱི་སེམས་སྲུང་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་དོགས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་སྒོ་གསུམ་གྱི་འཇུག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁོང་ཁྲོའ་གནས་མ་ ིཡིན་ཀྱང༌། ཁོང་ཁྲོས་རྒྱུད་འཁྲུག་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཡིས་དེའི་ལུས་ལས་ཤ་ནི་རྐྱང་པ་མ་ཡིན་པ་རུས་པ་དང་བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་མི་གཅོད་པ་སྲང་རེ་རེ་ནས་རྒྱུན་གཅིག་ལ་མི་གཅོད་པར་སྡོད་ཅིང་སྡོད་ཅིང་དུས་ཐུང་བ་ལ་གཅོད་པ་ཟིན་པར་མི་བྱེད་པར་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་གཅོད་པར་གྱུར་ཀྱང༌། བྱང་སེམས་དེས་གཅོད་པ་པོ་དེ་ལ་སེམས་མི་འཁྲུག་པ་མ་ཟད་གནོད་བྱེད་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཆེར་བཟོད་པ་ལྷག་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །

འདི་ན་གཟོད་པ་ལྷག་པའི་ལྷག་ཚུལ་ཡིན་པས། རབ་དགའ་སོགས་ས་གཉིས་སུ་ལུས་བཅད་པར་བྱ་བ་ལ་རྒྱུད་མི་འཁྲུག་པ་ཡོད་ཀྱང༌། བཟོད་པ་ལྷག་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་གསལ་བས་བཟོད་པ་ལྷག་པ་ནི་ས་འདི་ནས་གཟུང་སྟེ་འབྱུང་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཟོད་པ་ལྷག་ཚུལ་ནི། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཕུལ་དུ་བྱུང་པའི་ཚོད་ཙམ་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་བདུན་ལ་འདི་མི་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པའི་ཚུལ་ཡང་བྱང་སེམས་དེའི་ལུས་ལ་གང་གིས་གཅོད་པ་དང༌། གང་ཞིག་གཅོད་དུས་གང་གི་ཚེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་གཅོད་པའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང༌། བདག་དང་བདག་གི་བའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་དེས་ཀྱང་བཟོད་པ་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །ཀྱང་གི་སྒྲས་ནི་མི་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མ་ཟད་ཆོས་ཀུན་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་མཐོང་བ་དེས་ཀྱང་བཟོད་པ་ལྷག་ཅེས་པའི་དོན་དུ་བྱའོ། །

128

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གཉིས་པ་བཟོད་པ་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཁོང་ཁྲོ་བྱ་མི་རིགས་པ་དང༌། བཟོད་པ་བསྟེན་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་ཁོང་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་པ་དང༌། ཕྱིས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་དང༌གནོད་ལན་བྱེད་པ་གཉིས་འགལ་བར་བསྟན་པ་དང༌། སྔར་ཡུན་རིང་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཇོམས་པས་ཁོང་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་པ་དང༌། མི་བཟོད་པའི་སྐྱོན་མང་པོ་བསམ་ནས་ཁོང་ཁྲོ་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། རྩ་བར་གནོད་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་དེར་བཀོན་ན། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས།དོན་ནི། གལ་ཏེ་གནོད་བྱེད་དེས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་དེ་ལ་བཀོན་པ་སྟེ། ཁྲོས་ན་དེའི་ཚེ་གནོད་པར་བྱས་ཟིན་པ་ལྡོག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བཀོན་པ་སྟེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་གནོད་པ་བྱས་ཟིན་པ་ལྡོག་གམ་ཅི་སྟེ་མི་ལྡོག་གོ །དེའི་ཕྱིར་དེ་བཀོན་པ་འདི་ངེས་པར་དོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་དོན་དང་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་ལ་སྐབས་བྱིན་པས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པའི་རྩ་བར། སྔོན་བྱས་པ་ཡི་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང༌། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དོན་ནི། ད་ལྟར་གཞན་གྱིས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་འདི་སྔོན་བྱས་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ངན་སོང་དུ་མྱོང་ནས་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་འདི་ལྟར་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན། ད་དུང་ཡང་དེ་ལ་གནོད་ལན་བྱས་ཏེ་ཁོང་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་ཏེ། སྔར་བསགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་དེ་ལྟར་བྱས་ན་སླར་ཡང་རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་ཟད་པར་རྒྱུན་མར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་རྩ་བར།
ཁོང་ཁྲོའ་དགེ་རྩ་འཇོམས་ཚུལ། ི

129

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དོན་ནི། མི་བཟོད་པ་སྟེ་ཁོང་ཁྲོ་ལས་ལྷག་པའི་སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཕྱིར་ན་རང་གིས་བྱང་སེམས་ཡིན་པ་ངེས་མ་ངེས་གང་ཡིན་ཡང་རྒྱལ་པའི་སྲས་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་ལ་ཁྲོས་ན་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་བསགས་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་བའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཉེ་བར་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྦྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང༌། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཇོམས་པར་མ་གསུང་ངམ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ལ་ཁྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང༌།

སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་ནི། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ན་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་ཀྱང༌། དེ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་བྱང་འཕགས་མེད་དེ། སྔར་ཤིང་ས་ལཱ་ཆེན་པོ་དང༌། དཔེ་དོན་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ནས་དྲུག་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ལ་ཁྲོས་པ་དང༌། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་པ་དང༌། བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆུང་བས་ཆེ་བ་ལ་ཁྲོས་པ་དང༌། བྱང་སེམས་སྟོབས་མཉམ་པས་མཉམ་པ་ལ་ཁྲོས་པ་དང༌། བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁྲོས་པ་དང་། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁྲོས་པ་དང་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

130

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དེ་རྣམས་ལས། དང་པོ་གཉིས་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། བར་པ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་རྩ་འཇོམས་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་སྟེ་ཤེས་བར་བྱའོ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁྲོས་ན་ཉེས་དམིགས་ཡོད་ཀྱང༌། དགེ་རྩ་མི་འཇོམས་ལ། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁྲོས་ན་དགེ་རྩ་འཇོམས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་མདོ་བཏུས་སུ་དྲངས་པ་ལས། ཕན་ཚུན་གནོད་པའི་སེམས་སུ་གང་བྱེད་པ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོས་པས་སྐྱོབ་མི་བྱེད། །བསམ་གཏན་དང་ནི་དགོན་གནས་མ་སྐྱོབ་སྟེ། །སྦྱིན་དང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའང་སྐྱོབ་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕན་ཚུན་ནི་གྲོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་དྲུག་གིས་མི་སྐྱོབ་པ་ནི་ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་འཇོམས་པ་འགོག་མི་ནུས་པའོ། །

བཅོམ་བྱའི་དགེ་རྩ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་དག་ལ་བྱ་ཡི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ལ་མི་འཇོག་པ་འདྲ་སྟེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། གཞོམ་བྱའི་དགེ་རྩ་ནི་སྔར་གྱི་མདོ་ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་ལ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྦྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས་ཞེས་དང༌། འཇུག་པར། སྦྱིན་པ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་ལ་བཤད་དེ། འགྲེལ་པར། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་གསུངས་པས་བདག་མེད་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་དགེ་རྩ་ལ་མི་བཞེད་པ་འདྲ་སྟེ་དཔྱད་དོ། །ཞེས་དང༌།

ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཤེས་རབ་དེས་མ་ཟིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ལ་བྱ་དགོས་པར་སེམས་ཏེ། ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་ཙམ་གཞོམ་བྱ་མིན་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ལ་ཁྲོས་པ་དང༌།

131

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མཉམ་པས་མཉམ་པ་ལ་ཁྲོས་ན་དགེ་རྩ་འཇོམས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པའི་དགེ་རྩ་གང་ཡིན་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་ཟད་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པས། དེ་དག་ལ་ཁོང་ཁྲོའ་གཞོམ་བྱ་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། ིདེ་ནི་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དག་གིས་དགེ་རྩ་ཡང་འཇོམས་པ་གསུངས་པས་མདོའ་དགོངས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པའི་དགེ་རྩ་འབྲས་བུ་ཕྱུང་བས་མི་ཟད་ཅེས་པའི་དོན་ ིཡིན་ནོ་འབྲས་བུ་ཕྱུང་བས་མི་ཟད་ཅེས་པ་ཡང༌། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། འབྲས་བུ་ཕྱུང་བས་མི་ཟད་པ་ཡིན་གྱི་ཁོང་ཁྲོས་མི་འཛད་པ་མིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྟོན་འབྲས་ལྟ་བུ་རང་གི་འབྲས་བུ་ལན་རེ་འབྱུང་ནས་ཟད་པ་བཞིན་མིན་པར་ཁོང་ཁྲོས་མ་བཅོམ་ན་འབྲས་བུ་ལ་ཇི་ཙམ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ཟད་པ་མེད་པར་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།
བཅོམ་པའི་དོན་ལ་ཡང་དགེ་རྩ་གཏན་མེད་དུ་བྱས་པ་ལ་མི་འཇོག་སྟེ། དགེ་རྩ་འཇོམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱིར་དགེ་རྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དགེ་རྩ་དེའི་འབྲས་བུ་རྒྱང་བསྲིངས་བ་ཙམ་འཇོག་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལས་སྟོབས་ཆེ་བས་ལས་སྟོབས་ཆུང་བ་རྒྱངས་བསྲིངས་པར་བྱེད་པ་དང༌། ལས་སྟོབས་མཉམ་པ་ཡིན་ཡང་སྔོན་དུ་བསག་པའི་ལས་ཀྱིས་ཕྱིས་བསགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་རྒྱངས་བསྲིངས་པར་བྱས་པ་གང་ཞིག དེ་དག་ཀྱང་གཞོམ་བྱ་འཇོམས་བྱེད་དུ་ཐལ་བས་སོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
མདོ་ལས། ལས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལྕི་གང་དང༌། །ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་དང༌། །སྔོན་བྱས་གང་ཡིན་དེ་དག་ལས། །སྔ་མ་སྔ་མ་རྣམ་སྨིན་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་དགེ་རྩ་བཅོམ་པའི་དོན་ནི། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དབུ་མ་སྙིང་པོའ་འགྲེལ་ ིཔར། མི་དགེ་བ་སྟོབས་བཞིས་སྦྱངས་བ་དང༌། ལོག་ལྟ་དང་གནོད་སེམས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་བཅོམ་

132

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པ་གཉིས་ཀ་ས་བོན་ཉམས་པ་རྐྱེན་དང་འཕྲད་ཀྱང་མྱུ་གུ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར། ད་གདོད་རྐྱེན་དང་འཕྲད་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་ནུས་པ་གསུངས་སོ། །

དགེ་བ་འཇོམས་པ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་མ་ཐག་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་འགྲོ་བ་མིན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཟད་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བཤད་པའི་གང་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཚོད་དེ་སླར་སྨིན་མི་ནུས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན། གནོད་པར་བྱེད་ཚུལ་ལ། ལམ་གསར་བ་མྱུར་པོར་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་བཅོམ་པ་དང༌། བདེ་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་ནུས་པ་བཅོམ་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་གཅིག་ལ་ཡང་ལུས་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་པར་ཡིད་ཀྱི་སྡང་བ་ཙམ་སྐྱེ་ན་ནི། སེམས་དེ་སྐྱེ་གྲངས་ཇི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་བསྐལ་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་པ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་པ་ཡང༌། དཔེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པར་ནུས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་གཞན་ཞིག་ལ་ཁྲོས་ན། དེའི་ཉེས་པས་ཁྲོ་སེམས་སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་གྲངས་དེ་སྙེད་ཀྱི་ཚོད་ཙམ་གྱིས་ལམ་གོང་མ་སྐྱེ་བ་ལ་བསྐལ་བ་རེ་གཞི་ནས་ལམ་གསར་པ་ལ་སློབ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡུད་པ་ལས། ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་གིས། ། ལུང་བསྟན་ཐོབ་ལ་སེམས་ཁྲོས་རྩོད་པ་རྩོམ་བྱེད་ན། །ཐ་བ་སྐྱོན་ལྡན་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་སྙེད་བསྐལ་བར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དགེ་རྩ་འཇོམས་བྱེད་ལ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་པ་དང༌། བརྙས་པ་དང་ཀུན་སློང་ངན་པས་སྨད་པ་ལ་ཉེས་པ་མུ་མེད་པ། མདོ་བཏུས་ལས་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ལ་བྱང་སེམས་སུ་ངེས་མ་ངེས་དང༌། ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་བདེན་མི་བདེན་

133

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

གཉིས་འདྲ་བར་གསུངས་པས། ཁོང་ཁྲོ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་དང༌། བྱང་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཁོང་ཁྲོ་འགོག་པ་ལ་ནུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་བྱའོ། །

ནམ་སྙིང་གི་མདོར། རྩ་ལྟུང་རྣམས་ཀྱིས་སྔོན་བསྐྱེད་པའི་དགེ་རྩ་འཇོམས་པ་དང༌། བསླབ་བཏུས་ལས། རྙེད་བཀུར་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པས་ཁྱིམ་ལ་ལྟ་བ་དང་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པ་དང༌། ཆོས་སྤོང་བས་ཀྱང་སྔོན་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བ་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང༌། དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། དགེ་རྩ་འཇོམས་པའི་རྐྱེན་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ལྷག་པར་ཡང་སྤོང་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབད་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་མི་བཟོད་པའི་སྐྱོན་མང་པོ་བསམ་ནས་ཁོང་ཁྲོ་དགག་པ་ནི། རྩ་བར། མི་སྡུག་གཟུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དམ་པ་མིན་པར་བཀྲི། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གསུམ་གསུངས། དོན་ནི། མི་བཟོད་པའི་སྐྱོན་ནི། རང་ཉིད་དམ་པ་མིན་པར་བཀྲི་བར་བྱེད་པ་དང༌། ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་མྱུར་དུ་ངན་འགྲོར་སྐྱུར་བ་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བཟོད་པ་བསྟེན་རིགས་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་བསམ་པ་དང༌། དོན་བསྡུས་ཏེ་བཟོད་པ་བསྟེན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྩ་བར། བཟོད་པས་བཤད་ཟིན་དང་འགལ་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་ལྔ་གསུངས། དོན་ནི། བཟོད་པ་སྒོམ་པས་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ཁོང་ཁྲོའ་སྐྱོན་དང་འགལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱེད་ ིདོ། །དེ་ཡང་བཟོད་པ་སྒོམ་པས་གཟུགས་མཛེས་པར་ཐོབ་ཅིང་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ལ་ཕངས་པ་དང༌། ལུགས་ཏེ་རིགས་པ་དང༌། ལུགས་མིན་པ་ནི་མི་རིགས་པར་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་ལྷ་དང་མིའི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཅིང་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་སྡིག་པ་ཟད་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་བསམ་སྟེ་བཟོད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དོ། །

134

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གཉིས་པ་ནི། རྩ་བར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས་། དོན་ནི། སོ་སོའ་སྐྱེ་བོས་ཁྲོས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང༌། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་བཟོད་པའི་ཕན་ ིཡོན་རྣམས་རིགས་པར་བྱས་ཏེ། མི་བཟོད་པ་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས་བསྔགས་པའི་བཟོད་པ་རྟག་ཏུ་སྟེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི། རྩ་བར། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྔོས་ཀྱང༌། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དོན་ནི། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཕྱེ་བ་ནི་སྔར་བཤད་པ་དག་ལས་ཤེས་ནུས་སོ། །བཞི་པ་ས་འདིར་འབྱུང་བའི་དག་སའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་ནི། རྩ་བར། ས་དེར་རྒྱལ་སྲས་བསམ་གཏན་མངོན་ཤེས་དང༌། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས།

དོན་ནི། ས་གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ལ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་དང་། ཚད་མེད་བཞི་དང་། མངོན་ཤེས་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ས་འོག་མ་དག་ལས་ཆེར་ལྷག་པ་ཐོབ་ཅིང༌། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྲབ་པར་འགྱུར་བ་དང༌། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་མཐུས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དུ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་པ་ཡིན་ནོ། །ས་བཅད་གསུམ་པ།

ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ནི། རྩ་བར། སྦྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་ཕལ་མོ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དོན་ནི། བྱང་སེམས་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་མོད་ཀྱང༌། སྒྲུབ་དཀའ་སླ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། བྱང་སེམས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་སྒྲུབ་པར་སླ་བས་བདེ་བར་གཤེགས་པས་དེ་གསུམ་རྟེན་དེ་ལ་བསྔགས་པར་མཛད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་

135

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་ཀྱང་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་མཛད་དོ། །ས་བཅད་བཞི་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། རྩ་བར། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཉི་མ་ལ་གནས་འོད་བྱེད་འདི། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས།

དོན་ནི། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་པའི་སྲས་པོ་ཉི་མ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི། རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་དོན་དམ་པའི་ས་འདིར་འབྱུང་བའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས། ས་དེ་དང་པོ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་སུ་ཡང་དག་པ་བསལ་བར་བྱས་ནས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས། འགྲོ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ས་གསུམ་པའི་གེགས་བྱེད་པའི་མུན་པ་རྣམས་འཇོམས་པར་མངོན་པར་འདོད་དོ། །བྱང་སེམས་དེ་ནི་ཉི་མ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བ་གྱུར་ཀྱང་སྐྱོན་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཁྲོ་བ་མི་འགྱུར་ཏེ། བཟོད་པ་ལ་ཆེར་ལྷག་པ་གོམས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྙིང་རྗེས་རྒྱུད་སྣུམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་འགྲེལ་ཐོག་མཁས་པའི་དབང་པོ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གསུང་ཡིག་ཆའི་དྭོགས་གཅོད་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ་ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་འཇུག་པ་རྩ་བའི་ཤོ་ལོ་ཀ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། །།

སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ས་འདིར་བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་པ་བསྟན་པ། སའི་ངེས་ཚིག་བསྟན་པ། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ། རྩ་བར། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བརྩོན་འགྲུས་རྗེས་འགྲོ་ཞིང༌། །ཞེས་སོགས་སོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དོན་ནི། དགེ་བ་ལ་མི་སྤྲོ་བ་ནི་སྦྱིན་སོགས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པ་མེད་པས། དེ་ལ་བརྟེན་

136

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་ལ། སྔར་བཤད་པའི་སྦྱིན་སོགས་ལ་སྤྲོ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་དང༌། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང༌། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་བློ་གྲོས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀའི་རྒྱུའོ། །དེ་འདྲའི་བརྩོན་འགྲུས་ས་གང་དུ་ལྷག་པར་འབར་བའམ་ཆེ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ནི་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ས་དང་པོ་གཉིས་ལས་ལྷག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པས་ལེ་ལོ་གཏན་ནས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ས་འདིར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྩ་བར། དེར་ནི་བདེ་གཤེགས་སྲས་ལ་རྫོགས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གསུམ་གསུངས།

དོན་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ས་འདི་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། ས་བཞི་བ་འདི་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྲས་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སོ་བདུན་སྔར་ལས་ལྷག་པ་བསྒོམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ས་གསུམ་པར་བཤད་པའི་ཟངས་ཀྱི་འོད་དང་འདྲ་བ་ལས་ལྷག་པར་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འོད་ལྷག་པར་འབྱུང་བས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གོང་འོག་རྣམས་ལ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌། དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་མོད། འདིར་མ་བཀོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྩ་བར། རང་སྟེ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། རང་སྟེ་ཕྲ་བའི་འཇིག་ལྟའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང༌། འབྲེལ་བ་སྟེ་དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་རང་རྐྱ་བའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་རགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་བ་འཛིན་པ་དང་། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རྣམས་

137

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཡོངས་སུ་ཟད་པ་འགྱུར་རོ། །ཟད་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་ས་བཞི་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་འཛིན་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཟད་པར་བསྟན་པའི་ཡིན་གྱི། རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་གང་ཡིན་དེའི་ཚེ་ཟད་པ་བསྟན་པ་མིན་ཏེ།

འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཟད་པའི་དོན་ཡང་ས་དེའི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་དང༌། ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང༌། དམན་ལམ་སྔོན་མ་སོང་གི་ས་བཞི་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ཡོད་པར་གསུངས་པས། བདེན་འཛིན་ཕྲ་མོ་དང༌། འཛིན་པ་འདི་གཉིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་གང་དུའང་སྤང་དཀའ་སླ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྔར་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་སྐོར་དགུ་ཕྱེ་བ་བཞིན་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱའོ།

བདག་འཛིན་རགས་པ་འཇོག་ཚུལའོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་ལྟ་རགས་པ་དེའི་ངོས་འཛིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རང་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་པའི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་དབང་བསྒྱུར་བ་པོ་དང༌། ཕུང་པོ་དབང་བསྒྱུར་བྱ་ལྟ་བུ་སྟེ་བདག་ཕུང་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་བདག་ཕུང་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་རྐྱ་བ་འཛིན་པ་ཞིག་ལ་བྱ་སྟེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐད་དུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་རང་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་མེད་པ་ཙམ་ལ་འདོད་དོ། །

138

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དེའི་ཚུལ་ནི། ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞིའི་བདག་འདི་ཕུང་པོའ་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་དང༌། ཕུང་པོ་ ིརྣམས་དེའི་ཁོལ་ལྟ་བུར་འཛིན་ཏེ། ངའི་གཟུགས་ངའི་ཚོར་བ་ཞེས་སོགས་སུ་འཛིན་པས་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་དེའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངའི་དབང་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་རང་རྐྱ་བར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་འཛིན་པའོ། །དེ་བཀག་པ་ན་གང་ཟག་དེ་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཙམ་གྱིས་ནི་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པར་གཅོད་དོ། །ཞེས་དང༌།

སྟོང་ཐུན་ལས་ཀྱང༌། དེས་ན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རང་སྡེ་སུའི་ལུགས་ལ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེའི་འཛིན་ཚུལ་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞིའི་བདག་འདི་ཕུང་པོའ་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་དང༌། ཕུང་པོ་རྣམས་དེའི་ཁོལ་པོ་ལྟ་བུ་འཛིན་ཏེ། ངའི་ ིགཟུགས་ངའི་ཚོར་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་དེས་དབང་བསྒྱུར་བྱར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་བདག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྐྱ་བར་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ནི་བདག་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་བདག་ཕུང་གཉིས་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་འཛིན་པའི་བློ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་མིན་པར་སེམས་ཅན་རང་འགའ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཕུང་པོ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པ་དང༌། ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་ཏུ་འཇོག་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དུ་གཏན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང༌།

139

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།རྩ་ཤེ་རབ་བྱེད་དགུ་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ནི་ངའི་གཟུགས་དང༌། ངའི་སེམས་ཞེས་བདག་ནི་ཕུང་པོའ་རྗེ་བོ་དང༌། ཕུང་པོ་ནི་དེའི་ཁོལ་ལྟར་འཛིན་པས། བདག་གི་ ིམཚན་གཞིར་ཕུང་པོའ་རྒྱུན་ནམ་ཚོགས་པའམ་ཡ་གྱལ་རྣམས་འཇོག་པ་ནི་གཏན་མི་རུང་ངོ༌། ིཞེས་དང༌། སྟོང་ཐུན་ལས་ཀྱང༌། སྔར་དྲངས་པ་ལས་གསལ་བ་ཤེས་ནུས་སོ།

འོ་ན་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་གཉིས་ནི་མེད་པས་རང་རྒྱུད་པས་བཤད་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ལ་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་རྐང་ལག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལས་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བ་ལ་མེད་དེ། ཞེས་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ཉིད། བདག་ཕུང་པོ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཀུན་བརྟགས་སུ་གསུངས་པ་དང༌། གོང་དུ་དྲངས་པའི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་ནི་རང་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་འཇོག་མི་ཤེས་པར་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་རྫོགས་པར་གསུངས་པའི་གཞུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྔར་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་དངོས་ཟིན་ལ་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་མེད་པ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་བདག་ཕུང་པོ་དང་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་མེད་པའི་དོན་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ་ལུང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ལས། དེའི་ཚུལ་ནི། ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞིའི་བདག་འདི་ཕུང་པོའ་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་དང༌། ཕུང་པོ་རྣམས་དེའི་ཁོལ་ལྟ་བུར་འཛིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ ི

140

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཕྱིར་བདག་ཕུང་གཉིས་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་བདག་དབང་བསྒྱུར་བ་པོ་དང༌། ཕུང་པོ་དབང་བསྒྱུར་བྱ་ལྟ་བུ་དང༌། ཡང་ན་བདག་རྗེ་བོ་དང༌། ཕུང་པོ་ཁོལ་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང་ཞེན་པས་དེ་འདྲའི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་དོན་དུ་བྱ་ཡི། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ལ་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་གསུངས་པ་དང་མི་འདྲའོ། །

ལུང་ཕྱི་མས་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་ཚུལ་ལ་གང་ཟག་རྐང་ལག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལས་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་གསུངས་པ་ནི། ཕུང་པོ་མི་རྟག་ཅིང་ཆ་དང་བཅས་པ་གཞན་གྱིས་དབང་དུ་སོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། གང་ཟག་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་རྟག་པ་དང༌། གཅིག་པུ་དང༌། རང་དབང་བ་སྟེ་མདོར་ན་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་དེ་འདྲའི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ལྟ་བུ་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་པས། དེ་འདྲའི་འཛིན་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་མ་གཏོགས་ལྷན་སྐྱེས་ཡོང་དོན་མེད་དེ། གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་ཚུལ་དང༌། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་ཚུལ་མི་གཅིག་པས། འཛིན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཡང་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །འོ་ན་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། གཞན་ཡང་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་པས་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པར་བཟུང་པའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྔར་བདེན་པར་བཟུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁ་བྲི་བ་མེད་པས་ཕུང་པོ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་སྐྱེ་བའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྡོག་པའི་

141

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དོན་མེད་པར་འཆད་དེ་ཞེས་བདག་ཕུང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློའ་ཞེན་ཡུལ་ལ་ ིརང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་འཇོག་པ་མ་གསུངས་སམ་ཞེ་ན།

དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། བདག་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དང་ཕུང་པོ་ལ་སྐད་ཅིག་གི་འགྱུར་བ་དང༌། ཆ་དང་བཅས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལ། བདག་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་དཔྱད་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་བདག་དེ་བདག་ཕུང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློའ་བཟུང་ ིཡུལ་དུ་སོང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་རང་རྐྱང་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའམ་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་དང༌། དེ་ལྟར་བཀག་པས་གང་ཟག་རང་རྐྱང་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་ཁེགས་ནུས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་སྟོང་ཐུན་ལས། དེས་ན་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་བདག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྐྱ་བར་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ནི་བདག་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའོ། །དེ་ཡང་ངའོ་སྙམ་པའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་རྟག་མི་རྟག་དང༌། གཅིག་དང་དུ་མ་སོགས་གང་དུ་ཡོད་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ལ་ཞུགས་ནས་དཔྱད་པ་ན། རྒྱུ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་པའི་རྟག་དངོས་དང་ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་པུ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ནི། བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་ཚུལ་དུ་འདོད་ཀྱི། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེ་དག་སུ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །

འོན་ཀྱང་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་དེ་འདྲའི་རྟག་གཅིག་རང་

142

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་དགོས་པས་དེ་འདྲའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ་དང༌། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དེ་ཉིད་རྟོགས་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང༌། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང༌། དེ་ཙམ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤོངས་ནུས་སོ། །

ཞེས་འདོད་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང༌། མདོ་སྡེ་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང༌། ལུང་དེ་ལས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ་གསུངས་པ་ནི། སྔར་ལྟར་དེ་བཀག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་ཁེགས་ནུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དེ་ལྟར་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་གསུངས་པ་ཡང་དེ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ལ་བྱ་སྟེ།

དཔེར་ན། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་སེམས་ཙམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང༌། དེ་བསག་པའི་གཟུང་བ་དང༌། དུས་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང༌། དེ་མཐུད་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ། ཞེས་གཞན་གྱིས་ཆོས་བདག་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དང་དོན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་སྟོང་ཐུན་ལས། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཙམ་བཀག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལན་མང་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལ། རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་

143

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་སྡེ་སྣོད་ལས་ཀྱང་དེ་བས་ལྷག་པའི་གང་ཟག་བདག་མེད་མ་བསྟན་པར་ ིའདོད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་པས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན།

དེ་ནི་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཕལ་ཆེ་བ་དག་གིས་བཞེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། གནས་མ་བུ་བའི་སྡེ་བ་སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པ་ནི་རྩ་ཤེས་རབ་བྱེད་དགུ་པར། ལྟ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ལ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་པོ་དང་།སྒྲ་ཉན་པ་པོ་སོགས་ཀྱི་བདག་དེ་གང་ལ་ལྟ་བ་དང༌། ཉན་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང༌། ལྟ་བ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན་པའི་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡོད་པ་གསུངས་པ་ཡང༌། གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་པ་སོགས་ལ་འཇོག་དགོས། དེ་དག་གི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་ཀྱང་ལྟ་བ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་བདག་མེད་ལ་དེ་མི་འཇོག་སྟེ།

ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང༌། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་ནི་གང་ཟག་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་འཇོག་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་གནས་མ་བུ་བའི་སྡེ་བ་ལས་གཞན་དུ་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་སྡེ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྩ་ཤེས་རྣམ་བཤད་ལས། གནས་མ་བུ་དང༌། བཟང་པོའ་ལམ་པ་དང༌། ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་དང༌། བླ་མ་པ་དང༌། ཆོས་སྦས་པ་ལྔས་གང་ཟག་རྫས་སུ་ ིཡོད་པར་སྨྲ་བར་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དེ་དག་གིས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་འཛིན་ཚུལ་ཡང་རྟག་པ་དང་ཆ་མེད་པའི་གཅིག་པུ་དང༌། ཕུང་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རང་དབང་བ་གསུམ་ག་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་ན། འཛིན་སྟངས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་བྱ་དགོས་པས་རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་མིན་པའི་

144

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཐལ་བ་སྙིང་རྗེའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲ་ལ། འོན་ཏེ། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་མི་འཛིན་པར་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ཡོད་ན། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་ངེས་པ་ན། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་བློ་ངོ་དེར་ཁེགས་པས། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པ་ངེས་པར་ནུས་སོ། །ཞེས་གང་ཟག་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་འི་བློས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་བློའ་ིཞེན་ཡུལ་ཁེགས་པ་གསུངས་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་དེ་གསུམ་གང་གི་ཡང་འཛིན་སྟངས་ཅན་མིན་པར་བློ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཟུར་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་སོགས་དཔྱད་གཞི་དུ་མའི་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་འཛིན་པ་ནི། སྔར་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་གསུངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ཁྱད་གཞི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཇོག་དགོས་ན།

འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་ཤེས་གཉིས་པོ་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་འདོད་པས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ནི་གང་ཟག་རང་གི་ལྡོག་པ་ནས་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་རྣམ་ཤེས་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལ་ཡང་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་མི་འཇོག་གམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་ནི། རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་བདག་དེས་དབང་བསྒྱུར་བྱར་མ་གྲུབ་པ་དང་ཕྱིའི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ནི་དེ་འདྲའི་བདག་དེས་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་མ་གྲུབ་པས་ན། བདག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གོང་དུ་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་གཞུང་གོང་འོག་གི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་དེ་ལས་

145

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གཞན་དུ་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་བདག་མེད་འཇོག་ཚུལ་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་མེད་པ་ཙམ་ལ་འདོད་པ་དང༌། ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནས་འཇོག་པའི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་པ་འཇོག་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པར་སྨྲ་ན། དེ་འདྲའི་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང༌།

དེ་ལྟ་ན་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་རེ་ཞིག་འགོག་པ་ལ་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་དེས་དྲངས་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་འཇོག་ཤེས་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་ན་ཡིག་ཆ་ལས།

རང་གི་ལུགས་ནི། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་སམ་གང་ཟག་དབང་བསྒྱུར་བ་པོ་དང༌། ཕུང་པོ་དབང་བསྒྱུར་བྱར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་སྐབས་འདིའི་འཇིག་ལྟ་རགས་པར་འཇོག་ཅེས་དང་།

གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ནི་མེད་དེ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པ་གང་ཞིག། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོ་མི་རྟག་ཅིང་ཆ་དང་བཅས་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་སོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྷན་

146

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སྐྱེས་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་ཤན་བསྲེ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་ལུགས་འདིར་གང་ཟག་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པའི་ཚུལ་ཇི་སྐད་དྲངས་པའི་ལུང་དང༌། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས་ཀྱང་།ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པར་ཐལ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པར་ཐལ། །འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།འདོད་ན་རྣམ་འགྲེལ་རྣམ་བཤད་དུ། དེ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་ལུགས་འདིར་རྟག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འོ་ན་ཀུན་བརྟགས་ནི་གང་ལྷན་སྐྱེས་ནི་གང་ཞེ་ན། དང་པོནི། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་དཔྱད་པ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་རྟག་སྙམ་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་པ་འཐད་སྙམ་པའོ། །ཕྱི་མ་ནི་དེ་འདྲ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྔ་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་ངང་གིས་སྐྱེ་བའོ། ཞེས་གསུངས།

རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་བཞིན་མཛད་པས། དེ་དང་འདི་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། ལུགས་འདིར་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འདས་ལམ་ཟག་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྟག་འཛིན་མ་ལུས་པ་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཟད་པར་སྤངས་ནུས་པས་མཐོང་སྤངས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་བས་ན་མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་བློ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་འཛིན་པ་ཀུན་བརྟགས་མ་གཏོགས་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤྱིར་འཛིན་པ་ཀུན་བརྟགས་ལ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་འཛིན་པ་ཤ་སྟག་མི་དགོས་ཏེ། མཐོང་སྤངས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཕྱེ་བ་ན་ཁོང་ཁྲོ་དང་འདོད་ཆགས་

147

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སོགས་སྔར་བཤད་ཟིན་ལྟར་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མི་རྟག་པ་འཇོག་ཚུལ་ལུགས་འདི་དང་རང་སྡེ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་དུ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་ཉིད་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅིག་ལ་འཇོག་པ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང༌། རྟག་འཛིན་ཡང་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་འཛིན་པ་ཞིག་ལ་འདོད་པ་འདྲའོ། །དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དེ་ལྟ་ན་སྔ་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་རྟག་འཛིན་དང༌། གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྔ་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་རྟག་འཛིན་ལ་ནི་ཕྲ་རགས་དུ་མ་ཡོད་དེ།

ལོ་ཟླ་སོགས་སྔ་མའི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཕྱི་དུས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་དུས་འདྲེས་འཛིན་གྱི་བློ་ལྟ་བུ་ནི་རགས་པ་ཡིན་ལ། སྔར་བཤད་པ་བཞིན་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་འོག་ཏུ་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་སྐད་ཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དག་ལ་ཡང༌། ནང་གསེས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པ་ཕྲ་རགས་དེ་རྣམས་སྤྱིར་རྟག་འཛིན་ཡིན་པར་མི་འཇོག་སྟེ། དེ་འདྲའི་དུས་འདྲེས་འཛིན་གྱི་བློ་རགས་པ་ཁེགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་རྟག་པ་རྟོགས་མི་ནུས་ལ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དུས་འདྲེས་འཛིན་གྱི་བློ་དེ་འདྲ་མ་ཁེགས་ཀྱང༌། མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཆོས་གང་ཞིག་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་མི་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་གི་རྟག་འཛིན་གྱི་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་འཇུག་པའི་ཚིག་འགྲེལ་ཐོག་མཁས་པའི་དབང་པོ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གསུང་ཡིག་ཆའི་དྭོགས་བཅོད་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ་ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་འཇུག་པ་རྩ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོན་དམ་པ་

148

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།།།།

སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པ།

ས་ལྔ་པ་སྦྱངས་དཀའ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ས་ལྔ་པའི་ངེས་ཚིག་བཤད་པ། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ། དང་པོ་འཆད་པ་ལ། རྩ་བར། བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང༌། ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གཉིས་གསུངས། དོན་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་ལྔ་པ་སྦྱངས་དཀའ་བ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་ལྷའི་བུའི་བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ཕམ་པར་བྱ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་བདུད་ཀྱི་བཀའ་ཉན་པ་བྲན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེའི་ཕྱིར་ས་འདིའི་མིང་སྦྱངས་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩ་བར། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བློ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གཉིས་གསུངས། དོན་ནི། ས་འདི་ཕར་ཕྱིན་བཅུའི་ནང་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཉིད་ཆེར་ལྷག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ལྷག་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་གཡེང་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པས་གཏན་མི་རྫི་བར་འདིར་ཐོབ་པ་འདྲ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ལ་འདི་མེད་པས་སོ། །

བསམ་གཏན་ལྷག་པ་མ་ཟད་བློ་བཟང་སྟེ་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ཞིབ་མོས་ཁོང་དུ་ཆུད་དགོས་པ་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ་པས། འདིར་བདེན་པ་རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་ལ་མཁས་པའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། ས་ལྔ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འདི་བདེན་པ་བཞི་ལ་མཁས་

149

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པ་དང༌། དེ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ལ་མཁས་པ་གཉིས་སོ་སོར་བསྟན། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་དང༌། དབུ་མ་རྩ་བར་རྣམས་སུ་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁ་ཅིག། བདེན་གཉིས་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པའི་བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་ཡོད་སྙམ་ན། དེ་ནི་འཇུག་འགྲེལ་དུ། བདེན་བཞི་ལ་མཁས་པ་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། བདེན་གཉིས་ཅི་རིགས་སུ་མ་འདུས་པའི་བདེན་པ་ནི་མེད་དེ། སྡུག་ཀུན་གཉིས་དང༌། ལམ་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང༌། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལན་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་མྱང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང༌། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུངས་དང་། ཡིག་ཆ་རྣམས་ལས་ལུགས་འདིར་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་གསལ་བར་གསུངས་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་མཐར་ཐུག་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།
དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་གཅིག་ལ་བྱ་བས། ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་དག་པ་ན། དག་པ་དེ་ཉིད་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ན་ཕྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་སྔར་མཉམ་གཞག་ཏུ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་འགོག་པའི་འགོག་པ་དྲན་པའི་རྟོག་པ་འདྲེན་མི་ནུས་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་དྲན་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དྲན་པས་ཡུལ་ཅན་དྲན་ཚུལ་ཡང་མེད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་སྟོབས་ལས་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དྲན་པའི་དྲན་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཀྱང་མེད་པའི་

150

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འགོག་བདེན་རྟོགས་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱོད་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། སླུ་བ་ནི་དཔེར་ན། ཕན་འདོགས་པ་མིན་ཡང་ཕན་པ་འདོགས་པ་ལྟར་བཅོས་ནས་འབྲིད་པ་ལ་བསླུ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་འདི་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་ནས་བྱིས་པ་བསླུ་བས་བརྫུན་བའམ་བསླུ་བ་ཟེར་ལ། མྱང་འདས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ངོར་སྔ་མ་ལྟར་སྣང་ནས་བསླུ་བ་མེད་པས་མི་བསླུ་བའམ་བདེན་པ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌།

མདོ་ལས་ཀྱང་དགེ་སློང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་དང༌། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། མྱ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་པུ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནམ་གསུངས་པ། །དེ་ཚེ་ལྷག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད། །ཅེས་དང༌། རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང༌། ཇི་ལྟར་འདུས་བྱས་ལ་ལོག་པར་སྣང་བའི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བསླུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་མོད། དེ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཡིན་མིན་གང་གི་ཕྱོགས་སུ་བྱ་ཞེ་ན།

འགོག་ལྡན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་མིན་ལ་དཔྱད་པ།

འདི་ལ་ཐོག་མར་ཆོས་ཉིད་ཁས་བླང་བ་དག་གིས་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མདོར་ན་ཆོས་ནི་མི་འཚེ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །སྟོང་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་པ་སྟེ། །འདིར་ནི་དེ་གཉིས་འབའ་ཞིག་གོ །ཞེས་དང༌། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཀུན་ཏུ་

151

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མ་ཤེས་ན། །སྲིད་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་འཁོར་ལ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ངེས་གནས་པའི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་འདུད། །གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ། །འདི་ཉིད་སྦྱང་བ་བྱས་པ་ལས། །དག་པ་དེ་ཉིད་མྱ་ངན་འདས། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང༌།
རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ལྟ་བ་བསྒོམས་པས་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། བསྒོམས་པའི་མཐར་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཟད་པ་ན་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་ཆད་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཉིད་ཐར་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས་རིགས་པས་གྲུབ་ཚུལ་ཡང༌། འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་མིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་སྟེང་ནས་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་བཀག་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པར། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཇོག་པ་ན། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་གང་ཞིག་དེ་རང་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བ་ཞེས་སྨོས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་མ་སོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོས་གང་གི་ཡང་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་བྱ་ཕྲ་བ་མཐར་ཐུག་པ་བཀག་པའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཏེ་མཐར་ཐུག་ཅེས་པ་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་འགོག་བདེན་དེ་སྤང་བྱ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་སྐུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གཉེན་པོའ་སྟོབས་ཀྱིས་ ི

152

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཉོན་མོངས་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཟད་པ་འགོག་བདེན་གང་ཞིག། དེ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྦྱར་རོ། །
འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་དུ་མི་བཞེད་པ་དག་གིས་ནི། ཕར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་ལས། ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ལ་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང༌། ཆོས་སྐུ་མཐོང་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅེས་པ་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས། ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆོས་ཉིད་མཐོང་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ།

མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་བར་སྣང་བྱ་རྗེས་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་པའི་སྲས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཡང༌། །བརྗོད་མི་ནུས་ན་བསྟན་པ་ག་ལ་ནུས། །ཞེས་ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་རྣམས་ལ་ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་མེད་པ་མཐོང་ཚུལ་གཅིག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུའི་སྐབས་སུ་རང་རང་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ཆོས་སྐུ་སྔར་མ་མཐོང་བ་གསར་དུ་མཐོང་བ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ།
མདོ་ལས། སྤྲིན་མཐོང་མཁའ་ལ་ཉི་བཞིན་འདིར་ཁྱོད་བློ་གྲོས་ཕྱོགས་གཅིག་ཅན། །བློ་མིག་དག་པའི་འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་མ་ལགས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཆོས་སྐུ་གང་དག་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་པས། །ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་མཁའ་དབྱིངས་ཁྱབ་པ་དེ་རྣམས་ན་བུན་བཞིན་དུ་མཐོང༌། །ཞེས་ས་རང་རང་གི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཚེ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་འགོག་བདེན་ལ་སྐབས་འདིའི་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བྱ་ཞིང་མདོ་ཚན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ས་སོ་སོའ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆོས་དབྱིངས་གཟིགས་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང་ ིཆོས་སྐུ་གཟིགས་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

153

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གཞན་ཡང་ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། དེ་ཡང་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་མྱང་འདས་དང༌། དེ་ཉིད་དྲི་མའི་ས་བོན་ཅི་རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་གྱི་མྱང་འདས་གཉིས་ཡིན་པས་ཞེས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང༌། གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་མྱང་འདས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་རིགས་པས་གྲུབ་ཚུལ་ཡང༌། འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་བ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པར་འགྱུར་བས། ཆོས་ཉིད་གང་ཞིག་རང་གི་དགག་བྱ་སྔར་ཡོད་ལ་ཕྱིས་གཉེན་པོའ་སྟོབས་ཀྱིས་གསར་དུ་བསལ་བ་ཡོད་ན། རྒྱུད་བླ་མ་དང་མངོན་རྟོགས་ ིརྒྱན་གཉིས་ལས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང༌།

གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླར། གདོད་ནས་ཟད་པས་ཟད་ཅེས་བྱ། །ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱི་གཤིས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། ཐོག་མ་ནས་སེམས་དེའི་གཤིས་སུ་གྲུབ་དགོས་པས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུས་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྱི་དྲི་མ་བཀག་པའི་མེད་དགག་དང༌། གློ་བུར་ཀྱི་དྲི་མ་བཀག་པའི་མེད་དགག་གཉིས་སོ་སོ་ནས་ཡོད་པར་ཐལ། དགག་བྱ་གཉིས་པོ་སོ་སོ་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དགག་བྱ་ཤ་པ་དང་ཤིང་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་པས། ཤིང་མེད་པའི་བྲག་རྫོང་གི་སྟེང་དུ་ཤ་པ་མེད་པ་དང་ཤིང་མེད་པའི་མེད་དགག་གཉིས་ཚད་མས་རིམ་གྱིས་ངེས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

154

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གཞན་ཡང་འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་འདོད་ན། ཁྱོད་ལ་ས་སོ་སོའ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱ་མི་འདྲ་བ་རེ་ ིརིམ་གྱིས་ཁེགས་པ་བཞིན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་ས་འོག་མའི་སྐབས་སུ་མ་ཁེགས་ལ་གོང་མའི་སྐབས་སུ་ཁེགས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་དགོས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟ་ན་ས་དང་པོའ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་མ་ལུས་པ་མ་ ིཁེགས་པ་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཆོས་སྐུ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང༌། གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་གཉིས་གནད་གཅིག་ཏུ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མང་ངོ༌། །
དེས་ན་རང་རེའི་ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང༌། འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང༌། ཡིན་པའི་གསུང་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བས། དང་པོའ་དབང་དུ་བྱས་ན་དབུ་མ་སྤྱི་དོན་ལས། དེ་ལ་འགོག་བདེན་ ིདོན་དམ་བདེན་པ་བཞེད་ཀྱང། ཆོས་ཉིད་དང༌། དེ་བཞིན་ཉིད་དང༌། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མི་བཞེད་པ་འདྲ་སྟེ། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོར་ཆོས་ཉིད་ཅེས་མིང་གིས་བསྙད་པ་ཁ་ཡར་བྱུང་བ་མ་གཏོགས། རྣམ་བཤད་ལས་ངེས་པ་འདྲོངས་པའི་བཤད་པ་མ་བྱུང་ཞིང༌། ཕར་ཕྱིན་ཊིཀར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། ས་བཅུའི་མཉམས་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སོགས་དང༌།

དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས་ཀྱང༌། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་
ལུགས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ལ་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་

155

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཁྱད་པར་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མཐའ་ཀླས་པ་གསུངས།
གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ལས། གཉིས་པ་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ན་གཉིས་སྣང་གི་རྟོགས་པ་མ་ལུས་པ་ལས་ས་རང་དུས་ནས་ངེས་པར་གྲོལ་ཞིང་། སེམས་དཔའ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེན་པ་དང༌། ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་དངོས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱར་ཁས་ལེན་པའོ། ཞེས་གསུངས།དེ་བཞིན་ཡིག་ཆ་གཞན་དུའང༌། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་གསུངས་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་མཆིས་པས། འདིའི་སྐོར་རིགས་ལམ་ཕྲ་མོས་རིང་དུ་མ་བརྟག་པར་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རང་འགར་གྱ་ཚོམ་དུ་བརྗོད་མི་ནུས་ཤིང༌། ཡིག་ཆ་མཛད་པ་པོ་དག་གིས་ཀྱང་ནན་ཏན་དུ་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་གཟིགས་ནས་ཡིག་ཆ་ལས། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྲོས་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་འདུག་པས་སླད་ཀྱང་བློ་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་གཞིའི་གནད་འགངས་ཆེ་བར་གཟིགས་ཏེ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་འདོན་པར་འོས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་འགྲེལ་ཐོག་མཁས་པའི་དབང་པོ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གསུང་ཡིག་ཆའི་དྭོགས་གཅོད་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ་ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་ཀྱི་ཐུར་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་འཇུག་པ་རྩ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞིའི་བདག་ཉིད་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ།

156

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

གཉིས་པ་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བསྔགས་པ། ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གཟིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་བར། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་མཉམ་གཞག་སེམས་གནས་ཏེ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཤིང་། །འདི་བརྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེས། །ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི།

ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་བའི་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པ་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་དང༌། ས་ལྔ་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར། རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི།

དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྙོམས་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པས་ཟིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད། རྟགས་འདི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྙོམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱའོ། །ལུགས་འདིར་ཡང་ཐུན་མོང་བའི་འགོག་སྙོམས་ཞེས་པ་མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་སྙོམས་ཤིག་ཀྱང་ཁས་བླང་དགོས་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་སྔར་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་ཐད་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་ནུས་སོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བསྔགས་པ་ནི། རྩ་བར། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་

157

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བདེ་བླག་ཏུ། །མིག་ལྡན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི། །ཡུལ་དུ་འཁྲིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་བློས། །མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་བླངས་ཏེ་རྒྱལ་ཉིད་འགྲོ། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གཟིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་ལྔ། ཟབ་མོའ་དོན་བཤད་ ིཔར་དམ་བཅའ་བ། ཟབ་མོའ་དོན་བཤད་པའི་སྣོད་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ལ་གཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ། ིསྣོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཉན་པར་བསྐུལ་བ། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་པ་པོ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཟབ་དོན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་ན། རང་དབང་དུ་བྱས་ནས་སམ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ལུང་བསྟན་བརྙེས་པ་འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དག་ལས་ཟབ་མོའ་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ ིགསལ་བར་བསྟན་པ་གཟིགས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཟབ་དོན་འཆད་པ་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བར། ཇི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་ཆོས་རྟོགས་པ། །ལུང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཡིན་པས་ན། །དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་གཞུང་ལུགས་ལས། །ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ལུགས་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དོན་ནི། ས་དྲུག་པ་དེ་ཡིས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ལུང་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་ནས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་མདོ་སྡེའི་ལུང་དང༌། དེར་མ་ཟད་ལུང་ལས་གཞན་ཡང་རིགས་པའི་ཚོགས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀླུ་སྒྲུབ་དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ལུགས་

158

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
གཞུང་འདི་ཟབ་དོན་བཤད་པ་དམ་བཅའ་བར་གསུངས་པ་ནི་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་གཞག་འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་དུ་གཞུང་འདི་ནས་འཆད་ཅེས་དམ་བཅས་པ་ཡིན་གྱི། འཇིག་པའི་གཞུང་གི་རྩོམ་པ་དམ་བཅའ་མིན་པ་ནི། མཆོད་བརྗོད་དངོས་སུ་མཛད་ནས་ཤགས་ལ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཚུལ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་བཞིན་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་མཆོག་ཉིད་མདོ་སྡེ་དག་ལས་ལུང་བསྟན་ཇི་ལྟར་བརྙེས་པའི་ཚུལ་ཡང་སྔར་ཕར་ཕྱིན་དུ་ཅུང་ཟད་སྤྲོས་ཟིན་པས་འདིར་སླར་མ་སྨྲོས་སོ། །གཉིས་པ་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ལ་བསྟན་པའི་སྣོད་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡང༌། གང་ལ་ཟབ་དོན་བཤད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་བཟུང་བར་རྣམས་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཡི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ཐོས་པ་ན། དེ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དག་ལ་བསྟན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་བསྟན་ན་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེའི་ཚུལ་ཡང༌།

འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རེས་འགའ་ནི་མི་མཁས་པས་སྟོང་ཉིད་སྤངས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོའོ། །རེས་འགའ་ནི་རང་གཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པའི་དོན་ནི། ཆོས་འདི་རྣམས་མེད་པ་ཉིད་དང༌། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་བཟུང་སྟེ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་པོར་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནས་དེ་མི་གཏོང་བར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་།

རྩ་ཤེས་ལས་ཀྱང༌། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་ཆུང་རྣམས་ཕུང་བར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་སྦྲུལ་ལ་བཟུང་ཉེས་དང༌། །རིག་སྔགས་ཉེས་པར་བསྒྲུབས་པར་བཞིན། །ཞེས་དང༌། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཚིག་གསལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་མི་ལྟུང་བ་ལ། གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བའི་ལས་

159

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

འབྲས་ལ་གནོད་པ་མ་བྱས་པ་དགོས་པ་དང༌། དོན་དམ་པ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐར་མི་ལྟུང་བ་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་ལས་འབྲས་མཐོང་བ་དགོས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྣོད་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན། དེ་ཉིད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་
པ་རུང་མི་རུང་ཡང་ངེས་པར་དཀའ་བས་དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྩ་བར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་ིདུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང༌། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརླན་ཞིང༌། །ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བློ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྣོད་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་ཚིག་རྐང་བདུན་གསུངས།

དོན་ནི། སོ་སྐྱེས་ལས་དང་པོའ་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཐོས་ ིནས་ནང་དུ་གཏམ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་དང༌། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཆི་མས་མིག་བརླན་པ་དང༌། ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བློ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སློབ་དཔོན་མཁས་པས་ཉེར་བར་བསྟན་པའི་སྣོད་ནི། མཚན་མ་དེ་ལྟར་དུ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ།

སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཐོས་པ་དང༌། དེ་གོ་བ་གཉིས་ཚོགས་ནས་ལུས་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་སྣོད་རུང་གི་རྟགས་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་གོ་བ་དང་། གོ་ཡང་མཚན་མ་དེ་རྣམས་མི་སྐྱེ་ན་རེ་ཞིག་ཟབ་མོའ་སྣོད་དུ་ངེས་མི་ནུས་ཀྱང༌། བླ་མ་དམ་པའི་བསྒོ་བ་ལས་མི་འདའི་ན། སྟོང་

160

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ནུས་མང་པོ་གསར་དུ་འཇོག་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཐོས་པ་དགོས་པ་གསུངས་པ་ཡང༌། རང་སྡེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སེམས་ཙམ་པ་ལྟ་བུས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་གོ་བ་དང༌། དེ་བཞིན་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཡུམ་གྱི་མདོ་དང༌། རྩ་ཤེ་སོགས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་གསུངས་པ་རྣམས་ལུགས་དེའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གདོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་མེད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ཞིང༌།

གཞན་ཡང་ལུགས་འདིའི་དགག་བྱའི་ཚད་འཛིན་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་པར། དགག་བྱ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ཅི་རིགས་སུ་བཀག་ནས། ཐ་སྙད་དུ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཐའ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ནུས་པ་དག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཐོས་པ་མིན་ལ། དེ་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་ལུགས་འདིའི་དགག་བྱའི་ཚད་འཛིན་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དག་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུངས་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་གོ་བ་རྣམས་ལ་ནི། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐོས་པ་ལྟར་དུ་གོ་བ་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལུས་ཀྱི་མཚན་མ་རྣམས་བྱུང་ཞིང༌། མཚན་མ་དེ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྣོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་དཔོག་གོ །འོ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྣོད་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་མཚན་མ་དེ་ལྟར་དུ་ལྡན་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་སམ་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་གོང་དུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་དུས་ནའང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ཐོས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དགའི་བ་དང༌། དེ་ལས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་མཚན་མ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ནི། འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལྟ་བུ་སྣོད་ལྡན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང༌། སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་

161

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སྣོད་རུང་ཙམ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ལྡན་པ་མ་ངེས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཐོས་པ་དང༌། དེ་ལྟར་གོ་བ་གཉིས་རེ་ཞིག་མེད་ཀྱང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་མོས་ནས་སྤངས་པ་དང༌། དེའི་དོན་ཕྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་བའི་སྐྱོན་གཉིས་པོ་གང་རུང་དང་མི་ལྡན་ན། སློབ་དཔོན་མཁས་པའི་མགོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ནུས་སམ་བག་ཆགས་དུ་མ་གསར་དུ་འཇོག་པའི་གང་ཟག་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང༌། སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་སྣོད་ལྡན་ཁྱད་པར་ཅན་དག་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་བསྟན་པའི་སྔོན་དུ་ལུས་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་དག་དང་ལྡན་མིན་བརྟག་དགོས་ལ་མཚན་མ་དེ་ལྟར་དུ་ལྡན་པ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ཐོས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་དགོས་པས་སྔོན་དུ་ཡང་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་འཆད་པ་པོས་ལེགས་པར་བཤད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་སྒྲོགས་པའི་ཚེ། སྔར་བཤད་པའི་སྣོད་ལྡན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་སྨོས་ཅི། ཉན་པ་པོ་སྣོད་རུང་ཐ་མ་ཡན་ཆད་ལ་ཡང་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཁྱེའུ་རིན་པོ་ཆེས་བྱིན་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱད་པ་བས། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པས་ཉན་པ་འདི་བསོད་ནམས་དེ་བས་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་ན། གང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཉན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། གང་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་ལུང་འབོགས་པ་དང༌། འཆང་བ་དང་གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་དང༌།

རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ་གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚིག་བཞིའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་བཟུང་སྟེ་གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་ན་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་བཞིན་མདོ་ཀུན་ལས་

162

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

བཏུས་པ་ལས་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པས་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང༌།

བཞི་བརྒྱ་པར། བསོད་ནམས་ཆུང་ངུ་ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཙམ་ཞིག་གིས། །སྲིད་པ་ཧྲུལ་པོར་བྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉན་པའི་སྣོད་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ། དེ་ལྟ་ཉན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་རྩ་བར། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང༌། །རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་བླངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར། །སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྙིང་རྗེ་བསྟེན་པར་བྱེད། །བཟོད་པ་སྒོམ་བྱེད་དེ་ཡི་དགེ་བའང་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །འགྲོ་བ་དགྲོལ་བར་བྱ་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བྱེད་ཅིང༌། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱེད། །ཅེས་ཚིག་རྐང་དྲུག་གསུངས། དོན་ནི།

སྣོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེས་སྟོང་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་ཉན་པ་ལ་གཏེར་རྙེད་པ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཤིང༌། ལྟ་བ་དེ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་གྱུར་ན་ངན་འགྲོར་ལྟུང་སྟེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་མཐོང་ནས་རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་གནས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་དབུལ་པོར་གྱུར་ན་ཡང་བཟའ་བཏུང་དང་སྨན་གོས་སོགས་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཕོངས་ནས་ལྟ་བ་ལ་ཉན་བསམ་སྒོམ་པ་སོགས་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བས་ཡར་མར་གྱི་ཞིང་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་བྱེད་པ་དང༌། ལྟ་བ་དེ་ཡང་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གོམས་པ་རིང་དུ་བསྟེན་པ་དང༌། ཁྲོ་བའི་འབྲས་བུ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་དང༌། དགེ་རྩ་འཇོམས་པ་དང༌། མདོག་ཤིན་ཏུ་མི་

163

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

སྡུག་པ་སོགས་འབྱུང་བས། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་འཕགས་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་མཉེས་པར་མི་འགྱུར་བས་ན་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་བྱེད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་དགེ་བ་ཡང་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། རྩ་བར། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི། །རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་འཐོབ་འགྱུར་བས། །དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས། །ཞེས་ཚིག་རྐང་གསུམ་གསུངས། དོན་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི། ཡུན་རིང་པོར་བར་མེད་པར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཚོགས་རྣམས་སོ་སྐྱེའི་སར་ངེས་པར་བསགས་ནས་རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། ས་རབ་དགའ་དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་འཆད་འགྱུར་གྱི་ཟབ་མོའ་ལམ་འདི་མཉམ་པར་ ིགྱིས་ཤིག་ཅེས་ཉན་པར་བསྐུལ་བ་ཡིན་ནོ། །
ལྔ་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལུང་གིས་བསྟན་པའི་ཚུལ། ལུང་གི་དོན་དེ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ།དེས་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་གྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་འགོད་པ་དང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ས་ལྔ་པ་དེ་ས་དྲུག་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་འཇུག་གོ །

ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་བཤད་པ།

བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང༌། མ་སྐྱེས་པ་

164

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དང༌། དབེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། བླང་བ་མེད་པ་དང༌། དོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང༌། རྨི་ལམ་དང༌། མིག་ཡོར་དང༌། བྲག་ཆ་དང༌། ཆུ་ཟླ་དང༌། གཟུགས་བརྙན་དང༌། སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང༌། དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ན། རྣོ་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས།

མདོ་དེ་ལས་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་བླང་དོར་མེད་པའི་བར་ལ་སྦྱོར་ཞིང་བླང་བ་དང་དོར་བ་མེད་
པ་གཉིས་མཉམ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བྱ། སྒྱུ་མ་སོགས་དཔེ་བདུན་པོ་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་མཉམ་ཉིད་གཅིག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱང་མཉམ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་སོ། བཅུ་པོ་དེ་དག་ལས། དང་པོ་གཉིས་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པ་སྟེ་མཚན་མ་མི་འདྲ་བར་སྣང་བ་རྣམས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་མེད་པར་ཆོས་ཀུན་ལ་འདྲ་བ་སྟེ་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང༌། ཆོས་ཀུན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་མཉམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། མཉམ་ཉིད་ལྷག་མ་བརྒྱད་པོ་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་མ་འོངས་པ་དང༌། མ་སྐྱེས་པ་ནི་དུས་གཞན་ཏེ་འདས་ད་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་དབེན་པ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་དང་སྐྱེས་ཟིན་གྱིས་སྟོང་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་མཉམ་ཉིད་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་ཉིད་དྲུག་པ་ཡང༌། འཕྲལ་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མིན་པར་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པས་དེ་ལྟར་བྱ། བདུན་པ་སྤྲོས་མེད་ལ་ཡང་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་མེད་

165

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པ་ནི་མཉམ་ཉིད་དང་པོ་དང་སྦྱར། སྒྲ་དང་རྣམ་རྟོག་གིས་སྤྲོས་པ་མེད་པ་ནི་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །བརྒྱད་པ་ཡང་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་སྦྱར་ཞིང༌། དགུ་པ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་དོན་རྣམས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་དཔེའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །བཅུ་པ་ནི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོར་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པའམ་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུའི་རྣམ་གཞག་མཛད་དོ། །
ཡང་མདོ་དེ་ལས། རྣོ་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་རྣོ་བ་ནི་ཤེས་རབ་མྱུར་བ་དང༌། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འདི་ལ་བདེན་པ་གྲུབ་ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དང༌། བདེན་པར་འཛིན་ཚུལ་ལེགས་པར་མ་ཤེས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངེས་པར་འཕྱུག་སྟེ།

དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་ཚད་འང་བློ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ།

སྤྱོད་འཇུག་ལས། བརྟགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། ། ཞེས་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་དགག་བྱའི་སྤྱི་ལེགས་པར་བློ་ལ་མ་ཤར་ན་དགག་བྱ་དེ་མེད་པ་ལེགས་པར་འཛིན་མི་ནུས་པར་གསུངས་པས་མེད་རྒྱུའི་བདེན་གྲུབ་དང་གང་གིས་སྟོང་པའི་དགག་བྱའི་རྣམ་པ་བློ་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤར་ན། བདེན་མེད་དང་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ལེགས་པར་ངེས་པ་མི་སྲིད་དོ། །

དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་འཕྲལ་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་བདེན་གྲུབ་དང༌། བདེན་འཛིན་

166

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ངོས་ཟིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་མ་བསྒྱུར་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དང༌། དེས་བཟུང་བའི་བདེན་གྲུབ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པ་ནི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེ་ངོས་མ་ཟིན་པར་རིགས་པས་དགག་བྱ་བཀག་ཀྱང༌། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདེན་ཞེན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པས་སྐབས་དོན་སྟོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ངོས་ཟིན་ནས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱིན་པ་ལ་རིགས་པ་རྣམས་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་འགྲོ་ལུགས་ཤེས་དགོས་ཀྱི། ཁ་ཕྱིར་ལྟས་འབའ་ཞིག་གི་དགག་སྒྲུབ་ནི་ཕན་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་དང༌། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་སྤྱིར་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལེགས་པར་ངོས་བཟུང་ནས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལོག་ན་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འོ་ན་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་བློ་ཇི་འདྲ་ཞིག་དང༌། དེས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་བློ་ནི་བདེན་འཛིན་ལས་གཞན་པའི་བློ་ཟུར་པ་ཞིག་སྟེ། དགག་བྱ་གང་གིས་གྲུབ་ཚད་དང་མཐུན་པར་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་དང༌། དེ་ལ་དགག་བྱ་ཇི་ལྟར་འཆར་ཚུལ་ལེགས་པར་བརྟག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བརྟག་པ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་ལ་བལྟས་ཏེ་གཟུགས་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གང་བཀག་རྒྱུའི་དགག་བྱ་དང༌། ཆོས་ཅན་རང་གི་རྣམ་པ་གཉིས་བློ་ངོར་ལེགས་པར་དབྱེར་ཤེས་པ་ཞིག་ངེས་པར་འོང་ངོ༌། །སྐབས་འདིར་དཔྱད་པར་བྱ་བ་འདི་ལྟར་ཞིག་སྣང་སྟེ།

167

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ལྟ་བ་མ་རྙེད་གོང་གི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་གནས་སྐབས་ནའང༌། དགག་བྱ་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་མེད་ན་རིགས་པ་ཡང་དག་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་བྱ་ནམ་འགོག་པ་ན་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡང་མ་ལུས་པ་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དགག་གཞི་དང་དགག་བྱ་བློ་ངོར་འདྲེས་ནས་སོ་སོར་དབྱེར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཏེ་ལྟ་བ་མ་རྙེད་པའི་སྔོན་དུ་དེ་གཉིས་བློ་ངོར་ཁྱད་པར་ཕྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་ན་ནི།
དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། མྱུ་གུ་དང་དེ་རྟེན་འབྱུང་སོགས་སུ་ཐ་སྙད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་དེ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་འདྲེས་ནས་ལྟ་བ་མ་སྐྱེས་པར་དུ་མི་ཕྱེད་པས་སྔར་རྒོལ་གྱིས་ཕྱེད་ཀྱང་དེའི་རིང་ལ་སྟོན་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི། ལྟ་བ་མ་རྙེད་པར་དུ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཚད་མས་འབྱེད་མི་ནུས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཐོས་བྱུང་གི་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་གོ་བས་དེ་ལྟར་ཕྱེད་མི་ནུས་ན་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་དགག་བྱ་གང་འགོག་པ་དང༌། ཆོས་ཅན་ལྷག་མ་ལུས་པའི་རྣམ་གཞག་མཐའ་དག་མི་རུང་བས་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ་ལ་གནོད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྱིར་ན་ལྟ་བ་རྙེད་མ་རྙེད་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མྱུ་གུ་འཛིན་པའི་བློ་དང༌། དེ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང༌། ལྟ་བ་མ་རྙེད་པའི་གང་ཟག་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་འཆར་ཚུལ་ཚད་མས་འབྱེད་པ་མེད་ལ། འཛིན་པ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡང་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།

མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང༌། དེར་མེད་པར་འཛིན་པ་དང༌། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་འཛིན་པ་གསུམ་ཡོད་ལ། ལྟ་བ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ལ་

168

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

གསུམ་ག་ཡོད་ཀྱང༌། ལྟ་བ་མ་རྙེད་པའི་རྒྱུད་ལ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལས་མེད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ལྟར་ཡིན་ན། ལུགས་སོ་སོའ་དགག་བྱའི་ཚད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ིལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར།

དེ་ལ་ཐོག་མར་དགག་བྱ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལ། ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བདེན་འཛིན་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ལ་བདེན་གྲུབ་དང༌། བདེན་འཛིན་གཉིས་ཀར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་འགོད་པ་ནི། རྩོད་ཟློག་ལས། ཡང་ན་ཁ་ཅིག་སྤྲུལ་པ་ཡིས། །བུད་མེད་ལ་ནི་བུད་མེད་སྙམ། །ལོག་འཛིན་འབྱུང་བ་སྤྲུལ་པ་ཡིས། །འགོག་བྱེད་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན། །ཞེས་ཁ་ཅིག་སྤྲུལ་པའི་བུད་མེད་ལ་བུད་མེད་དུ་བཟུང་ནས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་ན། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པས་ཆགས་པ་ལྡོག་པའི་ཚུལ་དཔེར་མཛད་ནས། བདེན་མེད་སྟོན་པའི་ཚིག་སྟོང་པ་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྤྲུལ་བའི་བུད་མེད་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་འགོག་པ་གསུངས་པ་དང༌།
ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་ལ་དགག་བྱར་གསུངས་པ་དང༌། དེས་བཟུང་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་དགག་བྱར་མཛད་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་།སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ལོག་རྟོག་དང༌། ལོག་རྟོག་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས༌། དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སེམས་ཙམ་པའི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལུགས་འདིའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྐུར་འདེགས་ནི་གྲུབ་མཐས་བཞག་པ་ཁོ་ན་དང༌། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས། བདེན་མེད་

169

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་བྱ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློ་དང༌། དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ཀར་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང༌།

རང་ལུགས་ནི་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་བདེན་འཛིན་འཇོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་མྱུ་གུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་གང་གི་སྟེང་དུ་འགོག་ཅེས་དགག་གཞི་མི་རྙེད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་རྣམས་ནི་འཛིན་པ་དེའི་དགག་གཞི་མི་རུང་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱང་རྟགས་དེའི་དགག་གཞི་ཇི་ལྟར་རུང་སྟེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པས་རྒོལ་བའི་བློ་ངོར་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པ་ཡིན་ཀྱང་བདེན་འཛིན་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུན་གོམས་པ་ལས་ལྡོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོག་མར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བཟུང་བའི་ཡུལ་དགག་བྱ་བདེན་པ་འགོག། དེ་ནས་ཡུལ་ཅན་བདེན་འཛིན་དེ་ཉིད་གཉེན་པོའ་ལམ་སྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ ིལྡོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང༌།

ལམ་རིམ་ལས། ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལྡོག་པ་ལ་དེས་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཐོག་མར་དགག་དགོས་པས་སོ། །ཞེས་སྔ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་ལྡོག་པར་གསུངས་པས་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་ན། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ན། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འགོག་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ལྷན་སྐྱེས་ལའང་སྐོར་དགུ་ཡོད་པས་ཅིག་ཅར་དུ་འགོག་པར་འགྱུར་རོ། །
གཞན་ཡང་བདེན་འཛིན་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་མཚུངས་པས། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་ལུགས་དུ་

170

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མ་དང་འགལ་ཞིང༌། ལུགས་འདིར་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པས་དེ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་མ་གཏོགས་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱར་འཇོག་པ་གཏན་མི་རིགས་སོ། །

འོན་ཏེ་རྟགས་ཡང་དག་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་མཐར་བདེན་འཛིན་རིམ་གྱིས་ཟད་པར་འགྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ན་ནི་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་ཐམས་ཅད་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ལྡོག་ཏུ་མེད་དོ། །ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་གི་དགོངས་པ་ཡང་གཞུང་གོང་འོག་སྒྲིགས་ཏེ་བལྟས་པས་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་པར་ནུས་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས་དང་པོ་ནི་སྤྱིར་དགག་བྱ་ལ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང༌། །ཞེས་སོགས་དྲངས་ནས། འདི་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ། འདི་མེད་ན་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

རིགས་པའི་དགག་བྱ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཉིད་ལས། དགག་བྱ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཡོད་ན་དགག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དགག་བྱ་འདི་ནི་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན་དང༌། ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པ་ཞེས་པ་སྒྲུབ་ཆོས་དང༌། ཡོད་ན་དགག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྟགས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ན་གཞུང་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་ལ་དགག་བྱར་གསུངས་པ་ཡོད་ན་ཡང་རང་ལུགས་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་ལ་དགག་བྱར་གསུངས་པ་དང་དེས་བཟུང་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་དགག་བྱར་མཛད་པ་གཉིས་ཡོད་དེ༌།

འོན་ཀྱང་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང༌། ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དགག་བྱའི་རྩ་བར་ཤེས་པར་བྱ་ཡི་ཀུན་བརྟགས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་

171

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

འབའ་ཞིག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་དགག་པ་ལ་ལྷུར་བླང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དགག་བྱར་གསུངས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་འཕྲལ་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་བདེན་པར་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཆ་མེད་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་ལྟ་བ་དང༌། གཟུགས་ཕུང་བདག་དུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤའི་ཞེན་ཡུལ་རྣམས་ནི། འདིར་དགག་པར་ལྷུར་བླང་བ་མི་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

འོན་ཀྱང་སྔར་དྲངས་པའི་རྩོད་བཟློག་སོགས་ཀྱི་ལུང་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི། རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པ་ན་འཛིན་པ་དེ་དག་གིས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མཐུ་མེད་པར་བྱས་ནས་བདེན་འཛིན་རེ་ཞིག་མངོན་གྱུར་བ་ལྡོག་པས་ན། རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པར་སེམས་ཤིང༌། རང་རེའི་སྔོན་གྱི་བཤེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་སྲོལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྣང་ངོ༌། །དེ་ལྟར་དགག་བྱ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་ནས་སྐབས་དོན་ཐལ་རང་སོ་སོའ་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་ ིབློ་དང༌། དགག་བྱ་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་འཆད་པ་ལ་གཉིས། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ངོས་གཟུང་བ་དང༌། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་འཛིན་ངོས་གཟུང་བ། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་རྫུན་སྒྱུ་མའི་དཔེས་བསྟན་པ། དཔེ་དེ་དོན་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་གཞུང་ནི།

རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན།

དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལས་བཟློག་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འཁྲུལ་བའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་འམ་

172

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགེབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང༌། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་བ་གང༌། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་རྫུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ་དེས་ཀྱང་སྲོགས་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའ་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་ ིབར་བསྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྫུན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་གསུངས།

འདིའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཞེས་པ་ནས་འགེབས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་བདེན་འཛིན་དེ་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལང་གཤེགས་ལས། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཞེས་སོགས་དྲངས་པའི་ཚིག་རྐང་དང་པོས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་བསྟན། ཚིག་རྐང་གཉིས་པས་དེ་རྣམས་དོན་དམ་པའམ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་མེད་པར་བསྟན། ཚིག་རྐང་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་བའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པས་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་དེ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་བསླད་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་སྟེང་ནས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང༌། བློ་

173

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ངོར་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཞི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྫུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་སྟེ་རྫུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཞེས་པ་ནས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ཚུལ་བསྟན། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །དེས་ན། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཞེས་པ་དང༌། དངོས་པོ་རྫུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པ་དང། བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྫུན་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྡོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བས་དེ་རྣམས་གནད་གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་བདེན་གཉིས་རྩ་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན། ཀུན་རྫོབ་གཞན་ནི་གཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་པ་དང༌། ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན་ངོ་བོའ་ཕྱིར། །འདི་ལ་དཔྱོད་པ་མི་འཇུག་གོ ། ིཞེས་གསུངས་པ་དང༌། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཇི་ལྟར་བ་ལང་རྫི་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པ་རྣམ་པར་གནས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་སྔར་ལྟར་ཤེས་པར་ནུས་སོ། །

དེ་ལྟར་གཞུང་གོང་འོག་གི་དོན་མདོར་བསྡུས་ན། བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡུལ་གྱི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང༌། བརྫུན་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་གནད་གཅིག་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཟུགས་སོགས་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང།

174

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་རྣམས་གནད་གཅིག་ཅིང་དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང༌། དགག་བྱར་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

འོ་ན། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཡང་དག་པའི་དོན་ཐོས་པ་དང༌། བསམ་པ་དང་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་དང་བརྒྱུད་པས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་སོ། །དེས་ན་འདི་སྐད་དུ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྲུབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུང་པའི་ཤགས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཞིག་མ་གསུང་ངམ་ཞེ་ན།

འདིའི་ལན་འཆད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་དེ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་དོན་དམ་ལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས། དེས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཅིག་དང༌། བློའ་དབང་གིས་བཞག་ ིཔ་མིན་པར་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ལ། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའ་དོན་དམ་དང༌། དེའི་ངོར་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཕྱི་མའི་དོན་དམ་དང་དེར་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ ིཡང་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་ཕྱི་མའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྔ་མའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཀྱང༌། སྔ་མའི་ཡོད་འཛིན་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མིན་ལ། དེའི་བདེན་འཛིན་ལ་ནི་ཕྱི་མའི་ཡོད་འཛིན་དགོས་སོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན།

དེ་ཡང༌། སྤྱིར་ན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་

175

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེའི་ངོར་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་བཞག་པ་ཞིག་དང༌། བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་བཞག་པའི་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ལས་སྔ་མའི་དོན་དམ་དང་དེའི་ངོར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལྟ་བུ་སྔ་མའི་དོན་དམ་དང༌། ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་དེའི་ངོར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མའི་དོན་དམ་དང་དེར་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱིས་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་འཇོག་པ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

ཕྱི་མའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ན་སྔ་མའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གྲུབ་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྔ་མའི་ཡོད་འཛིན་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མི་རུང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལ་རང་ཡུལ་ལ་དཔྱད་ནས་འཛིན་པས་ཀུན་བཏགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་བདེན་འཛིན་ལ་ཕྱི་མའི་ཡོད་འཛིན་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་ཡུལ་རང་གིས་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔ་མའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ན་ཕྱི་མའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང༌། ཕྱི་མའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ན་སྔ་མའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱའོ། །

གཞན་ཡང༌། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་

176

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཏེ་བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་དམ་པ་ཞེས་པ་ནི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་སྒྲ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པ་ཞེས་བསྡུ་པ་ནི་དེ་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །ཡང་ན་དམ་པའི་དོན་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པས་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའོ། །ཞེས་དང་པོས་དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་ཀ་གནད་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་དང༌། གཉིས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དམ་པའི་སྒྲས་བསྟན་ནས་དེའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་པ་གསུངས་པ་དང༌། གསུམ་པས་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་སྐབས་འདིའི་དབུ་མ་སྣང་བ་དང་མཐུན་ནོ། །

གོང་གི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་མ་ཕྱེ་བར་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླང་ན་ལྟ་བའི་གོལ་ས་ཆེན་པོ་འགྱུར་ཏེ། ཁ་ཅིག་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་དང་དེའི་དཔྱད་བཟོད་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླང་ནས་ཆོས་ཉིད་རིགས་པའི་དཔྱད་བཟོད་དུ་འདོད་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མེད་པར་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་འགྲུབ་པས་དེ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་བཞེད་པ་དང༌། ཡང་ཆ་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་བཞིན་དུ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཟུང་ནས་ཆོས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྨྲ་བ་སོགས་ནོངས་པའི་ཚོགས་དུ་མ་འབྱུང་ངོ་། །

ལུགས་འདིར་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་

177

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཆོས་རྣམས་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དཔྱད་མཐར་རྙེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དཔྱད་བཟོད་དང༌། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དཔྱད་བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་བརྟག་དོན་བཙལ་བའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཙལ་བ་ན་ཡུལ་སྟེང་ནས་རྙེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དཔྱད་བཟོད་དང༌། དེ་ལྟར་མེད་པ་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་རྫུན་སྒྱུ་མའི་དཔེས་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་རྫུན་སྒྱུ་མའི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ལུགས་འདིར་ཆོས་རྣམས་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ། ཐོག་མར་སྒྱུ་མའི་དཔེའི་སྟེང་ནས་བློའ་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་མ་ ིབཞག་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བསྔགས་པས་དེ་བཤད་ན། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྤྲུལ་བའི་ཚེ། སྤྲུལ་པ་སྟོན་པ་པོ་སྒྱུ་མ་མཁན་རང་ཉིད་དང་སྒྱུ་མའི་སྔགས་རྫས་ཀྱིས་མིག་བསླད་པའི་ལྟད་མོ་བ་དང༌། དེས་མིག་མ་བསླད་པའི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་ལ་སྣང་ཞེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། དང་པོ་ལ་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དེར་ཞེན་པ་མེད། གཉིས་པ་ལ་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། །གསུམ་པ་ལ་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་དུ་སྣང་ཚུལ་ནི།

སྐབས་འདིའི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ན། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དེའི་ངོར་ཐག་པ་སྦྲུལ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་སྦྲུལ་མིན་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་འཁྲུལ་ངོ་ཙམ་དུ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་དུ་མི་སྣང་ཞེས་བྱར་མི་རུང་གི ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་མ་སྦྱར་ཡང་སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བར་ཁས་བླང་

178

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། འཁྱིལ་ལུགས་དང་ཁ་དོག་སྦྲུལ་དང་འདྲ་ཞིང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་གནས་པ་ན། སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་དུ་ཤེས་པ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་ཐག་ཁྲ་སྦྲུལ་ཡིན་ཀྱི། སྤྱིར་ཐག་ཁྲ་སྦྲུལ་མིན་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་བཞིན་དུ། འདི་ཡང་ཤེས་པ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་དུ་མི་སྣང་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཐག་ཁྲ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་བློ་དང༌། སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བའི་བློ་གཉིས་འཁྲུལ་བ་འདྲ་ཡང༌། འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐག་ཁྲ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་བློ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་འདྲ་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་དུ་འཁྲུལ་བ་གང་ཞིག སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་འཁྲུལ་ངོར་ཙམ་དུ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་རྟ་གླང་དང་གཟུགས་དབྱིབས་འདྲ་ཆོས་མཚུངས་པའི་རྡོ་དང་ཤིང་སོགས་ལ་འཁྲུལ་ནས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མིན་པར། སྔགས་རྫས་ཀྱི་མཐུས་སྤྲུལ་གཞི་རྡེའུ་ཤིང་ལྟ་བུ་གཟུགས་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་རང་དང་གཟུགས་དབྱིབས་ཁ་དོག་སོགས་གོ་ས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐ་དད་པའི་རྟ་གླང་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་མ་སྦྱར་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི།

སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྤྲུལ་པ་ན་སྔགས་རྫས་ཀྱིས་མིག་བསླད་པའི་དབང་པོའ་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་འཁྲུལ་ངོར་ཙམ་དུ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྤྲུལ་གཞི་གླང་དུ་མི་ ིསྣང་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་ཡང༌། ཤེས་པ་དེ་ལ་སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་སྣང་ན་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་འདྲ་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བའི་དབང་གིས་ཤེས་པ་འཁྲུལ་ངོར་ཙམ་དུ་སྣང་བའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ནི་འདི་ལ་

179

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

མེད་ཅིང༌། དེ་ལས་གཞན་པའི་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་འཇོག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

འོ་ན། སྔགས་རྫས་ཀྱི་མཐུས་སྤྲུལ་གཞི་རྡེའུ་རྟ་གླང་དུ་བསྒྱུར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྲུལ་གཞི་རྡེའུ་ཤིང་ལ་སྔགས་རྫས་བཏབ་པ་དང༌། ལྟ་བ་པོའ་མིག་བསླད་པའི་དབང་གིས་སྤྲུལ་ ིགཞི་རྡེའུ་ཤིང་གི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་དུ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་བསྒྱུར་བར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་ཡི་སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་དུ་གྱུར་པའི་དོན་མིན་ནོ། །

དེས་ན་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་ཞེས་པ་དང། རྨི་ལམ་གྱི་གླང་པོ་ཞེས་པ་རྣམས་དེ་དག་ཏུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཉིད་ལ་འཇོག་སྟེ། རྨི་ལམ་གྱི་གླང་པོ་ཡོད་ཀྱང༌། རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་འཇོག་ནུས་པ་དེ་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་ན་བློ་འཁྲུལ་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་གཏོགས་སྤྲུལ་གཞི་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་འཇོག་པ་མིན་པ་དང༌། ལྟད་མོ་བ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མི་འཆར་གྱི། གང་དུ་སྣང་བའི་སྤྲུལ་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་རྟ་གླང་མཚན་ཉིད་པ་གཅིག་ཡུལ་གྱི་གོ་ས་མནན་བསྡད་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས་སྔ་མ་དཔེའི་སྟེང་ནས་བློའ་དབང་གིས་བཞག་པ་འཆར་ཚུལ། ཕྱི་མ་དེའི་སྟེང་ནས་བློའི་དབང་གིས་མ་ ིབཞག་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་སྒྱུ་མའི་སྣང་བ་དེ་འདྲ་བློ་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ཡང་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་དང༌། འཕགས་སེང་གཉིས་སོགས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རང་རིག་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་སྟེ། རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དབང་པོའ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་དེ་དག་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་ ི

180

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཤུགས་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང༌། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་སོགས་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རང་རིག་མི་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཚུལ་ནི།

རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་སྒྱུ་མའི་སྣང་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་ས་ཕྱོགས་སམ་བར་སྣང་ལྟ་བུའི་གཞི་འཛིན་པའི་དབང་པོའ་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་འདྲའི་སྣང་བ་ ིདེ་ཕྱི་དོན་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལྔའི་ནང་ནས་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་བཞད་ཀྱི་དབུ་མའི་ཡིག་ཆ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ལ།

འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ས་ཕྱོགས་སམ་བར་སྣང་འཛིན་པའི་དབང་པོའ་མངོན་སུམ་ཞེས་ ིཔ་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་སྣང་བའི་བློ་ཞིག་གམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བློ་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེས་དཔྱད་ན་ས་ཕྱོགས་སམ་བར་སྣང་འཛིན་པའི་དབང་པོའ་མངོན་སུམ་ནི་སྤྲུལ་གཞི་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་མ་སྤྲུལ་པའི་ ིསྔ་རོལ་དུ་ས་ཕྱོགས་སམ་བར་སྣང་སྟོང་པ་འཛིན་པའི་དབང་པོའ་མངོན་སུམ་དེ་ཡིན་ལ། སྔགས་རྫས་ ིཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྱུ་མ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་དང༌། སྣང་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་རང་རིག་མི་བཞེད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བློ་གང་གིས་གྲུབ་པར་བཞེད་ཅེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རིག་མི་བཞེད་ཀྱང་དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཤེས་པ་དོན་མཐུན་དང་དོན་མི་མཐུན་གང་ཡིན་ཡང་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འོས་མེད་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །

དེས་ན་སྒྱུ་མ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས། ཡུལ་དྲན་པས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་གཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་གླང་པོ་སྣང་བ་དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དྲན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

181

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

གསུམ་པ་དཔེ་དེ་དོན་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ནི། སྒྱུ་མའི་ལྟད་མོ་བ་མིག་བསླད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་དག་བདེན་པར་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ན་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཆོས་དེ་རྣམས་རང་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་མཚུངས་ཤིང༌།

ནམ་ཞིག་བདེན་འཛིན་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ན། སྒྱུ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པར་མི་འཛིན་པར། བློའ་དབང་གིས་ ིབཞག་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་མཚུངས་ལ།

ཆོས་རྣམས་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་ཡང༌། ཡུལ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ནི། སྤྲུལ་གཞིའི་ངོས་ནས་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་དང་མཚུངས་སོ། །ནམ་ཞིག་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན༌། དེའི་ངོར་གཉིས་སྣང་ཀུན་ལོག་པ་ནི། མིག་མ་བསླད་པའི་གང་ཟག་ལ་སྒྱུ་མའི་སྣང་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དང་འདྲའོ།

སྒྱུ་མ་དང་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྒྱུ་མ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་ཡང་རྟ་གླང་གིས་སྟོང་པ་ལྟར་དུ། བུམ་སོགས་རྣམས་བུམ་སོགས་སུ་སྣང་ཡང་བུམ་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་དང༌། རང་སྟོང་གི་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ཅིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་ལ། ཁ་ཅིག་ཀུན་རྫོབ་འདུས་བྱས་རྣམས་རང་སྟོང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་གང་ལ་ཡང་རང་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཞིང༌། དེ་འདོད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལ། འདུས་བྱས་ལའང་དེ་ལྟར་མཚུངས་ཤིང༌། རང་སྟོང་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་མིན་པར་ཐལ། རང་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་གནོད་བྱེད་འཇུག་གོ །

182

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

དེ་ལྟར་དཔེའི་སྐབས་སུ་སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་དེ་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་བློ་ལ་ཤར་བ་ན། སྣང་བར་ལྟར་གྱི་སྡོད་ལུགས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། ནང་བློའ་དབང་གིས་བཞག་པ་འཆར་བ་མ་ ིགཏོགས་སྤྲུལ་གཞིའི་གོ་ས་ན་དེ་ལྟར་མེད་པར་འཛིན་པ་ལྟར་དུ་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར༌། དེ་འདྲའི་སྣང་བ་དེ་སྒྱུ་མའི་ལྟད་མོ་བ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་སྡོད་ལུགས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། དེས་ཡུལ་གྱི་གོ་ས་ན་རྟ་གླང་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ནམ་ཞིག་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་ན་མིག་མ་བསླད་པའི་གང་ཟག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ལས་དེས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་པས་ཁེགས་པ་ན། དེར་སྣང་བ་དང༌། དེས་སྟོང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོགས་པ་གྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་ན་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་བློ་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་རྫུན་པ་འགྲུབ་བོ། །

སྒྱུ་མའི་སྣང་བ་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་བཞིན་དུ་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པས། དེ་དག་གང་དུ་སྣང་བས་སྟོང་པ་གྲུབ་པའི་བློ་ནི་རིགས་ཤེས་ཕྲ་རགས་གང་དུ་ཡང་མི་འཇོག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཐ་སྙད་པའི་བློ་རང་དགའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ན་ཡང་དེར་སྣང་བྱུང་ན་དེར་སྟོང་མི་འོང་ལ། དེས་སྟོང་བྱུང་ནའང་དེར་སྣང་མི་འོང་བས། དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་བྱུང་ན་བློ་རང་དགའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བརྫུན་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས།

འདིའི་དོན་ནི། སྒྱུ་མའི་དཔེའི་སྟེང་ནས་བཤད་ན། སྔགས་རྫས་ཀྱིས་མིག་བསླད་པའི་ལྟད་མོ་བ་ལྟ་བུ་དེར་སྣང་བྱུང་ལ་དེས་སྟོང་མི་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཙམ་མ་ཟད་དེ་རྟ་གླང་དུ་ཞེན་པའི་ཞེན་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། མིག་མ་བསླད་པའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་དེས་སྟོང་བྱུང་ལ་དེར་སྣང་མི་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་གིས་སྟོང་པ་ངེས་ཤིང༌།

183

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

དེར་སྣང་བའི་སྣང་བ་དང་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་མ་མཁན་ལྟ་བུ་ལ་དེ་འདྲའི་སྣང་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་སྣང་ཡང་། སྣང་བ་ལྟར་སྟོང་པར་ངེས་ཤིང་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་པ་དང་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེ་འདྲའི་སྣང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་བྱུང་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་རང་དགའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བརྫུན་པར་གྲུབ་ཚུལ་དང༌། སྔར་བཤད་པ་བཞིན་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྣང་ཚུལ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །འོ་ན་ལུགས་འདིར་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འགོག་ཀྱང༌། ཐུན་མོང་བའི་སྡོད་ལུགས་སམ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་འགོག་པ་དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་འགོད་པ།

དེ་ཡང་ལུགས་འདིའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའམ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་འགོད་པ་ལ། ཐོག་མར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་ལ། དེ་འགོག་པ་ན། ཀུན་བརྟགས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་ན་དེ་དག་གཞན་དབང་ཡིན་པས་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་ན་གཞན་དབང་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་ལྟ་བུ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་དེ་དག་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་འཐད་ཅེས་བརྟགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགོག་པར་མཛད་པས་དེ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རང་ལུགས་སུ་

184

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ།

རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔའི་འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། འདིར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང༌། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི། དངོས་པོ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང༌། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌།

དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་འདིར་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་དག་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང༌། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞན་གྱིས་དབང་གིས་དངོས་པོ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་པས་མི་རུང་བར་སྟོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལས་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་དེ་དང་དེའོ་སྙམ་པའི་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང༌། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་ལ་བྱ་ཞིང༌། ལུང་ཕྱི་མ་ལས་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ནི། མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ལ་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་སྟེ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང༌། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་རྣམས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལེགས་པར་བཀག་ནས་རང་ལུགས་འཁོར་ལོ་བར་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང༌། གཞན་དབང་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་ངོ་

185

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བོ་ཉིད་མེད་པ་དང༌། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཀྲལ་ཞིང༌། དེ་ཡང་དཔེར་ན། གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང༌། དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཀུན་བརྟགས། དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཇོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་མཛད།

ཡུམ་གྱི་མདོ་དང༌། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང༌། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་སྲོལ་ཕྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་སྔར་ལྟར་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཐད་ཕྱོགས་སུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ།

དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་ཅིང༌། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པས་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་གཞུང་འཛུགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ངོ་བོ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་འདོད་པས་ནི་དབུ་མའི་རིགས་པ་འདོད་པར་བྱའོ། །

ཞེས་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས་གསུངས་པས། དེ་འདྲའི་དབུ་མའི་རིགས་པ་ཡང་རྩ་ཤེས་ལས། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྡོག་པས་སོ། །མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། །ཞེས་བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ་དེ་ལས་ལོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལས་

186

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང༌། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྲུབ་བོ། །ཞེས་པའོ། །འོ་ན། སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དགོངས་པ་མིན་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མིན་པར་བཞེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དགོངས་འགྲེལ་དང་ལང་གཤེགས་དང་རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ལས་ཕྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུ་བསྒྲུབས་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སེམས་ལ་རང་བཞིན་མ་བཀག་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་པ་རིམ་གྱིས་བཀྲི་དགོས་པ་རྣམསཀྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་ལང་གཤེགས་ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་སོགས་སུ་སྐབས་འགར་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དམ་པར་བཀག་ནས། ནང་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཀག་པར་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་པར་ཐོག་མར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་བདེན་པར་བཀག་དེ་ནས་ནང་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པར་བཀག་ནས་རིམ་གྱིས་བཀྲི་དགོས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དག་གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་ཞེས་པའོ། །

ལུང་འདིའི་དོན་འཆད་པ་ན། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། མདོ་དེ་དག་ལས་ཅིག་ཅར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་བཤད་པ་དང༌། སྔ་མ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་ཆ་ཕྱེ་ནས་མདོའ་དོན་དུ་འཇོག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྔར་ཕར་ཕྱིན་ ིདྲང་ངེས་ཀྱི་ཐད་དུ་བཤད་ཟིན་ལྟར་དེ་དག་ལས་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་མདོ་ཚིག་དང༌། ལུགས་འདིའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དོན་དམ་པའི་

187

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་གཞུང་ཚིག་ཆ་ཕྱེ་ནས་འཇོག་ཅིང༌། མདོ་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་བྱ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང༌། དེ་ལྟར་མ་ཕྱེ་བར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ་མདོ་ཚིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡང་ཆ་ཕྱེ་དགོས་སོ། །

འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དང་པོར་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་བདེན་པར་བཀག། དེ་ནས་ནང་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པར་བཀག་པ་སྟེ་རིམ་གྱིས་བཀྲི་བ་གསུངས་ན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དང་པོ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་བླངས་ནས་ཕྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་འདོད་ན་ཡང༌། འདམ་རྫབ་ཀྱིས་སྦགས་ནས་འཁྲུ་བ་ལས་དང་པོ་ནས་མ་རེག་པར་ཐག་སྲིང་བ་བཟང་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱར་རུང་ངོ༌། །

ཞེས་དང་པོ་ནང་ཤེས་པ་བདེན་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་ནས་ཕྱིས་དེ་བདེན་གྲུབ་དུ་འགོག་པ་ལས་ཐོག་མ་ནས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་གསུང་ངམ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དེ་གཉིས་རིམ་གྱིས་བསྟན་པ་མི་རིགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་རྣམས་ལ་ནི་གང་ཟག་དེ་དག་གི་བསམ་ངོ་དང་མཐུན་པར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རིམ་གྱིས་ཁ་དྲངས་པ་སྔར་བཤད་བཞིན་ཡིན་ཏེ།

འཇུག་པ་ལས། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི། །བདེ་བླག་རྙེད་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས། །དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་

188

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཞིན་དུ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང༌། རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ་བཏགས་ཡོད་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཙམ་པས་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་ན།

དམིགས་བརྟག་ལས། དེ་མི་སྣང་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ནི། །རྡུལ་ཕྲན་མ་ཡིན་དབང་པོ་བཞིན། །ཞེས་པ་དང༌། རྫས་སུ་མེད་ཅིང་འདུས་པའང་མིན། །ཞེས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེ་བ་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང༌། དུ་མ་འདུས་པའང་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་མ་ཡིན་ཏེ། རྫས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩོད་པ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ལ།

དེ་ལ་སྔ་མའི་ལན་དུ་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། མ་བསགས་པའི་ཕྲ་རབ་འབའ་ཞིག་པ་དབང་པོའ་ཡུལ་མིན་པར་བསྒྲུབ་ན་གྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་མ་བསགས་པ་ཟླ་མེད་པའི་སྐབས་ ིཀྱི་ཕྲ་རབ་རེ་རེ་བ་དམིགས་རྐྱེན་མིན་པར་བསྒྲུབ་ན་གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་ལན་མཛད། ཕྱི་མའི་ལན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་རིགས་གཅིག་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་འདུས་པ་ཕྱོགས་སུ་བྱས་ན། དེ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྫས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་སྨྲ་བར་བྱེད་ན་ནི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་འདི་ལྟར་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པས་དེ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོའ་ིཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ནས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་འདུས་པར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཅིག་པའི་ཕྲ་རབ་ཏུ་བསགས་པ་ཉིད་ལས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའང་རྫས་སུ་བདག་ཅག་འདོད་དེ་ཕྲ་རབ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཕྲ་རབ་ཀྱང་རྫས་བརྒྱད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ།

189

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དེ་རྫས་ཉིད་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ལྟར་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའང་རྫས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འབའ་ཞིག་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་གཅིག་པའི་རྡུལ་དུ་མ་འདུས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་རྫས་སུ་མེད་པ་རྟགས་འགོད་ན་ནི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྫས་སུ་མེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཟླ་དང་བཅས་ཏེ་རགས་པའང་འདུས་པ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་དེ་རྣམས་རྫས་གྲུབ་དང་དམིགས་རྐྱེན་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདི་དང་མཐུན་པ་དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ལས་གལ་ཏེ་ཕ་རོལ་པོ། །བསགས་པ་མིན་པའི་གཟུགས་སེམས་ཀྱི། །སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ན། །དེ་ནི་གྲུབ་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང༌། གཟུགས་གཞན་དག་གི་བསགས་པ་ནི། །དེར་སྣང་བློ་ནི་སྐྱེ་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་དམིགས་ཉིད་ཡིན་འདོད་དེ། །དེར་སྣང་བློ་ཡི་རྒྱུར་འགྱུར་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་བསགས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེས་ཀྱང་དབང་པོའ་ཤེས་པའི་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་པས་དེ་དག་དེ་ལ་མི་སྣང་བ་མ་ ིཡིན་ནོ། །དམག་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འདུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྫས་སུ་མེད་ཀྱང་རྟེན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་མཐུན་པའི་ཕྲ་རབ་རྣམས་ནི་བསགས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དེ་དག་ལས་གསུངས་པའི་བསགས་པ་དང༌། འདུས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རིགས་མཐུན་ཞིང་རྟེན་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚོགས་པ་ལ་བསག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་རྩོམ་གཞིར་གྱུར་པའི་རིགས་མཐུན་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དུ་མ་འདབ་

190

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འབྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དམག་དང་ནགས་ཚལ་དང་འཕྲེང་བ་ལྟ་བུ་རྫས་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྟེན་གཞི་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་ཚོགས་པ་ལ་འདུས་པ་ཞེས་ལྕང་སྐྱ་གྲུབ་མཐའ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པ་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དང༌། དེ་ཡང་རྫས་ཡོད་དུ་བཞེད་པ་དང༌། རྡུལ་ཕྲ་བའི་ཡང་མཐར་ཐུག་པར་ཡང་བཞེད་པར་སྣང་བས་རྡུལ་ཆ་མེད་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་ལུགས་འདིར་རྡུལ་ཆ་མེད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གསུངས་ཟིན་ལྟར་འཇོག་དཀའ་སྟེ། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་ཆ་བཅས་གཉིས་འགལ་བ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོན་མཚམས་མཐར་ཐུག་པར་ནི། ཐོག་མར་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པ་སྒྲུབ། དེ་ནས་ཆ་བཅས་ཆ་མེད་དངོས་འགལ་དང༌། དེ་ནས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལས་བདེན་མེད་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འོན་ཀྱང་ལུང་གི་དགོངས་པ་ནི། ལྕང་སྐྱ་གྲུབ་མཐའ་ལས་གསུངས་པ་འདི་ལྟར། བདེན་མེད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་དང༌། ཊིཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་སོགས་ལས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་ལས་རྡུལ་ཕྲ་བའི་ཡང་མཐར་ཐུག་པར་ཡང་བཞེད་པར་སྣང་བས་རྡུལ་ཆ་མེད་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བཞེད་དོ། །
ཞེས་ལེགས་ལྡན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་རིགས་པས་ཅི་ཙམ་བརྟགས་ཀྱང་གཏན་ནས་ཆ་འབྱེད་རྒྱུ་མེད་པའི་ཆ་མེད་པ་ལ་མི་བྱ་ཡི། རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པའི་དབང་པོའ་ཤེས་པས་དེ་ལས་ཕྲ་བའི་ཆ་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་དགོངས་པར་ ི

191

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བྱས་ན་འགྲིག་གམ་སྙམ་སྟེ་ད་དུང་བརྟགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །

སློབ་དཔོན་འདིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་བཞེད་པའི་ཁུངས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་སྨྲས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་གང་དག་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་དམ་པར་སྨྲས་པ་དེ་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་དེ་བཞིན་ཡིག་ཆ་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་ཐད་དུ་ཁ་ཅིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྐབས་འདིར་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཁ་ཅིག། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཞེས་སོགས་སྔར་ལྟར་དྲངས་ནས་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་དེ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

ལུང་དེ་དག་གི་དོན་བཤད་ན། སྐབས་འདིའི་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་བྱས་ནས། མདོ་སྡེ་པ་དང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་སྨྲས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་པས་དེས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སམ་རྩ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྨྲས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །
དེ་ལྟར་སྨྲས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རྙེད་པའི་ཚུལ་ནི། སྡེ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དབུ་མ་པས་

192

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་ཅེས་པ་མིན་པར་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་དོར་གཞི་བཞག་གི་ཐོག་ནས་འཇོག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང༌། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད། །ཅེས་དོན་དམ་པ་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་འཇོག་ཅིང་དེའི་སྣང་ཡུལ་དུ་བདེན་པས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་དེས་ན་དེའི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་རང་མཚན་དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྡེ་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཡུལ་སྟེང་ནས་ཡོད་པར་སྨས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལུགས་འདིས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་བླངས་ཞེས་པའོ། །

གཞན་ཡང་ལུགས་འདིར་བདེན་གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག། །ཅེས་སོགས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང༌། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཆུ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཆུའི་དོན་བྱེད་ནུས་པས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང༌། སྨིག་རྒྱུ་ཆུར་འཛིན་ལྟ་བུ་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་རང་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཡུལ་སྟེང་ནས་དེ་དག་སོ་སོའ་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པས་ལོག་ ིཔའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

འོན་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པས་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ཏེ་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་བཞིན་ཞིབ་ཆ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་ཇི་སྐད་བརྗོད་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན།

ལུགས་འདིར་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པར་མིན་པར་ཐུན་མོང་མིན་

193

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དགག་བྱ་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་དུ་འཇོག་པས། ཆོས་རྣམས་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཚད་དང༌། དེ་ལྟར་མ་བཞག་པར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཚད་ཇི་ལྟ་བུར་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྡོད་ལུགས་སམ་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བས་དེའི་གདགས་གཞི་གཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་ཆོས་དེ་ཉིད་སྣང་བའི་དབང་གིས་དེ་དག་གི་སྡོད་ལུགས་སུ་འགྲོ་བ་དང༌། དེ་བཞིན་ཡུལ་གྱི་སྟེང་ནས་སྡོད་ལུགས་སུ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་སྣང་བ་སྟེ་དེ་འདྲའི་སྣང་གནས་མཐུན་པ་ཞིག་ལ་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཚད་དུ་བྱའོ། །

གཟུགས་སོགས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་བཞིན་དུ། དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡང་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྡོད་ལུགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བས་རྟོག་པ་དེ་ལ་དེ་འདྲ་སྣང་བའི་དབང་གིས་དེའི་སྡོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པའི་སྣང་གནས་མཐུན་པ་སྟེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པར་ཁས་བླང་ངོ༌། །

དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སྡོད་ལུགས་སམ་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བ་དང༌། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་གནས་པ་གཉིས་ཚོགས་ལ་ཐུན་མོང་བའི་སྡོད་ལུགས་ཞེས་བྱ་ལ། དེལྟར་མིན་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྟོག་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་སྡོད་ལུགས་ཤིག་ལ་མཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་སམ་དགག་བྱ་གྲུབ་པའི་ཚད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང། རྩ་ཤེ་རྣམ་བཤད་ལས། འདིས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་ཐ་སྙད་པའི་དབང་པོའ་ཤེས་པ་ལ་ ི

194

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སོགས་པ་སྣང་ཞེན་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པའི་དོན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང༌། དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་པས་དེ་འདྲའི་ངོ་བོས་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌།

དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་གནོད་མེད་ནི་སྣང་ཡུལ་ལམ་ཞེན་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་ལ་འདོད་ལ། འདི་ལ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བས་དོན་འཇོག་ནུས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པ་གནོད་མེད་ཀྱི་གནོད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པས་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་མོད། འོན་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྡོད་ལུགས་སམ་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ།

ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདེན་པར་འདོད་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་པའི་རྫས་སུ་བཞེད་པས། དེ་དག་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་དེ་དག་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བའི་དོན་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སྔོ་ཙམ་ལ་ལྟོས་ནས་འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་བློའ་ིདབང་གིས་གཟུགས་ཚོར་ལ་སོགས་པ་འཇོག་མི་ནུས་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོའ་ཤེས་ ིཔ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་འཇོག་ནུས་པར་འདོད་པས་བློའ་དབང་ ིགིས་བཞག་མ་བཞག་གི་བློ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །ཞེས་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་

195

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བློའ་དབང་གིས་འཇོག་མི་ནུས་པ་གསུངས་པ་དང། གོང་དུ་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ ིབཞག་པ་གསུངས་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན།

འདི་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་བློ་ཡང་སྤྱིར་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང༌། འདིའི་བཞག་ཚུལ་དང་རྟོག་པས་བཞག་ཚུལ་གཉིས་གཏན་མི་འདྲ་སྟེ། སྔ་མ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྟོག་པས་འདི་དང་འདིའོ་སྙམ་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་ཤིང༌། སྒྲས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚིམ་པ་ཞིག་ལ་འཇོག། ཕྱི་མ་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་འདིས་ཤེས་ནུས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་དབང་པོའ་ཤེས་པ་ ིརྣམས་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་སྣང་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྡོད་ལུགས་ལས་འདས་པའི་སྣང་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་དེ་དག་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྡོད་ལུགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་དང༌། དེ་འདྲའི་སྣང་གནས་མི་མཐུན་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ། དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་དོན་སྣང་ཡང་བདེན་སྣང་ཡོད་པའི་རིགས་མཚུངས་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་དོན་སྣང་ཚུལ་དེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྡོད་ལུགས་ལས་འདས་པའི་སྣང་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་དབང་ཤེས་ལ་རྒྱང་ཆད་པའི་རྣམ་པ་གཏད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་འཆར་ཚུལ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་རྟོག་པ་ལ་བདེན་སྣང་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དང་དབང་ཤེས་གཉིས་གཏན་མི་འདྲ་སྟེ། རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྡོད་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་དུ་མ་འཆར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཡིག་ཆ་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་མི་

196

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འཐད་དེ། དེ་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོའ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་ཅིང༌། དེ་ཉིད་ ིའདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་བདེན་སྣང་མེད་པ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་དང་འདྲ་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཆོས་རྣམས་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཚུལ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་བྱ་ཡི་ཚད་མའི་དབང་གིས་གཞལ་བྱ་འཇོག་པའི་ཚུལ་དང༌། འདི་གཉིས་འདྲེས་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྔ་མ་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཚད་མས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ནས་དེ་ལ་མི་བསླུ་བའམ་ཐག་ཆོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་གཞལ་བྱ་དེ་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་གོང་དུ་ལུགས་འདིའི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་བཞག་ཚུལ་ཞིག་དང༌། བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་གསུངས་པས། སྔ་མ་ཡང་དགག་བྱ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་འཛིན་པའི་བློ་ལ་ཀུན་བཏགས་འབའ་ཞིག་གིས་བསྡུས་པས་སྐབས་འདི་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དེའི་འཛིན་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དོན་དམ་ཕྱི་མ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་ཚད་ཅུང་ཟད་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རེ་ཞིག་སྤྲོས་ཟིན་ཏོ། །

འོ་ན་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པ་ལ་ལུགས་འདིས་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་པ་གང་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འགོག་པར་མཛད་ཅེ་ན།

197

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་པ།

དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས།མདོ་ལས།བློ་ཡི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། །གང་ཕྱིར་དངོས་ཉིད་གཟུང་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང༌། དངོས་ཉིད་མེད་པར་ང་སྨྲའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྙོམས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཙོ་བོར་འགོག་པར་མཛད་པས།

དེ་ཡང་དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། འདིར་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་དག །དོན་དམ་པར་ནི་འབྱུང་བ་ཡི། །ངོ་བོ་ཉིད་མིན་བྱས་ཕྱིར་དང༌། །རྒྱུ་ལྡན་སོགས་ཕྱིར་ཤེས་པ་བཞིན། །ཞེས་ས་དངོས་སུ་སྨོས་ནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་སོགས་སྒྲས་བསྡུས་ཏེ་དེ་རྣམས་རྩོད་གཞི་དང་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བསྟན་ནས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང༌། རྒྱུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང༌། སོགས་པས་བསྡུས་པ་ཤེས་བྱ་ཉིད་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་རྣམས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བསྟན་པའོ། །

སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ས་ཡི་ཁམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྲ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆུ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་མིག་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་སྟེ། དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣ་བའི་དབང་པོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འདི་འདྲའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །

སྦྱོར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གང་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དཔེ་རྙེད་སླ་བས་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྙོམས་ཀྱི་རིགས་པས་གཙོ་བོར་བཀག་པར་མཛད། དེ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྙོམས་སྦྱོར་ཚུལ་ནི་དོན་དམ་པར་སྲ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གང་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྲ་བ་དང༌། མི་སྲ་བའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་

198

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གཏན་ཚིགས་མི་རྙེད་པས་དེ་ལྟར་ན་འབྱུང་བ་ནང་ཕན་ཚུན་ཡང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང༌། དེ་བཞིན་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་ལྟ་ན་ཡང་རྣ་བ་སོགས་དབང་པོ་མཚུངས་པ་ཀུན་ལ་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་དབྱེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་འཇོག་དགོས་པས་མིག་དབང་སོགས་རྐྱེན་གསུམ་ཉེ་བར་གནས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པར། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་གྱུར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་དུ་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། འདིར་སྦྱོར་བའི་ཚིག་ནི་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་འདུས་བ་དང༌། དབང་པོ་དང༌། དབང་པོ་འདུས་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྱུང་བ་དག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གང་ཟག་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རེ་རེ་བཞིན་དོན་དམ་པ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་བ་མཛད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ལས་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཞལ་གྱི་བཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་མཛད་ཅེ་ན།

སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པ།

དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་འཚོས། མདོ་ལས། བློ་ཡིས་རྣམ་པར་གཞིགས་པ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཟུང་དུ་མེད། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་བརྗོད་མེད་དང༌། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་བཤད། །ཅེས་པ་དང༌། ལང་གཤེགས་ལས། གཅིག་དང་གཞན་ཉིད་སྤངས་པ་ཡིས། །གཟུགས་ནི་ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་ལ། །སྣང་ཡང་དེ་ན་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་དངོས་པོའ་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་ ི

199

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པ་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པར་གཙོ་བོར་མཛད་པས། དེ་ཡང་དབུ་མ་རྒྱན་ལས། བདག་དང་གཞན་སྨྲས་དངོས་འདི་དག། ཡང་དག་ཏུ་ན་གཅིག་པ་དང༌། །དུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། །

ཞེས་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་སོགས་རྟག་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ཞེས་པའི་རྩ་བའི་རྟགས་སྦྱོར་འགོད། རྟགས་འདིའི་ཆོས་ཅན་གཞུང་གི་དངོས་ཟིན་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང༌། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་ནས་རྟགས་སྦྱོར་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །

རྟགས་འདིའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་གཉིས་ལས་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡང༌། བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་དུ་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། དེ་ཡང་དབུ་མ་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་གཞན་སྡེས་འདོད་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་སོགས་རྟག་དངོས་ཀྱི་གཅིག་བདེན་དགག་པ་དང༌། རང་སྡེ་བྱེ་སྨྲས་འདོད་པའི་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་རྟག་དངོས་གཅིག་བདེན་དགག་པ་དང༌། གནས་མ་བུ་པས་གང་ཟག་བརྗོད་དུ་མེད་པ་གཅིག་བདེན་སྨྲ་བ་དགག་པ་དང༌། དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་གཅིག་བདེན་དགག བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རགས་པ་གཅིག་བདེན་དགག།རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་བདེན་དགག ཤེས་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པས།

དང་པོའ་དབང་དུ་བྱས་ནས། དབུ་མ་རྒྱན་རྩ་བར། འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་ཉེར་སྦྱོར་བས། །རྟག་ ིརྣམས་གཅིག་པུའི་བདག་ཉིད་མིན། །འབྲས་བུ་རེ་རེ་ཐ་དད་ན། །དེ་དག་རྟག་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔའི་ནང་ནས་སྤྱི་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་

200

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འབྲས་བུ་མིན་པ་དང༌། དེ་ཉིད་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་འབྲས་བུ་རྣམ་འགྱུར་ལ་སྐྱེ་འཇིག་གི་བྱ་བ་དང་བཅས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་སྔ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྱུར་མེད་རྟག་པ་རང་དབང་དང༌། སྔ་དུས་ན་ཡོད་པའི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཕྱི་དུས་ན་ཡང་ཡོད་པས་རྟག་ཅིང་ཆ་མེད་གཅིག་པུ་དང༌། འབྲས་བུ་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང༌།

བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དུས་སྔ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པའི་ཆ་མེད་རྟག་པ་གཅིག་པུ་ཁས་བླངས་པ་དག་ལ་རྒྱུ་རྟག་པ་ཆ་མེད་གཅིག་བདེན་དུ་ཡོད་པ་དང༌། འབྲས་བུ་སྔ་ཕྱི་སྐྱེ་འཇིག་རིམ་ཅན་དུ་འདོད་པ་གཉིས་འགལ་བ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་གྲངས་ཅན་ལ་གཙོ་བོ་གཅིག་བདེན་བཀག་ནས། རིགས་པ་དེ་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་གཅིག་བདེན་ཏུ་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེའོ། །

དེ་ཡང་རྟགས་སྦྱོར་འགོད་ཚུལ་ནི། གཙོ་བོ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཆ་མེད་གཅིག་བདེན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དེ། འབྲས་བུ་སྔ་ཕྱི་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་འཇིག་གི་བྱ་བ་ཉེ་བ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཚིག་རྐང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང༌། འདི་ལ་ཁོ་ན་རེ་གཙོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང༌། འབྲས་བུ་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། རྟག་པའི་གཅིག་བདེན་འདོད་པ་ལས་ཉམས་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་གཙོ་བོའ་རང་བཞིན་ལ་སྔ་ཕྱིའི་འགྱུར་བ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཙོ་ ིབོས་འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་རིམ་གྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནོ། །

རིགས་པ་དེ་དག་གིས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་འགལ་འདུ་སྟོན་ཚུལ་ནི། གཙོ་བོ་རྟག་པ་ཆ་མེད་

201

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གཅིག་ཡིན་པ་དང༌། འབྲས་བུ་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་གཙོ་བོ་རྟག་པ་གཅིག་བདེན་འདོད་པ་འགོག་པ་ནི། སྔར་བཞིན་ཡིན་ལ། ཡང་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་ཡུལ་དུས་རེས་འགའ་མིན་པར་དུས་ཀུན་ཏུ་གཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་དག་དངོས་རྒྱུ་གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཟད་ཅིང་དེ་དུས་ཀུན་ཏུ་ཆ་མེད་རྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀག་གོ །

གཉིས་པ་རང་སྡེ་བྱེ་སྨྲས་འདོད་པའི་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་རྟག་དངོས་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ནི། རྩ་བར། བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་ཤེས་པ་ཡིས། །ཤེས་བྱ་འདུས་མ་བྱས་སྨྲ་བའི། །ལུགས་ལའང་གཅིག་མིན་དེ་དག་ནི། །རིམ་ཅན་ཤེས་དང་འབྲེལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། སྒོམ་བྱུང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་སྨྲ་བའི་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལའང་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་མིན་པར་ཐལ། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་མ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་ཡིན་ཡང་ཡུལ་གཅིག་བདེན་མིན་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་རྩ་བར། རྣམ་ཤེས་སྔ་མས་ཤེས་བྱ་བའི། རང་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྲང་ན་ནི། །ཤེས་པ་སྔ་མའང་ཕྱི་མར་འགྱུར། །ཕྱི་མའང་དེ་བཞིན་སྔ་མར་འགྱུར། །ཞེས་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་སྔ་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་དུས་ན་ཡོད་ན་ཡུལ་ཅན་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡུལ་དང་ཤེས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་སྔ་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་རྩ་བར། སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་གནས་རྣམས་སུ། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་མི་འབྱུང་ན། །འདུས་མ་བྱས་ཏེ་

202

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཤེས་པ་བཞིན། །ཞེས་ཤེས་པ་སྔ་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཕྱི་མའི་གནས་སུ་མི་འབྱུང༌། ཕྱི་མའི་རང་བཞིན་དེ་སྔོན་གྱི་ཚེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་བཞིན། ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་བྱེ་སྨྲས་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་སྒོམ་བྱུང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་འདོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ་སྤྱིར་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི། མཛོད་ལས། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་གསུམ་ཡང་སྟེ། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་མི་སྒྲིབ་པའོ། །སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་གང་། །བྲལ་བའོ་སོ་སོ་སོ་སོར་ཡིན། །སྐྱེ་ལ་གཏན་དུ་གེགས་བྱེད་པ། །འགོག་གཞན་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་པས། །ཞེས་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ནི་མི་སྒྲིབ་པ་སྟེ་གཟུགས་ཅན་གོ་འབྱེད་བྱེད་ཅིག་ལ་འཇོག། དེ་ལ་ནམ་མཁས་གཟུགས་ཅན་མི་སྒྲིབ་པ་དང༌། གཟུགས་ཅན་གྱིས་ནམ་མཁའ་མི་སྒྲིབ་པར་གཟུགས་ཅན་ཕན་ཚུན་གོ་ས་མ་འདྲེས་པ་ཡང་གནས་དེ་ན་ནམ་མཁའ་ཡོད་པའི་མཐུས་ཡིན་པ་དང༌། ཡུལ་དུས་སོ་སོར་ཡོད་པའི་ནམ་མཁའ་རྣམས་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །

འགོག་པ་གཉིས་ཀྱང༌། མཉམ་གཞག་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་ཡུལ་སོ་སོར་བརྟག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ལ་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྟག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དགག་བྱ་མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་བ་བཀག་ཅིང་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་ལས་གཞན་པའི་འགོག་པ་ལ་བརྟག་མིན་འགོག་པ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱའོ། །དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་བརྗེད་བྱང་སོགས་ལས་རྟགས་འདི་དག་གི་ཆོས་ཅན་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང༌། ལུགས་དེར་ནམ་མཁའ་དང་བརྟག་མིན་འགོག་པ་གཉིས་

203

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སྒོམ་བྱུང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཇོག་དཀའ་བས། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་གསུངས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་གསུམ་ལ་འཇོག་པའམ། ཡང་ན་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་ལ་གཅིག་བདེན་དངོས་སུ་བཀག་པས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་བདེན་ཆ་མེད་ཁེགས་ནུས་པ་དེ་ལ་དགོངས་སམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་བརྟགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་ཆ་བཅས་དང་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཞིབ་པ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ་གནས་མ་བུ་པས་གང་ཟག་བརྗོད་དུ་མེད་པ་གཅིག་བདེན་སྨྲ་བ་དགག་པ་ནི། རྩ་བ་ལས། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པར། །གང་ཟག་བསྟན་དུ་མི་རུང་བས། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང༌། །བྲལ་བར་གསལ་བར་རབ་ཏུ་ཤེས། །ཞེས་གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་པས་འདོད་ཚུལ་འཇུག་པ་ལས། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ཟག་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང༌། ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སོགས་སུ་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མར་སྨྲ་བ་འགོག་པ་ལ་རྟགས་སྦྱོར་འགོད་པ་ནི།

གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རྟག་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན་བདེན་པའི་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མ་སྟེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་མི་རྟག་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀག་གོ །རིགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་རྒོལ་ལ་འགལ་བ་སྟོན་ཚུལ་ཡང༌། གང་ཟག་བདེན་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་ཆ་ཤས་དང་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གང་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་རྟག་པ་བརྗོད་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་འགལ་ཞིང༌། སྐད་ཅིག་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བཅས་ན་མི་རྟག་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་འདོད་པ་དང་ནང་འགལ་བ་བསྟན་ནོ། །

204

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བཞི་པ་ནམ་མཁའ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ནི། རྩ་བར། ཐ་དད་ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་ཕྱིར། །ཁྱབ་རྣམས་གཅིག་པུར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྟགས་སྦྱོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། གཅིག་བདེན་མ་ཡིན་ཏེ། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཅུ་སོ་སོར་གནས་པའི་ཆ་ཤས་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དུས་ཆོས་ཅན། གཅིག་བདེན་མ་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་ལ་སོགས་པ་སྔ་ཕྱིའི་དུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད།

ལྔ་པ་བུམ་སོགས་རགས་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ནི། རྩ་བར། སྒྲིབ་དང་མ་སྒྲིབ་དངོས་སོགས་ཕྱིར། །རགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་པུ་མིན། །ཞེས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཅིག་བདེན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་ཤས་རེ་འགའ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ། རེས་འགའ་མཐོང་བ་མ་སྒྲིབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རགས་པ་རྣམས་གཅིག་བདེན་ཡིན་ན། དེའི་ཆ་ཤས་གཅིག་མཐོང་ན། ཆ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང༌། དེ་བཞིན་ཆ་གཅིག་གཡོ་ན་ཐམས་ཅད་གཡོ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། ཚོན་གྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཁ་བསྒྱུར་ན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཁ་བསྒྱུར་བ་སོགས་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལག་སོགས་གཡོ་ན་ཐམས་ཅད་དག །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །

དྲུག་པ་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ནི། རྩ་བར། འབྱར་བ་དང་ནི་བསྐོར་བའམ། །བར་མེད་རྣམ་པ་གནས་ཀྱང་རུང༌། །དབུས་གནས་རྡུལ་ཕྲན་རྡུལ་གཅིག་ལ། །བལྟས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །རྡུལ་ཕྲན་གཞན་ལ་བལྟ་བའི་ངོས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་དོན་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་རྡུལ་གྱིས་བསྐོར་བའི་དབུས་རྡུལ་ཕྲ་མོ་དེ། ཤར་ལ་བལྟས་པའི་ངོས་དེ་དང་ཕྱོགས་གཞན་ལ་བལྟས་པའི་ངོས་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ན། རྡུལ་ཕྲན་དེ་དག་གོ་ས་འདྲེས་པར་འགྱུར་ལ། རྡུལ་ཕྲན་སོ་སོར་བལྟས་པའི་ངོས་ཐ་དད་པ་ཡོད་ན། དབུས་རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཆོས་ཅན། ཆ་མེད་གཅིག་བདེན་

205

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་བཅུའི་རྡུལ་ཕྲན་ལ་བལྟས་པའི་ངོས་སོ་སོའ་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ ིཕྱིར། ཞེས་སོགས་འགོད། བར་མེད་རྣམ་པ་གནས་ཀྱང་རུང༌། །ཞེས་པའི་ཀྱང་སྒྲས་མདོ་སྡེ་པས་རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་བར་མེད་པར་གནས་ཤིང༌། རྡུལ་ཕྲན་ཕན་ཚུན་རེག་པར་མི་འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་བར་དང་བཅས་ཀྱང་རྡུལ་གཞན་དེའི་བར་དུ་མི་ཆུད་པ་འདོད་པས། བར་དང་བཅས་མ་བཅས་གང་ལྟར་ཡང༌། ཆ་མེད་མི་རུང་བར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆ་མེད་འགོག་ཚུལ་ཞིབ་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། སྔར་ཕར་ཕྱིན་དྲང་ངེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉི་ཤ་པ་རྡུལ་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་ཟིན་པ་དང་ཡང་དོན་འདྲའོ། །

གཞན་ཡང་བྱེ་བྲག་པས་རྫས་དང་ཡོན་ཏན། ལས་དང་འདུ་བ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་སྟེ་ཤེས་བྱ་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་འདོད་པ་ན། རྫས་ལ་བདག་ཕྱོགས་དུས་ནམ་མཁའ་ཡིད་འབྱུང་བ་བཞི་སྟེ་རྫས་དགུར་འདོད་པའི་ནང་ནས་འབྱུང་བཞི་རྡུལ་ཕྲན་རྩོམ་པ་ན་རིགས་མི་མཐུན་མིན་རྩོམ་མེད་ཕྱིར་ཞེས་ས་རྡུལ་ལྟ་བུའི་རིགས་མཐུན་ཁོ་ན་རྩོམ་པ་མ་གཏོགས་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྡུལ་ཕྲན་རྩོམ་པ་ཁས་མི་ལེན་ལ། དེ་ཡང་གང་དང་ཡང་མ་འཕྲད་པའི་ཟླ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་ཡན་གར་བ་ནི་རྩོམ་བྱེད་མེད་པས་རྟག་པར་འདོད། ཟླ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་དེ་རྡུལ་ཕྲན་གཞན་ཞིག་དང་ཐོག་མར་མཉམ་དུ་ཕྲད་པ་ན་མི་རྟག་པ་དང༌། ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་ཞེས་བྱ། དེ་ནས་རྡུལ་ཕྲན་གསུམ་ཚོགས་པ་ན་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་པ་འདོད་པས་ཟླ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པ་དང་ཆ་མེད་འགོག་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ནུས་ལ།

འདིའི་འདོད་ཚུལ་རྒྱས་པ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་པོ་ནི། །གྲུབ་ན་གྲུབ་པར་གྱུར་ཏེ་དཔེར། །འུག་པ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས། །ལུས་སོགས་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་བཞིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསལ་ལོ། །ལུགས་འདིའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་མི་

206

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

བཞེད་ཀྱང་མ་བསགས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཟླ་མེད་བཞེད་པས་དེའི་ཚུལ་ནི།

ཟླ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་དེ་རྡོ་ཤིང་སོགས་རགས་པ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་གནས་ན་ཟླ་བཅས་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་བར་སྣང་ལ་ཕྱོགས་ཕན་ཚུན་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ན་རླུང་རྡུལ་དང་འཕྲད་ན་ཟླ་བཅས་འགྱུར་ལ། དེ་དང་མ་འཕྲད་ན་རླུང་གིས་མཐུས་སྟེང་འོག་དང་ཕྱོགས་མཚམས་གང་འཁྱེར་ངེས་མེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། དེ་འདྲའི་ཟླ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་འདོད་ཚུལ་ལ་དཔྱད་དོ། །བདུན་པ་ཤེས་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ཤེས་པ་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང༌། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་སོགས་གསུམ་དགག་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཞན་སྡེ་རྟོག་གེ་སྡེ་ལྔའི་འདོད་པ་དགག་པ་དང༌། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དགག་པ་སོགས་རྒྱས་པར་དབུ་མ་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་ནུས་པས་འདིར་ཡིག་ཚོགས་ཆེ་བར་འཇིགས་ནས་མ་སྤྲོས་སོ། །

ཇི་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པར་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། རང་གཞན་སྡེ་པས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཡང་དུས་ཀྱི་རིམ་པའམ་ཡུལ་གྱི་ཆའམ་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་ཆ་དུ་མ་མེད་པའི་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནས་ཆ་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་པ་ན་ཆོས་གཅིག་ཆ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་པའི་དོན་ལ་མི་འགལ་མོད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་ནི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དང༌། ངོ་བོ་གཅིག་ན་ཆ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང༌། ཆ་ཅན་དུ་མར་འགྱུར་བའི་གནོད་པ་བསྟན་ནས་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་སྟེ།
ཞེས་དུས་ཀྱི་རིམ་པའམ་ཞེས་པས། གཙོ་བོ་དང༌། གང་ཟག་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང༌། དབང་ཕྱུག་དང༌། བདག་རྟག་པ་དང༌། བྱེ་སྨྲས་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་རྟག་དངོས་སུ་སྨྲ་བ་རྣམས་དང༌།

207

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

དེ་བཞིན་ཡུལ་གྱི་ཆའམ་ཞེས་ནམ་མཁའ་དང་དུས་ཆ་མེད་བུམ་པ་སོགས་རགས་པ་ཆ་མེད་དང་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པ་དང༌། ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་གཞན་སྡེ་རྟོག་གེ་སྡེ་ལྔ་དང༌། དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་དང་བཅས་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། ཆ་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་གྲུབ་པ་ན། ཞེས་སོགས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཆ་དང་ཆ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ཀྱང༌། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་དག་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་བདེན་པའི་དུ་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་ཚུལ་ནི། རྩ་བར། དངོས་པོ་གང་གང་རྣམ་དཔྱོད་ན། །དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་མེད། །གང་ལ་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་སྨྲ་བའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་དུ་མར་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དུ་མ་ཞེས་པ་གཅིག་བསགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་དུ་མ་ནི་གཅིག་བསགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོང་དུ་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དོན་རྣམས་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་ནས། བདེན་པར་མེད་པ་དང༌། བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་དང་དུ་བྲལ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན།

འདི་ལ་འོ་ན་གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པ་ན་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མི་འབྱུང་ངམ། དེ་བཞིན་སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་མི་རུང་སྟེ། གཙོ་བོ་བདེན་མེད་ནི་ཁྱད་གཞི་གཞི་མ་གྲུབ་པས་སྟོང་ཉིད་མི་འཐད་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆོས་ཅན་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་ན་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རྟགས་དེའི་སྨྲས་པའི་ཆོས་ཅན་བཀག་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི་རྟགས་

208

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་རྣམ་བཅད་ཙམ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་ཡང་མེད་དེ། དངོས་སུའམ་སྨྲས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སྤྱི་གཙོ་བོ་གཟུང་ཡང་གཙོ་སྣང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་ནས་བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་སྤངས་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་སོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་འགྲེ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འོ་ན། རང་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་དང༌། གཞན་སྡེ་རྟོག་གེ་སྡེ་ལྔ་སོ་སོའ་གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་བཏགས་ ིནས་གཙོ་བོ་སོགས་བདེན་པའི་གཅིག་བདེན་སྨྲ་བ་དག་རིགས་ལམ་ཕྲ་མོས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་ལོག་རྟོག་ལྡོག་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རང་ལུགས་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལས་བདེན་མེད་སྒྲུབ་ན་སྔོན་དུ་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཆ་བཅས་སྒྲུབ། དེ་ནས་བདེན་པའི་གཅིག་དང་ཆ་བཅས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་དགོས་པས།

ཆ་བཅས་སྒྲུབ་ཚུལ་སྔར་ལས་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བཤད་ན། དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ཆ་བཅས་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཆ་བཅས་སྒྲུབ་ཚུལ་གཉིས་ལས་དང་པོའ་དབང་དུ་བྱས་ ིན། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་དེའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་གོ་སླ་བར་བརྗོད་ན། ཤེས་བྱ་ལ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པའི་དང་པོ་དངོས་པོ་ལ་བཤད་ན། དངོས་པོ་ལ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་ཅིང༌། གཟུགས་ཅན་ལ་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང༌། ཤེས་པ་ལ་དུས་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་མེད་དགག་པ་གཞན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ལ། དངོས་པོ་ལ་ཆ་བཅས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བསྒྲུབ་ཅེས་དང་། ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་

209

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གཟུགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་ཁྱབ་པ་ཁས་བླང་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཤར་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་དང་ཕྱོགས་གཞན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་ཁྱབ་པའི་ཆ་དུ་མ་དང༌། བློ་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཆ་ཐ་དད་དུ་མ་ཡོད་ལ་འདུས་མ་བྱས་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས། ཞེས་གསུངས། གཞུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདུས་བྱས་ཆ་བཅས་སྒྲུབ་པ་ལ། གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དགག། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆ་མེད་དུ་འདོད་པའི་རྡུལ་ཕྲན་བར་མེད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཕྲད་པར་ཐལ། ཡུལ་གོ་ས་གནོན་པའི་རྡུལ་ཕྲན་ཐ་དད་པ་གང་ཞིག་བར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྲད་དམ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕྲད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྡུལ་ཕྲན་དེ་གཉིས་གོ་ས་འདྲེས་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་ན། རྡུལ་ཕྲན་ཇི་ཙམ་བསགས་ཀྱང་བོངས་ཚོད་ཆེ་རུ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕྲད་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མ་ཕྲད་ན་ཆ་མེད་ཡིན་པར་ཉམས་སོ། །དེ་བཞིན་གཟུགས་ཅན་རགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྔར་ལྟར་སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་བསྟན་ནས་ཆ་བཅས་སྒྲུབ་ཚུལ་ཤེས་སླའོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་དགག་པ་ནི། དངོས་རྒྱུ་དངོས་འབྲས་སུ་ཁས་བླང་བའི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་ཆོད་དམ་མི་ཆོད། ཆོད་ན་དངོས་རྒྱུ་དངོས་འབྲས་ཡིན་པར་ཉམས་སོ། །མ་ཆོད་ན་ནི། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཆོད་ན་སྔ་ཕྱིའི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་བས་དུས་འདྲེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པར་མི་འཐད་ལ། འོན་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཆོད་ལ་

210

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མ་ཆོད་པར་འདོད་ན། ཆ་མེད་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་མི་རིགས་སོ། །རིགས་པ་དེ་དག་གིས་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་འགོག་ཚུལ་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་སྦྱར། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཤེས་གང་རུང་ཞིག་ལ་བཏགས་ནས་བཞག་དགོས་པས། ཆ་མེད་འགོག་ཚུལ་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་མཚུངས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཆ་བཅས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ། ནམ་མཁའ་དང་ཆོས་ཉིད་ཆ་མེད་འགོག་ཚུལ་དང༌། རིགས་པ་དེས་འགོག་བདེན་སོགས་འདུས་མ་བྱས་གཞན་ལ་ཡང་ཆ་མེད་འགོག་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ནམ་མཁས་ཤར་ཀྱི་བུམ་པའི་ནང་གི་ཁོང་སྟོང་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་དེ་ཕྱོགས་གཞན་གྱི་བུམ་པའི་ནང་གི་ཁོང་སྟོང་ལ་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་ན་བུམ་པའི་ནང་གི་ཁོང་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཤར་གྱི་བུམ་པ་ཆུས་གང་ན་བུམ་པ་ཀུན་ཆུས་གང་བར་འགྱུར་རོ། །མ་ཁྱབ་ན། ནམ་མཁས་ཕྱོགས་སོ་སོར་ཁྱབ་པའི་ཆ་དང་བཅས་པས་ཆ་མེད་ཡིན་པར་མི་འཐད་དོ། །

དེ་བཞིན་བུམ་ནང་གཅིག་གི་ཁོང་སྟོང་ལ་ཁྱབ་པའི་ནམ་མཁའ་ཆ་མེད་ཡིན་ན། དེའི་ནང་གི་ཤར་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་དང་སྟེང་འོག་བཅས་པ་སོ་སོ་ལ་ཁྱབ་པའི་ནམ་མཁའི་ཆ་སོ་སོར་མེད་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན། དེ་འདྲའི་བུམ་པ་ཆུས་གང་བ་ན། ཕྱེད་གང་ལ་ཕྱེད་མ་གང་བའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་བས་བུམ་པའི་སྨད་ནས་ཆུས་གང་བ་ཙམ་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་གང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པ་ནི། རང་གི་དགག་གཞི་མངོན་པ་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ཆ་མེད་མི་འཐད་པས། དེ་ཆ་ཤས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་བཞིན་ནམ་མཁའ་ཡང་ཆ་དེ་འདྲ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་ཆ་བཅས་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡང༌། སྟོང་གཞི་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཉིད་རྣམས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་དག་གི་སྟོང་གཞི་ནང་ཕན་ཚུན་རྣམས་

211

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། གཞི་སོ་སོའ་ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་ན་ཆ་མེད་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། ི།གཞན་ཡང་གཟུགས་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང༌། རང་གི་སྟོང་གཞི་གཟུགས་དེ་རང་སོར་མི་གནས་པར་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དང་། དུས་སྔ་ཕྱིའི་འགྱུར་བ་རིམ་གྱིས་བྱེད་པ་ན་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་། སྟོང་གཞིའི་དབང་གིས་སྔ་མའི་ཆོས་ཉིད་ཕྱི་མའི་ཆོས་ཉིད་དུ་མི་འཇོག་པར། སྟོང་གཞི་ལ་ཇི་ཙམ་ནང་གསེས་ཀྱི་ཆ་ཕྱེ་བ་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཐ་དད་པ་དུ་མར་དབྱེ་རུང་བས་ཆ་བཅས་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །

མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་སུ་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་སྔ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་འགྱུར་བ་ན་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་སྤྱིར་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཅན་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆོས་ཉིད་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་དོན་མིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་མིན་ན་ཆོས་ཉིད་དྲི་མས་ཇེ་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་གསུངས་པ་དང༌། དྲི་བཅས་དང་དྲི་མེད་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཆོས་ཉིད་གཅིག་ལ་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ནས་མི་སློབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ལམ་གོང་མ་གོང་མའི་རྟོགས་པ་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ན་རྟོགས་པའི་ཆ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག ཆ་མེད་ཡིན་ན་རྣམ་གཞག་དེ་དག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རིགས་པས་གྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་དེས་འགོག་བདེན་སོགས་འདུས་མ་བྱས་གཞན་ལ་ཡང་ཆ་མེད་འགོག་ཚུལ་ནི། འགོག་བདེན་ཡང་རང་གི་དགག་གཞི་སེམས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དང༌། རྟོགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་བ་དང༌། ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་སྤང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་གཞི་ཆ་ཤས་སོ་སོར་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་འགོག་བདེན་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་སོ་སོ་ལ་བརྟགས་པའི་

212

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།རེས་འགའ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་དེ་གྲུབ་པའི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཅན་ཡིན་པས་ཆ་མེད་མི་རུང་བ་ལེགས་པར་ངེས་ནུས་སོ། །དེ་བཞིན་འདུས་མ་བྱས་གཞན་ལ་ཡང༌། འགའ་ཞིག་ནི་སྟོང་གཞི་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ། ཡང་འགའ་ཞིག་ཤེས་པ་དུ་མས་རྟོགས་པའི་ཆ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་སྒྲུབ། ཡང་རེས་འགའ་གཞི་སོ་སོ་ལ་གནས་པའི་ཆ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་སྒྲུབ་པ་སོགས་རིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་མཐའ་ཀླས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །
དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆ་བཅས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པ་ནི་དེ་དག་ཆ་མེད་མི་རུང་བ་དང༌། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་བསམ་ན། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཞིག་སྐྱེད་པས་སོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང༌། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་ན་ཆ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཆ་བཅས་ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་ཆ་བཅས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་བླང་ན། བུམ་པའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་བརྫུན་པའི་སྡོད་ལུགས་ལས་འདས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བཞག་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཆ་ཆ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོ་ནས་ཡོད་དགོས། དེ་ཡོད་ན་དེའི་ཆ་ཤས་སམ་གདགས་གཞི་སྣང་བའི་དབང་གིས་མིན་པར་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་རྟོག་པ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་གཏད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་དངོས་པོ་ལ་གནས་ན་ཆ་ཆ་ཅན་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །

འོན་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ན་ཡང༌། གནས་ཚུལ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བྱ་དགོས་ཏེ། ཆ་བཅས་ཡིན་པས་རང་གི་ཆ་ཤས་དེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་དེ་ལ་ལྟོས་པར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྣང་གནས་མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་འདིས་བདེན་པའི་གཅིག་དང་ཆ་བཅས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མི་

213

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཁེགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཚུལ་དེ་འཐད་ཀྱང་། བུམ་པ་སོགས་བདེན་པར་ཁས་བླང་པ་ལ་སྣང་གནས་མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་འདི་གཏན་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་བརྫུན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག། བདེན་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་བརྫུན་པ་ལོག་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།

ཕར་ཕྱིན་གཅིག་དུ་བྲལ་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། ཡོད་ན་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོད་ན་རང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང༌། བདེན་གཉིས་མཐའ་དཔྱོད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པ་དང༌། དེར་གྲུབ་པ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང༌། རྫུན་པར་གྲུབ་པ་དང༌། སྣང་གནས་མི་མཐུན་པ་རྣམས་གནད་གཅིག་ཏུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་རྟོག་པ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ན་ཡང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་དེ་འདྲ་སྣང་བ་ཡིན་པས་དེ་སྣང་བའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པས་ཆ་བཅས་ཁས་བླང་པ་དང་འགལ་ལོ། །རིགས་པ་དེ་དག་གིས་འགལ་འདུ་སྟོན་མཚམས་མཐར་ཐུག་པ་ནི། ཆ་བཅས་ཡིན་པ་ལ་དེར་སྣང་བ་དང་དེས་སྟོང་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པའི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཀྱང༌། བདེན་པའི་གཅིག་སྨྲ་བ་ལ་རྣམ་གཞག་དེ་དག་འཇོག་ས་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་པ་དག་ལ། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྣང་གནས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་འགལ་བ་བསྟན་པས་ལོག་རྟོག་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ལ་རང་ཡུལ་ལ་དཔྱད་ནས་འཛིན་པའི་ཀུན་བརྟགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་

214

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དགོས། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་མི་གཅིག་ལ་དེའི་ཕྱིར་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཚད་ཐུན་མོང་བ་ཞིག་འཇོག་པ་དཀའ་ན་ཡང༌།

བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཁྱད་གཞི་བྱས་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཚད་ནི། རང་གི་ཆ་ཤས་སམ་གདགས་གཞི་སྣང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར། ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ་ན། བློ་ལ་སྣང་ཚུལ་ལམ་འཆར་ཚུལ་སོ་སོར་མེད་པ་ཞིག་ལ་འཇོག་གམ་སྙམ་པས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

རྟགས་སྦྱོར་འགོད་ཚུལ་ནི། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དུ་མར་མ་གྲུབ་སྟེ་བདེན་པའི་གཅིག་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་བའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ། དེ་ནས་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལས་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ལ་གོ་བ་རྩལ་དུ་བཏོན་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན།

དེ་ཡང་དགག་བྱ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པའི་སྟེང་ནས་དགག་བྱའི་ཆོས་བདེན་གྲུབ་དང༌། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བདེན་མེད་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་མི་རུང་བའི་དངོས་འགལ་ངེས་པའི་ཚད་མའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཕུང་སུམ་སེལ་བའི་དངོས་འགལ་ངེས། དེའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་བདེན་གྲུབ་དང། རྟགས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་གཞི་མཐུན་འགོག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པ་དང༌། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་

215

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

རུང་མ་ཡིན་པའི་བདེན་གྲུབ་ཕུང་སུམ་པ་མི་སྲིད་པར་ངེས་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་སུམ་པ་མི་སྲིད་པ་ཡང་། སྤྱིར་ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མས་འགྲུབ་ལ། ཚད་མ་དེ་གཉིས་དང༌། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེ་གསུམ་གྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཙམ་ནས་རྟགས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ངེས་པ་ན། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དེ་ཉིད་གཞིར་གཟུང་བའི་སྟེང་དུ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་ན། བདེན་པར་མེད་པས་ཁྱབ་པ་དང་། བདེན་པར་ཡོད་ན་བདེན་པའི་་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཚད་མ་གཅིག་གིས་དངོས་ཤགས་ལ་ནམ་གྲུབ་པ་ན་རྟགས་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ། །

དེ་ལྟར་ན། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་ལ་གནད་བཞི་ཚང་བ་ཡིན་ཏེ། དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་ངོས་ཟིན་པས་དགག་བྱ་ངེས་པའི་གནད། དེའི་སྟེང་དུ་གཅིག་བྲལ་དང་དུ་བྲལ་ངེས་པའི་གནད་གཉིས། སྔར་གྱི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གནད་བཅས་བཞི་ཚང་བས་ཞི་འཚོ་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་འཚོས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་སྐབས་སུ་དགག་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ།

སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱིས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པ།

སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་ནི། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ནི་རྡོ་རྗེ་

216

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གཟེགས་མའི་དང་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང༌། མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་དང༌། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཡང་གསུངས་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་ལྔ་ཡི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག༌པ་མཛད། དེ་དག་ལས་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། གང་དག་དོན་དམ་པར་རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང༌། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའི་པདྨོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་དང་གཞན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་སྨྲས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

མཐའ་གཞན་གསུམ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་སྐྱེ་ལ་ནི་ལུགས་འདིར་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་བཞེད་པས་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ནས་བཀག་པར་གསུངས་པས་དེ་ཡང་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དངོས་པོ་ཆ་ཤས་མེད་པ་དུས་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པ་གཉིས་ལ་ནི་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་རྣམ་པ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། འོན་ཏེ། ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མ་ཆོད་པ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་ན་དེའི་ཚེ་སྐད་ཅིག་མ་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དུས་མཐའི་མཚན་ཉིད་མ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌།

འདི་དང་མཐུན་པར་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང༌། དཔེར་ན། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་ཡང་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག། མི་རྟག་པ་ལ་དུས་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་དུས་མཉམ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག། མི་མཉམ་པ་ལ་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག།སྔ་མ་མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་ཆོད་

217

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མ་ཆོད་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་ཆོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་སྟེ་དེ་རྣམས་འགོག་པ་ཅུང་སླའོ། །དེ་ནས་མ་ཆོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཆོད་པ་དང། ཕྱོགས་རེས་མ་ཆོད་པ་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་སྔ་མ་ལྟར་ན་དུས་ཅན་གཉིས་འདྲེས་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། རྡུལ་ཕྲ་རབ་འདབ་ཆགས་པ་གཉིས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བར་མ་ཆོད་ན་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་དགོས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཆ་དང་བཅས་པས་ཀུན་རྫོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བཤད་ན།

དེ་ཡང་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་རྟག་པའི་རྒྱུའམ་མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་གང་ལས་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་འགྱུར་བ་དང༌། དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བའམ་ཡང་ན་ལན་གཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་འབྲས་དུས་ན་ཞིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེའམ། དེའི་དུས་ན་མ་ཞིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཞིག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་རྒྱུར་མི་འཐད་པས་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཞིང་གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་བས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་ཞིག་ཀྱང་། དེ་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྐྱེ་བས་རྒྱུ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན།
འོ་ན་སྐད་ཅིག་དེ་གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་ན། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཆོད་པ་ཡིན་ནམ། ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མ་ཆོད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དུས་མཉམ་དུ་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དུས་ཀྱི་ཆ་བཅས་སུ་གྲུབ་པས་ཆ་མེད་མི་རུང་ལ། དེ་མི་རུང་ན་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པས་རྒྱུ་འབྲས་དོན་དམ་པའི་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཁེགས་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་

218

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་ལ།

སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོའ་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས། དུ་མས་དངོས་པོ་གཅིག་མི་བྱེད། ། ིདུ་མས་དུ་མ་བྱེད་མ་ཡིན། །གཅིག་གིས་དུ་མའི་དངོས་མི་བྱེད། །གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་པའང་མིན། །ཞེས་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་གསུངས་པས། དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་ནི།

མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། དོན་དམ་པར་རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་མི་སྐྱེ། རྒྱུ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་སྐྱེ། དོན་དམ་པར་རྒྱུ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་མི་སྐྱེ། རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་སྐྱེ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད། རྟགས་འདིའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི་སྔར་བཞིན་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་མུ་དང་པོ་འགོག་པ་ནི། དཔེར་ན་ས་མྱུག་གཉིས་ལ་སྦྱོར་ན། ས་བོན་ལྟ་བུ་རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་དང་དེ་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་འབྱུང་བ་བཞི། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་རྣམས་སྐྱེ་ན་འབྲས་བུ་དེ་རྣམས་རྐྱེན་ཆུ་ལུད་སོགས་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་ན་སྦྱངས་ན་གནས་པའི་ས་བོན་དག་ལ་ཡང་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་ཐལ་ལོ། །

མུ་གཉིས་པ་འགོག་པ་ནི། ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་རྒྱུ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་མྱུ་གུའི་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་ས་ཡི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེ་ན། འབྱུང་བཞི་ལས་མ་བརྩམས་པའི་གཟུགས་རགས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། འབྱུང་བ་གཞན་རྣམས་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་ཡང་འགྱུར་རོ།
མུ་གསུམ་པ་འགོག་པ་ནི། ས་བོན་སོགས་རྒྱུ་དུ་མ་དང༌། མྱུ་གུའི་དབྱིབས་སོགས་འབྲས་བུ་དུ་མ་རྣམས་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་འཇོག་ན། དེ་དག་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་གནས་སམ་འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་གནས་ཀྱང་བློ་ལ་སྣང་བ་ཙམ་

219

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཡིན་ནམ། བློ་གང་ལ་ཡང་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བ་འཇོག་པ་གང་ཡིན། དང་པོར་ལྟར་ན། ཁྱོད་དོན་དམ་པའི་དུ་མ་ཡོད་ན། དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་དགོས་པ་ལས་དེས་མ་གཟིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྣང་གནས་མི་མཐུན་པའི་བརྫུན་པའི་སྡོད་ལུགས་སུ་འགྱུར་བས་དོན་དམ་པར་སྨྲ་བ་དང་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལྟར་ན་དུ་མར་མི་རུང་སྟེ། བློ་གང་ལ་ཡང་དུ་མའི་རྣམ་པ་མི་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་འགོག་གོ །མུ་བཞི་པ་འགོག་པ་ནི། རྐྱེན་ཆུ་ལུད་སོགས་དང་བྲལ་བ་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་འགྱུར་བ་དང༌། མྱུ་གུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང༌། བདེན་གཉིས་ལས། ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། །མེད་པ་ནམ་མཁའི་པདྨོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས།

རྟགས་སྦྱོར་ནི། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། རང་རྒྱུའི་དུས་ན་ཡོད་པ་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ། རང་རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པ་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད། དེ་ཡང་མྱུ་གུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་པས་རྒྱུ་དུས་སུ་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡོད་ན་རྒྱུས་སྐྱེད་པ་ལ་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་རྒྱུ་དུས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྐྱེ་དགོས་པས་ནམ་མཁའི་པདྨོ་བཞིན་དུ་རྒྱུས་སྐྱེད་མི་ནུས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་གཏན་ཚིགས་ལྔའི་ནང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། གཏན་ཚིགས་གཞན་བཞི་ནི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རེ་ཞིག་བརྗོད་ཟིན་ཅིང་ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང༌། དེ་གཞི་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོག་པའི་གཏན་

220

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཚིགས་ལ། ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས། རྒྱུ་ལ་དཔྱོད་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས། གྲངས་ལ་དཔྱོད་པ་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་གསུང་པ་ཡང་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་དེ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ལུགས་འདིའི་དགག་བྱའི་ཚད་འཛིན་དང༌། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་མཐའ་དག་ནི། གང་ཞིག་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པ་དག་རིགས་པའི་ཚོགས་ལ་བློ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཞིའི་ལྟ་བ་རགས་རིམ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་ལ་ལེགས་པར་ཁྲིད་ནས་རིགས་ལམ་ཕྲ་མོས་ལན་རེས་འགའ་ཙམ་མིན་པར་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པའི་བཅུད་ཕྱུང་བ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཟང་མཆོག་ལ་གདུལ་བྱ་ཁ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུགས་འདིའི་རྣམ་གཞག་རེ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ།

དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། འདི་དག་ཀྱང་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རིགས་པའི་ལམ་ཆེན་པོ་སྟེ་རིགས་པ་ལ་བློ་རྒྱས་པར་འདོད་པས་བསླབ་པར་བྱའོ། །རང་རྒྱུད་པའི་ཕྱོགས་ལ་འདི་དག་གི་རིགས་པ་ཤེས་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་རྒྱ་མ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་དང༌། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་ལ་ལུགས་འདིའི་བདེན་པ་དང༌། བདེན་འཛིན་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་ལ་ལེགས་པར་ཁྲིད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བསྟན་ན་ལྟ་བ་དམིགས་ལེགས་པར་ཕྱེད་པར་མཐོང་ནས་འདིར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་

221

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

བ་རེ་ཞིག་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་མི་ནུས་པ་རྣམས། དེ་ལ་བཀྲི་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོར་མཐོང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན།

གཉིས་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ངོས་བཟུང་བ་ནི། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ལུགས་འདི་ལ་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ཤེས་ན། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་ཞེས་
གསུངས་པ་དང༌།

སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་དང་། ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་གང་ཞིག་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བགྲོད་པའི་ཐར་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་དང༌། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐོབ་བྱ་མཆོག་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཅན་དག་གིས། ཉེས་སྐྱོན་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་དང་དེས་ཇི་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དགག་བྱ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར། དེ་བཀག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་རྙེད་པ་མི་འོང་བས་དགག་བྱ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ངོས་གཟུང་བ་དང༌། དེ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ཡང་དག་པས་ཞིབ་མོར་འཚོལ་བ་གལ་ཆེའོ། །

དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཚུལ་ཤེས་ན། དེ་ལས་བཟློག་པ་སྟེ་དེའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་ན། ཐོག་མ་ཆོས་རྣམས་རྟོག་

222

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པས་བཞག་ཚུལ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་འགོད་པ་ནི།

ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སྣ་ཚོགས་ཡིད་དགའ་མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ་ཞིང༌། །གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པོ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་རྣམས་བཏགས་ཏེ། །

ཞེས་ལྷའི་ཁང་བཟང་དང་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་བཞག་པའི་བྱེད་པོ་འགའ་ཡང་མེད་ཅེས་རྟོག་པས་བཞག་པ་གསུངས་པ་དང་།

རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྐྱེན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད། །ཅེས་འཇིག་རྟེན་མ་རིག་པའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་གསུངས་ནས་འཇིག་རྟེན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་དང༌།
བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། ། ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན། །ཞེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་པར། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང༌། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་གོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བསྡོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྦྲུལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་དཔེར་ན་ཐག་པ་བསྡོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་པ་ཙམ་ལས་ཐག་པའི་གོ་སའམ་ཐག་པའི་ངོས་ནས་སྦྲུལ་དུ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཞག་ཙམ་ཁོ་ནར་ཡོད་ཅིང༌། རྟོག་པ་མེད་པར་ཆོས་གང་ཞིག་ཡོད་པར་འཇོག་ཚུལ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནོ། །

223

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གོང་དུ་ཆགས་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་སྒྲས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཞག་ཚུལ་ལ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ལས་ཆགས་སོགས་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་འཆད་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཚུལ།

འོ་ན་གཞུང་དེ་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་དུ་བསྟན་ན། གང་གིས་བཞག་པ་དང༌། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་བཞག་ཅེ་ན། དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཁྱད་གཞི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན། ལྷས་བྱིན་གྱིས་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། རྣ་བས་སྒྲ་ལ་ཉན་པ་ན་ལྷས་བྱིན་ཁོ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ངས་གཟུགས་ལ་བལྟའོ་སྙམ་པ་དང༌། ངས་སྒྲ་ཉན་ནོ་སྙམ་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང༌། དེ་དང་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ངག་ཏུ་བརྗོད་པའི་མིང་རྣམས་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྟོག་ཡིན་ལ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ན་མཆོད་སྦྱིན་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ལྷས་བྱིན་གྱིས་གཟུགས་ལ་བལྟས་སོ། །སྒྲ་ཐོས་སོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་དང༌། ད་ལྟར་བརྗོད་པའི་མིང་ནི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྟོག་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལྷས་བྱིན་གྱི་མིག་གིས་ལྟ་བ་དང་རྣ་བས་ཉན་པ་གདགས་གཞི་བྱས་ནས་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ལྟའོ་ཉན་ནོ་ཞེས་གདགས། དེ་བཞིན་དུ་ལྷས་བྱིན་ལམ་ལ་རྐང་པ་འདེགས་འཇོག་གི་བྱ་བ་བྱས་པ་ན་ལྷས་བྱིན་ལམ་ལ་འགྲོའོ་ཞེས་གདགས་སོ། །དེ་ལྟར་གདགས་པའི་ཚེ། བྱ་བ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་མིག་དང་རྣ་བ་རྐང་ལག་སོགས་ཕུང་པོའ་ཆ་རྣམས་གདགས་གཞི་དང་ལྷས་བྱིན་ ིདེ་དག་ལ་བཏགས་པའི་གདགས་ཆོས་ཡིན་ནོ། །

གཟུགས་ཕུང་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ལྷས་བྱིན་གྱི་གདགས་གཞི་འགྲོ་

224

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་སྡུག་པ་དང༌། མི་སྡུག་པའི་ཉེ་རིང་གི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བལྟས་པ་ན། ཆགས་སོགས་དེ་དག་གི་གདགས་གཞི་བྱས་ནས་ལྷས་བྱིན་གཉེན་ལ་ཆགས་སོ་དགྲ་ལ་སྡང་ངོ་ཞེས་གདགས། ཡང་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྐྱེས་ནས་དེ་རིམ་གྱིས་ལམ་གོང་མའི་མྱོང་བ་ཐོན་ཏེ་མཐར་དྲི་བྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ན། ཤེས་པ་དེ་དག་གདགས་གཞི་བྱས་ཏེ་ལྷས་བྱིན་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་ངོ་ལམ་སྒོམ་མོ་ཐར་པ་ཐོབ་བོ་ཞེས་གདགས་སོ། །

མདོར་ན་ལྷས་བྱིན་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་ག་ཡོད་པར་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་ཐུབ་པས་བདག་དེ་ས་ཆུ་མེ། །རླུང་དང་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ། །ཁམས་དྲུག་དང་ནི་མིག་སོགས་རེག་པ་ཡི། །རྟེན་དྲུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བསྟན་ཞིང༌། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཆོས་རྣམས་ཉེར་བཟུང་ནས། །ངེས་གསུངས་དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་། །དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཚོགས་ཙམ་ཉིད་མིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་བློ་དེ་རྣམས་ལ་མིན། །

ཞེས་ཐུབ་པས་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོའ་སྐབས་སུ་བདག་དེ་རང་གི་གདགས་གཞིར་ ིགྱུར་པའི་ས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་བུ་ག་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཏེ་ཁམས་དྲུག་དང་མིག་གི་རེག་པ་སོགས་རེག་པ་དྲུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བར་བསྟན་ཞིང༌། གཞན་ཡང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་གདགས་གཞི་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་སོ་ཞེས་ངེས་པ་སྟེ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གང་ཡང་བདག་མིན་པས་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་དག་དམིགས་པ་མི་བྱེད་ཅེས་གསུངས། མདོ་དེ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི།

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་དེ་ནི་ཁམས་དྲུག་དང་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང༌།

225

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་པ་ནས་སའི་ཁམས་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་མ་གཏོགས་པར་སའི་ཁམས་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་ཏེ་ཐ་སྙད་དེ་ཡང་བུད་མེད་མ་ཡིན། སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟར་དེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ཤིག་ཅེས་ཁམས་ལྷག་མ་གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

མདོ་དེའི་དོན་བསྡུས་སུ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སྐྱེས་བུ་ས་མིན་ཆུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རླུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བུ་གང༌། །ཞེས་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྡུས་པའི་ས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་སྐྱེས་བུའི་གདགས་གཞི་དང༌། སྐྱེས་བུ་དེ་དག་ལ་བཏགས་པའི་གདགས་ཆོས་ཡིན་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་ན་གང་ཟག་དེ་ནམ་མཐོང་བ་ན་དེ་བློ་ཡུལ་དུ་བཟུང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱང༌། ལག་པ་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་བློ་ཡུལ་དུ་གཟུང་བ་ན། ཐོག་མར་གདགས་གཞི་ལག་པ་དེ་བློས་གཟུང༌། དེ་ནས་གདགས་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ངོས་གཟུང་བ་ཡིན་ཏེ།

གདགས་གཞི་ཞེས་པ་ནི་གདགས་ཆོས་བློ་ཡུལ་དུ་གསལ་བྱེད་དམ་འཇོག་བྱེད་གཅིག་ལ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས། ཅི་ཡིས་གང་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད། གང་གིས་ཅི་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད། །ཅི་མེད་གང་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། །གང་མེད་ཅི་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་དང༌།

དེའི་དོན། རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང༌། གང་ཟག་འདི་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་འདིའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའོ་ཞེས་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་བླང་བྱ་ཅི་ཞིག་པོ་ཡིས་ལེན་པ་པོའ་བདག་གང་ ིཞིག་པོ་གསལ་བ་དང༌། མངོན་པ་དང་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་གང་ཟག་འདི་ཡི་ཉེ་བར་བླང་བྱའོ། །ཞེས་ལེན་པ་པོའ་བདག་གང་ཞིག་འདིའི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་ ི

226

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བླང་བྱ་ཅི་ཞིག་པོ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྐབས་འདིའི་ཉེ་བར་བླང་བྱ་དང༌། ལེན་པ་པོའ་ཐ་ིསྙད་ནི་གདགས་གཞི་དང༌། གདགས་ཆོས་གཉིས་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་ཆོས་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པས་གདགས་ཆོས་གང་ཟག་ལྟ་བུ་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་དང་གདགས་གཞི་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་ཅིང༌། དེ་གཉིས་ལ་རག་ལས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚིམ་ནས་བཞག་པ་ལ་གཞུང་རྣམས་ལས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མིང་ཙམ་བརྡ་ཙམ་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞེས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་གསུངས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཐ་སྙད་ཚད་མ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཚིམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང༌།

རྣམ་གཞག་འཇོག་ཚུལ་དེ་འདྲ་བ་ནི་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་གྱི་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ནས་དྲི་བྲལ་གྱི་སྐྱེས་བུ་སངས་འཕགས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་ང་དང་ངའི་བྱ་བ་སོགས་མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པར་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་འཇོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་ཤིང༌། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གནོད་པ་དང་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་འགོག་མི་ནུས་པར་སྐྱོན་མེད་དུ་འཇོག་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ།

དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང༌། མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་གཟུགས་ལ་བལྟས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་མིག་གི་གཟུགས་མཐོང་བ་ལེགས་པར་འཇོག་ནུས་ལ། འོན་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བའི་མིག་མཆོད་སྦྱིན་མིན་ཞིང་གཟུགས་ལྟ་མཁན་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་ཡང་མིག་མིན་པ་མི་འགལ་ལོ། །

དེ་བཞིན་མིག་ན་བ་དང་སོས་པ་ན་ང་ན་བ་དང་སོས་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་བཞིན་དུ་འཇོག་ནུས་ཤིང༌། ངའི་མིག་ན་ཞིང་སོས་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ལྟར་ཡང་འཇོག་ནུས་མོད་ཀྱང༌། མིག་དེ་ཉིད་བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་ཀར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་འཇོག་པ་མིན་ནོ། །ཚུལ་དེས་ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལྷག་མ་དང་བདག་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་

227

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཤོས་ཐོས་པ་པོ་སོགས་སུ་འཇོག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ན་བ་དང་སོས་པའི་ལག་པ་དེ་གང་ཟག་མ་ཡིན་ཀྱང༌། ལག་པ་ན་བ་དང་སོས་པས་གང་ཟག་དེ་ན་བ་དང་སོས་བར་འཇོག་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང༌།

རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ངས་མཐོང་བ་སོགས་མེད་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་པས་ཡོད་པར་ནི་གྲུབ་ལ་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མ་སོང་བ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱིས་དབང་གིས་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ། །ཞེས་དང༌། སྟོང་ཐུན་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་མ་དཔྱད་པར་གང་ཟག་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་བསྙོན་མི་ནུས་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའམ་བཞི་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཡི། མ་བྱས་པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌།

མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལྟ་ཁྲིད་མུན་སེལ་ལས། ང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་ཞེས་པ་ཡང་འདོགས་པ་པོ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་ཚུལ་ཡང༌། བློ་ལྷན་སྐྱེས་རང་དགའ་བ་འདི་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ནི། སྔོན་དུ་རང་གི་ཕུང་པོ་ཚོགས་པའི་ཕུང་པོའ་ཆ་གང་རུང་གཅིག་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ ིགྱི། རང་གི་ཕུང་པོ་ཚོགས་པའི་ཕུང་པོའ་ཆ་གང་བློ་ལ་མ་ཤར་བར་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་མི་སྲིད་དེ། ིཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་བདག་དེ་ནི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཞེས་བྱ་ཞིང༌། འཇིག་ལྟའི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ལས་དམིགས་པ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་བཏགས་དོན་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱས་ནས་དེ་བཙལ་བའི་ཚེ་མེད་པ་ལ་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་མི་འཐད་པ་ཁོ་ནར་ཡིན་ཏེ།

228

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སྟོང་ཐུན་ལས། ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་རྟོག་པ་བཏགས་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་ཐ་སྙད་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་རིགས་པས་བཙལ་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྙེད་པས་དེ་ལྟར་བཙལ་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་བཞག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་འཇོག་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་རིགས་པས་མ་དཔྱད་པར་འཇུག་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་བོ། ཞེས་དང་། འདིའི་ནང་ན་ཡོད་པའི་ལྷས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་ཁོ་རང་གི་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་རྫས་གཅིག་ཐ་དད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ན་ཞེས་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དང་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལས་ཅུང་ཞིག་བརྒལ་བ་ན་མིང་དང་རྟོག་པ་ལ་རག་མ་ལས་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པའི་སྡོད་ལུགས་སུ་འགྲོ་བས། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་སྟེང་ནས་ཡོད་པའམ། ཐ་སྙད་ཚད་མ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ནི་ལུགས་འདིའི་དགག་བྱ་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ནི་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ལས་རྣམ་པའི་བདག་དང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཀག་དགོས་རྒྱུའི་དགག་བྱ་ཕྲ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན། རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་དང༌། རང་ཚུགས་ཐུབ་པ་དང༌། བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།

རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་དང༌། རང་ཉིད་ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང༌། གཞན་ལ་

229

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གྲུབ་ཚད་དེ་དང་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལ་དགག་བྱ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང༌། ལུས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཛིན་པ་དེས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་ན། ཐ་སྙད་ཚད་མ་གང་ལ་སོང་སའི་མཚན་གཞི་བཙལ་ཏེ་ཕུང་པོའ་སྟེང་ནས་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པས། ིདེ་ལྟར་ན་ལྷས་བྱིན་ལྟ་བུས་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ་ལྟ་བ་པོ་ལྷས་བྱིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད་གང་ཡིན་བརྟག། ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ན་ཕུང་པོའ་ཆ་ཤས་གྲངས་ ིམཉམ་གྱི་ལྷས་བྱིན་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་ཐ་དད་ན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ལ་འབྲེལ་མེད་ཐལ་བའི་རིགས་པས་འཕུལ་ཏེ། གདགས་གཞི་ཕུང་པོའ་གསེབ་ནས་བདག་གི་མཚན་གཞི་ ིགང་ཡང་མི་རྙེད་དོ། །

ཚུལ་དེ་ལྟར་དཔྱོད་པ་ནི་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པ་དང༌། བཏགས་དོན་བཙལ་བ་དང༌། ཐ་སྙད་ཚད་མ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པའི་སྡོད་ལུགས་འཚོལ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་སྙམ་པ་འབྱུང་བ་ན། ཕུང་པོའ་སྟེང་ནས་སྔ་ཕྱིའི་ ིརྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་དང་དུས་གཅིག་པའི་ཚོགས་པ་དང༌། དེའི་ཆ་ཤས་དེའི་མཚན་གཞིར་འཇོག་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རྒྱས་པར་རྒྱུ་མཚན་འོག་ནས་འཆད་དོ། །ཞེས་དང༌།
རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། ངས་ལས་བསགས་སོ། །འབྲས་བུ་མྱོང་ངོ༌། །ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་འདི་ལ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་གཞི་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་བཙལ་བ་ན། མིག་རྣ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་བ་དང༌། ཚོགས་པ་ཡང་ང་མིན་ལ། དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་ཡང་ང་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང༌།

230

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

སྤྱོད་འཇུག་རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཕུང་པོའ་ཚོགས་པ་དང༌། རྒྱུན་དང་ཡ་ ིགྱལ་དང་ཆ་ཤས་གང་ཡང་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་གཟུང་དུ་མི་རུང་ལ། དེ་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཞན་ཡང་གང་ཟག་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་ལ་ཚུལ།

དེའི་ཕྱིར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་དཔྱད་མཚམས་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པས་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར། ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡོད་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་ཞིང༌། ལུགས་འདི་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དང་མིང་དང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་ཚིམ་ནས་ཡོད་པ་ལ་དེ་ལས་འདས་ཏེ་བཏགས་དོན་དེའི་མཚན་གཞི་འཚོལ་བ་ན་དེ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང༌། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ལྟ་བུས། བདེན་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ན། རྟགས་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ལ་དཔྱོད་པ་ན་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་དམ་མི་དཔྱོད། དཔྱོད་ན་མྱུ་གུ་ཆ་བཅས་ཡིན་མིན་ལ་དཔྱོད་པ་དང༌། དེ་བདག་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དཔྱོད་པ་རྣམས་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པར་འགྱུར་ལ།

དེ་ལྟར་ན། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་བདག་སྐྱེ་དང་ཆ་མེད་འགོག་ནུས་པས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་མ་རྙེད་པ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཆོས་གང་ཞིག་མིང་དང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པའི་སྡོད་ལུགས་ཤིག་ཡོད་ན། དཔེར་ན་མྱུ་གུ་སྐྱེ་

231

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དང༌། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཐ་སྙད་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་བཏགས་དོན་བཙལ་ཏེ་གཅིག་དང་དུ་མ་དང༌། ཆ་བཅས་ཡིན་མིན་དཔྱོད་པ་ནི་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡིན་ལ།

དཔྱོད་ལུགས་དེ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་དུ་བདག་སྐྱེ་ཡོད་མེད་སོགས་དཔྱོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚུལ་ཙམ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པ་མིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱོགས་རེ་བ་ཁེགས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་བློའ་དཔྱད་མཐར་རྫོགས་པ་མི་འོང་བས་བཏགས་དོན་ ིབཙལ་ནས་མི་རྙེད་པ་དང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་མ་རྙེད་པ་གྲུབ་མི་དགོས་སོ། །

འོ་ན་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བར་ཐག་ཁྲ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་བློའ་དཔེ་བསྟན་པ་དང་སྤྱོད་འཇུག་ ིལས། དབྱིབས་སུ་བཀོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཐོ་ཡོར་ལ་ནི་མི་བློ་བཞིན། །ཞེས་ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་འཛིན་གྱི་བློའ་དཔེ་བསྟན་པ་ན། ཐོ་ཡོར་མིར་འཛིན་གྱི་བློ་དང༌། མི་ལ་མིར་འཛིན་པའི་བློ་ ིགཉིས་སྐྱེ་བ་ན། རྟོག་པས་མིའོ་སྙམ་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཤིང༌། ཡུལ་རང་ངོས་ནས་མིའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བ་མཚུངས་པས། ཐོ་ཡོར་གྱི་སྟེང་དུ་མི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་དང༌། མིའི་སྟེང་དུ་མི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་འབྱེད་ཅེ་ན།

དེ་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང༌། མེད་པར་འདོད་པ་ནི་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་སྙམ་ན། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་པ་དང༌། ཇི་ལྟར་གྲགས་པའི་དོན་དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པ་དང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལའམ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གནོད་པ་མི་འབབ་པ་ཞིག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ནི་མེད་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དུ་བསྟན་པས་ཐག་ཁྲ་སྦྲུལ་དུ་འཛིན་པ་དང༌། ཐོ་ཡོར་མིར་

232

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

འཛིན་པ་ལ་ནི། ཐ་སྙད་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པས་དེ་དག་སྦྲུལ་དང་མི་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་རྣམ་གཞག་སྐྱོན་མེད་ཅིག་རང་ལུགས་སུ་འཇོག་པ་ཤིན་ཏུ་བསྔགས་པས་དེའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བཤད་ན།

དེ་ཡང་བདག་དང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་གདགས་གཞི་མི་འདྲ་བ་རེ་དང༌། འདོགས་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་རྟོག་པ་མི་འདྲ་བ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའམ། དེ་དག་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ། རྟེན་ཞེས་པ་གདགས་གཞི་དང་རྟོག་པ་ལ་རྟེན་པ་དང༌། འབྲེལ་ཞེས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་ཡོད་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་པ་ཡིན་ལ།

གཞན་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི། རང་སྡེ་འོག་མ་སེམས་ཙམ་པ་ལྟ་བུས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྨྲ་ཡང༌། ལུགས་འདིས་ནི། གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་མཛད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་རྟོགས་པ་གལ་ཆེའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ཕྲ་རགས་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་གི་སྐྱེ་རིམ་དང་འགག་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་བྱ་གཞག་མཐའ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཐད་ཅིང༌། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ལ་རྣམ་གཞག་དེ་དག་མི་རུང་བའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ། ཐོག་མར་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང༌། རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་རང་ངོས་ནས་མེད་པ་དང༌། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དང༌། དེ་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་

233

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

མ་ལོག་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་གལ་ཆེ་བས། དེའི་ཚུལ་ཡང་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་ཚད་མ་གང་ལ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཚིམ་ནས་ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང༌། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པའི་སྡོད་ལུགས་ཤིག་ཡོད་ན་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་ཚད་མ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཚིམ་པ་དང༌། མ་ཚིམ་པ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འདུ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་ནུས་ལ།

དེ་གཉིས་ལས་སྔ་མ་འཛིན་པའི་བློ་ནི། མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པའི་ཐ་སྙད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་བློ་དང་། ཕྱི་མ་འཛིན་པའི་བློ་ནི་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་མིང་དང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་དབང་བའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་མེད་པ་ནི་རང་ངོས་ནས་མེད་པ་དང༌། མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་མེད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས། སྔ་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འཇལ་བྱེད་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་འཛིན་པའི་བློ་ནི་ལས་འབྲས་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཅང་མེད་དུ་ལྟ་བའི་ཆད་མཐར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་དཔྱད་མི་བཟོད་པའམ་དེས་མ་རྙེད་པ་དང༌། ཚད་མ་དེས་གནོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང༌། ཚད་མ་དེས་མ་རྙེད་པ་དང༌། དེས་མེད་པ་རྙེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །

མདོར་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང༌། མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་རང་ཡུལ་གཞལ་བྱ་སྐྱོན་མེད་འཇོག་པ་ལ་མཐུ་མཉམ་ཞིང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་གནོད་པ་དང༌། ཚད་མ་གཅིག་གི་གཞལ་བྱ་སྐྱོན་མེད་ཅིག་འཇོག་མ་ཐུབ་ན། ཚད་མ་ཀུན་རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་སླུ་བ་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ། །དེས་ན་སྟོང་ཕྱོགས་ལ་གོ་བ་དང་བློ་གྲོས་ཇི་ཙམ་སྐྱེད་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཚོད་ཙམ་ཞིག་ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ་ལ་ཡང་གོ་སྟོབས་དང༌། ངེས་ཤེས་

234

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བརྟན་པོ་རྙེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ལྟ་བ་མ་ནོར་བ་རྙེད་པའི་ལག་རྩེར་སོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་ལྟ་བ་ལ་ཇི་ཙམ་གོམས་པ་གྱུར་ན། ལས་འབྲས་དང་བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡིད་ཆེས་དང༌། མཆོག་གསུམ་ལ་དྭངས་པའི་དད་པ་སོགས་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ།

མདོར་ན་རང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀུན་ཐ་སྙད་ཚད་མ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཚིམ་ནས་འཇོག་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་འབྱུང་བ་གང༌། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །གང་ཕྱིར་བརྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི༌། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌།

རྩོད་ཟློག་ལས། གང་ལ་སྟོང་ཉིད་འདི་སྲིད་པ། །དེ་ལ་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྲིད། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་སྲིད་པ། །དེ་ལ་ཅི་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །གང་ཞིག་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དང༌། །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུངས་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང༌། གཞན་ཡང༌།

རྩ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱེད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཕྱོགས་སྔས་རྩོད་པ་ན། དེའི་ལན་དུ། གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེའི་ཐད་ཀྱི་ཚིག་གསལ་ལས་གང་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རུང་བ་དེ་ལ་

235

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་སྨྲ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རུང་བ་དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རུང་ལ། གང་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རུང་བ་དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་རིགས་པར་འགྱུར་རོ།

ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་གྱི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་མི་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པས་སྟོང་པར་འགྱུར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་ཡོད་ན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་དང༌། སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། དེའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང༌། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བ་དང༌། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང༌། ལམ་བསྒོམ་པའང་རུང་ངོ༌། །སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་ནི་འབྲས་བུ་རྣམས་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་རྣམས་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དག་རུང་ངོ༌། །འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དག་ཡོད་ན་ནི་ཞུགས་པ་དག་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་ཞུགས་པ་དག་ཡོད་ན་ནི་དགེ་འདུན་རུང་ངོ༌། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡོད་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དམ་པའི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཡོད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་དུ་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རུང་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་དང་དེའི་འབྲས་བུ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བར་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་མི་རུང་བ་དེ་ལ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་མི་

236

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང༌། སྐབས་འདིའི་རུང་མི་རུང་ནི་དེ་དག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བརྟེན་པ་གང༌། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །རྨད་བྱུང་ལས་ཀྱང་འདི་རྨད་བྱུང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟ་བུ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ཚད་ཐུབ་རྣམས་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང༌། རྟོག་པས་བཞག་པ་དེ་ལ་རང་རང་གི་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ནི། ཚིག་དང་དོན་གྱི་འགྲེལ་མཛད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཞི་བ་ལྷ་དང་སློབ་དཔོན་འདི་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང༌།

ལམ་རིམ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་པོ་ལས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་དང༌། འགག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བླ་ན་མེད་པར་འགྲོ་བ་འདི་ནི་མཁས་པ་དབུ་མ་པ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། ཞེས་དང༌། དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ནི་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དབུ་མའི་གཞུང་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ་མཁས་པ་དབུ་མ་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ཁྱད་པར་དུ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་བཀྲལ་བའི་ཕྲ་བའི་གནས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་སྟེར་ལུགས་དང༌། རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པའི་དངོས་པ་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འཆར་ཚུལ་ལ་གཞན་གྱིས་བཀྲི་བར་མི་ནུས་པའི་ངེས་པ་དྲང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་དེ་

237

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ལས་གཞན་དུ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ལེགས་པར་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་པས་སྔོན་གྱི་དབུ་མ་པ་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་ན། བདེན་དངོས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀུན་རིགས་པ་དེས་ཁེགས་པར་སྨྲ་བ་དང༌།

ཡང་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོད་པར་འདོད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་དེ་དག་གཟིགས་དགོས་ནའང་དེས་མ་གཟིགས་པས་མེད་པར་འགྲུབ། ཐ་སྙད་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་སོགས་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པར་མདོ་སྡེ་ལས་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ཞེས་སོགས་དང༌། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང༌། རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་འགོག་པར་མཛད་པས། མཐའ་བཞིའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་སྐྱེ་བ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་དང༌།

མདོར་ན། དབུ་མའི་གཞུང་ལས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་མུ་བཞིར་བརྟག་ནས་བཀག་པས་དེར་མ་འདུས་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀུན་རིགས་པས་འགོག་གོ །ཞེས་སྨྲ་འོ། །

དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ནས་འགོག་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་སྦྱོར་མི་དགོས་པར་སྐྱེ་བ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པ་ནི་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་བྱ་ཧ་ཅང་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཞིག་ངོས་འཛིན་ནས་དེ་བཀག་པ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྙེད་པར་སྨྲ་བ་དང༌། ཡང་གང་དག་རྩ་ཤེས་ལས། རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་ནི། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་

238

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་ན་ནི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་གྱུར། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱར། །ཇི་ལྟར་བུར་ནི་རུང་བར་འགྱུར། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང༌། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་དགག་བྱ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་དང༌། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང༌། རྣམ་འཇོག་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཙམ་ཞིག་འགོག་པ་ལ་ལྟ་བ་རྙེད་པར་རློམ་པ་དག་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཡུལ་ལེགས་པར་ངོས་མ་ཟིན་པར་དགག་བྱ་རགས་པའང་ཁྱབ་ཆུང་བ་ཞིག་འགོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གང་རུང་ཞིག་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་བཀག་ན་ལྟ་བ་རྙེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་འཛིན་ལེགས་པར་མ་ཤེས་པས་ལྟ་བའི་གོལ་སར་ལྟུང་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་བྱའོ། །ལུགས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལ་གནོད་པ་སྟོན་ཚུལ་སྔར་བཤད་ཟིན་དང་འོག་ཏུ་འཆད་འགྱུར་རྣམས་ལས་ཤེས་ནུས་མོད་ཀྱང་ཞིབ་པར་ཤེས་འདོད་ན་ལམ་རིམ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་བརྗོད་དང་དེ་ལ་དགག་པ་བསྟན་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་འདིར་མང་བར་འཇིགས་ནས་རྒྱས་པར་མ་སྤྲོས་སོ། །

ངར་འཛིན་འཇིག་ལྟ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་སྐོར།

སྐབས་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ལས། ངར་འཛིན་འཇིག་ལྟ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུང་པས་དེའི་ཚུལ་ཅུང་ཞིག་འགོད་ན། དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་

239

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།རྟོགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གདགས་གཞི་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་ཙམ་ལ་བྱེད་ན། གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་ཀྱང་དེ་འདྲ་འགོག་ནུས་པས་དེ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པར་ཡུལ་ཅན་སྒྲ་རྟོག་གཉིས་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་ཞིག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ལ་དགག་བྱའི་བདག་ཅེས་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་བདག་དེ་ཁྱད་གཞིའམ་སྟོང་གཞི་མིག་སྣ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཀག་པའི་བདག་མེད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང། གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བཀག་པའི་བདག་མེད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱ་ལ། དེའི་ཕྱིར་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་དམིགས་པ་སྔར་བཞིན་སོ་སོ་བ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཞིག་གོ།

གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་ཡང་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པར་མ་ངེས་ཏེ། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་རྣམས་ནི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཀྱང༌། ང་དང་ང་ཡིའོ་སྙམ་དུ་མི་ཞེན་པས་འཇིག་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ང་དང་ངའི་སྙམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམིགས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ང་དང་ངའི་སྙམ་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་ནི་འཇིག་ལྟའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་ལྟའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ང་ཙམ་འདི་ཡིན་

240

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ལ། དེ་ལའང་ལྷས་བྱིན་ལྟ་བུའི་ཚེ་འདིའི་བདག་ལ་མངལ་དུ་སྐྱེས་ནས་མ་ཤི་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སྔ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ངའོ་སྙམ་རྒྱུའི་རྒྱུན་གྱི་ང་ཞིག་དང༌། ལོ་ཟླ་ཉིན་ཞག་སོགས་གནས་སྐབས་སོ་སོ་ལ་བཏགས་པའི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་ང་རེ་རེ་བ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚེ་སྔ་ཕྱིའི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོང་བའི་ང་ཙམ་ཞིག་དང༌། ལྷ་མི་སོ་སོའ་སྐྱེ་བ་བླངས་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་ ིབྱས་པའི་ང་རེ་རེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་རང་ངོས་ནས་སམ་ཚུགས་ཐུབ་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡང་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་དུ་མ་དབྱེར་རུང་སྟེ།

རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། ལྷས་བྱིན་གྱི་དུས་སྔ་ཕྱིའི་བདག་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ང་ཙམ་ཡིན་པས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་བླངས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་སོ་སོ་བའི་བདག་རྣམས་ནི་སྔ་མའི་བྱེ་བྲག་རེ་རེ་བའོ། །ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སོ་སོ་ཕྱེ་བའི་བདག་ལ་ངའོ་སྙམ་དུ་བཟུང་བའི་བདག་ནི་ཚེ་རེ་རེའི་བདག་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གྱི་བདག་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངར་འཛིན་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་དང༌།མ་ཕྱེ་བའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུང་པའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་བྱེ་བྲག་རེ་རེ་བ་ཞེས་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་ལ་མི་འཇོག་པར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ང་ཙམ་དེའི་ཆ་ཤས་སམ་རྒྱུན་ཅན་ལ་བྱའོ། །
དེ་ཡང་ལྷས་བྱིན་ལྟ་བུའི་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་པ་ལ་ཚེ་སྔ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ང་ཙམ་དང༌། ལྷས་བྱིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་བྱེ་བྲག་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ང་རྣམས་ནི་དེའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྙམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིག་ཆར་སངས་འཕགས་ལ་དམིགས་པའི་འཇིག་ལྟ་མེད་གསུངས་པ་

241

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཡང་ཤེས་པར་ནུས་ཤིང༌། ཚེ་སྔ་ཕྱི་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ང་ནི་སངས་འཕགས་དང༌། སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་ཀྱང༌། སྤྱིའི་ལྡོག་ཆ་ནས་སངས་འཕགས་དང་སོ་སྐྱེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་ཁས་བླང་མི་དགོས་སོ། །འདིས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་རིགས་དྲུག་སོ་སོར་མིན་པ་ཡང་རིགས་འགྲེའོ།

འཇིག་ལྟ་ལ་ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་དང༌། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི་ང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྙམ་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ལ།

དེའི་ཕྱིར་ང་ལ་དམིག་ནས་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལ་ངར་འཛིན་འཇིག་ལྟ་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་པ་ལ་ང་དང་ང་ཡི་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི། མིག་སྣ་སོགས་དེའི་དམིགས་པར་མི་འཇོག་ལ། སོ་སྐྱེ་ལྷས་བྱིན་ལྟ་བུས་ཐོག་མར་མིག་དང་རྣ་བ་སོགས་ལ་དམིགས། དེ་ནས་དེ་དག་ང་ཡིའོ་སྙམ་དུ་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་བཞིན་སྣང་ལ། དེའི་རྗེས་མིག་སོགས་ང་ཡི་ཡིན་པ་དེ་ཚུགས་ཐུབ་ཀྱིས་སམ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ན་མིག་སོགས་ང་ཡི་བ་དེ་དམིགས་པར་བྱས་ནས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་མིག་ང་ཡི་བ་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཀྱང༌། ང་ཡི་བའི་མིག་དེའི་དམིགས་པ་མིན་པའི་ཁྱད་པར་བྱའོ། །

ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་པ་ལ་མིག་སོགས་ཡོད་ན་འཛིན་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དོ། །
འོ་ན་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན་ང་ཡི་བ་གང་ཟག་ཏུ་ཁས་བླངས་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ང་ཡི་བ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པ་ནི། དེའི་མཚན་གཞི་མིག་རྣ་སོགས་འཇོག་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེ་ཆོས་

242

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་ང་ཡི་བ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་
བཞིན་དུ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་བདག་མེད་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མིན་ཞེས་སྨྲ་དགོས་ཏེ། བདག་མེད་གཉིས་པོ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

སྤྱིར་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་ཆ་ལ་ང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དང༌། ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་སྔ་མ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང༌། ཕྱི་མ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་བདག་མེད་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དེ་གཉིས་གང་རུང་མིན་པའི་ཁྱད་པར་བྱ་སྟེ། ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟས་ང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང༌། ཐ་སྙད་དུ་ང་བློ་ལ་མ་འཆར་བར་ང་ཡིའོ་མི་སྙམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡང་ང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྟེང་ནས་ངའིའོ་སྙམ་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡང་ཡིག་ཆ་ལས། ང་ཡི་བ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པ་ནི། ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་མིག་སྣ་སོགས་འདོད་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་དང༌། ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་དང་། ང་ཡི་བ་གང་ཟག་མ་ཡིན་ཀྱང་འཇིག་ལྟ་དེ་ང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་

243

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ང་ཡི་བ་ཞེས་པ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་ཅིང༌། ངའི་ཆོས་གོས་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ཀུན་ལ་མི་འཇོག་སྟེ། སྟོང་ཐུན་ལས་དེ་དག་ང་ཡི་བར་སྣང་བའི་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི། ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་ཡོ་བྱད་དང་ཡུལ་ལ་ང་ཡི་ལོངས་སྤྱད་བྱར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཙམ་གྱིས་ང་ཡིར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་རྟེན་ནས་བཏགས་ཚུལ་དང༌། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་རྣམ་གཞག་བཅས་ཁྱད་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་ངོས་གཟུང་སླ་བས་དེའི་སྟེང་དུ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་བཞིན་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཇོག་ཚུལ་གཅིག་པས་གཞན་ཡང་སྦྱར་བར་རིགས་ཏེ།

ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནས། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་བློས་སྦྱར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྡུད་པ་ལས། བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས།སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཇི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀུན་ཤེས། །ཞེས་གསུངས། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེས་བུ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ནི་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང༌། །འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་སྐྱེས་བུ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཤིང་ཁམས་དྲུག་རེ་རེ་བ་ཡང་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་དེ་

244

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཉིད་ལས། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མིང་ཙམ་ཕྱིར། །ནམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འབྱུང་མེད་གཟུགས་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་མིང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང༌། །རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང༌། །བདག་བཞིན་དུ་ནི་བསམ་བྱ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་ཁམས་དྲུག་བདག་མེད་དོ། ། ཞེས་གཟུགས་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དང༌། ཚོར་འདུ་སོགས་ཕུང་པོ་གཞན་ལ་ཡང་མིང་དང་རྟོག་པས་བཞག་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གང་ཞིག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཚུལ་ལ་གོ་བ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཞིག་རྙེད་པ་ན་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནུས་པས་དགག་བྱའི་ཚད་འཛིན་གནད་མི་འཕྱུག་པ་ཞིག་འོང་བས། གང་ཟག་དེས་ནི་ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ་ལ་མ་གནོད་པར་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་ཁེགས་ནུས་སོ། །དགག་བྱ་དེ་ཁེགས་ཚུལ་ཡང༌། དེ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང༌། དེ་ལ་ཡིད་ཚུར་བསྡུས་པ་ཙམ་མིན་པས་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་བློ་ལ་ཡང་ཡང་ཤར་བཅུག་ནས་དེ་ཡུལ་སྟེང་ནས་སྔར་ཡོད་ལ་ཕྱིས་མེད་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་དེ་འཛིན་གྱི་བློའ་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བའི་སྒོ་ནས་དེ་འགོག་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ིབཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམ་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། འཇུག་པ་ལས། བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་དང༌། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྤོང་བ་ནི་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཏི་མུག་མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་རྟོགས་ན། འཛིན་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འཁོར་བའི་ཉེས་སྐྱོན་མ་ལུས་

245

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ།

སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ཡང་དག་མཐོང་ཕྱིར་དངོས་སྟོང་བར། །ལེགས་ཤེས་མ་རིག་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་མ་རིག་འགག་པ་ཡི། །དེ་ཕྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགག། །ཅེས་དང་།ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་མཐོང་ན། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། །གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར༌། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི༌། །མཐོང་ན་གཏི་མུག་འབྱུང་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་འདིར། །གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྙད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞིའི་ལྟ་བ་འཚོལ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་དབུ་མའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དག་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྐུ་དམ་པ་དང་གཟུགས་སྐུ་དམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་ནི་ལམ་དུས་སུ་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་པ་ལ་རག་ལུས་ཤིང༌། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་རྒྱུ་འདི་ལས་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་དང་འདི་འབྱུང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ངེས་པ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་འདྲོངས་པ་ཇི་སྙེད་པ་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་དང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྡུལ་ཙམ་མེད་པར་ངེས་པ་གཏིང་ནས་རྙེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་འདི་གཉིས་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མེད་ན་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཆ་ཚང་བ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སློབ་པར་མི་འབྱུང་བས་སོ།།

246

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དེའི་ཕྱིར་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་གང་ཞིག་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་འདུན་པའི་བསམ་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ལྟ་བའི་གོ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་མི་འོང་བས་རང་གི་བླ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་ཏེ་གསོལ་འདེབས་ཤགས་དྲག་པོ་རྒྱུན་འཁྱེར་གྱི་ཉམས་ལེན་དུ་བྱ་ཞིང༌། ལྟ་བའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་དབུ་མའི་གཞུང་དག་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྙེན་བཀུར་བ་སོགས་ཚོགས་བསགས་ཀྱི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་དང༌། ཆོས་སྤོང་གི་ལས་སྒྲིབ་སོགས་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་པའི་ཚོགས་རྣམས་སྟོབས་བཞིས་བཤགས་སྡོམ་ལ་འབད་པར་བྱ། དེ་ལྟ་བུའི་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་རྒྱབ་ཀྱིས་ཆོག་པར་གྱུར་ན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་དྲང་པོས་སྔར་བཞིན་དཔྱད་པ་ན་ལྟ་བའི་གོ་བ་རྙེད་པ་ལ་ས་ཆོད་ཆེ་བས་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པ་དང་འགལ་རྐྱེན་སེལ་བ་ལ་ལན་རེ་ཙམ་མིན་པར་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འབད་པར་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལུང་དོན་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་དང༌། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་པ། རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ།རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་གཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ། དེ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཉམ་ཉིད་བཅུའི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་རིགས་པས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་རྣམས་བསྟན་པ་སླ་བར་དགོངས་ཏེ། འཕགས་པས་དབུ་མ་རྩ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ཐོག་མར།

247

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང༌། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བཀོད་པར་མཛད་དོ། །གཞུང་འདིའི་དོན་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དུས་གྲུབ་པའི་མཐའ་འགར་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདི་ལྟར་སྦྱར་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་གཞན་ལས་དང༌། གཉིས་ཀ་ལས་དང༌། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །

སྐབས་འདིར་དམ་བཅའ་བཞག་པ་གསུངས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་བླངས་ལ། སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་དངོས་སུ་བཀག་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡང་ཤགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་འབྲེལ་གྱི། ཡོད་པ་དང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དགག་པ་དོན་གྱི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དབུ་མ་རྩ་བའི་སྐབས་སུ། སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་བདག་སྐྱེ་བཀག་པ་དང་འབྲེལ་བར་བྱ་ཡི། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དངོས་སུ་བཀག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་སྐྱེ་དངོས་སུ་བཀག་པས་དེ་དགག་པ་དོན་གྱིས་སམ་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

248

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དེ་ལྟར་འཕགས་པས་དངོས་སུ་དམ་བཅའ་བཞི་པོ་འདིར་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ནི། རྩ་བར། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག། །གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་བདག་ལས་འབྱུང་བ་མིན་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་དག་ལས་ལྟ་འབྱུང་བ་ག་ལ་ཞིག་སྟེ། དེ་མེད་པ་དང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་མིན་པ་དང༌། རྒྱུ་མེད་པར་ནི་འབྱུང་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་ཅིང༌། རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་རང་གཞན་རེ་རེ་བ་དང༌། དེ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་གསུམ་དུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པས་དམ་བཅའ་བཞིས་ཆོག་གོ །སྐབས་འདིའི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅིག་གསུངས་མོད་ཀྱང་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །

བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཚུལ།

འོ་ན། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་མཛད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་འགོག་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་འཆད་པ་ལ་ཐོག་མར་བདག་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་འགོད་པ་དང༌། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏའི་སྐབས་སུ་དགག་པ་མཛད་པའི་ཚུལ་དང༌།
འགྲེལ་ངག་དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་སྐབས་སུ་རྩོད་པ་འགོད་པ་དང༌། རྩོད་པ་དེའི་ལན་དུ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ཚིག་གསལ་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་ལུགས་ལ་སྐྱོན་དེ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང༌། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་

249

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི།

རྟོག་གེ་སྡེ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིགརང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔའི་གྲངས་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྲངས་ཅན་པའི་དོན་དུ་འཇོག། དེས་འདོད་པའི་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔ་ཡང༌། གྲངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས། རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ། །ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང༌། །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །

དེ་ཡང་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་ཞེས་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་དག་ལ་བྱ་བས་དེ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བའི་རང་བཞིན་སྤྱི་གཙོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་རྣམ་འགྱུར་མིན་པ་དང༌། བློའམ་ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང༌། གཟུགས་དེ་ཙམ་དང༌། སྒྲ་དེ་ཙམ་དང༌། དྲི་དེ་ཙམ་དང༌། རོ་དེ་ཙམ་དང༌། རེག་བྱ་དེ་ཙམ་སྟེ་བདུན་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང༌། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་པོ་ངག་དང་ལག་པ་དང་རྐང་པ་དང་རྐུབ་དང་འདོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང༌། བློའ་དབང་པོ་ལྔ་པོ་མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལྤགས་པའམ་ལུས་ ིཀྱི་དབང་པོ་དང༌། དེ་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང༌། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའི་འབྱུང་བ་སྟེ་དེ་བཅུ་དྲུག་ནི་རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མིན་པ་དང༌། སྐྱེས་བུའམ་བདག་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གང་ཡང་མིན་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཀུན་དེ་ལྟ་བུའི་མུ་བཞིའི་ནང་དུ་བསྡུས་སོ། །
དེ་དག་གི་སྐྱེ་རིམ་ནི་གང་ཞིག་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལ་ཡུལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འདོད་པ་སྐྱེས་པ་ན་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་གཙོ་བོའ་རང་བཞིན་དང་ ི

250

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སྐྱེས་བུ་སྦྱོར་ཞིང་དེ་ནས་གཙོ་བོས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་འབྱིན་པའམ་སྤྲོས་པ་སྟེ་གཙོ་བོ་ལས་ནི་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ལས་ང་རྒྱལ་དག་འབྱུང་ངོ། ང་རྒྱལ་ལ་ཡང་རྣམ་འགྱུར་ཅན་དང༌། སྙིང་སྟོབས་ཅན་དང༌། མུན་པ་ཅན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལས་དེ་ཙམ་ལྔ་དང༌། དེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྔ་རྣམས་འབྱུང་ལ། གཉིས་པ་ལས་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དག་འབྱུང་ཞིང་གསུམ་པ་ནི་ང་རྒྱལ་སྔ་མ་གཉིས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཅན་ཞིག་གོ །

དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་སྤྲོས་པ་ན་མིག་སོགས་དབང་པོ་དག་ལ་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མཐུས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལ་བློས་ཞེན་པར་བྱེད་ཅིང༌། ཇི་ལྟར་ཞེན་པའི་དོན་ལ་སྐྱེ་བུས་སེམས་པ་དང༌། འདོད་པས་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ནམ་ཞིག་སྐྱེས་བུས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ཏེ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ན། བསམ་གཏན་བསྒོམ་དེ་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་འཐོབ་པ་འགྱུར་བས། དེས་གཙོ་བོ་ལ་བལྟས་པ་ན་དེ་གཞན་གྱི་བུད་མེད་བཞིན་དུ་ངོ་ཚ་བར་འགྱུར་བས་བདག་ལ་མི་འགྲོ་ཞིང་འབྲལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཚེ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་རིམ་ལས་བཟློག་སྟེ། གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་ཞིང་སྐྱེས་བུ་ཉག་གཅིག་གནས་པ་ན་གྲོལ་བ་ཐོབ་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །

དེ་དག་ལས་གཙོ་བོ་དང་བདག་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ནི་གསལ་བ་ཡིན་ལ། གཙོ་བོ་ནི་དེ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ཅིང༌། རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང༌། རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་སྐབས་སོ་སོར་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་དང༌། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་རྐྱེན་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་གཅིག་གཙོ་བོ་ཆ་མེད་གཅིག་མེད་ན་མི་རུང་བས་

251

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

རྒྱུ་ནས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་ཡང་རྐྱེན་ཆུ་ལུད་རྐྱེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་མྱུ་གུའི་རང་བཞིན་དང་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རང་བཞིན་རྣམས་ཕར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་དུ་འདོད་པས་མྱུ་གུ་མྱུ་གུ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་སྨྲ་ཡང༌། དེ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་ས་མྱུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་འདོད་པས། དེ་རང་གི་རང་བཞིན་དང་ས་བོན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་སྨྲ་བས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་བདག་སྐྱེ་ཞེས་པའི་བདག་ནི་ས་མྱུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་རྒྱུའི་གཙོ་བོའ་ིབདག་ཉིད་ལ་བྱ་བས་དེ་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་ནི་མྱུ་གུ་ལ་མངོན་པ་གསལ་ཟིན་དང༌། མི་གསལ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་སྔ་མ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་དེ། དབང་པོའ་ཡུལ་དུ་གསལ་ཟིན་ནས་ནི་སླར་སྐྱེ་ ིབ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། མི་གསལ་བ་ནུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་མྱུ་གུ་རྒྱུ་དུས་སུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ལས་སྐྱེ་བས་དེ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་སྨྲའོ།།

དེ་ཉིད་སླར་དབང་པོའ་ཡུལ་དུ་གསལ་དགོས་པས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཁས་བླངས་སོ། །དེ་ ིལྟར་ཡང༌། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བར། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིན། །དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་ན། །བདག་ཉིད་གཅིག་ལའང་དེ་ཡོད་ཕྱིར། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་ཕ་རོལ་པོས་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་ཆ་ཚང་བ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཕངས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །རྩ་སོགས་རྩེ་ན་གླང་ཆེན་བརྒྱ། །སྔོན་ཚེ་མ་མཐོང་ཡོད་དོ་ཞེས། །དེ་སྐད་གྲངས་ཅན་ཕྱུགས་ལས་གཞན། །ངོ་མཚར་བཅས་པ་སུ་བརྗོད་རྩོལ། །ཞེས་གླང་ཆེན་བརྒྱར་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྲོག་ཆགས་གྲོག་མ་རྩའི་རྩེར་ཕྱིན་པ་ན། དེ་ན་གླང་ཆེན་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པར་མཛད་པ་ཡང༌། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་དེ་དང་དེ་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་

252

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དེ་ཉིད་མངོན་པ་མི་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་དང་དེར་འདོད་པའི་ཁུངས་སོ། །

དེས་ན། །དཔེར་ན། མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་ཡོད་ཅིང་དེ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་ས་མྱུག་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་སྨྲ་བ་ནི་ལུགས་འདིའི་བདག་སྐྱེ་འདོད་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེའི་ཕྱིར་ས་མྱུག་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པས་མྱུ་གུ་མྱུ་གུ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་ཀྱང༌། མྱུ་གུ་ནི་ས་བོན་དེའི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེ་བར་སྨྲ་བ་ན། རང་བཞིན་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པས་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང༌། མྱུ་གུ་མི་གསལ་བ་རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་ནི་བདག་སྐྱེའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་དང༌།
རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། གྲངས་ཅན་གྱིས་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་དང༌། མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་དུས་ན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་མཐོང་ནས། མེར་མེར་པོ་དང༌། ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་རྣམས་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ཅིང་གསལ་ཟིན་ནས་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། གྲངས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་ཀྱི་གསལ་བ་འདོད་མོད་ཀྱང་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་དགག་པར་ནུས་སོ། །

ཞེས་གྲངས་ཅན་ཁ་ཅིག་གིས་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་མྱུ་གུ་སླར་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ཀྱང༌། གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འདོད་པ་དག་ལ་ཡང་གསལ་བ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་བརྟག་ན་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་འཆད་འགྱུར་གྱི་རིགས་པས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་མྱུ་གུ་སྤྱིར་གསལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་གསལ་མི་གསལ་ནི། དབང་པོའ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང༌། མ་གྱུར་པ་ ིདག་ལ་བྱ་ཡི། སྤྱིར་དེ་དག་གསལ་བ་འདོད་དགོས་ཏེ། སྤྱི་གསལ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་དགུ་ལྡན་

253

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། རྒྱུ་ལྡན་མི་རྟག་མ་ཁྱབ་དང༌། །བྱེད་བཅས་དུ་མ་བརྟེན་པ་རྟགས། །ཆ་ཤས་དང་བཅས་གཞན་དབང་གསལ། །ལྡོག་པ་དག་ནི་མི་གསལ་བའོ། །ཞེས་གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང༌། མ་ཁྱབ་པ་དང༌། བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དང༌། དུ་མ་དང་ལྡན་པ་དང༌། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་དང༌། དཔོག་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པ་དང༌། ཆ་ཤས་དང་བཅས་པ་དང༌། གཞན་དབང་ཡིན་པ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་དགུ་ལྡན་ཞིག་དགོས་ལ། །

སྤྱི་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ། རྒྱུ་མེད་པ་དང༌། རྟག་པ་དང་།ཁྱབ་པ་དང༌། བྱེད་བཅས་མིན་པ་དང༌། གཅིག་དང་།མ་བརྟེན་པ་དང༌། རྟགས་མིན་པ་དང་།ཆ་ཤས་མེད་པ་དང༌། རང་དབང་ཡིན་པ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་དགུ་ལྡན་རེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི་ཊིཀ་ཆེན་ལེའུ་དང་པོར་གསལ་བས་གཟིགས་ཞིབ་མཛོད།

ཐལ་ཟློག་གི་སྐོར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏའི་སྐབས་སུ་དགག་པ་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་དང༌། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནི་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་སྔ་མའི་རྒྱས་བཤད་ཡིན་ནོ། །

མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་སྦྱོར་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་དང༌། བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པ་རྒྱས་བཤད་དུ་སྦྱར་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་

254

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གཏན་ཚིགས་བསྟན།

སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་དང༌། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ་སྦྱར། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་དང་།ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནི་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ་སྦྱར་ནས་དེ་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ངོས་གཟུང་ཞིང༌།
མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་ཞེས་པས་རྩོད་གཞི་དང༌། རྣམས་ཞེས་པ་མང་ཚིག་གིས་མཐུན་དཔེ་འདོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལ་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དག་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མདོར་བཞག་པའི་ངག་དེའི་འགྲེལ་བའི་ངག་ཡིན་ལ། ཞེས་དང༌། དེས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་གཏན་ཚིགས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་པ་འདིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འགྲེལ་ངག་དེས་བསྟན་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི།

རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་མིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་མྱུ་གུ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །

ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །

255

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གསུམ་པ་འགྲེལ་ངག་དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་རྩོད་ཚུལ་ནི། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། འདི་ལ་གཞན་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱེད་དོ། །
དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གླགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བཟློག་པ་འགྱུར་བ་དང༌། དེའི་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པས། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

འདིའི་དོན་བཤད་ན། འདི་ལ་གཞན་གྱི་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཕྱོགས་སྔ་མ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་མདོར་བསྟན་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་བླངས་ནས་དེ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་བརྗོད་པས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་དག་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པས། གཞན་གྲངས་ཅན་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན་ཏུ་བཟུང་ནས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་ན་འདོད་ལན་དང༌། མི་གསལ་བའི་མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་ན་ནི་སྐྱེ་ལྡན་ཀུན་དེ་འདྲ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འགལ་ཞེས་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་སྨྲ་པའི་ཉེས་པ་བསལ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཚིག་གསལ་དུ་ཐལ་

256

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཞེས་བསྒྱུར་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས་གླགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ།

འདིའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚིག་འདིས་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཅིག་བསྟན་ན། དེ་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ་གླགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་ན་གླགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན།

དེ་ཡང་སྐབས་ཀྱི་དོན་སྦྱོར་བའི་ཚིག་ཟིན་གྱི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་ཅེས་པ་རྟགས་སུ་མི་འཐད་དེ་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་ལ། བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡང་རྟགས་སུ་འགོད་ན། དེ་རྩོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་དགོས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་ཚིག་དངོས་ཟིན་ལས་བཟློག་སྟེ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་རྟགས་སུ་འོས་མེད་དུ་གྲུབ་སྟེ། བསྟན་ཚུལ་དེ་གསུམ་ལས་གཞན་འགྲེལ་བའི་ངག་གིས་མ་ཐོན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པས་ཞེས་པ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སམ་རྟགས་བཟློག་པའི་དོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་བཞེད་པ་བླངས་པ་ཡིན་ལ། བཟློག་དོན་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་མངོན་ཞེ་ན།

འགྱུར་ཚིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ནི་བཟློག་པ་འཕེན་པའི་ཚིག་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཟློག་
པ་འཕེན་ཚུལ་དང༌། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང༌། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་ཐུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། ། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་ཞེས་སོགས་ནི།
དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བཟློག་དགོས་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལས་ཀྱང་བཟློག་པར་འགྱུར་བས་དེའི་བཟློག་དོན་ལ་བདག་སྐྱེ་ཡོད་དེ་ཞེས་པ་དང༌། བདག་

257

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སྐྱེ་མེད་པ་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ནི་མི་འཐད་པས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་བཟློག་དོན་འོས་མེད་དུ་གྲུབ་བོ། །

དེ་ལྟར་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་བཟློག་དོན་སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་དང༌། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པ་གཉིས་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་དང༌། དམ་བཅའི་བཟློག་དོན་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བ་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་ཞིག་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྲེལ་ཚིག་གིས་འཕངས་པས། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའི་དོན་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པའི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་སྐྱོན་འཕངས་མཛད་དོ། །

འོ་ན་རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བཟློག་དགོས་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བཟློག་དགོས་ཏེ། མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མཚུངས་པར་སྦྱར་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་མཚུངས་ཚུལ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་དང༌། རིགས་པས་ནན་གྱིས་འཕུལ་བས་མཚུངས་པར་བསྒྲིགས་པ་ལྟ་བུ་མིན་ལ། དེ་བཞིན་ཐལ་འགྱུར་དང་རྟགས་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི།

འདིར་འགྲེལ་ངག་གི་བསྟན་ཚུལ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པས། འགྲེལ་པའི་ཚིག་གི་དངོས་ཤགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བླངས་པ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོན་པས། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འགོད་ན། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ལས་བཟློག་པའི་དོན་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་

258

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མཚུངས་ཞེས་པའོ། །དེ་མཚུངས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དོན་མེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་བའི་བཟློག་དོན་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་འཕངས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་བསྟན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའི་ཚིག་དང་འབྲེལ་བ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་འཕངས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཅིག་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།
སྟོང་ཐུན་ལས་དེ་གཉིས་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་སྐྱོན་འབྱུང་ཚུལ་དང་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་པ་ལ་སྐྱོན་འབྱུང་ཚུལ་མཚུངས་པའམ་མཚུངས་པར་དོགས་པའི་གནས་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའི་བཟློག་དོན་དམ་བཅར་ཐལ། དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་བཟློག་དོན་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ནན་གྱིས་འཕུལ་བའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་གསུང་དེའི་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་རྟགས་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འདིར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་འགོད་ན་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ལས་བཟློག་པའི་བཟློག་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཡང་མཚུངས་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་མཚུངས་ཚུལ་ནི། གཞན་ལས་སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་འགོད་དགོས་པར་མཚུངས་ཞེས་པའི་དོན་མིན་གྱི། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་པ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་མ་ཡིན་དགག་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའི་ཚིག་གིས་སྒྲུབ་ཆོས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཤགས་ལ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་

259

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཏེ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་དངོས་སུ་སྨྲས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བར་སྨྲས་ཤིང༌། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ལ། སྐྱེ་བ་གཞིར་བྱས་ལ་བདག་སྐྱེ་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་སྨྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷས་བྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་ཟ་བར་སྨྲས་པའི་ཤགས་ཀྱིས་མཚན་མོ་ཟ་བར་འཕེན་པ་བཞིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམ་པ་སྟེ། ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པས་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པར་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས།

སྐབས་འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་ཞེས་པའི་གཞན་ནི་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་འཇོག་ཅིང་མཐའ་བཞིའི་ནང་གི་གཞན་སྐྱེ་ལ་མི་འཇོག་ལ། འོན་ཀྱང༌། སྟོང་ཐུན་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ལ་དགག་པར་མ་མཛད་ན་ཡང༌། བདག་སྐྱེ་བཀག་ན་གཞན་སྐྱེ་འཕེན་ནུས་པ་ཅུང་ཟད་སྒྲུབ་དཀའ་སྟེ། སྐྱེ་བ་གང་ཞིག་བདག་སྐྱེ་ཁེགས་པ་ཙམ་ནས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚིག་གི་དགོངས་ཚོད་ལེན་པའི་རྟགས་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་འགོད་ནས། དེ་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གང་ཞིག་སྐྱེ་བ་རྟོགས་ན་སྔར་མེད་གསར་སྐྱེ་རྟོགས་དགོས། དེ་རྟོགས་ན་བདག་སྐྱེ་ཁེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད།

དེ་ལ་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་ཆོས་གང་ཞིག་སྐྱེ་བ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་སྐྱེ་ཁེགས་པར་མི་ནུས་ཏེ། མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་མ་སྦྱངས་པའི་འཇིག་རྟེན་རང་

260

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དགའ་བ་དག་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གིས་མྱུ་གུ་སྔར་མེད་གསར་སྐྱེ་མཐོང་སྟེ་དེའི་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་ངལ་བ་བརྟེན་ནས་རྩོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་ལུགས་ལ་དགོངས་ཚོད་ལེན་པའི་རྟགས་ལ་སྤྱིར་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པ་ཞིག་མི་བཞེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བཟློག་པར་འགྱུར་ཞེས་པས་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བདག་སྐྱེ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་རྟགས་སུ་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་དགོས་པའི་སྐྱོན་འཕེན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་དེ་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འགྲེལ་ངག་དེས་འཕངས་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པར་མངོན་པས། དེ་རྟགས་ཡང་དག་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མཛད་རིགས་པ་ལས་དེ་མ་མཛད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཁས་པ་སྔ་མའི་བཞེད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པ་བསྟན་ནས་རང་གི་བཞེད་པ་འགོག་པ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་དེ་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ན་ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་འབྱུང་བས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་སྤྱིར་ན་འཐད་ཀྱང༌། རྟགས་དེ་འགྲེལ་ངག་དེས་མ་བསྟན་པ་འདོད་ཏེ།གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

འོན་ཀྱང་གླགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི་དེ་འདྲའི་རྟགས་དེ་མ་བསྟན་ཀྱང༌། བསྟན་ན་རྟགས་བཟློག་ན་དམ་བཅའ་བཟློག་དགོས་པ་དང༌། བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་བཞེད། འདི་ལ་དཔྱད་གཞི་སྣང་སྟེ། རྟགས་དེ་འགྲེལ་ངག་གིས་བསྟན་པར་མ་དགོངས་ན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་འགྲེལ་ངག་གི་བསྟན་བྱ་གང་ཡང་མེད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ཚིག་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱོན་སྤོང་

261

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གི་ལན་མཛད་པ་ན། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བཟློག་པའི་དོན་དང་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་དུ་ཟླ་བས་ཐལ་བ་བཟློག་པའི་དོན་དང་རང་མ་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང༌། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་མ་དགོངས་པར་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་མེད་དུ་འཕངས་པ་བཟུང་ནས་བཟློག་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་སྨྲས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་འགྲེལ་ངག་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐལ་བའི་བཟློག་དོན་ཕྱི་རོལ་གྲངས་ཅན་གྱི་ཁས་ལེན་ལ་སྦྱོར་བར་མ་གཏོགས་དབུ་མ་པས་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཞེས་པའི་རྩོད་ལན་འབྲེལ་མེད་ཏུ་ཐལ། རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་ཐལ་བའི་བཟློག་དོན་འཕེན་དགོས་པ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་འགྲེལ་ངག་གིས་བསྟན་པ་མ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁོ་བོའ་བསམ་དོན་ནི། རྟགས་དེ་འགྲེལ་ངག་གིས་བསྟན་པ་ཙམ་ཁས་བླངས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ ིདོན་བཅས་ཐུག་བཅས་དེ་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མ་བསྟན་ཏེ། དེ་བསྟན་ན་འགྲེལ་ཚིག་གི་བསྟན་ཚུལ་ལ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་རྟགས་ཙམ་བསྟན་པར་འདོད་དེ།

རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་བཟློག་དོན་གཉིས་རྟགས་སོ། །ཞེས་པ་དང༌། སྟོང་ཐུན་ལས་དེས་ན་འདིར་བཟློག་དོན་གཉིས་རྟགས་སུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པར་མངོན་ནོ་ཞེས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འདོད་པ་བླངས་སོ། །ཞེས་བཟློག་དོན་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་འགྲེལ་ངག་གིས་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་སྨྲས་པ་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་མ་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་འདོད་

262

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ན་གཏན་ཚིགས་མ་བརྗོད་ཅེས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

དེ་ནི་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་རྟགས་མ་བརྗོད་པ་ལ་འདོད་པས་དེའི་ལུགས་ལ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་དང༌། སྟོང་ཐུན་ལས། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཚིག་ཟིན་ལ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་བསམ་དོན་ལ་བཟློག་དོན་གཉིས་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་མངོན་པ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་འདོད་ན་གཏན་ཚིགས་མ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་སྟོན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མ་བརྗོད་པ་ལ་འདོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་གཞན་སྐྱེ་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང༌།

རང་ལུགས་ནི་སྟོང་ཐུན་ལས། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཡིན་ཞིང་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྨྲས་པའི་ཤགས་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་འཕངས་པ་དངོས་པོ་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་བསྒྲུབ་བྱར་མ་སོང་བར་བསྒྲུབ་ཆོས་ཤགས་ལ་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག་བསྒྲུབ་བྱར་སོང་བས་མེད་དགག་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམ་པ་སྟེ།

མེད་དགག་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་འབའ་ཞིག་གི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཐལ་རང་གི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གི་གཏིང་ཚུགས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་ལ་སྐབས་འདིར་སྐྱོན་བརྗོད་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།
དེས་སྔར་བཤད་པའི་འགྲེལ་ངག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དོན་མ་དགོངས་པར་མདོར་བསྟན་གྱི་དགོངས་པ་ཙམ་བླངས་ནས་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་

263

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དབུ་མ་རྩ་བའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་ལུགས་ལ་ཡང་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་དམ་བཅའ་ཉེ་བར་བཀོད་ནས་དམ་བཅའི་དོན་དེ་བསྒྲུབ་པ་ན་དེ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་དམ་བཅའི་བཟློག་ཕྱོགས་ཁས་ལེན་ལ་འགལ་བ་སྟོན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ཞིག་ཚིག་ཟིན་ལ་བསྟན་པ་དགོངས་ནས་སྔར་བཞིན་རྩོད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།

སྟོང་ཐུན་ལས། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སྐབས་འདིར་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་རྣམ་པ་དུ་མར་བྱེད་པའི་གཞི་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིའི་དོན་འཆད་པ་ན། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བཞི་ཉེ་བར་བཀོད་ནས། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་དག་བསྒྲུབ་པ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་སུ་མ་བཀོད་པར་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེའི་བཟློག་ཕྱོགས་ཁས་ལེན་པ་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ཞིག་ཚིག་ཟིན་ལ་སྨྲས་པ་དེ་ཉིད་ལེགས་ལྡན་གྱིས་རྒོལ་བའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རྩོད་པ་དེའི་ལན་དུ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ཚིག་གསལ་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་ལུགས་ལ་སྐྱོན་དེ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། སྐྱོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མཐོང་ངོ༌། །ཞེས་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་ལུགས་ལ་མི་འཇུག་པར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་མཐོང་བ་སྟེ་གཟིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

འོ་ན། སྐྱོན་དེ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དང་པོ་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་ལྟར་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེའམ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ།དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་

264

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕ་རོལ་པོས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་འཐད་དོ་སྙམ་པའི་འཐད་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་བཟློག་པ་ལ་ངེས་པར་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་རམ། སྤྱིར་འགྲེལ་ངག་དེས་རྟགས་དཔེ་མ་བསྟན་པའི་སྐྱོན་སྨྲས་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་ལས་ཕ་རོལ་གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་སྐྱེ་འཐད་དོ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་བཟློག་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ།
རྒོལ་བ་དེས་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་མྱུ་གུ་ཞེས་པ་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོད་
ཅིང༌། སྤྱིར་མྱུ་གུ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་ལ། དེ་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་མེད་ན་ཕྱིས་དབང་པོའ་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་དང་རྐྱེན་ཆུ་ལུད་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་མི་འཐད་པ་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ ིསྔར་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་འདོད་ལ། མྱུ་གུ་གསལ་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་སླར་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་དེ། དེ་རྒྱུ་དུས་སུ་ཡོད་པ་ཁས་མ་བླང་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་དེ་སྐད་སྨྲ་བ་ལ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བཀག་པས་དང་པོ་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུ་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་སླར་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ནི། མི་གསལ་བ་དང་གསལ་ཟིན་གྱི་མྱུ་གུ་གཉིས་ལ་བརྟག་ནས་གནོད་པ་བསྟན་པར་སླ་བས། དེའི་ཚུལ་ཡང༌། གསལ་ཟིན་སྔར་མེད་ཀྱང་དབང་པོའ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་འཐད་ན། མྱུ་གུ་ཡང་རྒྱུ་དུས་སུ་ཡོད་ ིཔ་ནན་གྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ་སྔར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། མི་

265

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གསལ་བའི་མྱུ་གུ་ཞེས་པ་གསལ་ཟིན་དང་ཁྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་དབྱིབས་ཁ་དོག་ཚད་མཉམ་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེད་མི་དགོས་པ་དང༌། དབང་པོའ་ཡུལ་དུ་བྱར་མི་ནུས་པའི་སྒྲུབ་ ིབྱེད་མེད་ལ། དེ་ལྟར་མིན་པར་ནུས་པའི་ངོ་བོ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་གཟུགས་དབྱིབས་དང་མི་ལྡན་པས་མྱུ་གུ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །

འོན་ཏེ་དེ་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་དབྱིབས་ལྡན་མིན་ན་མྱུ་གུར་མི་འཐད་ལ། གལ་ཏེ་དེའི་ཚེ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་ལྡན་པར་འདོད་ན་ནི་སྐྱེ་ཟིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བའི་དོན་ཕྱིས་རྐྱེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱས་བའམ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས། གསལ་ཟིན་གྱི་མྱུ་གུ་ཡང་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཁས་བླངས་དགོས་ཏེ། རྐྱེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེལ་བར་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

རིགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་གཙོ་བོའ་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཟད་ཅིང༌། དེ་ ིལས་སྐྱེ་བ་སོགས་འདོད་པ་འགོག་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཙོ་བོ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁེགས་ནུས་པས་ཚད་མའི་གཞུང་ལས་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་ནས་རྒྱས་པར་བཀག་པ་ལས་ཤེས་ནུས་སོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་གྲངས་ཅན་གྱི་ཁས་བླངས་ལ་བརྟག་པ་བྱས་ཏེ། བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་བཟློག་པར་མི་ནུས་ན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་བརྗོད་ཀྱང་དམ་བཅའ་བཟློག་པ་མི་ནུས་ཏེ།

རྒོལ་བ་དེ་ནི་ངོ་ཚ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ཁས་ལེན་ལ་འགལ་བ་མཐོང་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་ངན་པ་མི་འདོར་བར་བསྙོན་འདིངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་རྒོལ་བ་དེ་དབུ་མ་པའི་རྩོད་ཟླར་མི་འོས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚིག་ལ་སྐྱོན་དེ་རྣམས་འཇུག་པའི་གནས་གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། འོན་ཏེ་ཕ་རོལ་

266

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པོ་རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བས་རྩོད་པས་ཀྱང་མི་བཟློག་ན་ནི། དེའི་ཚེ་ངོ་ཚ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་དང༌། དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟློག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། སྤྱིར་འགྲེལ་བའི་ངག་གིས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་གཏན་ནས་མ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།

འགྲེལ་ངག་དེ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་སོགས་དང༌། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་སོགས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་སྦྱར་ནས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་བརྗོད་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཅི་སྟེ་རང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འགལ་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང༌། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་གང་གིས་ཕྱིར་དེས་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟ་བུ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བསྟན་ཚུལ་ཡང་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པས་དེའི་ཚུལ་ཡང༌། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་གཏན་ཚིགས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་མི་རྟག་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། སྒྲ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདིར་ཉེ་བར་སྦྱར་བས་གསལ་བར་བྱས་པའི་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །འདི་ན་ཇི་ལྟར་

267

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མདུན་ན་གནས་ཤིང་གསལ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིམ་པའི་གོང་བུ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་གལ་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་གཏན་ཚིགས་ཉེ་བར་སྦྱར་བས་གསལ་བར་བྱས་པ། ཡང་སྐྱེ་བ་དགག་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་པར་བྱེད་ཅེས་པའི་བར་དཔེའི་སྦྱོར་བ་དང་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དུ་བསྟན་ཏོ། །
འདི་ལ་འཕྲོད་ནས་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་ལ་དཔྱད་པ།

འདི་ལ་ཡན་ལག་ལྔའི་ངོས་འཛིན་ལ་མཁས་པ་དུ་མའི་ཡིག་ཆ་ལས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྣང་ན་ཡང༌། རང་ལུགས་དེ་ལྔའི་གྲངས་འདྲེན་ནི་དམ་བཅའ་དང༌། རྟགས་དང་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པ་དང༌། ཉེར་གཏོད་དང༌། མཇུག་སྡུད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ལྔའོ། །དེ་དག་དཔེ་དོན་སོ་སོར་སྦྱར་ནས་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དཔེའི་སྐབས་སུ། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་ཞེས་པ་དང༌། དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འདིར་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པས་དམ་བཅའ་བསྟན་པ་དང༌། བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང༌།

རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་རྟགས་བསྟན་པ་དང༌། བྱས་པ་ནི་མི་རྟག་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་

268

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པ་དང༌། འདི་ན་ཇི་ལྟར་བུམ་ལ་སོགས་པ་མདུན་ན་གནས་ཤིང་གསལ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་མི་བལྟོས་པར་མཐོང་བ་ཞེས་པས་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་འཇིམ་པའི་གོང་བུ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་གལ་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན་ནི། ཞེས་པས་ཉེར་གཏོད་བསྟན་པ་དང༌། དེའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང༌།

དེའི་ཚེ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་མཇུག་སྡུད་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། གཏན་ཚིགས་ཉེ་བར་སྦྱར་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཞེས་པ་ནས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་བར་གྱིས་ནི། དཔེ་དོན་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རྒོལ་གྲངས་ཅན་ལ་འགལ་བར་བརྗོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཅིག་བསྟན་པས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རྟགས་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ཅི་སྟེ་འཚོལ་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

འོ་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་འདི་སྤྱིར་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླང་ངམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ལུགས་འདི་ལ་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འཆད་པའི་ཚེ་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་འགོད་པ་ཡིན་ཀྱང༌། རྩོད་པའི་ཚེ་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་འགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དགོས་ཏེ།

གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ནི་ཚིག་གི་སྐྱོན་ཡོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་ན་སྨྲ་བ་པོ་ལ་ཀླན་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚད་མའི་སྐོར་དུ་གསུངས་པ་འདིར་ཡང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་ལུང་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཅེས་པ་ནི་གཞུང་ལས་

269

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

འཆད་པའམ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་གཏོགས། སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་ལ་རྩོད་པའི་ཚེ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གང་བཀོད་ཀྱང་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་བརྗོད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། ཕྱོགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ་བྱ་དག། །བརྗོད་པ་ལས་གཞན་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་སྒྲུབ་ངག་གི་བསྟན་བྱ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་རྣམས་སྤང་བ་སྟེ་བརྗོད་བྱ་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང༌།

རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བར། ཕྱོགས་བསྟན་པ་ནི་མེད་ན་ཡང༌། །གྲུབ་པ་ལ་ནི་གེགས་མེད་ཕྱིར། ། གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་རུང་བ་ཉིད།།མ་བསྟན་མ་ཚང་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་ཕྱོགས་སམ་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མེད་ན་ཡང་། བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པ་ལ་གེགས་མེད་ལ། ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་ཕྱོགས་ཆོས་དངོས་སུ་བརྗོད་ཅིང་ཁྱབ་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཞིག་གཅིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་ཅིག་ཤོས་ཤགས་ལ་མ་བསྟན་པ་ལ་ནི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བར་བརྗོད་རིགས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་ཀྱང༌། སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྡན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་བཀག་ཅིང་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངེས་པར་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་ཞེས་དང༌། རྣམ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། སྔར་བཤད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱིས་རང་འབྲས་བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པར་ངེས་ཤིང༌། ཁྱོད་འདོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་མ་བསྟན་པས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

270

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

འོ་ན་གོང་བཞིན་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དུ་བརྗོད་པས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་ཏུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཚང་བ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལས། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །ཅེས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ལ། གང་བསྟན་རྒྱུའི་ཚུལ་གསུམ་སྔ་རྒོལ་རང་གིས་མཐོང་བ་སྟེ་བློ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་དང༌།ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་དོན་ལ་གནས་པ་སྟེ་དོན་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་དང༌། དེ་བཞིན་ཚུལ་གསུམ་པོ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་བློ་ཡུལ་དུ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཚིག་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ལྷག་ཆད་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ་ངག་རྣམས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེར་མ་ཟད་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པས་ངག་ལྷག་ཆད་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་རྣམས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བར་བྱེད་ལ། ལྷག་ཆད་ཅན་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བྱས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་གཏོད་དང་རྟགས་བརྗོད་པ་དང༌། མཇུག་སྡུད་དང་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་ལྷག་ཅིང༌། ཁྱབ་པ་བརྗོད་པ་ཆད་པའི་ཕྱིར།

སྒྲུབ་ངག་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་ངེས་ལས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ནི། ཞེས་སོགས་སྔར་ལྟར་དྲངས་ནས་སྒྲུབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ། འོ་ན་སྔར་དྲངས་པའི་ཚིག་གསལ་ལས། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་དང༌། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། །སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་གཉིས་ཀས་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པར་མཚུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀས་དཔེ་ཉེ་བར་

271

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བཀོད་ནས་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེའི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་འདིར་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་དོན་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིའི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་མ་བརྗོད་ཅེས་པ་ནི། འབྲེལ་བ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱབ་པ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པ་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གཉིས་པོ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་གཅིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་ཅིག་ཤོས་ཤགས་ལ་བརྗོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་གྱིས་སྒྲུབ་ངག་གིས་མ་བརྗོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་པ་བརྗོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང༌། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྨྲས་པས། །དོན་གྱིས་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ། །དྲན་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཁྱབ་བ་གཉིསགང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་དངོས་སུ་སྨྲས་པས། ཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་གོ་བར་བསྟན་པ་དང༌། གང་ལ་བརྗོད་ཡུལ་གྱི་རྒོལ་བ་དེ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ག་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ནང་གི་ཡན་ལག་ནུས་པ་ནི། །ཚུལ་གསུམ་དག་ལ་ཡང་དག་གནས། །དེ་ལ་དྲན་བ་སྐྱེད་པ་ནི། །དེ་ཉིད་ཚིག་ལ་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་ནང་གི་ཡན་ལག་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་ལ་རག་ལུས་པ་དང་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི། རྟགས་ཚིག་ཡང་དག་ལ་གནས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེའི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་སྒྲུབ་ངག་འགོད་པ་ན་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་སོགས་ཡན་ལག་གཞན་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་ནུས་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་བརྗོད་ཀྱང་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་བཀོད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་

272

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འགྲེལ་ལས། ཁྱབ་སྔོན་ཅན་ལ་དེ་མེད་ཀྱང༌།།སྒྲ་ནི་བྱས་ཡིན་འདི་འདྲ་ཀུན།།མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང༌། །དོན་གྱིས་དེ་ནི་འཇིག་བློར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིག་ཆ་ལས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྔ་རྒོལ་གྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་ཏུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཚད་མའི་གཞུང་ལས་སྒྲུབ་ངག་འགོད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་ལུགས་འདིར་ཡང་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་གསུམ་པར། ལྟ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །དེ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་བལྟ་བ། །དེ་གཞན་དག་ལ་ཇི་ལྟར་བལྟ། །ཞེས་མིག་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་གཟུགས་ལ་མི་བལྟ་སྟེ། རང་ལ་མི་བལྟ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདིའི་སྒྲུབ་ངག་འགོད་པ་ན། ཚིག་གསལ་ལས། གང་དང་གང་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་བལྟ་བ་མེད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ནི་གཞན་བལྟ་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་བཞིན་ནོ། །མིག་ལའང་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་བལྟ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཚད་མའི་གཞུང་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་ན་ལུགས་འདིར་སྒྲུབ་ངག་གི་མཚན་ཉིད་འཇོག་ཚུལ་ཟུར་བ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པས་དེ་ལྟར་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་བདག་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་ནི་ཕྱི་རྒོལ་གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། གཞན་གྲགས་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཡང་ན་སྦྱོར་བ་འདི་ནི་ཚུལ་གཞན་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་སྐྱེ་བར་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་རྣམས་ནི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་

273

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བཞིན་ནོ། ཞེས་དཔེར་བརྗོད་པ་འདི་ཉིད་དཔེར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཀག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་སློབ་དཔོན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གྲངས་ཅན་པ་དག་མདུན་ན་གནས་པའི་བུམ་པ་མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་ཡང་མངོན་པར་གསལ་བར་མི་འདོད་ཅིང༌། དེ་ཉིད་འདིར་དཔེ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ནུས་པའི་ངོ་བོ་གྱུར་ཅིང་མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཉིད་དུ་དོགས་པའམ་གཏན་ཚིགས་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དུ་དོགས་པ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། མངོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དཔེར་བྱས་ནས་མི་གསལ་བའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ཕ་རོལ་པོའ་ཁས་བླངས་ལ་གནོད་པ་བསྟན་ ིཏེ་འགོག་རིགས་པས་རྒོལ་བས་ལན་བཏབ་པར་མི་ནུས་སོ། །

གསུམ་པ་གླགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡང་འདི་ལ་མེད་དེ། འགྲེལ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཙམ་མིན་པར་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པར་མཛད་པས་འདིའི་བཟློག་དོན་ཕ་རོལ་པོའ་ཁས་བླངས་ལ་ཡོད་ཅིང༌། ཁོ་བོ་དབུ་མ་པས་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ལ། ིལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སླར་ཡང་གི་དོན་མ་དགོངས་པར་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་འགྲེལ་ངག་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་དེས་འཕངས་པ་གཟུང་ནས་ཐལ་འགྱུར་དེ་སྒྲུབ་

274

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་འོས་མེད་དུ་མཛད་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པའོ། །

གང་ལྟར་ཡང་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་མིན་གྱི་རྩོད་པའི་གཞི་ནི་སྤྱི་ལྡོག་ནས་ལུགས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་འགྲེལ་ངག་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ལ་འཇོག་ན་འགྲིག་ལ། བཀོད་པའི་ཚེ་ལུགས་སོ་སོའ་བཞེད་པ་ལྟར་འགོད་པ་མ་གཏོགས་ ིཐུན་མོང་པའི་མཚན་གཞི་ཞིག་མི་རྙེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར།

ཚིག་གསལ་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བཟློག་པའི་དོན་དང་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་འགྲེལ་ངག་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་དགོས་པར་རྩོད་པའི་ལན་དུ་སྦྱོར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་།

ཚིག་གསལ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲ་བས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བ་ལ་ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ་ན་ཐལ་བ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་རྣམས་ནི་དབྱུག་པ་དང་ཞགས་པ་ཅན་བཞིན་དུ་སྨྲ་བ་པོ་རང་དབང་མ་ཡིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ནུས་པ་ཡོད་ན་སྨྲ་བ་པོའ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ིཞེས་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རྒོལ་བ་གཞན་གྱི་ཀླན་ཀའི་གླགས་དང་བཅས་པའི་ཚིག་མི་གསུངས་ལ། ཐལ་བའི་བཟློག་དོན་འཕངས་པར་བཞེད་ནས་ཐལ་བ་བཀོད་པ་མ་མཛད་པས་དེའི་བཟློག་དོན་འཕེན་དགོས་པའི་དགོངས་པ་བླངས་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་བརྗོད་བྱ་དེ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན་སྨྲ་བ་པོའ་བརྗོད་འདོད་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པ་མ་གཏོགས་རང་དབང་ ི

275

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་འདོད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྟོན་ན། གྲངས་ཅན་གྱིས་མྱུ་གུ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་སྨྲ་འདོད་ནས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་དེ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་སྟོན་ནུས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་གང་ལ་དོན་དེ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་དང་བརྗོད་འདོད་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་མེད་ལ་དཔྱད་པ།

ལྔ་པ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་ལུགས་ལ་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ཐོག་མར་སློབ་དཔོན་གྱི་འདོད་བརྗོད་ཚིག་གསལ་དུ་བཀོད་པ་འདི་ལྟར་གཞན་ཡང་རྟོག་གེ་བ་འདིས་བདག་ཉིད་རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་པས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཡང་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་དུ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གང་འདི་སྐད་དུ། འདིར་སྦྱོར་བའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དབུ་མ་རྩ་བའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན། མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ་ཞེས་འགོད། དེ་ཡང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་ལུགས་ལ་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་ལ་དོན་དམ་གྱི་

276

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཁྱད་པར་སྦྱར་ནས་དགག་དགོས་པར་མི་བཞེད་ཀྱང༌། འཕགས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་མཐའ་བཞི་གའི་སྐབས་སུ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ཡང༌། དེའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་དོན་དུ་སྦྱོར་ན་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་བཞེད་པས་དེ་ལྟར་མི་རིགས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་དོན་དུ་བྱ་དགོས་པས་མཐའ་བཞི་ག་ལ་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་ཁྱབ་མཉམ་དུ་གསུངས་པས། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་སྐབས་སུ་དེའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ནས་བཀག་པར་མཛད་དོ། །

བཞེད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པ་བསྟན་པ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས་འབྱུང་བའི་རིགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པར་མཛད་དེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་རྟེན་ཆོས་ཅན་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་ཉམས་པར་ཁས་བླངས་པའི་སྟེང་ནས་ཀྱང་གཞན་དུ་བཤད་པ་དང༌། བཤད་ཚུལ་འདི་གཉིས་མི་མཐུན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་སྐབས་འདིར། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སམ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འགལ་བ་བརྗོད་པ་དང༌། གཞུང་གཞན་ལྷག་མཐོང་ཆེན་པོའ་སྐབས་སུ་ཚིག་གསལ་ ིདང་སྦྱར་ནས་རྟེན་ཆོས་ཅན་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་ཉམས་པར་ཁས་བླངས་པའི་སྟེང་ནས་ཀྱང་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་རིགས་པའི་ཚུལ་མི་འདྲ་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་ལ་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད། ཆོས་ཅན་ལ་སྦྱར་བ་ལ་ཡང་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
སྔ་རྒོལ་རང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད། གཞན་ཕྱི་རྒོལ་ལ་ལྟོས་

277

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ནས་ཀྱང་སྦྱར་མི་དགོས་ལ། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དེ་འདྲ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་དེ་དམ་བཅའི་ཁྱད་པར་དུ་སྦྱོར་ན་རང་གི་ནི་བདག་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་བླངས་པ་མེད་པས་རང་ལ་ལྟོས་ནས་སྦྱར་མི་དགོས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡིན་ན་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པའི་མུ་སྟེགས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་འགོག་པར་རིགས་པས་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་བཀག་ན་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བདག་སྐྱེ་འདོད་པ་དགག་མི་རིགས་པས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱད་
པར་སྦྱོར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་ནི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་འདོད་ཀྱི་བདག་དང་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེས་མི་དཔྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། དོན་དམ་པའི་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ན་གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པས་རང་ལ་ལྟོས་ནས་མི་རིགས་པ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་པའི་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ན་གཞན་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པས་མི་འཐད་པ་དང༌། བདེན་རྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་སྐབས་འདིར་འཇོག་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟག་པ་བྱས་ནས་འགོག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།

དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། གཞན་ཡང་ཕ་རོལ་པོས་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་མིག་སོགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་བ་དགག་འདོད་ནས་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཚེ་གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སམ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་དོན་དམ་པར་མིག་སོགས་ཁས་མ་བླངས་པའི་

278

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་མིག་སོགས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་མིག་སོགས་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།

འོ་ན་དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་དེ་གང་གིས་ཁྱད་པར་ཡིན་མིག་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་རོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ་དེ་སྐད་དུ་མ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྨྲས་ནའང་གཞན་ལ་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཁྱད་པར་དོར་ནས་མིག་སོགས་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པས་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ཟེར་རོ། དེའི་ལན་དུ་མིག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་རྙེད་པ་མིན་པར་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་ཐ་དད་པ་སྟེ་དངོས་འགལ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་བསྟན་ནས་བཀག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའ་སྐབས་སུ་ཚིག་གསལ་གྱི་གཞུང་དང་སྦྱར་ནས་རྟེན་ཆོས་ ིཅན་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་ཉམས་པ་ཁས་བླངས་པའི་སྟེང་ནས་ཀྱང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ནི་ཐོག་མར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བརྟག་པ་བརྗོད་པ་དེའི་སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་སྨོས་པ་ནི།

ཚིག་གསལ་ལས། ཅི་སྟེ་ཇི་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་སྤྱི་ཉིད་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་འཛིན་ན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

279

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་གྱུར་བའི་སྒྲ་འཛིན་ན་ནི་དེ་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མ་གྲུབ་བོ། །འོན་ཏེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འཛིན་ན་ནི་དེ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་འཆའ་བ་ན་ཡང་བྱས་པའི་སྒྲ་འཛིན་ན་དེ་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་བོ། །འོན་ཏེ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ནི་དེ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་འཇིག་པ་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་སངས་རྒྱས་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་རྒྱུ་མེད་པ་ཡེིན་ན་ནི། དེ་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་འདིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཁྱད་པར་དོར་བའི་ཆོས་ཅན་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། ཐོག་མར་དཔེ་བཤད་པ་དང༌། དེ་དང་ཆོས་མཐུན་གྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ན་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཙམ་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་འཛིན་ན་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྒྲ་ཞེས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་བྱེ་བྲག་པ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རིགས་མི་མཐུན་པའི་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་རྩོམ་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་ཞེས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་སྒྲ་དེ་རྫས་དགུའི་ནང་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་དོར་བའི་སྤྱིར་སྒྲ་ཙམ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དང༌།

དེ་བཞིན་བྱེ་བྲག་པས་གསལ་བྱེད་པའམ་གྲངས་ཅན་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཞེས་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ན་གསལ་བྱེད་པ་ལ་མ་གྲུབ་ལ། སྔར་ཡོད་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཞེས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན། བྱེ་བྲག་པ་ལ་མ་གྲུབ་

280

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

པས་ཁྱད་པར་དོར་བའི་སྤྱིར་སྒྲ་ཙམ་ཆོས་ཅན་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཅན་ནི་རྒོལ་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དཔྱོད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་མི་རྟག་པའང་རང་ཉིད་འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་དང་མི་ལྟོས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་པར་དགོས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་དཔེ་གང་བཀོད་པའི་སྟེང་དུ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དཔེའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ།

དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་དབུ་མ་པས་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་མིག་སོགས་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང༌། ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་གཞན་སྡེ་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རང་སྡེ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་ལ་སྒྲུབ་པ་ན། བདེན་པའི་མིག་སོགས་ཞེས་ཁྱད་པར་སྦྱར་ཏེ་ཆོས་ཅན་བཟུང་ན་སྔ་རྒོལ་རང་ལ་མ་གྲུབ་ལ། བརྫུན་པའི་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་ཕྱི་རྒོལ་དེ་དག་ལ་མ་གྲུབ་པས་ཁྱད་པར་དེ་འདྲ་དོར་ནས་མིག་སོགས་ཙམ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་རིགས་སོ་སྙམ་དུ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ།

སྟོང་ཐུན་ལས། དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་པས་དངོས་སྨྲ་བའི་ངོར་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་དང༌། གྲངས་ཅན་གྱི་ངོར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ཡང་སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་བདེན་བརྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སོགས་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པས་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

281

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དེ་ལྟར་སྐྱོན་སྤོང་མཛད་ཚུལ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། དོན་མི་འཐད་པ་དང་དཔེ་བཀོད་པ་དང་མི་འདྲ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རྒོལ་གང་དང་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ནི་ཚིག་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་མཛད་མོད་ཀྱང༌། སྤྱིར་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་དངོས་པོ་སྨྲ་བ་དང༌། ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱང་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཆོས་གང་འཇོག་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆ་ནས་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དུ་ཁས་བླངས་ཤིང་གཞི་དེ་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མར་སོང་པ་རྣམས་གནད་གཅིག་པར་འདོད་ལ།

དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ན། ཆོས་ཅན་དེ་རང་གྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མིག་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་དུ་འདོད་དོ། །ཕྱི་རྒོལ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཚད་མ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཅན་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ནི་སྔ་རྒོལ་ལ་མི་རུང་སྟེ། དེས་ནི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་རང་མཚན་ཐ་སྙད་དུ་མ་གྲུབ་པས་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་སློབ་དཔོན་འདིས་དགོངས་ནས་རང་རྒྱུད་སུན་དབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
དེ་འགོག་ཚུལ་གཞུང་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་ན། དེ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་འདིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ཁོ་ནར་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྙེད་པ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་དོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ཆ་

282

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཙམ་ཡང་དམིགས་པར་ག་ལ་འགྱུར། གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོ་མི་འདོགས་པ་དེའི་ཚེ་ན་ཡང་གང་གིས་ན་དེའི་ཚེ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཆ་ཙམ་ཡང་དམིགས་པ་ག་ལ་ཡོད། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། །སྒྲུབ་པའམ་བཟློག་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ང་ལ་ཀླན་ཀ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང༌། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ཐ་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིག་ཀུན་རྫོབ་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང༌། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་ལྡོག་པ་ཉིད་ལས་འདི་ལན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་འདིའི་ཚིག་དོན་ཅུང་ཟད་གོ་དཀའ་བས་སྤྲོས་ཏེ་བཤད་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་ནི་མདོར་བསྟན་པ་དང༌། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། མེད་ཕྱིར་ང་ལ་ཀླན་ཀ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཞེས་པའི་བར་སྔ་མའི་རྒྱས་བཤད་དང༌། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ཅེས་པ་ནས་འདི་ལན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའི་བར་ནི་དོན་བསྡུས་བའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚིག་དོན་བཤད་ན་དབུ་མ་པས་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་མིག་སོགས་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་བདེན་རྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཙམ་པ་ཞིག་འཛིན་པ་དེ་ནི་འཐད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། རྟེན་ཆོས་ཅན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་འཇོག་ཅིང༌། དེ་ལ་

283

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

གང་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་དེའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པའི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་ཞེས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་རྟེན་བརྟེན་པ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་པ་དེ་རྣམས་དེ་ཁོ་ནར་ཉམས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་ཞེས་པའོ། །

ཁས་བླངས་ལུགས་ནི། རྟེན་ཆོས་ཅན་མིག་ལ་སོགས་པ་དག་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་པས་དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཁས་བླངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ན་ཆོས་ཅན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། ཕྱི་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྙེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབུ་མ་པས་ནི་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་བློ་འཁྲུལ་བའམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཅན་མིག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྙེད་པའོ། །ཞེས་སོ།

དེ་ལྟར་དུ་འདོད་པས་སྦྱོར་བ་དེའི་ཆོས་ཅན་རྒོལ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ཞིག་མི་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྙེད་པའི་དོན་དང༌། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྙེད་པའི་དོན་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཚེ་དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེར་ཡོད་པར་སྣང་བ་དེའི་ཚེ་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་ཆ་ཙམ་ཡང་མ་དམིགས་པ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པས་བསླད་པའི་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེ་རང་གི་

284

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཚད་མས་རྙེད་པ་དེའི་ཚེ་ནི། གཟུགས་སོགས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པའི་དོན་གྱི་ཆ་ཙམ་ཡང་དམིགས་པ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མ་དམིགས་ཞེས་པའོ། །གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་དཔེར་ན་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དག་གིས་སྐྲ་ཤད་འཛག་པའི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་ལུགས་གཟིགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་པ་དེས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོ་མི་འདོགས་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་མི་འཛིན་ཞེས་པའོ།

གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་རྙེད་པའི་ཚད་མ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པ་དང༌། མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་མ་རྙེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཚད་མ་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་སྟེ་དེའི་གཟིགས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟེ་བརྫུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རང་མཚན་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དོན་གཟུགས་སོགས་ཆ་ཙམ་དམིགས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་ཡེ་ཤེས་དེས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བས་ན། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱེད་བཀོད་པ་ནི། འཕགས་པས་གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང༌། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དང༌། ལུང་ཚད་མ་དང༌། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་བཞིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་དམིགས་པ་གསུངས་པ་དྲངས་སོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དང༌། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཚད་མའི་གནས་སྐབས་སམ་དེའི་གཟིགས་ངོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གང་ཞིག་རྒོལ་

285

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་མིག་ཀུན་རྫོབ་པ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གང་བཀོད་ཀྱང་ཕྱོགས་སམ་བསྒྲུབ་བྱ་སྐྱོན་ཅན་དང༌། ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་བཟློག་པར་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ལན་མ་ཡིན་པ་གྲུབ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའ་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཐུན་ལས་འབྱུང་བའི་མདོར་ ིབསྟན་རྒྱས་བཤད་དོན་བསྡུས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་གཞུང་དོན་འཆད་ཚུལ་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དཔེ་བཀོད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྒྲའི་སྤྱི་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་མི་འདོད་པ་གཉིས་ག་ལ་ཡང་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་སྤྱི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང༌། སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་བླངས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་པས་དཔེ་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་འགྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་པ་དང༌། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་མི་རྟག་པ་སྤྱི་ཉིད་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཞེ་འདོད་ལ་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྨྲ་བ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་བར་སྨྲ་བའི་དངོས་སྨྲ་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་མིག་གམ་གཟུགས་སྤྱི་ཙམ་པ་མེད་ཅིང༌། འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་མ་གྲུབ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྙེད་པ་ནི་སྔ་རྒོལ་གྱིས་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པས་དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཚད་མ་གང་ཡིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་སྣང་བའི་ཆ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་འཇོག་དགོས་ཏེ། རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་རྣམས་ནི་རང་གི་སྣང་

286

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཡུལ་དང༌། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་རྣམས་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བར་འགྲུབ་པ་ནི་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་གང་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་སོང་ས་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་སོ། །ཞེས་དང༌། མ་འཁྲུལ་བ་ནི་སྤྱིར་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་མོད་ཀྱང༌། འདིར་ནི་སྣང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་དགོས་ལ་ཞེས་དང༌། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཡོད་པ་གང་ཡིན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཁྲུལ་བར་སོང་ན་དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྙེད་པར་འཇོག་མི་ནུས་པས་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་ཡིན་ཀྱང༌། ཚད་མར་སོང་ས་སྣང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང༌། དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་རིགས་པའི་ཚོགས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བཀག་པར་མཛད་ཀྱང་དགག་བྱ་ཕྲ་བ་འདི་མ་ཁེགས་པས་དོན་དམ་དུ་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སོར་བཞག་དུ་མཛད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་རྣམས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་མེད་ན་གཏན་མེད་དུ་འགྲོ་བས་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་དང༌། བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཞིག་ལ་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལུགས་འདིར་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་པས་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་གང་སྣང་བ་ན་རང་ངོས་ནས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། ཤེས་པ་དེ་དག་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ལ་དངོས་པོ་སྨྲ་བ་དང༌།

287

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དོན་དམ་དུ་མེད་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའམ་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་བྱེ་བྲག་ཏུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་མི་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ལ་ནི། རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲ་བ་སྟེ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ནི་དངོས་སྨྲ་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་དག་ལ་འཇོག་གོ །དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་ཚུལ་འདིས་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མཐུན་སྣང་དུ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐྱོན་བརྗོད་དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བསྙད་པའི་དོན་འདི་ནི་རྟོག་གེ་བ་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འདི་ལ། འདིར་ཁྱོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་གང་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་སྐད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རམ། འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་རང་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་ན་ནི། གང་གི་ཚེ་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་དང༌། མེད་པ་དང་ཡོད་མེད་མི་འགྲུབ་པས། དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང༌། མེད་པ་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྐྱེན་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་

288

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཀྱིས་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་ལ་དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བདེན་གཉིས་གང་གིས་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྨྲས་ཞེས་རྟགས་ལ་བརྟག་པ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སྨྲ་བའི་ངོར་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་བཀོད་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན་བཞིན་དུ་རྟགས་ལ་ཡང་འཁྲུལ་པའི་ཚད་མ་དང་མ་འཁྲུལ་པའི་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་རྙེད་དོན་མིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཕུང་གསུམ་པ་ཞིག་མི་སྲིད་ལ། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྙེད་དོན་གང་རུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ན་ནི་རྒོལ་སྔ་ཕྱི་སོ་སོ་ལ་མ་གྲུབ་བོ། །དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ནི་སྔར་གཞན་ལ་བཀོད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །ཞེས་སྐྱོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།

ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྙེད་པ་དེ་དོན་དམ་པ་དང༌། འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྙེད་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པ་དགོངས་ནས་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་གིས་རྙེད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལ་བསམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ན་རྟགས་དེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་དགོས་པ་དང༌། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་གང་རུང་གིས་རྙེད་པའི་དོན་མིན་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་ལ་འདིས་རང་གིས་ཁས་བླངས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་དང་།

སྟོང་ཐུན་ལས་ཀྱང་། རྟགས་སུ་སོང་ཚོད་པོའ་དོན་དམ་པར་ ི གྲུབ་པ་དང༌ཀུན་རྫོབ་ཙམ་

289

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་མི་སྲིད་པས་གཉིས་གང་དུ་འདོད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟག་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་གཞི་ཡང༌། སྤྱིར་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པར་ལ་དེ་ལྟར་བརྟག་ནས་བཀག་པར་མཛད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་གིས་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱོན་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་མཁས་གྲུབ་བསྟན་དར་བའི་དབུ་མའི་ཡིག་ཆ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན། དངོས་སྨྲ་བས་མིག་སོགས་རྣམས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟག་པ་མཛད་པར་སེམས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཚིག་གསལ་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་པ་དང༌། རྟེན་ཆོས་ཅན་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་ཉམས་པ་ཁས་བླངས་པའི་སྟེང་ནས་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང༌། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སོང་ཚུལ་གོ་སླ་བ་དོན་བསྡུས་ཏེ་བཤད་ན། སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བདེན་བརྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སོགས་ཙམ་ཆོས་ཅན་དུ་འཇོག་པ་ལ། ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མིག་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མ་སོང་ན་ཆོས་ཅན་མིག་སོགས་དེ་དག་རང་གི་རང་བཞིན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དུ་འགྱུར་བས་དེ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་མིག་སོགས་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་དགོས་པར་སྔར་བཤད་ཟིན་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་རིགས་པས་གྲུབ་བོ། །
དེའི་ཕྱིར་མིག་སོགས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཅན་འཛིན་པས་

290

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སྦྱོར་བ་དེའི་ཆོས་ཅན་ལ་བདེན་བརྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་མི་སྲིད་ལ་དེས་ན་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དང་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མིག་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མ་མ་སོང་ན་ཆོས་ཅན་མིག་སོགས་དེ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་བློ་འཁྲུལ་པ་ཙམ་གྱིས་རྙེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་ན་སྦྱོར་བ་དེའི་ཆོས་ཅན་ལ་བརྫུན་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མིག་སོགས་སོང་བས་དེ་ཕྱི་རྒོལ་ལ་མ་གྲུབ་པས་སྔར་བཞིན་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་སོ། །ཚད་མ་སོང་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་རྒོལ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ངོས་བཟུང་རྒྱུ་མེད་དོ། །

ཡང་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་མིག་སོགས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཁས་བླངས་པས་དེ་དག་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་ཁས་བླངས་ལ། དེ་དོན་དམ་དུ་མེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་དགོས་པར་སྔར་བཞིན་རིགས་པས་འཕུལ་ནས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྣང་བའི་བརྫུན་སྣང་ཅན་གྱི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དུ་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་འདོད་ན་རྒོལ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་གང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་གཏན་མེད་དུ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་མ་གྲུབ་ན་མིག་སོགས་དེ་རྣམས་དོན་དམ་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་པ་དང་ནང་འགའ་བ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན་སྐབས་འདིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་གཉིས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་དགག་བྱ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་དབང་གིས་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དེའི་ཕྱིར་

291

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་མིག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་དེ་འདྲ་བར་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་པས་རྙེད་ཀྱང་བདེན་གཉིས་སུ་གྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་དང་དོན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་བྱས་ནས་གྲུབ་མི་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དཔྱད་པས་ཆོག་པས་སྤྱིར་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟག་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ག་ལ་འཇུག་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། ཟླ་བས་དེ་འདྲ་བ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་སོང་ལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཙམ་པོ་ག་ལ་སྲིད་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་ཁྱད་པར་དོར་བའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་འགོག་གོ །ཞེས་དང༌།
ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་ལས། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་བཞེད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་རང་གི་ལུགས་ལ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་མཚན་ཡོད་པ་འདི་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་རང་ལུགས་ལ་འཇོག་མི་འཇོག་ནི་དགག་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌།

སྟོང་ཐུན་ལས། དེ་ཡང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང༌། ཚུར་མཐོང་གི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མར་འདོད་ཀྱང༌། གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་དགོས་ཤིང༌། དེ་ལྟར་ན།

རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་སོགས་འཁྲུལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། གཟུགས་སོགས་རྣམས་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་དུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་ནི་གཟུགས་སོགས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་

292

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གཞལ་བྱ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་འགོད་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་རིགས་པས་འཕུལ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང༌། རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང༌འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང།འདི་ལ་ཡང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པས་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་འཆད་མོད་ཀྱང༌། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང༌། མིག་ཤེས་སོགས་གཟུགས་སོགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནང་འགལ་བསྟན་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་རྒོལ་བ་གང་དང་གང་གིས་སྦྱོར་བ་གང་བཀོད་པ་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་རྣམས་ནི་རྒོལ་སྔ་ཕྱི་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་དེ། དེའི་ཚེ་ནི་ཆོས་ཅན་དེའི་རང་བཞིན་ལ་དཔྱོད་པར་མིན་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཅན་འཇལ་བར་རྒོལ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ཁས་བླངས་མཐུན་པའི་ཕྱིར།

ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་ཕན་ཚུན་སྦྱོར་བ་གང་བཀོད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཆོས་ཅན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྣང་བའི་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་སོང་པའི་རྙེད་དོན་དུ་འདོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་ནང་ཕན་ཚུན་ཇི་རྙེད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རང་རྒྱུད་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དཔྱད་པ་ནི་རེ་

293

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཞིག་བཞག་གོ །ཞེས་དང་།

སྟོང་ཐུན་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འགའ་ཞིག་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ནང་ཕན་ཚུན་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཆོས་ཅན་དང་ཚུལ་གསུམ་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྔ་རྒོལ་དབུ་མ་ཐལ་རང་གང་ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་རྒོལ་དངོས་སྨྲ་བ་དང༌། གཞན་སྡེ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་དང༌། གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་དང༌། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་དེ། རྒོལ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མ་སོང་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྔ་རྒོལ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཕྱི་རྒོལ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པ་ཡང་སྔར་བཞིན་ཡིན་ཏེ།

དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དེ་ནི་སྔ་རྒོལ་རང་གིས་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་སྔ་རྒོལ་བྱས་ཀྱང་ཕྱི་རྒོལ་དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་རྒྱུ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་དབུ་མའི་ཡིག་ཆ་ལས། ཁ་ཅིག་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་མྱུ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་ཚེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐལ་རང་གཉིས་མྱུ་གུ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་རྩོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གཉིས་མྱུ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་རྩོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་

294

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་སྤྱིར་ཐལ་རང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་རྩོད་པ་མེད་པའི་དོན་མིན་ཏེ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་འགྱུར་ན། །དེ་ལ་སྐུར་བས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལས་རིགས་པ་བཞིས་རང་རྒྱུད་པ་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་གི་དགོངས་པ་ནི། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་སྔོན་དུ་ཐལ་རང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཚད་ཡོད་ཏེ། སྔ་རྒོལ་གྱི་ལུགས་ལ་ཚད་མ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་ཕྱི་རྒོལ་ལའང་གྲུབ་པ་དང༌། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ལུགས་ལ་ཚད་མ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་གྲུབ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སྔ་རྒོལ་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་འདྲའི་ཚད་མ་སོང་ཚུལ་མཐུན་སྣང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་འཇོག་སྟེ།

ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡང་ཕྱི་རྒོལ་ལ་ཚད་མ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སྔ་རྒོལ་ལའང་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཚིག་གསལ་སྐབས་སུ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་ཅིང་ཐལ་འགྱུར་འཐད་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཕྱོགས་སྔ་མས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་དང་དེ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་གཞན་ལུགས་བཀོད་ནས་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང༌། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། ། དང་པོ་ནི་ཛཱ་ཡ་ཨ་ནནྟའི་འདོད་བརྗོད་འཇུག་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་འདི་ལྟར་སྨྲ་སྟེ། རྒོལ་

295

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

བ་གང་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་འཐད་པ་ཡིན་ན་ཡང༌། དེ་ལྟར་མེད་པས་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལ་རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་སྔར་རྒོལ་གྱིས་མི་ཤེས་ཏེ། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཡང་མི་ཤེས་ཏེ། དེར་ཐག་བཅད་ཀྱང་བསླུ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲ།

དེ་བཞིན་དུ་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། རྟགས་དེའི་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཚང་མང་གི་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་རྟོགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡང་ཡུལ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་དག་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་མི་སྲིད་པས་རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཐུག་པས་ན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་སུན་འབྱིན་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་སྟེ།

ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་ཚད་མས་ནི་མ་ཡིན་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པ་ཇི་ལྟར་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། །ཞེས་དུ་བ་ཡོད་པ་ལ་མེ་ཡོད་པ་དང༌། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་རང་རྒྱུད་འཐད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཚད་མས་གྲུབ་ན་ནི་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལ་མེ་ཡོད་པ་དང་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་དགོས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གིས་ཚང་མང་དང་བུམ་པའི་སྟེང་ཙམ་དུ་གྲུབ་

296

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པས་ན་ཉི་ཚེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁྱབ་པའང་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདིས་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱེད་ན་རང་རྒྱུད་དང༌། ཚུལ་གསུམ་ཁས་བླངས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་ན་ཐལ་འགྱུར་དུ་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པས་དེའི་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟར་ན་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་པར་རང་གིས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་སེམས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར༌། རང་གིས་གནོད་པ་བསྟན་ནས་འགོག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གནོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་ཀྱང་བསླུ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་འགོད་པ་ཡང་ཆེས་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་ཚང་མང་གི་དུ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚང་མང་གི་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་རྟགས་སུ་གང་བཟུང་བ་ལ་ཆོས་སུ་གཟུང་བ་དེས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚང་མང་ནི་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གཞི་དང༌། ཁྱབ་པ་ནི་དེར་ངེས་རྒྱུའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་གལ་ཆེ་ལ།

ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྤྱིར་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཚང་མང་གི་
དུ་ཡོད་ལ་ཚང་མང་གི་མེ་ཡོད་ཀྱི་ཁྱབ་སྒྲུབ་པ་གཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་པ་ན་ཡང་བུམ་པའི་བྱས་པ་ལ་བུམ་པའི་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ནི་དབུ་ཚད་གང་གི་ཡང་གཞུང་དོན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཡུལ་དུས་འདིའི་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ཞེས་སོགས་ཡུལ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ཙམ་ལ་མེ་ཡོད་དང་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཁྲུལ་བ་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལོག་པར་མ་

297

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འཛིན་ཅིག། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་འདི་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལྡོག་པ་གཅིག་པའི་དཔུང་འཕུལ་འདོད་པ་ནི་ཆུས་ཁྱེར་བས་རྩྭ་ཕུང་དྲུང་ཕྱུངས་ལ་འཇུ་བ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་གོ་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་གཞི་ལྡོག་ནས་ཕར་རྣམ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཟེར་ཞིང༌། དེ་འདྲ་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པར་ལྟར་བྱ་སྟེ།

དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དེས་ན་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་གཞན་གྱི་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་རང་དབང་དུ་བྱས་ནས་སམ་སུན་འབྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་ཅེས་རང་དབང་ཞེས་བསྒྱུར་བ་འདི་དང་རང་རྒྱུད་གཉིས་དོན་གཅིག་པས། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཁས་བླངས་ལ་མ་འཁྲིས་པར་ཚད་མས་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་ནས་རང་དབང་དུ་ཆོས་ཅན་གཉིས་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་གྲུབ་ཚུལ་ངེས་པར་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང༌།
ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཚད་མས་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང༌། དེས་མི་འགྲུབ་པར་ཕྱི་རྒོལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ཐལ་འགྱུར་བར་འཇོག་པ་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌།
སྟོང་ཐུན་ལས། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཁས་བླངས་ལ་མ་འཁྲིས་པར་ཚད་མས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་རང་དབང་དུ་གཞལ་བའི་ཚུལ་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་དཔེ་སོགས་དང༌། ཚུལ་གསུམ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ངེས་པར་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌།

298

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

དེས་ན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་ཡིན་པར་སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། སྔ་རྒོལ་གང་ལ་དཔོག་འདོད་ཞུགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པ། ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན་གཞན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཇི་སྐད་བརྗོད་ཟིན་པའི་སྐྱོན་དེ་ལྟར་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་གང་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་དེས་ནི་གཅིག་ལ་བརྒལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེས་ན་སྐྱོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་པ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྨྲ་བ་དག་ལ་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི།

ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་སྦྱོར་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བར་འགོག་པ་ཙམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་རང་ལུགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མི་བཞེད་པས་སྔར་བཀོད་པའི་སྐྱོན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་ལ། རང་གིས་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གང་བཀོད་ཀྱང་སྔ་རྒོལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་ཕྱི་རྒོལ་ལ་གྲགས་པས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་སམ། རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཕྱི་རྒོལ་རང་གི་ཁས་བླངས་ལ་འཁྲིས་ནས་བཀོད་པའི་རང་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པས་ཆོག་ཅིང༌། རང་དབང་དུ་གྲུབ་པའམ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྷུར་བླང་བར་མི་བྱའོ། །
སྐབས་འདིར་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་གསུམ་པར། བལྟ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །དེ་ལ་བལྟ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་བལྟ་བ། །དེ་གཞན་དག་ལ་ཇི་ལྟར་བལྟ། །ཞེས་མིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞན་གཟུགས་ལ་བལྟ་

299

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། རང་ལ་མི་བལྟ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་རྟགས་ཕྱི་རྒོལ་རང་གིས་ཀྱང་འདོད་ལ། དམ་བཅའ་གཞན་ལ་བལྟ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་དབུ་མ་པས་འདོད་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་འདྲ་བ་དག་ལ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། འདི་ལྟར་གཞན་མིག་བལྟའོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དེ་ནི་མིག་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་བལྟ་བའི་ཆོས་ཀྱང་འདོད་ལ། གཞན་ལ་བལྟ་བའི་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཡང་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་དང་གང་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་བལྟ་བ་མེད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ནི་གཞན་བལྟ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། མིག་ལ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་བལྟ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་བལྟ་བ་ཡང་འདི་ལ་མེད་དོ། ཞེས་དང༌།

ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རང་ལ་མི་བལྟ་བ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་མིག་གཞན་ལ་མི་བལྟ་
བར་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། འདི་ནི་རྟགས་རང་གིས་ཀྱང་འདོད་ལ། དམ་བཅའ་གཞན་ལ་བལྟ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པའང་དབུ་མ་པས་འདོད་པས་སྦྱོར་བ་འདི་འདྲ་རྣམས་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཅེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྦྱོར་བ་དེ་དག་གི་རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་དང་དཔེ་རྣམས་ནི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཁས་བླངས་པས་དེའི་ངོར་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཀྱང༌། ཁྱབ་འབྲེལ་སྟོན་ཚུལ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། །ཐོག་མ་བདག་ལ་སྣང་གྱུར་ན། །མིག་ཉིད་ལ་ཡང་མིག་གིས་ནི། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་འཛིན་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་མིག་བྱེད་པ་པོ་དང༌། བལྟ་བར་བྱ་བ་དང༌། གཟུགས་ལས་སུ་འཇོག་པར་རྟོག་བཏགས་ཙམ་ལ་འཐད་ཀྱང༌། བལྟ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་པས་ཐོག་མར་རང་ལ་བལྟ་ཞིང༌། དེ་ནས་གཞན་ལ་བལྟ་བར་འགྱུར་དགོས་ནའང་རང་གིས་རང་ལ་བལྟ་བ་མ་དམིགས་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་

300

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བལྟ་བ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་འགྲེལ་བ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། དེ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་མཐོང་ན་དེ་དང་ལྡན་པས་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་ཡང་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ།

དཔེར་ན་ཆུ་ལ་བརླན་པ་མཐོང་ན་དེ་དང་ལྡན་པས་ས་ལ་ཡང་དམིགས་པ་དང༌། མེ་ལ་ཚ་བ་མཐོང་ན་དེ་དང་ལྡན་པས་ཆུ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་དང༌། སྣ་མའི་མེ་ཏོག་ལ་དྲི་ཞིམ་པ་ཉིད་མཐོང་ན་དེ་དང་ལྡན་པས་གོས་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་གང་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་མི་སྣང་བ་དེ་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྣ་མའི་མེ་ཏོག་ལ་དྲི་ང་བ་ཉིད་མ་མཐོང་ན་གོས་ལ་ཡང་དམིགས་པ་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དཔེར་ན། ཆུ་ལ་གཤེར་བ་མ་དམིགས་ན་དེ་དང་ལྡན་པའི་ས་ལ་ཡང་གཤེར་བ་མི་འཐད་པ་ལྟར་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་མིག་གི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བས་གང་ལ་ཡང་ལྟོས་མེད་དུ་བལྟ་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན་མིག་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་དང་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་བལྟ་བ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །

འདི་ལ་གལ་ཏེ་མེས་རང་མི་བསྲེག་ཀྱང༌། གཞན་བུད་ཤིང་བསྲེག་པ་བཞིན་དུ་མིག་གིས་རང་ལ་མི་བལྟ་ཡང་གཞན་ལ་བལྟ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་མི་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དང༌། མེས་བུད་ཤིང་བསྲེག་པ་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པ་མིན་པར་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མེས་བུད་ཤིང་བསྲེག་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་དཔེར་བྱེད་པ་ནི། དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མེས་ནི་ཚ་བ་ཉིད་བསྲེག་སྟེ། །ཚ་བ་མ་ཡིན་ཇི་ལྟར་བསྲེག། །དེས་ན་བུད་ཤིང་ཞེས་བྱ་མེད། །དེ་མ་གཏོགས་པར་མེ་ཡང་མེད། །ཅེས་མེ་དང་བུད་ཤིང་རང་གི་ངོ་བོས་

301

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན། རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ལས་མ་འདས་པས། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ན། མེ་སྲེག་བྱེད་དང་བུད་ཤིང་བསྲེག་བྱར་འཇོག་པ་བཞིན་མེ་བསྲེག་བྱ་དང་བུད་ཤིང་སྲེག་བྱེད་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་མེས་ཀྱང་རང་གིས་རང་སྲེག་པར་འགྱུར་རོ། །

འོན་ཏེ་རང་བཞིན་ཐ་དད་ན་ནི་བུད་ཤིང་སོགས་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་མེ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་རྟ་མེད་པར་བ་གླང་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང༌། རྩ་ཤེ་ལས། ལྟ་བ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །མེ་ཡི་དཔེས་ནི་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། འོ་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། རང་གྲགས་སམ་གཞན་གྲགས་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་དེའི་དོན་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཚུལ་གསུམ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་གྲུབ་པའི་བདེན་གྲུབ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་རྒོལ་རང་ལ་གྲགས་པའམ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཞག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ།

སྟོང་ཐུན་ཆེན་པོ་ལས། ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྔ་རྒོལ་གྱི་ལུགས་ལའང་ཚད་མས་གྲུབ། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ལུགས་ལའང་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་ཆོས་ཅན་དང་ཕྱོགས་ཆོས་སོགས་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཁས་བླངས་ལ་འཁྲིས་ནས་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ལུགས་འདིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མི་བཞེད་པར་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཁས་བླང་པར་བྱ་ཡི།

302

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ།

མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་བཞེད་པ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་ཕྱི་རྒོལ་གྲངས་ཅན་ལ་མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕ་རོལ་པོས་ཁྱད་གཞི་མྱུ་གུའི་སྟེང་དུ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དང༌། རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟིན་པ་གཉིས་ནང་འགལ་མཐོང་སྟེ།

ཐལ་འགྱུར་གྱི་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་ཀུན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་པ་བཟློག་ནུས་ལ། དེ་བཟློག་པ་ན་ཐལ་འགྱུར་བཀོད་པའི་དགོས་པ་གྲུབ་པས་ཕྱི་རྒོལ་དེ་ལ་སྔར་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་བཟློག་པའི་འོག་ཏུ་རྒོལ་བ་དེ་བདག་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བྱེད་དུ་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་བསམ་པ་མི་དགོས་ན་ཐབས་གང་གིས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་མི་ནུས་སོ། །

འོན་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བཟློག་ན་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས་ལྟར་སྣང་གིས་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་མི་ནུས་པས་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པ་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དཔྱོད་པར་མི་དགོས་ན་མཐའ་གཅིག་འཛིན་དང་གཉིས་འཛིན་གྱི་བློ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བཟློག་པ་འགྱུར་བའམ་ཡང་ན་རྒོལ་བ་དེ་ལ་བདག་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་ཐལ། ཇི་སྲིད་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་འཐད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཀུན་བརྟགས་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཐེ་ཚོམ་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། འཐད་འཛིན་བཟློག་པ་ན་ཐེ་ཚོམ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་བཟློག་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

303

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གཞན་ཡང་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་བཀོད་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེའི་སྔོན་དུ་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་བཟློག་པ་ན། སྒྲོ་འདོགས་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྒོལ་བ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་ལས་དབང་རྣོན་གྱིས་རྟགས་བཀོད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་དང༌། རྟུལ་པོས་སྔོན་དུ་ཐལ་འགྱུར་འགོད། དེ་ནས་རྟགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྐྱོན་སྤོང་བརྗོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།

དབང་རྣོན་གྱིས་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་བསམ་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་མི་ནུས་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ན་ནི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་འོས་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྩ་འཇུག་སོགས་དབུ་མའི་གཞུང་ལས་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་དང༌། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་སོགས་མཐའ་ཀླས་པ་ཞིག་བསྟན་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྒོལ་བའི་དབང་པོའ་རིམ་པས་འབྱེད་པར་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ིགཞན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ལུགས་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་འགྲེལ་ངག་ལ་རྟགས་དཔེ་མ་བརྗོད་པར་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་མཛད་པ་ན། དེའི་སྐྱོན་སྤོང་དུ་ཚིག་གསལ་སྐབས་སུ། །བདག་སྐྱེ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ནུས་སོ་ཞེས་པའི་ལན་ཞིག་འཆད་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་མཛད་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རམ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་དེ་ལྟར་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྟག་པ་བྱ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་འགོད་ཡུལ་གྱི་རྒོལ་བ་ཡིན་ན་དབང་རྟུལ་

304

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འབའ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། དབང་རྣོན་ལ་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་ཡང་འགོད་མི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་འཇུག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་དབང་རྣོན་རྣམས་ཀྱིས་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟློག་པར་འདོད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ཏེ།

དེས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང༌། བདེན་མེད་སོགས་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་ནས་དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་འཇོག་དགོས་ཏེ། དམ་བཅའ་བ་ལ་ནི་སྔོན་དུ་འཐད་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་བཟློག་དགོས་པས། དེ་བཟློག་པ་ན་ཐེ་ཚོམ་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཟློག་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་དང་གང་བཀོད་པ་ནི་ཕ་རོལ་པོའ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་ ིསྟོན་པའི་སྒོ་ནས་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་ཀུན་བརྟགས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། རྟགས་ཡང་དག་བཀོད་པ་ནི་དམ་བཅའི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས་ཐལ་རྟགས་སོ་སོར་བཀོད་པའི་དགོས་པ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་འགྲེལ་པ་ན། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་དབུ་མ་པས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་ཐལ་འགྱུར་བྱ་དགོས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་དོ་ཞེས་དགག་པ་མཛད་ནས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཕྱོགས་གསལ་བར་མཛད་དོ།

ཞེས་དང་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་འགྱུར་བས་འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་བ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་དམ་བཅའ་བསྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་ངག་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང༌།

305

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སྟོང་ཐུན་ལས། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པས་དངོས་སྨྲ་བ་དང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕ་རོལ་པོའ་རྒྱུད་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ ིརྣམས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་བ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན།

སྐྱོན་མེད་དེ། ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་སྔ་མའི་དགོངས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྐྱོན་གཟུང་བ་རྣམས་རང་ལུགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་ཅིང་ཐལ་འགྱུར་འཐད་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། དེའི་དོན། དཔེར་ན། ཕྱི་རྒོལ་གྲངས་ཅན་ལ་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ན་ཐོག་མར་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ནང་འགལ་སྟོན་ནས་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་ཀུན་བཏགས་བཟློག་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི།

དེས་ཀྱང་བཟློག་མི་ནུས་ན་རང་རྒྱུད་བཀོད་ཀྱང་རྒོལ་བ་དེས་རེ་ཞིག་གྲུབ་མཐའ་མི་འདོར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་ཐལ་འགྱུར་བྱ་དགོས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་ཅེས་གསུངས་པ་ཙམ་ལས་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་གཞུང་གི་དོན་མིན་ཏེ། གཞུང་དོན་སྔ་ཕྱི་གུང་སྒྲིག་ནས་བལྟས་པས་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཕྱི་མའི་དགོངས་པ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཀྱི་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། དངོས་སུ་དམ་བཅའ་བསྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་ངག་མེད་ཅེས་པ་ཙམ་ལས་སྤྱིར་སྦྱོར་ངག་ལ་མ་བརྟེན་པ་གཞུང་གིས་མ་ཐོན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཐུན་གྱི་

306

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ལུང་གི་དགོངས་པ་ཡང་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟན་ནས་རྟོགས་ནུས་པའི་དོན་དུ་བྱ་ཞིང་། ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་བཅད་པ་ཡིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མི་བརྟེན་དགོས་པ་དེའི་དོན་མིན་ཏེ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཞེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དང་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་འཕགས་པས་དབུ་མ་རྩ་བའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་མང་བ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས། ཚིག་གསལ་དང་འཇུག་པ་སོགས་དབུ་མའི་གཞུང་ལས་སྐབས་འགར་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་འགོག་པར་མཛད་པ་རྣམས་སྐབས་འདིར་ཁུངས་སུ་བྱ་བ་ཡང་། མི་རིགས་ཏེ། དངོས་སུ་ཐལ་འགྱུར་བསྟན་ན་ཡང་དོན་ལ་རྟགས་ཡང་དག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་མང་ཡང་གཞུང་དེ་དག་གིས་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་སོགས་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང༌། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་འཇོག་དགོས་ཤིང༌། དེ་བཞིན་གང་ཟག་མཐའ་བདུན་དུ་བཙལ་ནས་མི་རྙེད་པ་སོགས་བསྟན་པ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དབུ་མའི་གཞུང་གཞན་གྱི་བསྟན་ཚུལ་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང༌།
ལུང་འགལ་སྤོང་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་ལུང་ཚད་མ་དག་གིས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་མཚན་གཞིའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྐོག་ཏུ་མ་

307

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

གྱུར་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་པས་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང༌། དེ་ཉིད་ལས། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟགས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །ཞེས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་ལས། འོ་ན་འདིས་མེ་དང་བུད་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མི་འཐད་པས་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདོད་དགོས་ན་དེ་ལྟ་ན་དེའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། རང་བཞིན་ཡོད་ན་གཅིག་ཐ་དད་ལས་མི་འདའ་བར་མཐོང་ནས་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁེགས་པ་ན་རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱབ་པར་མཐོང་བས་ཚུལ་གཉིས་འགྲུབ་ལ། གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་པས་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡོད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་དང་བུད་ཤིང་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པ་ནི་རྗེས་དཔག་གོ །

འདིས་ནི་སྔར་བཀོད་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལའང་ཚུལ་གསུམ་དང་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་མེ་དང་བུད་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་མི་འཐད་པས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་རང་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ཤིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པས། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་ནས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་དང༌།

ཐལ་འགྱུར་གང་བཀོད་པ་ནི་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ནང་འགལ་སྟོན་པ་ཙམ་གྱི་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐལ་འགྱུར་ནི་མེ་དང་བུད་ཤིང་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན། རང་བཞིན་གཅིག་དང་

308

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཐ་དད་གང་རུང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང༌། གཅིག་ཡིན་ན་མེས་རང་ཉིད་བསྲེག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མི་འདོད་པ་འཕེན་པ་འདི་འདྲ་རྣམས་ཡིན་པས་དེས་མཚོན་ནས་ཐལ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཐལ་འགྱུར་གཞན་ལ་ཡང་མཚོན་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུགས་འདིའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་ཐུན་ལས།

གཉིས་པ་ནི། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ། རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སྟོན་པ་སྟེ་གོ་སླའོ། །ཞེས་སྔར་དྲངས་པའི་ཚིག་གསལ་གྱི་གཞུང་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས་ཐོག་མར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་བཤད། དེ་ནས་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་འཇོག་པར་མཛད་དོ། །

ལྐོག་གྱུར་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གླིང་བཞིའི་རི་རབ་ཀྱི་ཚད་དང་དབྱིབས་དང་དམྱལ་བའི་གནས་དང་། ཚེ་ཚད་སོགས་མ་དག་པ་དང་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཚད་དང་དབྱིབས་དང༌། མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུ་ཚེའི་ཚད་སོགས་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་ནི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་སོགས་པ་འཇོག་གོ །གཞུང་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་དབུ་མའི་ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང༌།

མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་འཕངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་བའི་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་མྱུ་གུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཁེགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རང་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་བས་མྱུ་གུ་བདེན་

309

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པར་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱི་རྒོལ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོན་གསལ་གྱི་མཆན་བུ་དང་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་གཉིས་ཀར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པས་གཞན་གྱི་ངག་རྗེས་མ་འབྲང་ཞིག། ཅེས་གསུངས་ཤིང༌།

རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་འཇོག་པ་ན། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱ་ལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང༌། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ལ་ཡང༌། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་སྟོབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་སྦྱར་ནས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་འཇོག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་གོང་དུ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ཡིན་དགོས་པ་དང༌། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཚད་མའི་གཞུང་དང་ལུགས་འདི་གཉིས་མི་འདྲ་བ་གཏན་ནས་མེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ལྐོག་གྱུར་ལ། གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །

ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་དར་ཊིཀ་ལས། རྟེན་འབྱུང་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་ངེས་པར་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་སངས་ཀྱིས་རྒྱས་གསུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་བྱའོ། །སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ནི་ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་འདྲ་བར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་འཇོག་ཚུལ་ལུགས་འདིར་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ན། དབུ་མའི་གཞུང་ཆེ་བ་དག་ལས་གསལ་ཁ་ཐོན་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་ཐོན་པའི་ཕྱིར།

310

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་ལུང་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་བཞི། བདག་སྐྱེ་དགག་པ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འགྲེལ་བ་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་དང༌། རྩ་བ་ཤེས་རབ་གྱི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཁན་གྱི་ལུགས་དགག་པ། གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང༌། ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལས་སྐྱེ་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང། དེ་དག་གི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ།

བདག་སྐྱེ་དགག་པ།

དང་པོ་ནི་རྩ་བ་ལས། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་བྱེད་པ་པོ་མྱུ་གུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་འབྱུང་ན་དེ་ལྟར་འབྱུང་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མྱུ་གུ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཉིད་སྔར་རྒྱུའི་དུས་ན་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། རྩ་བར། སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད། །སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་ནི། །མྱུ་གུ་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྙེད་མི་འགྱུར་ཞིང༌། །ས་བོན་སྲིད་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་

311

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཤཽཀ་གཅིག་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི་འབྲས་བུའི་རིགས་འདྲ་རྣམས་བར་མ་ཆད་པར་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང༌། རྒྱུའི་རིགས་འདྲ་རྣམས་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་པའི་སྐྱོན་གཉིས་བསྟན་ནས་བཀག་པར་མཛད་པས་དེའི་ཚུལ་ནི། སྐྱེས་ཟིན་པར་གྱུར་པ་སླར་ཡང་སྟེ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་བལྡབས་ནས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །འང་གི་སྒྲས་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །གྲངས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག། རྒྱུའི་དུས་སུ་སྐྱེ་ཟིན་སླར་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་ཀྱང༌། དེའི་དུས་སུ་མི་གསལ་བ་ཕྱིས་གསལ་བ་འདོད་པ་དག་ལ་ཡང༌། འབྲས་བུ་གསལ་བ་རྒྱུ་དུས་སུ་ཡོད་ན་ཁས་བླངས་དང་འགལ་ལ། དེའི་དུས་སུ་མེད་ན་འབྲས་བུའི་གསལ་བ་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་གཅིག་ཐ་དད་ལ་བརྟག་ནས་བཀག་པར་བྱའོ། །

དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ་ནི། སྐྱེས་ཟིན་པའི་ས་བོན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་འདོད་ན་ནི། མྱུ་གུ་དང་སོགས་སྒྲས་བསྡུས་པ་སྡོང་བུ་དང་སྦུབས་འཆའ་བ་སོགས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་འདིར་རྙེད་པར་མི་འཐད་ཅིང༌། ས་བོན་འབའ་ཞིག་བར་མ་ཆད་དུ་སྲིད་མཐར་ཐུག་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཐལ། ས་མྱུག་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་གཅིག་ཅིང་ས་བོན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མྱུ་གུ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མེད་པ་གང་ཞིག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རིགས་འདྲ་རྣམས་མི་སྐྱེ་བ་དང༌། རྒྱུའི་རིགས་འདྲ་རྣམས་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་གཉིས་བསྟན་ནས་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྩ་བར། ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་མས་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་སྨྲས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྐྱེན་ཆུ་ལུད་སོགས་ཀྱིས་ནི་ས་བོན་སྦང་རོ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་ཅིང་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་

312

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ལ། མྱུ་གུ་ཡང་ས་བོན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པས་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་གཉིས་མེད་ལ་ས་མྱུག་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་པས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འདི་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ས་མྱུག་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་པས་ཇི་ལྟར་ན་མྱུ་གུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བོན་རྣམ་པ་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མྱུ་གུས་མྱུ་གུ་འཇིག་པར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ས་མྱུག་གཉིས་ལ་དབྱིབས་སོགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག། དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག གནས་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་རེ་རེར་གཉིས་ཀ་འཛིན་མི་འཛིན་མཚུངས་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་བར། བྱེད་རྒྱུ་ས་བོན་གྱི་ལས་ཐ་དད་མྱུ་གུའི་དབྱིབས་དང་ནི། །ཁ་དོག་རོ་ནུས་སྨིན་པའི་ཐ་དད་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། མྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ས་བོན་གྱི་ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མྱུ་གུའི་རིང་ཐུང་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་མངར་སྐྱུར་སོགས་རོ་དང་ནུས་མཐུ་དང་སྨིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ། ས་མྱུག་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །ཐལ་བ་འདིས་བཟློག་པ་འཕེན་པར་གསུངས་ཀྱང་། བཟློག་པ་འཕེན་པ་དང་། བཟློག་པ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩ་བར། གལ་ཏེ་སྔར་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན། །ངོ་བོར་འགྱུར་ན་དེ་ཚེ་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གལ་ཏེ་སྔར་གྱི་ས་

313

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བོན་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོའ་གནས་སྐབས་བསལ་ནས་གནས་སྐབས་དེ་ལས་གཞན་མྱུ་གུའི་ ིགནས་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་ས་བོན་དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་མྱུ་གུའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གོང་གི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཡང་ཅི་སྟེ་ས་མྱུག་གི་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང༌། རྫས་ཐ་མི་དད་པས་མི་འགལ་ལོ་སྙམ་ན་ཡང༌། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་མ་གཟུང་ན་ས་མྱུག་གི་རྫས་ཀྱང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྩ་བར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ས་བོན་མྱུ་གུ་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་ན། །ས་བོན་བཞིན་དུ་མྱུ་གུ་ཞེས་བྱ་དེ་བཟུང་མེད་པའམ། །ཡང་ན་དེ་དག་གཅིག་པས་ཇི་ལྟར་མྱུ་གུ་འདི་བཞིན་དུ། །དེ་ཡང་བཟུང་དུ་ཡོད་འགྱུར་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཁས་མི་བླང༌། །ཞེས་ཤཽཀ་གཅིག་གསུངས།

དོན་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ས་མྱུག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མ་ཡིན་པ་འདོད་ན་སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། མྱུ་གུའི་གནས་སྐབས་སུ་ས་བོན་མ་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་མྱུ་གུ་ཞེས་བྱ་དེ་ཡང་གཟུང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་དེ་དག་རང་བཞིན་གཅིག་པས་དེའི་ཚེ་མྱུ་གུ་བཞིན་དུ་ས་བོན་དེ་ཡང་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་ས་མྱུག་རང་བཞིན་གཅིག་པ་འདི་ནི་ཁས་མི་བླང་ངོ༌། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། རྩ་བར་གང་ཕྱིར་རྒྱུ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མཐོང་པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་བདག་སྐྱེ་འདོད་ཚུལ་བཀག་ནས། གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་མ་སྦྱངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདག་སྐྱེ་མི་འཐད་པ་སྟོན་པ་ནི།

314

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་ས་བོན་ཞིག་ནའང་ས་བོན་དེའི་འབྲས་བུ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ས་མྱུག་དེ་དག་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། རྩ་བར། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་འདི། །དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་རབ་ཏུ་སྒྲོ་བརྟགས་པ་འདི་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པ་ནི། རྩ་བར། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང༌། །ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི། །གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་བར། །བྱ་མིན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཤླཽཀ་གཅིག་གསུངས།

དོན་ནི། སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་དང༌། སྐྱེད་བར་བྱེད་པ་རྒྱུ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང༌། གང་ཞིག་བྱ་བའི་ལས་དང་གང་གིས་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལས། དེ་དག་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདི་དང་རྩ་ཤེ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྐྱོན་དང་པོ་ནི།
རྩ་ཤེ་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན། །སྐྱེད་དང་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་ན་ཕ་བུ་དག་གམ། མིག་དང་དེའི་རྣམ་ཤེས་དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་གསུངས་པ་དང༌།

315

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སྐྱོན་གཉིས་པ་ཡང་རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྤྱིར་དགག་པ་དང༌། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དངོས། བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་སྤོང་བ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞན་སྐྱེ་སྤྱིར་དགག་པ་དང༌། གཞན་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་དང༌། འབྲས་བུ་ལ་མུ་བཞིར་དཔྱད་ནས་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཧ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ་དང༌། སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །

གཞན་སྐྱེ་སྤྱིར་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། རྩ་བར། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །འོ་ན་མེ་ལྕེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་འཐུག་པོར་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང༌། །ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དོན་ནི་གཞན་སྐྱེ་འདི་ནི་བཞག་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཕྱི་མ་ནི་ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་ལས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་མྱུ་གུ་དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བྱས་གཞན་གྱིས་མ་བྱས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་མང་པོ་དང་འགལ་བའོ། །རིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང༌། གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་

316

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། འོ་ན་སེལ་བྱེད་མེ་ལྕེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། བསལ་བྱ་མུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་བ་འགྱུར་ཞིང༌། གཞན་ཡང་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ལུས་པ་ལའང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འདོད་པ་གཉིས་དང༌། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཞུང་འདི་ནས་འབྱུང་བའི་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་གཉིས་དང༌། གཞུང་འདིའི་ཁུངས་ནི།

རྩ་ཤེས་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན། །རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཧ་ཅང་ཐལ་བས་བཀག་པར་མཛད་པ་རྣམས་སོ། །ཐལ་བ་འགོད་ཚུལ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེལ་བྱེད་མེ་ལྕེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལས་བསལ་བྱ་མུན་པ་འཐུག་པོ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད།

ཚིག་གསལ་ལས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བཟློག་པའི་དོན་དང་ཡང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བཟློག་དོན་མི་འཕེན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པས་འཕངས་པའི་ཐལ་བ་གང་ཡིན་བཟློག་དོན་མི་འཕེན་པའི་དོན་མིན་ཏེ། སྐབས་འདིའི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་བཟློག་དོན་འཕེན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་འཕངས་ཤེ་ན། དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལས་རང་གི་

317

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་མི་འབྱུང་སྟེ། སེལ་བྱེད་མེ་ལྕེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལས་བསལ་བྱ་མུན་པ་འཐུག་པོ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་ཆོས་སྔར་བཞིན་ལ། རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་འཕངས་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རྒོལ་བ་གང་ཞིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཁས་བླངས་ན། མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང༌། གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་ཁས་བླངས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་བླངས་ན་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐལ་འགྱུར་དང་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དེ་དག་གི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་ལྟོས་པའི་འབྲེལ་བ་འགོག་ནུས་ལ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་སོང་ན་འབྲས་བུ་གཅིག་རང་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་གཅིག་གིས་རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་རང་གི་འབྲས་བུ་མིན་པའི་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་གཞན་ཡིན་པ་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ལྟར་ན་དཔེར་

318

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ན་དུ་བ་ལྟ་བུ་མེ་དང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཞན་དུ་ཐལ། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་བཅོས་མ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན་དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན་མེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་མེ་ལྕེ་ལས་མུན་པ་ཡང་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་རྣམས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རིགས་པས་གྲུབ་ལ།

ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ཡང་མེ་ལྕེ་ལས་མུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་བར་ཐལ། ས་མྱུག་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱི་གཞན་ཡིན་ཀྱང་། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མུན་པ་མེ་ལྕེ་ལ་མི་ལྟོས་པ་བཞིན་དུ་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་མྱུག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ། རྟགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་སྔ་ཕྱི་གཉིས་པོ་འདིས་བཟློག་དོན་འཕེན་བར་བཤད་པས་སྔར་བཤད་པའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་མི་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་རྩོད་ལན་མཛད་ཚུལ་ཚིག་གསལ་ལས་འབྱུང་བ་དག་ཅུང་ཟད་འཆད་པ་ལ་གསུམ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་གཞུང་འགོད་པ་དང༌། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་དང༌། དེའི་སྐྱོན་སྤོང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་རང་ལུགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྣམ་

319

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པར་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྔར་དྲངས་པའི་རྩ་འཇུག་གཉིས་ཀྱིས་ཧ་ཅང་ཐལ་བས་བཀག་པར་མཛད་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས་འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ནི་དེས་ན་དེ་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང༌། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བཟློག་པར་བྱས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གམ་གཉིས་སམ་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གོང་མ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་སུན་འབྱིན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སུན་འབྱིན་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བཀོད་པའི་འགྲེལ་པའི་ངག་འདི་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་བའམ་གླགས་དང་བཅས་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་པའོ། །དེ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་ཏུ་མི་རུང་བས་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགོག་ན་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མ་བསྟན་པས་དེ་འགོག་པར་མི་འཐད་ལ། གཏན་ཚིགས་བསྟན་ན་ནི་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་བཟློག་ནས་བསྟན་པ་དགོས་པའི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང༌། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བཟློག་པར་བྱས་ན་ཞེས་གསུངས།

བཟློག་ཚུལ་ཡང་འགྲེལ་ངག་དེ་ལས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གམ་གཉིས་སམ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འཕངས་པ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་སམ་སྒྲུབ་བྱེད་བཟློག་ནས་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་འཕངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་གོང་མ་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་དགག་ཏུ་བཞེད་པའི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །བཟློག་དོན་འཕངས་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་དངོས་ཟིན་ལྟར་ན་

320

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ནི་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཁས་བླངས་དགོས་པ་ལས་དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ་དེ་ལྟར་ཡང་གཞན་དུ་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་བས་ན་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་སུན་འབྱིན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན། འགྲེལ་བའི་ངག་འདིས་རང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པ་དང༌། གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞུང་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སུན་འབྱིན་པ་སྟེ་སྐྱོན་བརྗོད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

འོ་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བཟློག་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའི་བཟློག་དོན་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གམ་གཉིས་སམ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འཕངས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འགྲེལ་ངག་གི་བསྟན་ཚུལ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལས་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་ཐོན་པར་འགྱུར་བས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་དོན། དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་ལ་འཇོག་པར་རིགས་ཤིང༌། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་ནི་རང་ཉིད་དང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་གཉིས་ཀས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་མཚུངས་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་ངག་གི་དངོས་ཟིན་ལ་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་མེད་ཀྱང༌། དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཀྱི་བཟློག་དོན་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་ཡང་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་བ་འོས་མེད་དུ་གྲུབ་ལ། །དེ་གྲུབ་པས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་ཡང་དོན་དམ་དུ་སྐྱེ་ཞེས་པ་འབྱུང་བས་དོན་དམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པས་དོན་དམ་དུ་སྐྱེ་བ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པས་བདག་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཤགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་བཞིན་དུ་

321

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

རྟགས་ལ་ཡང་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་འོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་ནས་བདག་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་གཞན་གསུམ་འཕངས་པར་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་ཡང་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བ་འཕངས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་བདག་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འཕངས་པ་སྒྲུབ་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དཔྱོད་ལྡན་དག་གིས་གཞུང་དོན་ཇི་ལྟར་གནས་མིན་སོས་ཤིག།

གསུམ་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། འདིར་ཡང་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་ཁོ་ནར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཞན་གྱིས་དམ་བཅས་པའི་དོན་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། སུན་འབྱིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་གྱི་ནའོ། །དེས་ན་སླར་ཡང་འབད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་གྱི་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། གོང་དུ་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟིན་པ་བཞིན་ཕ་རོལ་པོའ་ལོག་རྟོག་བཟློག་པ་ཙམ་ལ་ནི་ ིགཏན་ཚིགས་མ་བརྗོད་ཀྱང༌། འགྲེལ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བཟློག་ནུས་ལ། དེ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཚད་མས་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་མ་བརྗོད་ཀྱང་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཀོད་པས་གྲུབ་བོ། །

ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཐལ་འགྱུར་དང་རྟགས་དེ་དག་གིས་ལོག་རྟོག་དང་དམ་བཅའི་དོན་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་སུན་འབྱིན་པ་ནུས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་འགྲེལ་ངག་འདིས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་བསྟན་པར་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་འདི་འདྲ་བ་དག་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་པ་དང༌། སྔར་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དག་གིས་དེ་ལྟར་འཕེན་མི་ནུས་པའི་

322

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཁྱད་པར་འབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་གཉིས་ལ་ནི། ཐལ་བའི་བཟློག་དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པས། ཐལ་བ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་ལ་རང་གིས་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་འཕང་རྒྱུའི་ཚུལ་གསུམ་དང་སྤྱིར་རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་དོན་གཉིས་འདྲེས་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྔ་མ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་དང༌། རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲའི་ཚུལ་གསུམ་འཕངས་པ་ཙམ་ལ་བྱ་ཞིང༌། ཕྱི་མ་དེ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ཚིག་གསལ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྨྲས་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་ནི་གོ་སླ་བས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །

དེ་ནས་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་ཡང་ཚིག་གསལ་དུ་སྔར་བཞིན་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་འགོད། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རྩོད་པ་མཛད་ཚུལ་དེའི་སྐྱོན་སྤོང་བཅས་བྱུང་བས་དེ་ཡང་ཅུད་ཟད་བཤད་ན།

དང་པོ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་རིགས་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་ནུས་སོ། །
གཉིས་པ་ཡང༌། ཚིག་གསལ་ལས། འདི་ལ་ཡང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། དེ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་

323

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

བཟློག་པ་གསལ་བ་དག་གི་དོན་དུ་མངོན་པར་འདོད་ན། དེའི་ཚེ་འདི་སྐད་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། ལན་འགའ་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། རྩོམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་ན་བཤད་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྔར་སྨྲས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སུན་འབྱིན་པར་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་འགྲེལ་ངག་དེ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའམ་
སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་ངག་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་བརྗོད་ན་ནི། འགྲེལ་བའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་ན་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དེ་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བས་མི་འཐད་ལ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་ཟིན་ལས་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་པའི་དོན་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དམ་བཅའ་འགྱུར་བ་དང༌། དངོས་ཟིན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་བཟློག་པའི་དོན་ལན་འགའ་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བ་རྟགས་སུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བཟློག་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་བཟློག་དགོས་ཏེ། སྔར་བཞིན་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད། བཟློག་དོན་འཕངས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་བསྟན་ན་སྔར་སྨྲས་པའི་སྐྱོན་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན། རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་དག་ལན་འགར་ཁ་ཅིག་ལས་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་འགྲེལ་བའི་དགོངས་

324

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

པར་གནས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་དགག་ཏུ་བཞེད་པའི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སུན་འབྱིན་སྨྲའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། གཞན་དག་ན་རེ་འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ་སྔར་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དེ་ལྟར་སུན་འབྱིན་སྨྲ་བ་འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཕ་རོལ་པོས་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་བཟློག་པ་ལ་ནི་འགྲེལ་ངག་གིས་བསྟན་པའི་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་འདིས་བཟློག་ནུས་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ལན་རྒྱས་པར་ནི་སྔར་བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྩོད་སྤོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་དང་། ལན་དེ་དགག་པའོ། ། དང་པོ་ནི། རྩ་བར། རབ་ཏུ་བྱ་བར་ནུས་པ་དེ་ཕྱིར་འབྲས་བུར་ངེས་བརྗོད་ཅིང༌། །གང་ཞིག་དེ་སྐྱེད་ནུས་པ་དེ་ནི་གཞན་ནའང་རྒྱུ་ཡིན་ལ། །རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ས་ལུའི་མྱུ་གུ་ནས་ལ་སོགས་ལས་དེ་ལྟ་མིན་ཞེ་ན། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས།

དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་སོ་སོར་ངེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྒྱུ་གང་གིས་རབ་ཏུ་སྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནུས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་དེའི་འབྲས་བུར་ངེས་པར་བརྗོད་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ངེས་སོ། །རྒྱུ་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེད་པར་ནུས་པ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ནའང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ངེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ཁྱད་པར་བ་ཁོ་ནས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འཇོག་ཅིང་གཞན་ཙམ་གྱིས་ནི་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སུ་ལུའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེའི། རང་དང་རྒྱུད་མི་གཅིག་པའི་ནས་ཀྱིས་ས་བོན་ལས་མི་སྐྱེའོ། །རྒྱུད་

325

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

གཅིག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མས་སྔ་མ་མི་སྐྱེད་ལ། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྔ་མས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་ནི་རང་གི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་ཡང་ནས་གྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་མི་འབྱུང་བས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེའོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩ་བར། ཇི་ལྟར་ནས་དང་གེ་སར་དང་ནི་ཀེང་ཤ་ཀ་ལ་སོགས། །ས་ལུའི་མྱུ་གུའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འདོད་མིན་ནུས་ལྡན་མིན། །རྒྱུད་གཅིག་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མིན་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཉིད་དེ་བཞིན། །ས་ལུའི་ས་བོན་ཡང་ནི་དེ་ཡི་མིན་ཏེ་གཞན་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས།

དོན་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་ནས་དང་པདྨ་ལ་སོགས་པའི་ཟེའུ་འབྲུ་གེ་སར་དང༌། ཀེང་ཤུ་ཀའི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ས་ལུའི་མྱུ་གུའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་མིན་པ་དང༌། ས་ལུའི་མྱུ་གུའི་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་མིན་པ་དང༌། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མིན་པ་དང༌། རིགས་འདྲ་བའི་སྔ་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་བཞིན་དུ། ས་ལུའི་ས་བོན་ཡང་ནི་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་དེ་ལ་བལྟོས་པའི་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

མདོར་ན་ནས་ལ་སོགས་པ་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་མི་ལྡན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ས་ལུའི་ས་བོན་དེ་ཡང་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཁྱད་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་མི་ལྡན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་ལ་བལྟོས་ཏེ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོག་གོ།

326

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

གཞན་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།

གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་སྔ་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང༌། བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྩ་བར། མྱུ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར། །དེས་ན་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་མིན་པས། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདིར་གཏོང་བར་བྱོས། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས།

འདིའི་དོན་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ནི་ས་བོན་མྱུ་གུ་ལས་ཐ་དད་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དུས་ནམ་ཡང་ལྡོག་པ་མེད་པས། ས་བོན་གྱི་དུས་ནའང་མྱུ་གུ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་འགོག་པ་མིན་ཏེ། དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་པས་ཤེས་ནུས་སོ། །ཞེས་ས་མྱུག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་དུས་ནམ་ཡང་ལྡོག་ཏུ་མེད་པར་ཡོད་དགོས་པས། ས་བོན་གྱི་དུས་ནའང་མྱུ་གུ་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ནའང༌།

མྱུ་གུ་ས་བོན་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་རྣམ་པར་མ་འགྱུར་བར་མྱུ་གུ་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་ལ་མྱུ་གུ་ལས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་དེ་མྱུ་གུ་ལས་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་མེད་ན་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་བ་ངོ་བོས་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་མི་འགྱུར་བས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་

327

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་འདི་གཏང་བར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩ་བར། ཇི་ལྟར་སྲང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོ་བ་དང་ནི་དམའ་བ་དག། །དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དག་གི་སྐྱེ་འགག་འགྱུར་ཞེ་ན། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཚེ་ཡིན་ན་འདིར་དུས་གཅིག་མེད་དེ་ཡོད་མིན། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་སྐྱེ་ལ་ཕྱོགས་པས་ཡོད་མིན་ཞིང༌། །འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་ཕྱོགས་པར་འདོད་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་བུར་ན་སྲང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། །སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོའང་མིན། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་གསུངས། དེ་ལ་ཚིག་རྐང་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས།

དེའི་ཚུལ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་སྲང་གི་མདའ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་མཐོ་བ་དང༌། གཅིག་ཤོས་དམའ་བ་དག་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པ་སྟེ་དུས་མཉམ་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མྱུ་གུ་དང་སྐྱེད་བྱེད་ས་བོན་དག་གི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་མྱུག་གཉིས་ཀྱང་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ཉིད་ཡོད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

དེ་འགོག་པ་ལ། གལ་ཏེ་གཅིག་ཚེ་ཡིན་ན་འདིར་དུས་གཅིག་མེད་དེ་ཡོད་མིན། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་ལྔ་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་སྲང་གི་དཔེར། མགོ་མཇུག་དུས་གཅིག་ཡིན་པས་མཐོ་དམན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་གཅིག་ཚེ་སྟེ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དཔེས་མཚོན་པའི་དོན་དངོས་འདིར་ནི་ས་མྱུག་དུས་གཅིག་ལ་མེད་པས་མི་རིགས་སོ། །དེ་ཡང་གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པས་མྱུ་གུའི་ངོ་བོར་མ་འོངས་བའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང༌། འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་

328

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འདོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་ཡོད་པའོ། །གང་གི་ཚེ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་ས་བོན་ད་ལྟར་བ་དང་། མྱུ་གུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ས་མྱུག་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་བུར་ན་སྲང་གི་མཐོ་དམན་གཉིས་དང༌། མཚུངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྲང་གི་མགོ་མཇུག་གཉིས་ནི་ད་ལྟ་བ་ཡིན་པས་དེའི་མཐོ་བ་དང་དམའ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ལ། ས་མྱུག་གཉིས་ལ་ནི་དུས་གཅིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་པ་མྱུ་གུའི་རྒྱུའི་དུས་སུ་འཇོག་པས་མྱུ་གུའི་དུས་སུ་མེད་ལ། མྱུ་གུ་འགག་བཞིན་པ་ཞེས་པ་མྱུ་གུའི་རང་དུས་སུ་ཡོད་ཅིང་འགགས་ཟིན་པ་དང་མི་འདྲའོ། །

སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱེད་པ་པོ་མྱུ་གུ་ནི། །སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་དུས་དེར་ཡོད་པར་མ་ཡིན་ལ། དེར་མེད་ན་ཡང༌། རྟེན་བྱེད་པ་པོ་མྱུ་གུ་མེད་པར་བརྟེན་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འདི་ནི་ཡོད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོའང་མིན་པས་འགག་བ་དང་དུས་གཅིག་པར་མེད་པའི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་བའོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱོན་བསྟན་ཚུལ་ཡང་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱར་ན། །མྱུ་གུ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང༌། དེའི་སྐྱེ་བ་ནི་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་དང༌། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལ་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བ་མི་དགོས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མྱུ་གུ་དང༌། དེའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་འཇོག་ན་གང་བྱ་བའི་དུས་སུ་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་འདོད་ཕྱིན་ཆད་རྒྱུ་འགག་པ་དང༌། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་གཅིག་དགོས་སོ། །

དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཙམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་པ་མེད་ཀྱང༌། དོན་དམ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་ལ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱེ་

329

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དུས་མཉམ་མི་དགོས་ལ། ཕྱི་མ་ལ་ནི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་དུས་མཉམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌།
དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ལས། མྱུ་གུ་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང༌། མྱུ་གུ་རང་དུས་སུ་འགག་བཞིན་པ་ཡིན་པས་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དགོས་པ་ལས་ན། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་དེར་དེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ཅིང༌། བྱེད་པ་པོ་མྱུ་གུ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱ་བ་དུས་དེར་ཡོད་ན་དུས་དེར་བྱེད་པ་པོ་མྱུ་གུ་ཡང་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱ་བ་དང༌། བྱེད་པ་པོར་སོང་ཕྱིན་ཆད་དུས་ནམ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བྱ་བ་ཡོད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པ་ལས། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་ན་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་མྱུ་གུ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོའང་མིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་མྱུ་གུ་ལ་བརྟེན་པར་རིགས་ཀྱང༌། དོན་དམ་པའི་རྟེན་བརྟེན་པར་གྱུར་ན་ནི་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀ་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ།

རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ནི་འདི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་བྱེད་པ་པོ་མྱུ་གུ་སོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའོ། །རྟེན་བརྟེན་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་ནི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པས། དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ཡང་བྱ་བ་རྟེན་དགོས་པས་མྱུ་གུ་སོགས་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་ཡང༌། སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་རྟེན་དུ་མྱུ་གུ་ཡོད་དགོས་པས་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པས་མི་འཐད་དོ། །ཐ་སྙད་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་

330

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ལན་ཅིག་རྟེན་བརྟེན་པར་སོང་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པས་མི་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུའང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང༌། ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ལ་ནི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་སྐྱོན་མེད་དུ་འཇོག་ནུས་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། ས་བོན་དང་དུས་མཉམ་པའི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ནི། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པའི་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དང་མྱུ་གུ་གཉིས་སྤྱིར་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བ་དེའི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་ནི། དཔེར་ན་སྤྱིར་འབྲེལ་ཡུལ་ཁེགས་ན་འབྲེལ་པོ་ལྡོག་པ་དང་། ས་བོན་འབྲེལ་ཡུལ་དང་མྱུ་གུ་འབྲེལ་པོ་ཡིན་པ་དང་། མྱུ་གུའི་དུས་ན་ས་བོན་ལོག་ཀྱང་མྱུ་གུ་མི་ལྡོག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ནི། རྩ་བར། གལ་ཏེ་མིག་གི་བློ་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུས་གཅིག་པ། །མིག་ལ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་ལས། གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅི་སྟེ་དེ་མེད་ཅེ་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས།

དོན་ནི། འདི་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག་ས་མྱུག་དུས་མཉམ་དུ་མེད་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་རིགས་ན་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པས་གཞན་སྐྱེ་འཇོག་པ་འཐད་དེ། དཔེར་ན་བདག་རྐྱེན་གཟུགས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཚོར་བ་སོགས་ལས་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལས་ཀྱང༌། བདག་རྐྱེན་མཚུངས་པའི་མིག་ཤེས་ཚོར་བ་སོགས་ཕན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང༌། དེ་ལྟ་བུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སོགས་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱུའི་དུས་ནས་ཡོད་པ་ལ་སླར་ཡང་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ཅི་

331

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཞིག་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་ཅིང༌། འོན་ཏེ་རྒྱུའི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་མེད་ཀྱང་སྐྱེའོ་ཞེ་ན་ཡང༌། དེའི་ཚེ་སྔ་ཕྱི་བ་འདི་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་མེད་པའི་ཉེས་པ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་འདི་ནིརྒྱུ་འབྲས་སུ་འདོད་པ་ལ་གཞན་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་སྟོན་ཞིང༌། རིགས་པ་སྔ་མས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐྱེ་བ་སྲིད་ཀྱང༌། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པ་མི་སྲིད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་སྟོན་ཏོ་ཞེས་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་གོང་དུ་གཞན་སྐྱེ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་འཆད་ཚུལ་ནི། སྔ་མས་རྒྱུ་འབྲས་སྔ་ཕྱི་བ་དང་དུས་མཉམ་སོ་སོའ་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱི་ལྡོག་ནས་རང་ ིབཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མས་རྒྱུ་འབྲས་སྔ་ཕྱི་བ་དང༌། དུས་མཉམ་ལ་བརྟག་ནས་སོ་སོར་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྩ་བར། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ན། །ཡོད་བའང་འོན་ཏེ་མེད་དང་གཉིས་ཀ་གཉིས་བྲལ་ཞིག་སྐྱེད་གྲང༌། ཡོད་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། །གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་བྲལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས།

དོན་ནི། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་རང་ལས་གཞན་སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ན། རྒྱུ་དེས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའམ། འོན་ཏེ་མེད་པ་དང༌། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང༌། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་སྐྱེད་གྲང་སྟེ་བརྟག་གོ །དེ་ལ་རེ་ཞིག་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྐྱེ་ན་སྐྱེས་ཟིན་

332

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མི་རིགས་པ་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལའང་རྐྱེན་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བོང་བུའི་རྭ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ཉིད་ལ་རྐྱེན་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལའང་རྐྱེན་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་སྤང་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་རྩོད་པ་དང༌། དེས་མི་གནོད་པའི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བར། གང་གིས་རང་ལྟ་ལ་གནས་འཇིག་རྟེན་ཚད་མར་འདོད་པས་ན། །འདིར་ནི་རིགས་པ་སྨྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ཀོ་ཅི་ཞིག་བྱ། །གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །དེས་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཡོད་འདིར་ནི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས།

དོན་ནི། གང་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མར་འདོད་པས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་འདིར་ནི་དེས་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་སྨྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ཀོ་ཅི་ཞིག་བྱ། སྤྱིར་ན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང༌། མ་གྱུར་བ་གཉིས་ལས། མ་གྱུར་པ་ལ་རིགས་པས་སྒྲུབ་བྱེད་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལས་འབྲས་བུ་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །

333

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིའི་རྣམ་གཞགགཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་རྩོད་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་ཡུལ་དང༌། གནོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོད་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཕྱེད་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་པས། ཐོག་མར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འཆད་པ་ལ་ལྔ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱར་བ། བདེན་གཉིས་སོ་སོའ་ངོ་བོ་བཤད་པ། བཀག་པ་ལ་འཇིག་ ིརྟེན་གྱིས་གནོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་གནོད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པར་བརྗོད་པ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞན་བསྟན་པ། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྩ་བར། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྙེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་བརྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས།

དོན་ནི། འདུ་བྱེད་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་ནང་དང་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དོན་དམ་པ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཏེ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་པའི་རྙེད་དོན་དང༌། མཐོང་བ་བརྫུན་པ་སྟེ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་རྙེད་དོན་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་སྔ་མ་དོན་དམ་བདེན་པའི་འཇོག་བྱེད་དང༌། ཕྱི་མ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཇོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དང༌། རྩ་ཤེས་

334

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ།

དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་རྙེད་དོན་དང། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་སྙེད་དོན་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག། སྔ་མ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང༌། ཕྱི་མ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང༌།

ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཡང་རྩ་ཤེ་ཊིཀཱ་ཆེན་སོགས་སུ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་གང་ཞིག། དེ་རང་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མར་སོང་བ། རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པའི་འཇོག་བྱེད་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཅེས་སྦྱར་ནས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་འཇོག་པར་གསུངས་ལ། ཞེས་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་འཐད་པར་གསུངས་སོ།

འོ་ན་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ། ཡང་ཁ་ཅིག། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ། རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། འདི་ཡང་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བ་ཞེས་པ་ཡང་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔ་མ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྔ་མ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་གང་གིས་རྟོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་ནས་བློ་དེས་རྟོགས་པ་ལ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞེས་གསུངས་པས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་དེ་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་

335

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཚད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་ཀྱང་ཚད་མ་དེའི་ཡུལ་དུ་མཐར་ཐུག་གི་ངོ་བོར་སོང་བའམ་དེ་ལྟར་དུ་གྱུར་པས་ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་རང་གི་ལྡོག་ཆ་ནས་འཇོག་པས་མི་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་ལུགས་འདིར་འགོག་བདེན་དོན་དམ་པར་འཇོག་དགོས་པས་དེའི་ཚུལ་སྔར་བཞིན་དཔྱད་དོ། །

གཞན་ཡང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཇོག་ཚུལ། རྒྱན་རྩ་བར། སྒྲུབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །ཞེས་བའི་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམ་ངག་འཆད་པའི་སྐབས་

ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཕྱི་མ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་འཇོག་སྟེ།
སྤྱོད་འཇུག་རྣམ་བཤད་ལས། རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་ལ་རང་ཉིད་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པ་གང་ཞིག། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་སྔ་མ་དང༌། གནད་གཅིག་པར་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད་གཉིས་སུ་ཡང་ཡང་སྒྲུབ་ནས་དཔར་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་འགལ་བ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །
ཡང་བསླབ་བཏུས་སུ་དྲངས་པའི་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་སོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་མ་བསྟན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས། སྤྱོད་འཇུག་

336

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས།

མདོ་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན། སྔོན་གྱི་སྟོད་ལུང་རྒྱ་དམར་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོ་དམ་བཅའ་དང༌། ཕྱི་མ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་པ་གང་གི་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང༌། བློ་དང་བློ་ཡི་ཡུལ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་ཁྱབ་པ་སྨྲ་བ་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་ནི་མཉམ་གཞག་པའི་རྒྱུད་ལ་བློ་མེད་པར་འདོད་པ་སྨྲ་བས་མི་འཐད་དོ། །
དེས་ན་རང་ལུགས་གཞུང་དོན་འཆད་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས་དོན་དམ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང༌། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་རབ་རིབ་བྲལ་བ་དག་གིས་སྐྲ་ཤད་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ན། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་འདྲ་བའི་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་མི་རྟོགས་ཀྱང༌། ཉན་པ་པོས་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་ཙམ་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། རབ་རིབ་དང་འདྲ་བའི་མ་རིག་པས་བསླད་པ་དང་བྲལ་བ་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་དེ་ལྟར་དུ་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་རྟོག་བློའ་ཡུལ་དུ་བྱ་མི་ནུས་པ་དང་། དེ་དང་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་སྒྲས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ནུས་པ་བསྟན་ལ། དེ་འདྲའི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱ་མི་ནུས་པ་གསུངས་ཀྱི། སྤྱིར་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་མིན་པའི་དོན་མིན་ཏེ། སྔར་དཔེ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཚིག་གསལ་ལས། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་མཐོང་བ་ན། །རབ་རིབ་མེད་པས་བསྟན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། རབ་རིབ་མེད་པ་ལྟར་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་

337

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

རྟོགས་པར་མི་ནུས་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་མདོ་དེ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་སོ། །ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་བརྫུན་པ་འཇལ་བའི་སྤྱོད་པ་སྟེ་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་རྙེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །རྩ་ཤེས་ལས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང༌། འདི་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཕུང་པོར་རབ་གྲགས་པ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ངེས་པར་བརྟེན། །ཞེས་འཇིག་པ་ཕུང་པོ་ལ་རྟེན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་དོན་འཇུག་ཚུལ་དུ་མར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དགོངས་པ་དང༌།
དོན་དམ་པ་ནི་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་ལ་རང་ཉིད་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་པ། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་པའི་དོན་དང༌། རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རང་ཉིད་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བློའ་ཡུལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ། བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ ིབརྗོད། ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

རྩ་བ་ལས་བློ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་གསུངས་པའི་བློ་ནི་སྤྱོད་འཇུག་རྣམ་བཤད་ལས། བློ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་གྱི་བློ་ཙམ་མིན་ལ། །དེ་ཡང་འཇལ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རང་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་བློ་ཞིག་ལ་འཇོག་པར་གསུངས་སོ། །བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་པའི་བློ་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་བློ་དེ་འདྲ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་བློ་རྐྱང་

338

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོས་འཛིན་ནི་བློ་རྐྱང་པ་དེར་འཇོག་པའི་དོན་མིན་གྱི་བློའ་ཡུལ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། སྤྱོད་ ིའཇུག་གི་ལུང་དེའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན།

སྟོང་ཐུན་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ནི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ནི་དོན་དམ་ཡིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་བློ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར༌། མདོ་བསྟན་བཅོས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན།

དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ལས། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀྱི་དོན། དོན་དམ་བདེན་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལྟར་རྟོག་བློའ་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། ིཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟོན་པའི་ལུང་དོན་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་འགོད་པ་ནི། རབ་རིབ་མཐུ་ཡི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ནི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྒྲ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་ནུས་པས་ཉན་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སོ་སྐྱེ་རང་གིས་མྱོང་བའི་དཔེ་བཤད་པ་དང༌། ཞེས་སོགས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་བརྗོད་གྱི་ཡུལ་མིན་པ་གསུངས་ཀྱི། སྤྱིར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པར་མ་བཀག་གོ །

དེ་ལྟར་རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རང་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ་དང༌། རང་ཉིད་མཉམ་གཞག་གིས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་ལྟར་དུ་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ་གཉིས་གཞུང་གི་དངོས་ཤགས་ཀྱི་

339

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དགོངས་པ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རང་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་མཉམ་གཞག་གིས་གཟིགས་པ་མི་འཐད་པས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་བརྗོད་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་བྱ་ནུས་ལ། དོན་དམ་པ་ནི་རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རང་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་རང་ཉིད་ཤེས་བརྗོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡུལ་དུ་བྱ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱོད་འཇུག་རྣམ་བཤད་དུ་མཚོན་སྦྱོར་འགོད་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་འདི་ལྟར་སྦྱར་ཏེ་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ་མཚན་གཞི་དོན་དམ་བདེན་པར་མཚོན་ལ། རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་ལ་རང་ཉིད་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པ་གང་ཞིག། རང་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང༌། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་མཚན་གཞི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་ལ་རང་ཉིད་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས། བཞི་པ་སོ་སོའ་ངོ་བོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང༌། དབྱེ་བ་ ིགཉིས། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།ཁྱོད་གང་གིས་རྙེད་པའི་ཚད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་གང་གིས་རྙེད་པའི་ཚད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བ་ཞེས་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་འཇུག་པ་དང་སྤྱོད་འཇུག་ལྟ་བུ་གཞུང་སོ་སོའ་ིདགོངས་པ་བླང་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཇོག་ཚུལ་ཚིག་ཟིན་ལ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་འགལ་བར་མི་སེམས་སོ། །

340

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

བདེན་གཉིས་གང་ལ་དབྱེ་གཞིར་འདོད་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི། བདེན་གཉིས་གང་ལ་དབྱེ་བའི་གཞི་ལ་རྔོག་ལོས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པས་སྣང་ཙམ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་དང༌། ཐང་སག་པས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་དག་གི་དབྱེ་གཞི་དང༌། ཡང་བོད་གཞན་དག་སྒྲོ་མ་བཏགས་པའི་ཡུལ་དེའི་དབྱེ་གཞི་དང༌། མཁས་རློམ་སྟག་ལོ་སོགས་ཀྱིས་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་སྨྲ་བ་སོགས་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང༌།

རང་ལུགས་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང༌། དོན་དམ་པ་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང༌། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་རབ་ཏུ་གཟིགས་རབ་ཏུ་མཁྱེན། ལེགས་པར་མངོན་དུ་བྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཞེས་པས་ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་བསྟན། འདིར་ཟད་དོ་ཞེས་པས་དེ་ལ་བདེན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་བསྟན། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་གཟིགས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་གཟིགས། རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་སྐབས་འདིའི་ཐད་ཀྱི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་རྟོགས་པ་བདེ་གཤེགས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། སྐྱེས་བུ་གཟུགས་ལེགས་པ་དང༌། རིམས་ནད་ལེགས་པར་བྱང་བ་དང༌། བུམ་པ་ལེགས་པར་གང་བ་གསུམ་དང་དཔེ་དོན་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲ་བས། འདི་དག་ནི་འོག་ཏུ་རྣམ་འགྲེལ་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

341

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞི་བྱས་ནས་དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་དབྱེ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཕྱེ་བའི་བདེན་གཉིས་ནི་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱེ་བ་མིན་ཏེ། གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་འཇོག་པའི་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌།

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་མདོའ་དགོངས་པ་ནི། འཇམ་དབྱངས་དགའི་བློའ་ཤེར་སྙིང་ཊིཀ་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་ ིསྟོང་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་གཟུགས་སུ་སྣང་བའོ། །གཟུགས་ཕུང་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ཕུང་ངོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཙམ་དུ་བསྟན་པས། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌།

གཞན་ཡང་ཤེར་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་གཞན་ལ་དོན་དམ་པ་ཡང་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་པས་དེ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་གི་དགོངས་པ་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རྐང་པ་དང་པོ་བཞིའི་དོན་ནི། ཀུན་རྫོབ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། བདེན་

342

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སྟོང་ཉིད་ཀྱང་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་ལ། དེ་ཡང་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་བྱས་མི་རྟག་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་ཡང་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱ་དགོས་ཤིང་བདེན་སྟོང་གི་རང་བཞིན་ཡང་ཁྱད་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་པ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ངོ་བོ་གཅིག་པ་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ལས་གཞན་དུ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང༌། ལྡོག་པ་གཅིག་པ་ཁས་བླངས་ན་བུམ་པ་བདེན་སྟོང་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་མིན་པ་དང༌། བུམ་པ་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པས་བུམ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་དང༌། བུམ་པ་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དགག་གཞི་ཡིན་པ་སོགས་མི་འཐད་ཅིང༌། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བུམ་པ་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བུམ་པ་བདེན་འཛིན་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མེད་པ་སོགས་མི་འཐད་པར་ཐལ། བུམ་པ་དང་བུམ་པ་བདེན་སྟོང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།

དགོངས་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་དེས་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཙམ་དང༌། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་དེས་ན་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྡོག་པ་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པ་དང༌། ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང༌། དེ་ལ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང༌། རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་ཉིད་བསྒོམ་པའི་འབད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་

343

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཆོས་ཉིད་ལྡོག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན། དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆ་ཕར་ཕྱིན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཐད་དུ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དང༌། ལྡོག་པ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བཞི་བཞི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་སྒོ་ནས་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པ།

ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལྟར་དུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། གོང་དུ་དྲངས་པའི་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་ཅེས་གསུངས་པ་དང༌། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཞན་གང་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པས་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། བདེན་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསླུ་མི་བསླུ་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བའི་རྙེད་དོན་དང༌། ཐ་སྙད་དཔྱོད་ཀྱི་ཚད་མ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བའི་རྙེད་དོན་གཉིས་དངོས་

344

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད། དེ་ལ་བསླུ་མི་བསླུའི་དོན་ནི་སྔར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བའི་སྐབས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་གཉིས་ཐ་དད་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲ་བས་མི་བསླུ་བ་ཞེས་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་བདེན་པའམ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་ཞིང༌། བསླུ་བ་ཞེས་པ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ན་མི་བདེན་པ་བརྫུན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ཡིག་ཆ་ལས་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དང༌། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་གཉིས་མི་འགལ་བར་གསུངས་པ་དང༌། གོང་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང༌། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་གཉིས་འགལ་བ་གསུངས་པ་དག་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན།

ཡིག་ཆ་ལས་མི་འགལ་བར་གསུངས་པ་ནི་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྙེད་དོན་མི་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྤྱིར་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་དང༌། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྙེད་དོན་མི་འགལ་བ་གསུངས་ལ། གོང་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་གཉིས་འགལ་བ་གསུངས་པ་ནི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མ་སོང་ཚུལ་འགལ་བའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་དང་སྔ་མ་གཉིས་མི་འདྲའོ། །འོ་ན་བདེན་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དག་ནི། ཅིག་ཤོས་དགག་པ་གཞན་སྒྲུབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ནི། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་དག་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གང་

345

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཕུང་པོ་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས། ལུང་དེས་དངོས་འགལ་ཞེས་པ་ཆོས་གང་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པ་ན་ཅིག་ཤོས་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པ་མེད་ན་དེ་ལ་དངོས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་དངོས་འགལ་གྱི་དོན་ཚང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

དེས་ན་གཉིས་དང་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་གང་ཞིག། རྣམ་གཅོད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་མཐུན་པར་གནས་པ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་འགལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི་གོ་སླའོ། །

འོ་ན་བདེན་གཉིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཐོག་མར་བདེན་གཉིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་ནི། དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་པའི་གང་ཟག་གིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་མཐོང་བ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མི་འཇོག་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོགས་ན་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་འབྲེལ་ནས་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་ལྟད་མོ་བས་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་མཐོང་བ་ན། བརྫུན་པའི་མཚན་གཞི་ཞིག་མཐོང་ཡང༌། སྣང་བ་དེ་བརྫུན་པ་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ནི་སྔོན་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞི་གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ན་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། བུམ་པ་བརྫུན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

346

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྙེད་པ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང༌། གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་རྙེད་པ་ལ་ནི་སྔོན་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་བརྫུན་པར་གྲུབ་དགོས་ཤིང༌། བརྫུན་པར་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་གཞི་དེ་ལ་སྔོན་དུ་བདེན་གྲུབ་ཚད་མས་ཁེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང༌།

དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ལས། རྒོལ་བ་གང་གིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྙེད་མི་དགོས་ཏེ། བུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལ་ནི་སྔོན་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། བུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བུམ་པ་བརྫུན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། བདེན་པ་དང་བརྫུན་པ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བུམ་པ་བརྫུན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། བུམ་པ་བརྫུན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་མཚོན་ནས་བུམ་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང༌། ཚུར་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་གནད་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དོན་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་གྱུར་པའི་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་ལྟ་བུ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ན། བློ་དེས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང༌། གཞི་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཚད་མས་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། མྱུ་གུ་བདེན་མེད་ལྟ་བུ་ཐོག་མར་རྟོགས་པ་ལ་ནི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བྱེད་

347

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པས་གཞི་མྱུ་གུའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ།

གཞི་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་གྲུབ་ཚུལ་རིམ་པ་དང་བསྟུན་ནས་ཁྱད་གཞི་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་བརྡ་མ་སྦྱར་བའི་སྐྱེས་བུས་ལྟོ་ལྡིར་བ་རྟོགས་པ་ན། བུམ་པ་རྟོགས་ཀྱང་གཞི་དེ་བུམ་པར་མ་རྟོགས་ལ། རྗེས་སུ་དེ་ལ་བུམ་པའི་བརྡ་སྦྱོར་བ་ན་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་ནས་རྟོགས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་བདེན་མེད་རྟོགས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པར་འཇོག་པ་ནི་ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཞིང་དེ་རྟོགས་ན་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྟོགས་ཚུལ་རྫོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་ནས་གཞི་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་གྱི་ངོར་སྦྱར་བ་མི་རིགས་པས། རྟོག་པས་ཐ་སྙད་འདོགས་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་དང་སྔ་མ་གཉིས་རྟོགས་ཚུལ་མི་གཅིག་པས། བློ་གང་གིས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པ་དང༌། གཞི་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །

བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་འོག་ཏུ་རང་གི་རང་བཞིན་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་ངོ་བོར་སོང་བ་རྟོགས་པ་ནི་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མར་སོང་བར་གྲུབ་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་གཞི་དེ་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་འཇོག་པའམ། དོན་དམ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་དུ་བདེན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འཇོག་པ་གང་གིས་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང༌། མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་ངེས་པའི་སྟེང་ནས་བདེན་པའམ་མི་བསླུ་བ་ངེས་པ་ན་གཞི་དེ་དོན་དམ་

348

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བདེན་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཞེས་དང༌།

སྟོང་ཐུན་ལས། དོན་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་དམ་པའམ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་དང༌། གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ཤིང་སྣང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་བསླུ་བ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལས་བཟློག་པའི་མི་བསླུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་དུ་བདེན་པ་ཞེས་པ་ཡང༌། དེའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཡུལ་དུ་ལྡན་པ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཏན་མི་འདྲ་བས། ཡུལ་དུ་བདེན་པ་ཞེས་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་སོང་བའམ་དེས་གང་ཇི་ལྟར་གནས་ལུགས་སུ་གཟིགས་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་བྱའི། མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང༌། དེས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཙམ་ནི་མེད་དགག་མ་ཡིན་ནོ། །བུམ་པ་ལྟ་བུ་བདེན་མེད་ཐོག་མར་རྟོགས་པ་ན་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པས་བདེན་པར་སྣང་བའམ་ཞེན་པ་ལྟར་དུ་མེད་པར་གྲུབ་ལ། བདེན་པ་རྣམ་གཅད་ལ་ཁེགས་པས་བདེན་པར་མེད་པའམ་མི་བདེན་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་བོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང༌། བདེན་པར་མེད་པ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པར་འཛིན་པ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཡུལ་སྟེང་དུ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དཔྱད་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་བློའ་སྣང་ཚུལ་ལ་བལྟས་ཏེ་གང་བདེན་པར་སྣང་བའི་བློ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པ་ ིདང༌། བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་ནི་སྔར་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནས་བློ་ལ་བདེན་པར་སྣང་ཞིང་ཡུལ་སྟེང་དུ་བདེན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་བསམ་པ་ལས་སྣང་གནས་མི་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྣང་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་

349

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །རིམ་པ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡང༌། དཔེར་ན། སྒྱུ་མའི་ལྟད་མོ་བས་སྤྲུལ་གཞི་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ན། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་རྟོགས་ལ། དེ་ནས་སྔར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྔགས་རྫས་ཀྱི་མཐུས་འཁྲུལ་བར་རྟོགས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་སྔར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མི་བདེན་པའི་བརྫུན་པ་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་ལྟར་རོ།

བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གྲུབ་ཚུལ་ནི། གཞུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་ཅིང་གནས་ཚོད་ལ་བརྫུན་པ་ཞེས་སྦྱོར་བ་ཡོད་ཀྱང༌། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་ཙམ་ལས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གོ་བའི་སྟེང་ནས་འཇོག་ན། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཁྱོད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་གྲུབ་ཚུལ་རྫོགས་ཤིང༌། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་ངོ་བོར་མི་བདེན་པ་གྲུབ་པ་ན་གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། བུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པ་ལ་རྩོད་པ་མེད་ཀྱང་། བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་ལ་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། དེ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང༌། བདེན་པར་ཡོད་པ་དངོས་འགལ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ༌ན།

དེ་ནི་དཔྱད་གཞི་མཛད་པ་སྣང་སྟེ། བདེན་མེད་རྟོགས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་གྲུབ་དགོས་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང༌། བདེན་མེད་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་གྲུབ་པར་གྱུར་ཏེ། བདེན་པར་ཡོད་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་

350

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཁེགས་པ་ན་བདེན་པར་མེད་པའམ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་གྲུབ་མོད་ཀྱང༌། སྣང་གནས་མི་མཐུན་པའི་བརྫུན་པ་གྲུབ་པ་ལ་ནི། སྔར་བཤད་པ་བཞིན་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་འོག་ཏུ་རྟོགས་དགོས་པས་དེ་དང་དངོས་འགལ་སོང་བའི་བདེན་པ་ཁེགས་ཚུལ་ཞིག་འཇོག་མི་དགོས་ལ། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྟོགས་ཚུལ་འདི་དག་ནི་བློ་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་འཇོག་གམ་སྙམ་མོ། །
དེ་བཞིན་དུ། རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན། བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཁྱད་གཞི་ཀུན་རྫོབ་པ་དག་རང་གི་གཤིས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དང༌། དེ་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་མ་གྲུབ་པ་ཁྱད་གཞི་དེའི་ཆོས་ཉིད་གསུངས་པ་ལྟར་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཤིས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་དང༌། བུམ་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་མགོ་མཚུངས་སྦྱར་ནས་རྩོད་པ་ཡོད་ཀྱང༌།

སྔ་མ་ནི་བུམ་པའི་མཚན་གཞི་འཚོལ་བའི་སྟེང་ནས་བུམ་པ་རང་གི་གཤིས་སུ་གྲུབ་མ་
གྲུབ་དཔྱོད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དཔྱོད་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་བུམ་པའི་ངོ་བོ་བདེན་བརྫུན་གང་ཡིན་དཔྱད་ནས་དེའི་ངོ་བོ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང༌། བརྫུན་པ་ཡིན་པ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་བས་དེ་དང་སྔ་མ་གཉིས་དཔྱོད་ལུགས་ཀྱི་ཆ་ནས་མི་འདྲའོ་སྙམ། འོན་ཀྱང་འདི་དག་གི་སྐོར་ད་དུང་དཔྱད་གཞི་སྣང་བས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པར་འཚལ་ལོ། །

འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོས་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ།

གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། རྩ་བར་མཐོང་བ་བརྫུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ནོ། །སྐྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད། །གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས། །གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཇིག་

351

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པ་རྣམ་པར་གཞག། །ཅེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་གསུངས།

དོན་ནི། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་མ་ཟད་བརྫུན་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ལའང་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། དབང་པོ་གསལ་བ་སྟེ་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་དབང་པོ་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང༌། དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ཏེ་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ནི་དབང་པོ་ལེགས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པའི་ཤེས་པར་འདོད་ཅིང༌། སྔ་མ་ནི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འཛིན་པར་འདོད་དོ། །

ཡུལ་ཅན་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ནི་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་གནོད་པ་མེད་པར་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་པ་ནུས་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་པ་སྟེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་དེ་དག་བདེན་པ་དང༌། ཡང་དག་པར་འཇོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་སྟེ་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་དབང་པོ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པ་ན་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་དེ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲས་ནི། ཤེས་པ་དེ་དག་འཁྲུལ་བར་འཇོག་པ་ལ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་གི་རིགས་ཤེས་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྟོན་ནོ། །

སྐབས་འདིའི་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཞེས་པ་ཡང༌། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་རབ་རིབ་དང་

352

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མིག་སེར་ལ་སོགས་པ་དག་དང་ད་དུ་ར་ཟོས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྐྱེན་ནང་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྐྱེན་ནང་ན་ཡོད་པ་ནི་རབ་རིབ་དང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པ་དང་ད་དུ་རའམ་ཐང་ཕྲོམ་སྟེ་དེའི་འབྲས་བུ་ཟོས་པས་ཐམས་ཅད་གསེར་སྣང་བ་འགྱུར་བའོ། །སོགས་པས་རིམས་ལ་སོགས་པ་བསྡུའོ། །
གནོད་པའི་རྐྱེན་ཕྱི་ན་ཡོད་པ་ནི། མེ་ལོང་དང་བྲག་ཕུག་སོགས་ནས་སྒྲ་བརྗོད་པ་དང༌། སོས་ཀའི་ཉི་འོད་བྱེ་མ་སྐྱ་བོའ་ཡུལ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ ིགཟུགས་བརྙན་དང་བྲག་ཆ་དང༌། སྨིག་རྒྱུ་ཆུ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའོ། ཡིད་དབང་ལ་གནོད་པ་ནི་སྔགས་དང་སྨན་ལ་སོགས་པ་དང༌། གྲུབ་མཐའ་ལོག་པ་དང༌། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དང་གཉིད་ཀྱི་གནོད་པ་སོགས་སོ། །ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། འཕགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང༌། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འཕགས་པ་ཞེས་པ་དང་དབུ་མའི་ལུགས་ཞེས་པ་ནི། འདིར་དོན་འདྲའོ། ཞེས་པ་དང༌།

ཡིག་ཆ་ལས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་དོན་དུ་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་སྟེ། འདིར་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའམ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་ཅིང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ལོག་པ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

སྐབས་འདིར་གནོད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དྲུག་གིས་གཟུང་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་དང༌། དེ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པར་འཇོག་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་

353

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་གནོད་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྤྱིར་ཡང་ལོག་གི་རྣམ་གཞག་འཇོག་ཚུལ་ལ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག། །ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེར་ན། ཆུ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ལ་ཆུ་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་ཆུའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང༌། སྨིག་རྒྱུ་ཆུར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཆུ་སྣང་བ་ལྟར་ཆུའི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་པར་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་རང་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་གིས་ཡུལ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་མ་གཏོགས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་ལ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱུད་པས་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག་རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡང་ལོག་གི་དོན་འཇོག་ནུས་ཤིང༌། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་གཟུགས་ཕྱི་དོན་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ལ། ཡང་ལོག་གི་དོན་ཕྱི་དོན་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཆ་ནས་མི་འཇོག་པར་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་འཇོག་དགོས་མོད་ཀྱང་ཕྱི་དོན་སྣང་ཚུལ་དང་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རིགས་གནས་སྨོས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཡིག་ཆ་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རང་ལུགས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག་རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་ཡང་དག་

354

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུའོ། ཞེསགསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཕར་ཕྱིན་བདེན་གཉིས་སྤྱི་དོན་དུ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་འབྱུང་ཡང༌། དེའི་ཐད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་གསུངས་ནས། རང་ལུགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང༌། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལྟར་བྱ་ཞིང༌། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་དང། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ལོག་གི་རྣམ་གཞག་འཇོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང༌། ཡང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མེད་པར་འདོད་པ་དང༌། ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སྨྲ་བ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང༌། དེ་དག་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་ལ། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། ཡང་དག་པ་ཞེས་པ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བ་གང་ཞིག་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་བམ་བརྫུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བརྫུན་པའི་དོན་སྣང་གནས་མི་མཐུན་པའི་མི་བདེན་པ་ལ་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མི་འདོད་པས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་ཀྱང༌། ཞེས་དང༌།

ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཡང་དག་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་

355

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པར་མཛད་དོ། །འདི་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་དང་བདེན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཡང་མི་མཚུངས་ཏེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་ཡང་དག་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་བདེན་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བསླུ་བའམ་བརྫུན་པ་ལ་བྱ་བའི་ཕྱིར།

རྩ་བའི་ལུགས་གཉིས་པ་དང༌། གསུམ་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དང༌། དེའི་སྣང་བ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཅིང༌། སྔོན་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུགས་འདིར་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་འཇོག་པ་དང༌། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལྟར་འཇོག་པ་གང་བྱས་ཀྱང་དོན་འདྲ་ལ་དེ་དག་སོ་སོའ་མཚན་གཞི་ནི་སྔར་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ལས་རྟོགས་ ིནུས་ཤིང༌། དེ་ཡང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་གནོད་པ་ཡོད་པ་ཞེས་པ་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་གཏོགས་སྤྱིར་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་པར་གསུངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ངོས་འཛིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྟོང་ཐུན་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་རང་དགའ་བ་ལ་མཛད་པ་ལྟ་བུ་མངོན་ཡང་ཡིག་ཆ་ལས་གསུང་དེ་རེ་ཞིག་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང༌། དེས་ན་རང་ལུགས་སྐབས་འདིའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལ་འཇོག་སྟེ།

འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཀུན་རྫོབ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་ན་ཡང་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་དགོས་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང༌།

356

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང༌། དེ་དག་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་པའི་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་དེར་འཇོག་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེ་དག་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གང་ཟག་དེའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་འཇོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཇོག་ན། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང༌།

ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་འཇོག་ཀྱང༌། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འཇོག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་འབའ་ཞིག་མི་དགོས་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་ལོག་པར་བཏགས་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དང༌། གཙོ་བོ་སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འཇོག་པར་ལུགས་འདིར་དེ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི། ཤེས་པ་གང་ཡིན་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ལོག་པར་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བའི་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱེད་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཡང་ལོག་གཉིས་འགྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་སྣང་བའི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་བ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་དག་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ནི་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་རང་སྣང་བའི་བློས་རང་ཉིད་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་པས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་པར་གྲུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ནི་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པས། ཡུན་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་མི་

357

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འབྱེད་པར་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་འབྱེད་པ་རྣམས་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་འདྲ་བའི་འཁྲུལ་བ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་ཅིང༌། སྤྱིར་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་འཁྲུལ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་རྟོགས་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པ་མི་འཇོག་སྟེ། རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང༌། རང་མཚན་སྣང་བའི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་བ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ།

སྟོང་ཐུན་ལས། དེ་བས་ན་ཐལ་རང་གཉིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་ ིམི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཞི་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཐུག་ཅིང༌། དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་མི་འདོད་ལ་ཐུག་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིགདེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ནི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་གནས་པ་དང་དབུ་མ་པ་རང་གི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང༌། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དང༌། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་འབྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་གིས་རྫས་གྲུབ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་ཤེས་པ་དྲུག་དང༌། དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། ཤེས་པ་སྔ་མ་དྲུག་གིས་བཟུང་

358

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བའི་ཡུལ་དྲུག་དང༌། ཕྱི་མ་དྲུག་གིས་བཟུང་བའི་ཡུལ་དྲུག་སྟེ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དྲུག་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང༌། མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དྲུག་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རང་ལུགས་ཡིག་ཆ་ལས་གསུང་དེ་དྲང་དོན་དུ་འབྲེལ་བར་གསུངས་པས་དེའི་དོན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་དང༌། སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་གཞི་མཐུན་ཙམ་ལ་དགོངས་པར་སེམས་ཤིང༌། སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་པའི་དོན་མིན་ལ། ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་པའི་དོན་མིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། རྩ་བར། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་མུ་སྟེགས་ཅན། །རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང༌། ། སྒྱུ་མ་སྨིག་སྒྱུ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང༌། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས།

དོན་ནི། མི་ཤེས་པའི་གཉིད་ཀྱིས་ཡིད་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་འདི་རྣམས་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲོ་བརྟགས་ནས་རང་རང་གི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་མ་རྟ་གླང་དང༌། སྨིག་རྒྱུ་ཆུ་དང༌། གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་ཡིན་པ་སོགས་སུ་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བརྟགས་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་དེས་རྟོགས་ནུས་མོད་ཀྱང་དེ་དག་སྤྱིར་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་མ་རྟོགས་ཏེ། དེས་རང་མཚན་སྣང་བའི་ཆ་ལ་འཁྲུལ་བ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། རྩ་བར། མིག་ནི་རབ་རིམ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་

359

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཡིས། །རབ་རབ་མེད་ཤེས་ལ་གནོད་མིན་ཇི་ལྟར། །དེ་བཞིན་དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་བློས། །དྲི་མེད་བློ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དོན་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པས། རབ་རིབ་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྐྲ་ཤད་མི་སྣང་བ་ལ་གནོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྲལ་བའི་སོ་སྐྱེའི་བློ་མ་རིག་པས་བསླད་པས། མ་རིག་པས་མ་བསླད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བློ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གཞུང་འདི་སྔར་གང་གི་རང་ལྟ་ལ་གནས་འཇིག་རྟེན་ཚད་མར་འདོད་པས་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩོད་པ་དེའི་ལན་དངོས་ཡིན་ཞིང༌། རྩོད་ལན་སྦྱོར་ཚུལ་ཞིབ་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

བདེན་གཉིས་སོ་སོའ་ངོ་བོ་བཤད་པ། ིགསུམ་པ་བདེན་གཉིས་སོ་སོའ་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཤད་པ་ ིདང༌། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་ལ། གང་གི་ངོར་མི་བདེན་པ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དེ་གང་ཟག་གསུམ་ལ་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བའི་ཚུལ་དང༌། སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་བར། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྣང་དེ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུའོ། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས།
དོན་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་རང་བཞིན་བལྟ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྟེ། རྨོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཏི་མུག་སྟེ། མ་རིག་པ་དངོས་པོའ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ ི

360

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཡིན་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་ཅིང་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བོ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་ངོར་འཇོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་པ་སྤྱི་ངོས་འཛིན་པ་མིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་འཛིན་དེའི་མཐུས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བར་བཅོས་པའི་བཅོས་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེན་པར་སྣང་བ་དེ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀུནརྫོབ་དེའི་ངོར་བདེན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། གསུང་ཚུལ་ནི། ལང་གཤེགས་ལས། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་དང༌། དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་གང་ཟག་གསུམ་པོ་གང་གི་ངོར་མི་བདེན་པའི་རྟོག་པས་བཅོས་པས་བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་མི་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞིག་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་རང་འགྲེལ་ལས། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གཟུགས་བརྙན་དང་བྲག་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་བརྫུན་ཡང་མ་རིག་པ་དང༌ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་ལ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་དང༌། སེམས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་བདེན་པར་སྣང་སྟེ། རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣང་ངོ༌། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྫུན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་ན་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཅེས་པ་ནི་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ནས་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་ལ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་གཟུགས་བརྙན་དང་བྲག་ཆ་ལ་སོགས་པ་བློ་འགའ་ཞིག་གིས་བརྫུན་པ་རགས་པ་སྣང་ན་ཡང་

361

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བསླད་པ་དག་ལ་ནི་དེ་དག་བདེན་པར་སྣང་བ་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་བརྫུན་པ་མི་འགྲུབ་ལ། དེས་ན་འདིའི་བརྫུན་པ་ནི་དེ་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་ཡང་དེས་སྟོང་པའི་སྣང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བརྫུན་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་བདེན་སྟོང་ཞེས་པ་བྱད་བཞིན་དུ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བ་མ་གཏོགས། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དོན་མིན་ནོ། །

སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་དང་མི་འདྲ་བར་བརྫུན་པ་རགས་པ་རྟོགས་ཚུལ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་བདེན་པར་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི། མ་རིག་པ་མ་སྤངས་ཀྱང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བཞེད་པས་དེ་མི་སྣང་བས་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་ཤིང༌། དེ་ཡང་སློབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དང༌། སོ་སྐྱེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་རྣམས་མ་རིག་པའི་བསླད་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་ཀྱང༌། བདེན་པར་སྣང་བ་འདོད་དགོས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཞེས་སོགས་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མི་བདེན་པའི་བརྫུན་པ་རགས་པ་འཇོག་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གཟུགས་བརྙན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་བརྡ་ལ་བྱང་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ངོར་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་ཡིན་པ་བརྫུན་པས་དེ་འདྲའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་པ་མིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། མཐོང་བ་བརྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས།།ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དེའི་ངོར་བདེན་པ་མི་འཇོག་པའི་དོན་མིན་ནོ། །

མདོར་ན་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ནི་དོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་བདེན་པ་འཇོག་ལ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་ཅིང་དེ་ལྟར་དུ་མ་

362

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

གྲུབ་པའི་བརྫུན་པ་འཇོག་ཚུལ་ལས་གཞན་མེད་ལ། གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱིར་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་ཅིང༌། བརྡ་བྱང་གི་ཤེས་ངོ་ལ་བྱད་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པས་བརྫུན་པ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཀ་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དོ། །

ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དག་གིས་འཇོག་ནུས་པའི་བདག་འཛིན་རགས་པ་ཞིག་དང༌། ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བཞེད་པར་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་དག་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

མ་རིག་པ་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་བཞིན་དུ་དེས་དྲངས་པའི་ཆགས་སོགས་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དེས་དྲངས་པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཞིག་དང༌། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མའི་ངོས་འཛིན་གཞུང་གཞན་དང་ཐུན་མོང་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ཡིན་ལ།

ཕྱི་མ་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི་ཐོག་མར་རིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་ཡང་ཡུལ་སྟེང་དུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་དེ་འགོག་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་ཁེགས་པས་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་བདེན་འཛིན་དུ་གྲུབ། དེ་གྲུབ་ན་འཛིན་པ་དེ་གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་འཛིན་གཉིས་སོ་སོར་གྲུབ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འདྲའི་བདེན་འཛིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

363

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྲུབ་པས་མ་རིག་པ་གྲུབ་ལ། དེ་ཇི་སྲིད་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་འཇིག་ལྟ་ཡང་ལྡོག་པར་མི་ནུས་པར་སྒྲུབ་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་གྲུབ། དེ་ནས་དེའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་བཞིན་གྲུབ་བོ། །

རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དེས་དྲངས་པའི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དང་བར་མ་དག་ལ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པས་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ལྷག་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཡུལ་ལ་སྲེད་པ་དང༌། སྡང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་རང་སྡེ་གཞན་གྱིས་ཉོན་མོངས་སུ་འཇོག་མི་ནུས་པ་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང༌། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དེར་ཆགས་དེར་སྡང་དེར། །རྨོངས་པ་དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ནི། །རྣམ་རྟོག་གི་བསྐྱེད་རྣམ་རྟོག་ཀྱང༌། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཡུལ་ལ་ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་གཏི་མུག་གིས་བསྐྱེད་པ་དང༌། གཏི་མུག་ཉིད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་དུ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བསྟན་ནོ། །

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང༌། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གཏི་མུག་ནི་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བདེན་པར་རྟོག་པ་ལས་རྨོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དངོས་པོ་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང༌། གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་དངོས་པོའ་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་འཇུག་ ིཔ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཏི་མུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་པར་

364

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཡང་འགྱུར་ཏེ། གཏི་མུག་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
དེའི་དོན་གཏི་མུག་ནི་ཞེས་པ་ནས་འཇུག་གོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོའ་ངོ་བོར་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་སྟེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་མི་ ིམཐུན་པ་ཞིག་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག་བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྨོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཞེས་པ་ནས་གཏི་མུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཏི་མུག་དང་ཐ་མི་དད་པ་སྟེ་གཏི་མུག་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ཅིང༌། དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། གཏི་མུག་གིས་ཇི་ལྟར་བཏགས་པའི་དངོས་པོའ་རང་བཞིན་ ིཁོ་ན་ལ། སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པའི་ཚད་མ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་ཁྱད་པར་སྒྲོ་བརྟགས་ནས་དེ་དག་གིས་དྲངས་པའི་ཡུལ་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང༌། མི་འདོད་པ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཆགས་སྡང་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཞུང་སྔ་མ་ལས་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཞེས་པ་དང༌། ཕྱི་མ་ལས་ཁྱད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་ཡོད་དེ། སྔ་མས་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པར་བལྟ་བ་ལ་བྱ་ཞིང༌། ཕྱི་མས་ཡིད་དུ་འོང་ཚད་ལས་འདས་ཏེ་དེའི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་པ་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཇོག་པ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་མཛད་ཀྱང༌། དེའི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་རྩོད་སྤོང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་ནི། དེ་འདྲའི་ཆགས་སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་

365

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་སྔོན་དུ་སོང་བའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་གི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་དེས་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཆགས་སྡང་དངོས་སུ་སྨོས་པ་ཙམ་ལས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རྒྱལ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་ནུས་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དང༌། འཇིག་ལྟ་དང༌། མཐར་ལྟ་ལ་ཡང་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཞེས་སོགས་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ནི། དཔེར་ན། དབང་པོ་གཞན་བཞི་ལ་ལུས་དབང་ཟུར་དུ་བཞག་པའི་རྟེན་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཅིང་དེ་དང་འབྲལ་བར་མི་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དེ་རྣམས་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་པའམ་དེས་དྲངས་བའི་ཁུངས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།

རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་རྙེད་ན། །ཉོན་མོངས་སྦྲུལ་གདུག་གཡོ་ཅན་གྱིས། །ཟིན་པར་འགྱུར་དེ་གང་གི་སེམས། །གནས་མེད་དེ་དག་ཟིན་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། གནས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་ལ། ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅིས་མི་འབྱུང༌། །ཞེས་གང་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་ཤིག་རྙེད་ན། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་སྦྲུལ་གདུག་གིས་ཟིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེའི་ཕྱི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཡིན་ན་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་འབྱམས་ངེས་པར་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ༌། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་ཡིད་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་བཟློག་པར་དཀའོ། །ཅི་སྟེ་མི་མཐུན་ན་ནི་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང༌། ཚིག་པ་ཟ་བ་བཟློག་པར་

366

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དཀའོ། །ཞེས་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཆགས་སོགས་རབ་འབྱམས་ཏེ་མཐའ་ཀླས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་ཡུལ་ཡིད་དང་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སོགས་བཟློག་པར་དཀའ་བ་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། གཏི་མུག་འདིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྡུག་མི་སྡུག་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་འདི་དག་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱང་རིགས་པས་སུན་དབྱུང་བར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་དང་སྟོང་ཐུན་ལས་དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་ང་རྒྱལ་དང་སྲེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང༌། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདེན་འཛིན་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ནས་འབྱུང་བ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ལུགས་འདི་འབའ་ཞིག་ལ་གྲགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཉོན་མོངས་དེ་དག་སྐྱེ་བའིེ་རིམ་པ་བཤད་པ།

འོ་ན་ཉོན་མོངས་དེ་དག་སྐྱེ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་མ་གཟུང་བར་དེ་ལ་བཏགས་པའི་གདགས་ཆོས་གང་ཟག་བཟུང་དུ་མེད་པ་ལྟར། བདེན་པར་འཛིན་པ་ན་ཡང་ཐོག་མར་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དང༌། དེ་ནས་གདགས་ཆོས་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་འཛིན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆགས་སྡང་འདྲེན་

367

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལས་བརྒལ་ནས་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པའི་ཚད་མས་བརྟག་སྟེ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་ཆགས་སྡང་སོ་སོར་འཇུག་ཅིང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པའི་གཏི་མུག་ཀྱང་ཕུང་པོ་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་གོ །

དེ་ལྟར་ཡང༌། རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི། །ཤེས་ཏེ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ལས་བྱུང་། །ཞེས་མདོ་སྡེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་གསུམ་ཙམ་ཞིག་སྨོས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་འདི་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་འདི་གསུམ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། འདིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་ཅིང་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་གོ་སྙམ་པ་དང༌། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེའོ་སྙམ་པ་དང༌། ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཛིན་པ་དང༌། ཕུང་པོ་བདག་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའོ། དེ་བཞི་ནི་གཏི་མུག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། འདིར་གཏི་མུག་གི་རྒྱུ་གསུངས་པ་ཀུན་ཉོན་གྱི་རྩ་བ་ཐོག་མ་མ་རིག་པའི་རྒྱུར་སྟོན་པ་མིན་གྱི་གཏི་མུག་བྱེ་བྲག་པ་དག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

སྟོང་ཐུན་ལས་ཀྱང༌། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་སུའི་ལུགས་ལའང་ཉོན་མོངས་སུ་མ་གྲགས་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་བརྟེན་ནས། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་སོགས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ཆགས་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ་སྐྱེ་ཞིང༌། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ལས་སྲིད་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་མ་ལྟོས་

368

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པར་བདེན་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་འཇིག་ལྟ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གསུངས་པ་དང༌། འདིར་མ་རིག་པ་ཀུན་ཉོན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་མི་འགལ་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེས་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་མ་རིག་པ་འདི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ལ་འཇིག་ལྟ་ཡང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་མ་རིག་པ་སྤྱི་དང་འཇིག་ལྟ་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཏི་མུག་མ་རིག་པ་རྒྱུའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལ་གསོས་བཏབ་ནས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའ་རྣམ་སྨིན་འཕངས་པ་སོགས་ཡན་ལག་བཅུ་ ིགཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ཡང་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས།

རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང༌། །ཞེས་གསུངས། ལུང་འདིས་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པ་ནི་མ་རིག་པ་སྔ་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་རིགས་འདྲ་སྔ་ཕྱི་འཇོག་པའམ། ཡང་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་གཉིས་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིའི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡང་ཡིག་ཆ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མ་རིག་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་སྤྱིར་མ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇོག་པ་ནི་འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་བསགས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པས་དྲངས་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱང་སྤྱིར་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པས་དྲངས་པ་ཡིན་ཡང་སྔར་

369

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བཤད་པ་ལྟར་མ་རིག་པ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཆགས་སོགས་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་གཉིས་ཕྱེ་བ་ནི།

སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང༌། །ཀུན་རྨོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། །
ཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རྩ་བའི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་ལྡོག་པས་ཀྱང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དང་དེས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་དེ་དག་གི་འཕང་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་འཁོར་བའི་ཉེས་སྐྱོན་ཀུན་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།

རྩ་ཤེ་ལས། མ་རིག་འགགས་པར་འགྱུར་ན་ནི། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀུན་འབྱུང་མི་འགྱུར། ། ཞེས་པ་དང༌། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ཡང་དག་མཐོང་ཕྱིར་དངོས་སྟོང་པར། །ལེགས་ཤེས་མ་རིག་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་མ་རིག་འགག་པ་ཡི། །དེ་ཕྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགག། །ཅེས་སོགས་གཞུང་དུ་མ་ལས་འབྱུང་ངོ༌། །

འོ་ན། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཆགས་སོགས་རྣམས་གཏི་མུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པ་ནི། གཏི་མུག་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཇུག་གི་དེ་དང་བྲལ་བ་མི་འཇུག་པའོ། །ཞེས་པ་དང་ཆགས་སོགས་ཀྱང་གཏི་མུག་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་དམིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་སོགས་གཏི་མུག་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གསུངས་ན་འདིའི་མཚུངས་ལྡན་ཞེས་པ་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ལ་བྱའམ། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་འཇོག་ཅེ་ན།
འདི་ལ་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ཀྱི་དོན་དུ་འཇོག་ན། རྫས་དུས་རྟེན་དམིགས་པ་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་པའི་དོན་དུ་འཇོག་དགོས་པས་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དུས་མཚུངས་ན་གཏི་

370

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མུག་དང་ཆགས་སོགས་དེ་དག་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་འགྲེལ་ལས། གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན་རྣམ་བཤད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་སྔོན་དུ་སོང་བས་ཆགས་སོགས་འདྲེན་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

རྟེན་མཚུངས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་དེ་རྣམས་དབང་ཤེས་སུ་མི་འཐད་པས་ཡིད་ཤེས་འཇོག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་ཆགས་སོགས་དེ་དག་གཏི་མུག་དང་དུས་མཉམ་པར་ཐལ་ལོ། །

མདོར་ན་གཏི་མུག་དང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྟེན་དང་དུས་མཚུངས་པར་མི་རིགས་སོ། །རྣམ་པ་མཚུངས་པའི་དོན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཙམ་ལ་འཇོག་ན་ཉོན་མོངས་གང་ཡིན་དེར་འགྱུར་ལ། འཛིན་སྟངས་མཚུངས་པའི་དོན་དུ་འཇོག་ན་ཡང༌། གཏི་མུག་གིས་དྲངས་པའི་ཆགས་སོགས་དེ་རྣམས་བདེན་འཛིན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།

དཔེར་ན་དེ་འདྲའི་འདོད་ཆགས་དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་ཤིག་དང༌། གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཡིད་དུ་འོང་ཚོད་ལས་འདས་ཏེ་ཡུལ་ལ་སྲེད་པའི་འཛིན་སྟངས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། སྙིང་རྗེ་གསུམ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། སྐད་ཅིག་མ་དང༌། རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་རྣམ་པའི་ཡུལ་དུ་འདོད་ན་སྙིང་རྗེ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྟོག་པ་གང་ཞིག་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

371

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གཞན་ཡང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སེམས་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མདོ་ཡི་སྡེ་སོགས་བདེན་པ་གཉིས་བརྟེན་བསྟན་པ་རྣམ་པ་དགུ། །འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ངོར་རྒྱ་ཆེ་གང་ཞིག་འདིར་ནི་ཡང་དག་བསྒྲགས་གྱུར་པ། །དེར་ནི་འདོད་ཆགས་བསལ་ཕྱིར་གསུངས་པས་ཞེ་སྡང་ཟད་པར་བྱེད་མི་འགྱུར། །ཞེ་སྡང་བསལ་བར་བྱ་ཕྱིར་གསུངས་པས་ཀྱང་ནི་འདོད་ཆགས་ཟད་པར་བྱེད་འགྱུར་མིན། །གང་ཞིག་ང་རྒྱལ་སོགས་ཟད་བྱ་ཕྱིར་གསུངས་པ་དེས་ཀྱང་དྲི་མ་གཞན་མི་འཇོམས། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཆེས་ཁྱབ་མ་ཡིན་གསུངས་དེ་དག་དང་དོན་ཆེན་མིན། །གཏི་མུག་ཟད་པར་བྱ་ཕྱིར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་འཇོམས། །ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གཏི་མུག་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །

ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རྣམས་བསྡུ་ན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང༌། དེ་ཡང་བསྡུ་ན་གླེང་གཞི་གཙོ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་དགུའི་ནང་དུ་བསྡུས་སོ། །དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་བདེན་གཉིས་ཅི་རིགས་པ་ལས་བརྩམས་ནས་བསྟན་པ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། གང་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ་ནི་ཞེ་སྡང་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་མ་བསྟན་པས་དུག་གསུམ་ཕྱོགས་རེ་བའི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།

གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཞིང་ཟད་པར་བྱ་ནུས་པར་གསུངས་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཆགས་སོགས་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ལས་དུག་གསུམ་སོ་སོའ་གཉེན་ ིཔོ་འགྱུར་ཚུལ་མི་གཅིག་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྣམ་བཤད་དུ་འདོད་ཆགས་སོགས་

372

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མཚོན་པ་ཙམ་ལས། ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་དང༌། འཇིག་ལྟ་དང༌། མཐར་ལྟ་བཅས་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་རེ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་དག་ལ་གཏི་མུག་དང་འཛིན་སྟངས་མཚུངས་པ་རེ་དགོས་ན། མཐར་ལྟའི་ངོ་བོ་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ཇི་ལྟར་འཇོག་རིགས་ཏེ། ཕུང་པོ་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང༌། ཕུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་པར་ལྟ་བ་གང་ལ་ཡང་བདེན་འཛིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་འཛིན་པའི་འཛིན་པས་དྲངས་པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་དུ་ཐལ། སྔར་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པས་མ་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་མིན་དང༌། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་མིན་ཞེས་པ་ནི་དམིགས་རྣམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་དཀའ་བས་དྲངས་བྱེད་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་འཛིན་པའི་འཛིན་པས་དྲངས་པ་ལ་བཞག་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལས་རེ་ཞིག་མངོན་གྱུར་པ་འགོག་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རང་ལུགས་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་འཇོག་པར་གཏི་མུག་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆགས་སོགས་རྣམས་དམིགས་པ་མཚུངས་ཤིང་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྣང་བ་ཡང་མཚུངས། གཏི་མུག་དེའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་དང༌། དེ་དང་མི་འབྲལ་བ་འཇུག་པ་རྣམས་དོན་འདྲ་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གནས་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་སེམས་སོ། །
གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དེ་གང་ཟག་གསུམ་ལ་སྣང་བ་དང༌། མི་སྣང་བའི་ཚུལ་ནི། འཇུག་

373

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་སོགས་དང༌། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོགས་དང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་གཏན་ལོག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི།

ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང༌། དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་སོགས་རྣམས་གང་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཇོག་སའི་བདེན་འཛིན་མེད་པས་དེ་དག་གི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་མི་སྦྱོར་བར་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་སྟེ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང༌། གང་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སློབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་པའི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་སྣང་ཡོད་པས་སྣང་བཅས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང༌། མཉམ་གཞག་ཏུ་དེས་བསླད་པ་མེད་པས་སྣང་མེད་དུ་འཇོག་པས་སློབ་པའི་སྐབས་སུ་མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་པ་ཡོད་ལ།

མི་སློབ་པ་སངས་འཕགས་ཀྱི་ཚེ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་དང༌། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་ལོག་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་མེད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་རང་འགྲེལ་དུ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་ལོག་པར་བཤད་པ་ནི།

ཀུན་མཁྱེན་དབུ་མ་ལས། སངས་འཕགས་རྣམས་ལ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རྣམ་རྟོག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རླུང་མེད་པས་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རླུང་ལོག་པས་རྣམ་རྟོག་ལྡོག་པར་གསུངས་པ་ཡང༌། དེ་ན་བེམ་པོ་མེད་པས་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་འཐད་མོད་ཀྱང༌། རང་འགྲེལ་དངོས་ཟིན་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་བ་གཏན་ལོག་

374

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་མངོན་པར་ཏེ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་རྫོགས་པར་ཏེ་མ་ལུས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་གཏན་ལོག་པས་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་རེས་འཇོག་པ་མེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འགོད་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་དེ་ལྟར་བྱ་སྟེ། རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ནི་གཉེན་པོའ་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ ིདང༌། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་རྣམས་ནི་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་འཁྲུལ་བ་ཟད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་མདོ་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་ན། ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ལོག་པ་མ་གསུངས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་གཏན་ལོག་པའི་དོན་མིན་ལ་མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་ལྟ་བུ་དུས་རེས་འགའ་བའི་ཚེ་ལོག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དོན་དམ་པ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི།

རང་འགྲེལ་ལས་དེ་ལ་སོ་སོའ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཕགས་ ིཔ་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པར་གཟུང་བའི་གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་སྔར་བཤད་པའི་འཕགས་པ་གསུམ་དང༌། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་སྣང་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངོར་བདེན་པ་ཙམ་

375

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

གཅོད་ཀྱི་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པ་མི་གཅོད་ཅིང༌། དེ་དག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་དོན་མིན་ནོ། །གཞུང་ཕྱི་མའི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་ལྟར་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང༌། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྩ་བར། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི། །ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བརྟགས་པ། །དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས། །མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་གྱིས། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས།

དོན་ནི། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་དཔེ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མེད་ཀྱང་དེར་ཡོད་པར་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་སྟེ་སྒྲོ་བརྟགས་པ་དེ་ནི་མིག་རབ་རིབ་ཀྱི་གནོད་པ་དང་བྲལ་བ་དག་གིས་སྐྲ་ཤད་དེ་ལྟར་མ་དམིགས་ཤིང༌། སྐྲ་ཤད་མེད་པ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་དག་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ནི་མ་རིག་པའི་བསླད་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་དག་ལོག་པར་སྣང་བ་འཇོག་ཅིང་སངས་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ནི་དེ་དག་དོན་དམ་པ་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །

གཞུང་འདི་དག་གི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་དང༌། སྔར་དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་མི་ཟློས་ཏེ། སྔར་བསྟན་པ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་ངོས་འཛིན་ནི། སྔར་ཚད་མ་གཉིས་ ི

376

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཀྱིས་རྙེད་པ་སོ་སོའ་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བདེན་གཉིས་སོ་སོ་མཚོན་བྱེད་ ིཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ལ། འདི་ནི་བདེན་གཉིས་སོ་སོའ་སྒྲ་བཤད་ ིདང་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས་ཟློས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ངོ༌། །

གཉིས་པ་རྩོད་སྤོང་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནི་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་གཟིགས་ཤེ་ན། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་གིས་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པས་བསླད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བའི་ཕུང་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་སངས་འཕགས་ཀྱིས་མ་གཟིགས་ན་དེ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་མེད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ།

སྐྱོན་དེ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། དོན་དམ་བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོའ་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་འགྲེལ་ལས། བདེན་ ིམོད་འོན་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གིས་གཟིགས་སོ། །ཞེས་བརྗོད་དོ། ཇི་སྐད་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྷའི་བུ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་མདོ་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དོན་ནི།

ཕུང་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བ་རྣམས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་

377

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཉིད་ཀྱི་དོན་མཁྱེན་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་པ་ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་པའི་སྟེང་ནས་གཟིགས་ཚུལ་གཅིག་མི་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་མི་འཇོག་པར་གཟིགས་ངོར་ཡོད་མེད་ཅེས་པའམ་གང་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སོང་སའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཇི་སྙེད་པ་མ་གཟིགས་པ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཇི་ལྟ་བ་མ་གཟིགས་པ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། སྔར་དྲངས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་ཞེས་པ་དང༌།

དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རང་ལུགས་ནི། འགྲེལ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཕུང་སོགས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པ་དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་གཟིགས་པར་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་ཞེས་པའམ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་ངོར་ཇི་སྙེད་པ་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་ངོར་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་ནི། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། མི་སྣང་ཡང་རྟོགས་པའི་ཤགས་རྟོགས་སངས་རྒྱས་ལ་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སྣང་ནས་མཁྱེན་དགོས་པས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཁྱེན་པའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཇི་སྙད་པ་མཁྱེན་ཚུལ་ནི།
དེ་ལྟར་གཟིགས་པའི་ངོར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལྟ་བུ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་སམ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བ་དང་བཅས་ཏེ་རྟོགས་པའོ། །མ་རིག་པས་བསླད་པའི་ཕུང་སོགས་སྣང་བ་ཐ་སྙད་

378

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དུ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་ཡང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མ་རིག་པས་བསླད་ནས་སྣང་བ་མིན་པར་གང་ཟག་གཞན་ལ་རྒྱུད་བསླད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་སྤྱིར་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལ་སྣང་བར་འཇོག་གོ །
སྐབས་འདིའི་རྩོད་སྤོང་མཛད་པའི་དགོས་པ་ནི། འགའ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང༌། ཇི་སྙེད་པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་གཟིགས་ན་གང་ལ་དོན་དམ་དང་ཐ་སྙད་ཚད་མ་སོང་ཚུལ་སོ་སོར་དབྱེར་མི་རུང་སྙམ་དུ་དོགས་གཞི་ཆེ་བས། དེ་སེལ་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སློབ་པའི་སྐབས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་འཛིན་པའི་དྲི་མ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པས་མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་པ་དང༌། མཉམ་གཞག་གི་ཚེ་ཡང་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བ་དང་མ་བཅས་པར་དོན་དམ་བདེན་པ་འབའ་ཞིག་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པ་དག་གིས་ཐོག་མར་ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་སྐྱེ་ལ།

དེ་ནས་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་བློ་ཡུལ་དུ་མི་འོང་བར་དོན་དམ་འབའ་ཞིག་པའི་རྣམ་ཅན་ཏེ། དཔེར་ན་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལ་མྱུ་གུ་མི་སྣང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལ་ནི་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་མ་ལུས་པ་ཟད་ཅིང་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་དང༌། རྩོལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ཡུལ་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་ཅིང་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པས་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དུས་ཅིག་ཅར་གཟིགས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ།

འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་མི་ནུས་པས། མཉམ་རྗེས་

379

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།རེས་འཇོག་ཏུ་འཇལ་དགོས་པས་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་དེ་གཉིས་འཇལ་བ་མི་འོང་ངོ༌། །འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ན། ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཡང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པས། དུས་གཅིག་ཏུ་ཤེས་བྱ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་མི་འཇལ་གྱི་རེས་འཇོག་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌།

འདི་དང་མཐུན་པར་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང༌། ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྱབ་ཅན། ཞེས་གསུངས་སོ། ། གཞན་ཡང་སློབ་པའི་སྐབས་སུ་མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་འཇོག་སྟེ།

རྩ་བར༌། མཁྱེན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་ཆུད། །ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ལ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་བློ་གཅིག་གིས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་སྣང་བ་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་མཁྱེན་པ་མི་འོང་བས་དེ་གཉིས་མཁྱེན་པ་རེས་འཇོག་ཏུ་འོང་ངོ༌། །བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་ཟད་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ན་དུས་རྟག་ཏུ་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་བཞུགས་པས་དེ་ལས་བཞེངས་པའི་མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པས་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་མཁྱེན་ཚུལ་ཡང༌།

དེ་ཉིས་ལས། གང་གི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བ་དེའི་ཚེ་བློ་དེའི་ངོར་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་ཆོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པར་སོང་བ་དེའི་ཚེ། ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་ཡོད་ཀྱང༌། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་

380

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དྲུངས་ཕྱུང་བས་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་པའི་གཉིས་སྣང་ཡིན་གྱི། འཁྲུལ་པའི་གཉིས་སྣང་མེད་ཏེ། འདི་མ་འཁྲུལ་པའི་ཚུལ་གཞན་དུ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་ཇི་ལྟ་བ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང༌། ཇི་སྙེད་པ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལྟ་བུ་གཉིས་སུ་སྣང་བའམ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་དང་བཅས་པས་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱུད་བླ་མར། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་ཕྱིར་དང༌། །ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་མཚུངས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། འོད་གསལ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་ན་འོད་ཟེར་གྱི་དྲ་བ་འཕྲོ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་པས་ནི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ལ། ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་དམ་པ་འཇོག་པའོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ལྟ་བུ་དུས་སྔ་ཕྱིའི་རྗེས་ལ་མི་འཇོག་པར་གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའམ་བྱུང་བ་ལ་འཇོག་ཅིང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བདེན་གཉིས་ལས། བརྟགས་པའི་ངོ་བོས་དབེན་པ་ཡིས། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་

381

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཁོ་ན། །བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མངོན་སུམ་གཟིགས། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྣང་བ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་བསྟན་པ་དང༌། ཡང༌། གང་ཚེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དང༌། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ། །དེ་ཚེ་མཚན་མ་མི་འབྱུང་ཕྱིར། །གནས་པ་བརྟན་ཕྱིར་མི་བཞེངས་སོ། །ཞེས་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གང་ཡང་དོན་དམ་གཟིགས་པའི་ངོར་མི་མཐོང་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་སྐད་བརྗོད་པས་གོང་གི་རྩོད་པ་དེའི་ལན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འདི་རྩོད་པའི་ལན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕུང་སོགས་རྣམས་གཟིགས་ངོ་དེར་མ་གྲུབ་པ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཕུང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྔར་དྲངས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གིས་གཟིགས་སོ་ཞེས་པ་དང༌། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པ་ཞེས་སོགས་དང༌། མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི། སྤྱིར་མ་གཟིགས་པ་གཟིགས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བ་མཐོང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གཏན་མི་གོ་བར་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྤྲོས་པ་མ་མཐོང་བ་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་མཐོང་བ་འཇོག་པའམ།

ཡང་ན་ཕུང་སོགས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་མ་མཐོང་བ་ཉིད་མཐོང་བ་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཕུང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཟིགས་པ་ཞེས་པ་དང་། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པ་ཞེས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་

382

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པས་ཆོས་ཅན་ལ་མ་རེག་པའམ་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་ངོར་ཆོས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཞེས་པ་གཞུང་གོང་འོག་རྣམས་ཀྱི་དོན་འདྲའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་སྡུད་པ་ལས། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང༌། །འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང༌། །གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དེས་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྙད་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་ཕུང་པོ་ལྔའི་སྐབས་སུ་མ་མཐོང་བ་གསུངས་པ་དང༌། ཆོས་ལ་མཐོང་བ་གསུངས་པ་ནི།

སུས་རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲ་བ་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའ་དཔེ་བཤད་པ་ནི། རང་གི་དགག་བྱ་སྒྲིབ་ཐོགས་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའམ་མ་མཐོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ནམ་མཁའ་ནི་མཐོང་བ་དང༌། སྒྲིབ་ཐོགས་ནི་མ་མཐོང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་མིན་པ་སྔོ་སོགས་མཐོང་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་ཚུལ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཡུལ་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་པ་དག་མཁྱེན་ཚུལ་འདིར་ཁུངས་དང་བཅས་ཏེ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ནི། གཞན་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་སྨྲ་བ་སོགས་ལོག་པར་རྟོག་པ་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བས་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་མི་བྱ་བར་སངས་འཕགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ནི་སྔར་སློབ་ལམ་དུ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཆ་ཚང་བ་བསྒོམས་པ་སྔོན་དུ་སོང་ཞིང༌། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་ཀུན་ཟད་པས། མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་གཟིགས་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་

383

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས་ན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གསུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས། ཁྱོད་འབའ་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལགས་ཀྱི། །ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་ལྷག་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས། མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མཐུས་སྨྲ་བ་གཞན་ལས་ཀྱང་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དུས་གཅིག་ཉིད་ལ་དྲི་བ་ཞུ་ཞུས་ཀྱང༌། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཐུགས་ཆུད་ནས། །གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་ལན་ཡང་སོ་སོར་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་དྭངས་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡུལ་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རང་ལུགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་ཤགས་གང་ལ་རྟོགས་ཤེ་ན། འདི་ལ་ཐོག་མར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་སྲོལ་མི་གཅིག་པས་དང་པོའ་ཚུལ་ནི། ིསྤྱོད་འཇུག་རྣམ་བཤད་ལས། ཁ་ཅིག་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དོན་ཞིབ་ཏུ་མ་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་སྣང་བར་འདོད་པ་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། སྣང་ཚུལ་གཉིས་ལས་མ་འདས་པས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་མི་སྲིད་པས་རང་ཉིད་རང་དང་ཐ་དད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་གི་ཚུལ་དུ་སྣང་ན་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་བ་ལྡོག་ཏུ་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་རང་དང་གྲུབ་བདེ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་མཐའ་དག་ལ་སྣང་ནས་རྟོགས་ལ། ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་སམ་མི་འདོགས་ཀྱང་རུང་རང་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་མི་སྣང་ཡང་རྟོགས་པའོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་རང་རིག་ ི

384

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པའི་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་པས་རང་ལ་རང་ཉིད་མི་སྣང་ཡང༌། རང་དང་གྲུབ་བདེ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཆ་གཞན་རང་ལ་སྣང་ནས་རྟོགས་པར་བཞག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཤགས་རྟོགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཤགས་རྟོགས་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སྲིད་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌།

ཕར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང༌། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་དངོས་སུ་
རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་གནས་སྨོས་པའི་དགོས་པ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་མི་རྟོགས་ཀྱང༌། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རིགས་གནས་སུ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཕར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་དམིགས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། སྡུག་བསྔལ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་གཟིགས་ངོར་ཆོས་ཅན་དེ་སྣང་ན་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་གི་ཚུལ་དུ་སྣང་ངམ་གཉིས་སུ་སྣང༌། དང་པོ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཐལ་བ་ལྡོག་ཏུ་མེད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་བདེན་སྟོང་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་ཡང་དེ་ལྟར་སྣང་དགོས་པས། མཉམ་གཞག་རང་ཉིད་རང་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བ་ལྡོག་ཏུ་མེད་དོ། །ཞེས་ཆོས་དེ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་ན་ཆོས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་མཛད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པས།

རྣམ་མཁྱེན་ལ་རྣམ་མཁྱེན་མི་སྣང་བ་གསལ་ཏེ། དེ་ལ་སྣང་ན་སྣང་ཚུལ་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པའམ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་ན་དེ་དེ་དང་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་པར་གསུངས། འོན་ཏེ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པར་འདོད་ན་རྣམ་མཁྱེན་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་ཁྱོད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་

385

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད། གཞན་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྣང་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དང་འདྲ་སྣང་སོགས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་དེ་དེ་དང་ཐ་དད་དུ་ཁས་བླངས་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞེད་ཚུལ་གཉིས་པ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ནི་སྟོང་ཐུན་ལས། གལ་ཏེ་རང་གིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རིག་ན་རང་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་འཆར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། རང་ཉིད་རང་དང་འདྲ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན་རང་གིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རིག་ན་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་རིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཁོ་བོས་བཟློག་ལ་སྨྲ་བའི་གནོད་བྱེད་སྟོན་ཅིག། ཡུལ་གཅིག་རྣམ་མེད་དུ་དངོས་སུ་རིག་ན། ཡུལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་མེད་དུ་དངོས་སུ་རིག་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཡུལ་གཅིག་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་རིག་ན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་རིག་དགོས་སོ་བརྗོད་ན་གང་གིས་འབྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་རྟོགས་ཀྱང༌། དེ་དེ་ལ་རྣམ་པ་མ་ཤར་བ་བཞེད་པ་གསལ་ལོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་སམ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས། དང་པོ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་གཉིས་སུ་སྣང་བ་གང་ཞིགདེ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྣམ་པར་བརྟག་ན་དང་པོ་ཁས་མི་ལེན་གྱི་ཕྱི་མའི་ཁྱབ་པ་ལ་ལན་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་

386

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་ན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁྱོད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་ཡིན་དགོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་གཅིག་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་རྣམ་མཁྱེན་དེ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པར་ཁས་བླངས་ཀྱང༌། རྣམ་མཁྱེན་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་ཅེས་པ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ནུབ་པའི་དོན་དུ་བྱ་རིགས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ནུབ་པ་མི་དགོས་པ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །
རང་ལུགས་དབུ་མའི་ཡིག་ཆ་ལས། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་བཞེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བརྗོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་རང་ལ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་བཞེད་པ་བཀོད་ནས། ཐལ་འགྱུར་གསུམ་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ།

རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་ཞིང༌། དེ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མི་སྣང་ཡང་དེ་ལ་དེའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པ་གཉིས་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གཉིས་སྣང་བཅས་ནུབ་ཅེས་པ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་ལ་འཇོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་མཁྱེན་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལའང་གཉིས་སྣང་མ་ནུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཐ་དད་ཀྱི་སྣང་བ་མ་ནུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་ཐ་དད་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྩོད་པ་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཞེད་ཚུལ་ཕྱི་མ་ཡང༌།

དེ་ཉིད་ལས། ཡང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་བཞེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བརྗོད་ན། །རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་བཞེད་དོ། །ཞེས་བཞེད་པ་བཀོད་ནས། དེ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ།

387

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

རྣམ་མཁྱེན་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་བཅས་ནུབ་དཔྱོད་པའི་གཉིས་སྣང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཡོད་མེད་ལ་འཇོག་རིགས་པས་བློ་གང་ཞིག་ཡུལ་དེ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་ན་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ནུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།གཞི་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྩོད་དོ། །

གཞན་ཡང་བཞེད་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་རྣམ་མཁྱེན་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་བཞེད་པ་གསལ་བས། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་མཁྱེན་ན་དེ་ལ་ངེས་པར་རྣམ་པ་ཤར་དགོས་པ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་མཁྱེན་པ་འདིའི་ལུགས་མིན་པ་ནི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་སྣང་ཡང་རྟོགས་པའི་ཤུགས་རྟོགས་སངས་རྒྱས་ལ་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སྣང་ནས་མཁྱེན་དགོས་པས་ཞེས་ཕན་ཡོན་ཐད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་སྣང་བཅས་ནུབ་ཅེས་པ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་སྣང་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་འཇོག་ན། གཞི་དེ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་སྣང་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཤེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་མཁྱེན་ཚུལ་འཇོག་རིགས་པར་ཐལ། གཉིས་སྣང་བཅས་ནུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་མཁྱེན་ཚུལ་འཇོག་པ་གང་ཞིག། གཉིས་སྣང་བཅས་ནུབ་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།

རྣམ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཚུལ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བ་རྣམས་མ་གཟིགས་

388

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པའོ། །ཞེས་དང༌། གཉིས་པའི་སྐབས་སུའང༌། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཁྱེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། རང་ལུགས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཁས་བླངས་ལ། དེ་དེ་དང་ཐ་དད་པ་དང་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་ཀྱང༌། རྣམ་མཁྱེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་སྣང་བ་ན་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དུ། འོ་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་ཤགས་གང་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱོད་འཇུག་རྣམ་བཤད་སོགས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་ཤགས་ལ་རྟོགས་པར་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ལྟར་བཞེད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང༌།

རང་ལུགས་ནི། འཇུག་པའི་ཊིཀ་ཆེན་དུ་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་ཡུལ་རྟོགས་པ་འདི་པའི་ལུགས་ལ་མེད་པ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བར་གསལ་ཞེས་གསུངས་པས། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། དབུ་མའི་སྐབས་སུའང་ཇི་སྐད་དྲངས་པ་བཞིན་བཞེད་ཚུལ་དེ་དག་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས།

བདག་ལྟས་རྒྱལ་ཚབ་རྣམ་གཉིས་ལ། །ཐལ་འགྱུར་འཕང་པར་མི་འོས་ཀྱང༌། །རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་འདི་ཡིན་ཞེས། །སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པར་བསམ་ནས་ཕུལ། །ཡང་ན་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་ཚབ་དག །མཁྱེན་པའི་རྒྱུན་ནི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །སྣང་ཙམ་བླ་མའི་རི་མོ་ལ། འཁྲུལ་ནས་རྩོད་པ་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །ཞེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་ཀྱང་གསུངས་སོ། །
འོ་ན་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ། རྣམ་མཁྱེན་དེས་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་རྟོགས་ཏེ། དེས་དེ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་དང་ཐ་དད་

389

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང༌། མཚུངས་ལྡན་འཇོག་པ་ན། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་ཐ་དད་གང་ཞིག། དེ་འདྲའི་ཚོར་བ་ལ་སྣང་ན་དེའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྣང་བའིཁྱབ་པ་དེ་གཉིས་རྣམ་པ་མཚུངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན།

དེ་ནི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་གསུངས་ཟིན་ལྟར་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་དབུ་མའི་ཡིག་ཆ་ལས། འོ་ན། སྤྱོད་འཇུག་དང་ཕར་ཕྱིན་གཉིས་ཀྱི་ཊིཀྐར་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཤགས་རྟོགས་བཤད་པ་མི་མཐུན་ནོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། རེ་ཞིག་ཊིཀྐ་གཉིས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རང་ལུགས་སུ་བྱ་ཞིང༌། སྟོང་ཐུན་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རང་ལུགས་སྔར་དྲངས་པ་བཞིན་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཐམས་ཅད་སྣང་ཞིང༌། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་དངོས་སུ་སྣང་ནུས་པ་ལ། རྣམ་མཁྱེན་ཁྱོད་ལ་མི་སྣང་བའི་གེགས་མི་སྲིད་པས་སྣང་ནས་མཁྱེན་པ་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་བླང་ངོ༌། །

བཞི་པ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་ལ། རྩ་བར། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། །འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས། །ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །བླུན་པོ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གནོད་པ་མེད། །ཅེས་ཚིག་རྐང་དྲུག་གསུངས།

དོན་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་འཕགས་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་

390

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ལམ་འཚོལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་བླུན་པོ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་རིགས་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཚད་མ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཚད་མ་མིན་པ་གཞུང་སྔ་ཕྱི་དག་ལས་གསལ་བར་ཐོན་བཞིན་དུ། དེ་ལྟར་མ་གོ་བར་འགའ་ཞིག་གཞུང་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང༌། ཡང་རེ་འགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་མ་སྤྱིར་མི་སྲིད་པར་སྨྲ་སྟེ་གཞུང་དོན་ལོག་པར་རྟོག་པ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་ངོ༌། །

ལྔ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་གནོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། རྩ་བར། འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་ཀྱིས། །གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་འགྱུར། །ཞེས་ཚིག་རྐང་གཉིས་གསུངས། དོན་ནི་འོ་ན་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་སེལ་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཇི་ལྟར་གནོད་པའི་དཔེ་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་གིས་ངའི་རྫས་ཕྲོགས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང༌། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེ་ལ་བརྒལ་ཞིང་བརྟགས་པ། རྫས་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེས་བུམ་པའོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། བུམ་པ་ནི་རྫས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དེ་དེས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མཁས་པས་ཕྱོགས་

391

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འདིས་གཞན་ཡང་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ང་ནི་བུམ་པའི་བདག་པོ་དང༌། ལྷས་བྱིན་ནི་འཕྲོག་མཁན་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་དང༌། ངའི་ཞིང་སྟེང་དུ་སྐྱེས་སོ་བྱས་པ་ན། ཅི་ཞིག་སྐྱེས་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་མྱུ་གུའོ་ཞེས་བྱས་པ་ན། མྱུ་གུ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང༌། རྨི་ལམ་གྱི་གང་ཟག་དང་མྱུ་གུ་བཞིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ད་ལྟ་དབུ་མའི་རིགས་པ་ཆེན་པོར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཚུལ་གཞན་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་སྤང་བ་ནི། རྩ་བར། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས། །བདག་གིས་བུ་འདི་སྐྱེད་ཅེས་སྨྲ་བྱེད་ཅིང༌། །ཤིང་ཡང་བཙུགས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོག་དེས་ན། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས།

དོན་ནི། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེད་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན་བུ་འདི་བདག་གིས་བསྐྱེད་ཅེས་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་ན་ཕོའ་དབང་པོ་ཙམ་ཞིག་རང་གི་ལུས་ལས་ ིབཏོན་ནས་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་མིན་པར། བུ་དེའི་ལུས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པའི་མི་གཙང་བ་ཞིག་མངལ་དུ་བཏབ་པ་ལས་ཕྱིས་སུ་རང་གི་བུའོ་སྙམ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཡང་ཤིང་སྡོང་གི་ས་བོན་ཙམ་ཞིག་བཏབ་ནས་དེ་ལས་ཤིང་སྡོང་སྐྱེས་པ་ན་ཤིང་སྡོང་འདི་ངས་བཙུགས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་པས་སོ། །

བཏབ་པའི་ས་བོན་གཉིས་ཤིང་སྡོང་དང་བུ་མ་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་གཉིས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་སྡོང་དང་བུ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་གཉིས་བསྟན་ནས་བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་འཇོག་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན་ན་བ་དང་སོས་པའི་ལག་པ་གང་ཟག་མ་ཡིན་ཀྱང༌། ལག་པ་ན་བ་དང་སོས་པ་ལས་གང་ཟག་དེ་ན་བ་དང་སོས་པར་འཇོག་ནུས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་

392

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ན། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་བོན་དང་བུ་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་མི་འོང་ངོ་། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི། རྩ་བར། གང་ཕྱིར་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ཕྱིར་མྱུག་ཚེ་ས་བོན་ཞིག་པ་མེད། །གང་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡང༌། །མྱུག་ཚེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་མི་བྱ། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས།

དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མྱུ་གུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ས་བོན་ཞིག་པ་སྟེ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱི་གཞན་མིན་པས་ས་མྱུག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་མྱུ་གུའི་ཚེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ས་མྱུག་གཅིག་ཉིད་ཡོད་པར་མིན་པས་ས་མྱུག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །
དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། ས་བོན་ཡོད་ན་མྱུ་གུ་ཇི་བཞིན་ཏེ། །ས་བོན་གང་ཡིན་མྱུ་གུ་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་མ་རིག་རྐྱེན་ཅན་ཏེ། །འདུ་བྱེད་དེ་དག་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་མིན། །འདུ་བྱེད་མ་རིག་འདི་གཉིས་སྟོང་པ་སྟེ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བ། །ཞེས་གསུངས་གཞུང་ཕྱི་མའི་རྐང་པ་དང་པོས་ནི་འདུ་བྱེད་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་གཏན་ཚིགས་དང༌། གཉིས་པས་ནི་འདུ་བྱེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དང༌། གསུམ་པས་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་སྟོང་པར་བསྟན་ལ། བཞི་པས་སྟོང་ཚུལ་སྟོན་ཏེ་གཡོ་བ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་དང་བྲལ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྟེ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་ལ་ཞེས་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏོ། །
དེ་ལྟར་མདོ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་རྩ་བའི་སྐབས་སུའང༌། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་བྱུང་བ། །དེ་ནི་

393

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟག་མིན་ཆད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་སླ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་བླང་ན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་འདོད་དགོས་པས་དེ་ལྟར་ན་ས་མྱུག་གཉིས་ལ་ལྟོས་གྲུབ་དང༌། གཞན་འགྱུར་དང་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་མི་འཐད་པས་ས་བོན་དེ་ཉིད་མྱུ་གུའི་དུས་སུ་མ་ཞིག་པར་ཡོད་ན་རྟག་པར་འགྱུར་བ་དང༌།

འོན་ཏེ་དེའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ཞིག་པར་འདོད་ན་གནས་འགྱུར་མི་འཐད་པས་ས་བོན་རྒྱུན་ཆད་པར་ཁས་བླངས་དགོས་པས་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་དག་བདེ་བླག་ཏུ་ཁེགས་ནུས་པས་རྒྱུ་འབྲས་རང་ངོས་ནས་སམ། བརྟག་དོན་བཙལ་ནས་འཇོག་པ་མིན་པར་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང༌། རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་དང༌། ངོ་བོ་གཞན་འགྱུར་དང་ལྟོས་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རང་ལུགས་ལ་སྐྱོན་མེད་འོང་ངོ༌། །

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ།

བཞི་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགར་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང༌། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའ་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བས་དགི ག། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པའི་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བས་དགག། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྩ་བར། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་འགྱུར་ན། །དེ་ལ་སྐུར་བས་དངོས་

394

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན། །དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས།

དོན་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ། དངོས་པོའ་རང་ ིབཞིན་དེ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཉམ་གཞག་གིས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་མ་དམིགས་པ་དགོས་ལ། དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་མཉམ་གཞག་གིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མེད་ན་ནི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་མཉམ་གཞག་གིས་སྔར་ཡོད་པ་ཕྱིས་མེད་པའི་འཇིག་སྟེ་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཇིག་པ་ལ་མཉམ་གཞག་ཉིད་རྒྱུར་འགྲོ་དགོས་པས། ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོང་ཉིད་མཐོང་བ་ཡང་དངོས་པོའ་རང་ ིབཞིན་འཇིག་པ་དང། དེ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་ཡང་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཐལ་བ་འདི་གང་ལ་འཕང་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སྔ་ནི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ལས་དེས་ན་ཐལ་བ་འདི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་དངོས་པོ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞིག་གི་ངོར་འཕངས་པ་ལ་བསྙོན་དུ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པ་ལས་འོས་མེད་

395

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དེ་ཐལ་རང་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དབུ་མ་པ་མེད་པར་རང་ཅག་གཉིས་ཀས་མཐུན་པར་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་སོགས་སྨྲ་མོད་ཀྱང༌། དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འདོད་དེ། དེ་དག་གིས་ཆོས་གང་ཞིག་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་གཏན་མེད་དུ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡིན་པས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྤྱིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་གནད་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་དེ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐལ་བ་འདིས་སྐྱོན་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་ན་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱོད་དམིགས་དགོས་པ་ལས་དེས་ཁྱོད་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དགོས། དེ་ལྟར་ན། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་ཡོད་དགོས། དེ་ཡོད་ན་ཡེ་ཤེས་དེས་ཁྱོད་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་སྤྱིར་མེད་དགོས་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་གཟུགས་ཚོར་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་གཟུགས་ཚོར་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞིག། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡེ་ཤེས་དེས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྔར་ཡོད་ལ་ཕྱིས་མེད་པར་བྱེད་པའི་འཇིག་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་ཐལ་བ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་འགོད་ན། སྟོང་ཐུན་ལས། རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་

396

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ། ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །འདིའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་འགོད་པ་ནི།

མདོ་དཀོན་བརྩེགས་ལས། འོད་སྲུང་གཞན་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་ཞེས་སོགས་དང༌། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བདག་ནི་མྱ་ངན་འདའ་འགྱུར་ཞེས། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་ལྟར་མཐོང་མིན་ཏེ། །ལོག་ལྟས་མྱ་ངན་མི་འདའ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གསུང་ངོ༌། །ཞེས་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་དར་ཊིཀ་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་མི་སྟོང་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པ་ཡིན་ནམ། བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལས་དེ་ལྟར་བལྟ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

སྟོང་པ་ལ་སྟོང་པར་རྟོགས་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་སྟོང་དུ་མ་རྟོགས་པར་བདེན་པར་ཞེན་ནས་བདག་ནི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དངོས་པོ་སྟོང་པ་མིན་པ་ལ་སྟོང་པ་ལྟར་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་ལོག་ལྟས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གསུང་ངོ༌། །

ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་པ་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཀག་པར་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་ཞེན་བཞིན་དུ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་འདོད་པ་ལྟར་དུ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱིས་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཙམ་བསྒོམས་ནས་བདག་ནི་མྱ་ངན་འདའ་འགྱུར་ཞེས་དགག་བྱ་ཕྲ་བ་བཀག་པའི་སྟོང་པ་མིན་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ལྟར་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་དངོས་མིན་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་ལྟ་བས་དེ་

397

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འདྲའི་ལོག་ལྟས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་སོ་ཞེས་པའོ། །འདིའི་ལོག་ལྟ་ནི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དངོས་མིན་བཞིན་དུ་དེར་ལྟ་བ་ལ་ལོག་ལྟ་ཞེས་བཤད་དོ། །

འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་རྣམ་བཤད་སོགས་སུ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་འགོད་པ་ན། སྟོང་མིན་སྟོང་ལྡན་མཐོང་མིན་ཏེ། །མྱང་འདས་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་ཅེས། །ལོག་ལྟས་མྱ་ངན་མི་འདའ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་འབྱུང་ཡང་དོན་ལ་མི་འགལ་ཏེ་གཞུང་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་དགོངས་པ་བླངས་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་ཚིག་བསྒྱུར་མཛད་པ་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །སྐབས་འདིར་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། བུམ་པ་བུམ་པས་མི་སྟོང་བར་བདེན་པས་སྟོང་པ་ནི་གཞན་སྟོང་ཡིན་པས། བུམ་པ་བུམ་པས་སྟོང་བ་ནི་རང་སྟོང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་གཏན་ནས་མི་རིགས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔར་བཤད་པའི་སྟོང་ཚུལ་མ་གོ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་རང་རང་གིས་སྟོང་པ་རང་སྟོང་གི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་འདིར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྟོང་པ་སྨྲ་བ་སོགས་དུ་མ་བྱུང་བས་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། དཔེར་ན་བུམ་པ་བུམ་པས་སྟོང་ན་བུམ་པ་དེ་ཉིད་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་མེད་དགོས་པས་ཁྱོད་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདིས་སྟོང་པ་དང༌། འདིས་མི་སྟོང་ཞེས་པའི་རྣམ་གཞག་འཇོག་ས་མེད་པ་འོང་ངོ༌། །

དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དེ་བས་ན་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང༌། རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་སྟོང་ཚུལ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ནའང༌། དགག་བྱ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་དབང་གིས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས། སྟོང་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་སྒྲོ་བརྟགས་པའི་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་དུ་

398

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ།

འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་དགག་གཞི་དེ་དགག་བྱའི་ངོ་བོར་མེད་པ་དང༌། གཞི་དེ་དགག་བྱས་སྟོང་ཚུལ་ཡང་ཡིན་པས་སྟོང་པར་འདྲ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་ཚུལ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྟོང་ཚུལ་སྔ་མ་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ་གྲུབ་མཐས་གཞི་དེ་བདེན་པའམ་དེའི་དོན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེ་མི་སྲིད་ལ། ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱང༌། གྲུབ་མཐས་བདེན་པའི་དོན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མི་འགལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྩ་བར། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དཔྱད་ན། །དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཚུ་རོལ་ཏུ། །གནས་རྙེད་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི། །ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་མི་བྱ། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། འདིའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་སྨྲས་པ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་དེ་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཕྱོགས་སྔས་གཟུགས་ཚོར་ལ་སོགས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཏེ། རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་

399

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

གཅིག་པུ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སུན་འབྱིན་སྨྲའོ། །འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་ཡང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་འགའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ལྟར་རྒོལ་བ་ནི། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང༌། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པར་སྣང་བས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་འགའ་ཞིག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩོད་པ་དེའི་ལན་ཡང༌། རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་བདེན་མོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བརྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མ་དཔྱད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་གིས་ཁས་ལེན་པའི་བདེན་པའི་དོན་ནི་མི་བསླུ་བ་ཡིན་པས། མི་བསླུ་བའི་བདེན་པ་ཁོ་ན་འགྱུར་བས་དེ་འདིར་བདེན་མོད་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ངོར་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཉག་ཅིག་ཡིན་པས་སོ། །

ཡེ་ཤེས་དེས་དེ་ལྟར་གཟིགས་པའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པ་ནི་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་བརྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་མི་འཐད་པས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ནའང༌། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་འཇོག་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་གལ་ཏེ་སྔར་གྱི་ལུང་གིས་མྱང་འདས་གཅིག་པུ་བདེན་གྱི་འདུ་བྱེད་གཞན་བརྫུན་པར་གསུངས་པས་འདུ་བྱེད་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང༌།

400

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

མྱང་འདས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བོ་སྙམ་ནའང་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་ཉིད་ལས་མི་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར། འདུས་བྱས་ལོག་པར་སྣང་ནས་བྱིས་པ་བསླུ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་མྱང་འདས་དོན་དམ་པས་དེ་ལྟར་སྣང་ནས་མི་བསླུ་བས་མྱང་འདས་བདེན་པ་དང༌། གཞན་རྣམས་མི་བདེན་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པའི་དོན་ཡང་བསླུ་མི་བསླུའི་དོན་དུ་འདོད་པར་བྱའོ། །
ཡང་དེ་ལས་མྱང་འདས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གསུངས་པ་ནི་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་གམ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་སོགས་མ་དཔྱད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་བཞིན་དབུ་མ་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །

ལུང་དེ་དག་གིས་མྱང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རང་བཞིན་མྱང་འདས་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཅིག་པུ་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་བདེན་ལ་གཞན་འདུ་བྱེད་རྣམས་དེ་ལྟར་མི་བདེན་པས་རྫུན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བའི་ཚིག་དོན་ནི། འདི་ལྟར་གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་
པོ་འདི་དག་བདག་ལས་སྐྱེ་བའམ་འོན་ཏེ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་དང༌། མ་འགགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འབའ་ཞིག་དཔྱད་མཐར་རྙེད་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་ཚུལ་རོལ་ཏེ། གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་དཔྱད་བཟོད་པའམ་དཔྱད་

401

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མཐར་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་དཔྱད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

དོན་བསྡུས་ཏེ་ཐལ་བ་འགོད་ཚུལ་ནི། གཟུགས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་ཡོད་མེད་བཙལ་བའི་ཚེ་རྙེད་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འདི་ཙམ་ཞིག་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་མཐུན་པར་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ།

འཕགས་པ་ལྷས། ཇི་ལྟར་ཀླ་ཀློ་སྐད་གཞན་གྱིས། །གཟུང་བར་མི་ནུས་དེ་བཞིན་དུ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་རྟོགས་པར། །འཇིག་རྟེན་བཟུང་བར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་ཇི་ལྟར་ཀླ་ཀློ་སྐད་གཞན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་མི་ནུས་ཀྱི་རང་གི་སྐད་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་འཚམས་པར་ཐོག་མར་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང༌། ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པས་མ་རྟོགས་པར་འཇིག་རྟེན་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ལ་གཟུང་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྩ་ཤེས་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། རྩོད་ཟློག་ལས་ཀྱང༌། ཐ་སྙད་ཁས་ནི་མ་བླངས་པར། །ངེད་ཅག་འཆད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་ལུགས་དང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་དཔྱོད་ལུགས་གཉིས་མི་འདྲ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་དགག་བྱའི་ཚད་འཛིན་མི་མཐུན་པར་ཕྲ་རགས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་དཔྱོད་མཚམས་ཀྱང་མི་འདྲ་སྟེ།

402

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་དཔྱད་མ་དཔྱད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་མ་དཔྱད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཔྱོད་ལུགས་ཇི་ཙམ་ཞིག་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པར་འགྲོ་བ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན།

ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི། ཐ་སྙད་གདགས་པས་མ་ཚིམ་པར་མྱུ་གུ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བདག་གམ་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེས་འཚོལ་བ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་འཇོག་གོ །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གང་ནས་འོངས་གང་དུ་འགྲོ་ཞེས་པ་དང༌། ཕྱི་དང་ནང་གང་ན་ཡོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དཔྱད་པ་རྣམས་དང༌། གཏན་མི་འདྲ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཙམ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་མི་འཇོག་གི སྔར་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་གམ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་དཔྱོད་པ་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་འགྲོ་སྟེ། དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་བའི་གནད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་མཚམས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འོང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ལ་དཔྱོད་པ་མི་རིགས་ལ། འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་དཔྱོད་ན་ནི་ཐ་སྙད་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ལ་དཔྱོད་ན་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། རྩ་བར། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །བདག་དང་གཞན་

403

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་པ། །རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་པས། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། གཞུང་འདིའི་སྔ་འགྲེལ་དུ་རང་འགྲེལ་ལས་ཅི་སྟེ་ཡང་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ནས་གཅོད་པ་ན་བྲེད་ཤ་ཐོན་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ནི།

དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་ན་བྲེད་ཤ་ཐོན་པ་སྟེ་འཇིགས་པའི་མིག་གིས་སྐྱབས་གཞན་འཚོལ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་འཇོག་ས་མ་རྙེད་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་འདི་གང་ཀུན་བྱང་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་གྲོལ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན།

དེ་སྐད་སྨྲ་བ་ལ་ནི་ཚིག་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མར་ལུས་པ་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ནི་རྩ་བའི་ཚིག་དོན་བཤད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པར་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ཚད་མ་གང་གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླངས་དགོས་སོ་ཞེས་པའོ། །

སྐབས་འདིར་རང་འགྲེལ་ལས་རྫས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བ་ཙམ་འགོག་པ་གཏན་མིན་ལ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མ་ཁེགས་ན་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་མ་སྦྱར་གཉིས་འདྲ་བ་ཡིན་

404

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ནི་མདོ་སྡེ་དག་དང༌། དབུ་མའི་གཞུང་ལས་དུ་མ་འབྱུང་ངོ༌། །རིགས་པ་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་ཡང་གཟུགས་སོགས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཞིག་ལ་འཕེན་པས་དངོས་སྨྲ་བ་མི་འཐད་པས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་པར་འཇོག་པ་ཞིག་ལ་འཕེན་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་ལ་མིན་པས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཐལ་བ་འགོད་ཚུལ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བདག་དང་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེས་དཔྱད་ནས་འགོག་པས་དོན་དམ་པར་མི་ཁེགས་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་ནས་འགོག་པས་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང༌།

དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བདག་དང་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་དཔྱད་ནས་འགོག་པས་མི་ཁེགས་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་འགོག་པས་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་འགོག་པར་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་གྱིས་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གི་འདོད་པ་འདི་ཡང་གཏན་

405

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཚིགས་མེད་པར་མི་གྲུབ་པས། དེ་སྐད་སྨྲ་བ་དེ་དག་ནི་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། གང་དག་ཅེས་པ་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས་འཕགས་པས་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་སྟེ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་བཀག་གོ །ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འགྲེལ་པའི་གཏན་ཚིགས་སམ་ཤེས་བྱེད་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པས། དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་བ་ནི་བཤད་ཟིན་དང༌། འཆད་འགྱུར་གྱི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒལ་ཞིང་བརྟགས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སོ། །

འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོའ་སློབ་དཔོན་ནི། སྔ་རབས་པ་འགས་སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་ལ་ ིསོགས་པ་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང༌། རང་ལུགས་སློབ་དཔོན་ཆོས་སྐྱོང་གིས་བཞི་བརྒྱ་པའི་གཞུང་འདི་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བས་དེ་ཉིད་ལ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་ནི་སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་སྨྲ་མོད་ཀྱང་། དེའི་གཞུང་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་སྣང་ངོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ཆོས་སྐྱོང་གིས་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བར་བཤད་པས་དེ་ལ་སྦྱར་ན་འགྲིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་མཁས་པ་དག་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའ་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་དུ་འགྲེལ་པར་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ ིཞབས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་དུ་འགྲེལ་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་འདི་ལྟར་འགྲེལ་པ་ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་མི་སྣང་

406

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཡང༌། རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལ་སོགས་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་འཆད་པར་སྣང་བས། དེ་བཞིན་དུ་འཆད་པར་མངོན་ཏེ། འཕགས་པའི་གཞུང་འགོག་པ་ནི་མི་སྲིད་ལ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཆད་ན་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་མི་འཆད་པ་མི་མཛད་ཅིང༌། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ན་དེའི་དོན་སེམས་ཙམ་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་གཞུང་ལས་འཕགས་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་འདི་ཡིན་ཞེས་གསལ་པོ་མེད་ཀྱང༌། ཤེར་མདོ་དང་དབུ་མའི་གཞུང་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་བསྟན་ཚུལ་གཅིག་པས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་གཞུང་ཡང་འགོག་པར་མི་སྲིད་པས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བར་བྱ་དགོས་ལ། འོན་ཏེ་འཕགས་པའི་གཞུང་འདི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་འཆད་ན་ནི་ཤེར་མདོ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་འཆད་པ་མི་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེར་མདོའ་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་གཞུང་ ིའདི་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པར་གྲུབ་བོ། །

འོན་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དང༌། རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་རིགས་པས་གྲུབ་པས། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་མི་ནུས་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྔར་རང་འགྲེལ་དུ་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པ་གསུམ་ནི་རྩ་བས་དངོས་བསྟན་གྱི་རིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་འགྲེལ་པས་བཀོད་པའི་རིགས་པ་གཅིག་སྟེ་བཞི་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བས་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་འཇུག་པའི་རྩ་བར། རིགས་པ་གསུམ་དང༌། འགྲེལ་པས་རིགས་པ་གཅིག་སྟེ་བཞིས་བཀག་གོ་

407

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདི་ལ་འགྲེལ་པས་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པ་བསྟན་པ་ནི། རིགས་པ་དང་པོ་བསྟན་པའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དཀོན་ཅོག་བརྩེགས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྲུང་གཞན་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང༌། གང་མཚན་མ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་དང་ཞེས་སོགས་དྲངས་ནས་གང་ཞིག་གཞན་གྱིས་དབང་གི་ངོ་བོ་ཁས་བླངས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོང་ཉིད་བཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་སེམས་པ་དེའི་ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྣམ་རིག་པས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་མི་སྟོང་པ་དང༌། དེ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པས་དེས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་མ་སོང་བར། དེ་རྣམས་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་འདོད་པ་དག་ལ་ཐལ་བ་འདིས་སྐྱོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།

འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། མདོ་འདིས་ནི་རྣམ་རིག་པས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་མི་སྟོང་པ་དང༌། དེ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་པ་མེད་པས་སྟོང་ཞེས་པ་ཡང་བཀག་ལ་ཞེས་དང༌། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལུང་དེས་རྣམ་རིག་པའི་སྟོང་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་བསྟན་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

408

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དེས་ན་ཐལ་བ་འདིས་གནོད་པ་བསྟན་ཚུལ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན། ཆོས་དེ་རྣམས་རང་ངོས་ནས་སྟོང་པར་མ་སོང་བས་ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་ཞེས་པ་མི་འཐད་ལ། རང་ངོས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་བཀག་པར། གཞན་ཞིག་གིས་སྟོང་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པར་བསྟན་དགོས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་ཅེས་པ་དང་འགལ་བས་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན། ཆོས་རྣམས་རང་ངོས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་དང༌།

དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཆོས་དེ་རྣམས་རང་ངོས་ནས་སྟོང་པར་མ་སོང་བས་ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང༌། ཞེས་པ་མི་འཐད་ལ། རང་ངོས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་བཀག་པར་གཞན་ཞིག་གིས་སྟོང་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པར་བསྟན་དགོས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཏེ། མདོར་ན་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་རང་སྟོང་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ཐལ་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མདོ་ལས་ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་དེ་རྣམས་རང་ངོས་ནས་སྟོང་པར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་རང་སྟོང་མིན་ཡང༌། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་ལྟ་བུ་སྟོང་པ་གཞན་ཞིག་གིས་སྟོང་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པར་བསྟན་པས་ཆོག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང༌།

མདོ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཕྲ་མོ་ལས་གཞན་དུ་དགག་བྱ་རགས་པ་

409

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཞིག་བཀག་པའི་སྟོང་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པའི་དོན་འཇོག་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཐལ་བ་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་དངོས་སུ་རྣམ་རིག་པ་ལ་མཛད་ཀྱང༌། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་ཐལ་བ་འདིས་སྐྱོན་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། གོང་གི་རྩ་བས་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐལ་བ་གསུམ་འཕང་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སྔ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་མཛད་པ་རྣམ་བཤད་ཁུངས་སུ་དྲངས་ནས་བསྟན་ཟིན་ཅིང༌། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་སྟོང་པའི་དོན་དུ་མི་འཇོག་པར་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་རགས་པ་ཞིག་འཚོལ་བའི་སྟེང་ནས་སྟོང་པར་འཇོག་པས་དེ་ལ་ཡང་སྔར་བཀོད་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་པ་འཇུག་གོ །

དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཐོག་མར་གཞན་གྱིས་རྩོད་པ་འགོད་ན། རང་འགྲེལ་ལས། འོ་ན་ནི། གལ་ཏེ་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཅི་ལྟར་ན་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་འཇིག་རྟེན་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་མི་འགྱུར་རོ། །

འོན་ཏེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་མེད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་ན་ནི་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེར་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན་དེའི་ལན་འཆད་པ་ནི། རྩ་བར། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ། །ཚོགས་ལ་ལྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན། ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྙན་

410

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སོགས་སྟོང་ལས། །ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་། །སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་འགྱུར། །ཞེས་ཚིག་རྐང་དྲུག་གསུངས།

དོན་ནི། དངོས་པོ་སྟོང་པ་སྟེ་བརྫུན་པ་གཟུགས་བརྙན་དང་སོགས་པས་བསྡུས་པ་སྒྲ་བརྙན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མེ་ལོང་དང་བྱད་བཞིན་དང༌། དེ་བཞིན་བྲག་ཕུག་དང་སྒྲ་ཕྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ན་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན་ཏེ་དེ་ལྟར་གྲགས་སོ། །ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་སྟོང་པ་སྟེ་བརྫུན་པ་ལ་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་བརྫུན་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ན་ཡང༌། དེས་སྟོང་པའི་རྒྱུ་དག་ལས་དེས་སྟོང་པའི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་སོ། །
སྐབས་འདིར་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་ལས་དེ་འཛིན་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་ལ། རང་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཡང་བཞེད་དོ། །འདིས་མཚོན་ནས་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དང༌། སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་དང༌། སྒྱུ་མ་དང༌། སྒྲ་བརྙན་སོགས་ལ་དེ་བཞིན་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ།

འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་གཟུགས་བརྙན་ལས་ནི་དེ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། གཟུགས་བརྙན་དངོས་པོ་ཡིན་ཞིང༌། ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱིས་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་གཉིས་དང་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་དང་སྒྱུ་མ་སོགས་དང༌། སྒྲ་བརྙན་སོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

411

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འོ་ན་ལུང་དེ་ལས་དེ་དག་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞག་པར་གསུངས། ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དང་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་ལྟ་བུའི་དབང་ཤེས་ལ་དམིགས་རྐྱེན་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པ་དེ་ལ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ནི་ཤེས་པ་དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་ཞིང༌། རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་པས་དམིགས་རྐྱེན་མི་འཐད་ལ། ཟླ་གཅིག་སོགས་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱང་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་མ་ཡིན་ཏེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཟུགས་བརྙན་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་བཞག་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་དོན་མིན་ལ། དེ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང༌། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་དང༌། དེ་འདྲའི་སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཟླ་གཅིག་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པར་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང༌། ཟླ་གཅིག་དམིགས་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟླ་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཟླ་གཅིག་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་འཇོག་པ་མིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་ལ་ཞེས་པ་ནས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་པ་དང༌། བྱད་བཞིན་མི་སྲིད་ཀྱང་ཞེས་པ་ནས་དེར་སྣང་བ་དང་འདྲའོ་ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་ཞེས་པ་ནས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བས་ཞེས་གསུངས་པའི་གཞུང་ཚན་དང་པོའ་དོན་ནི། ིདབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་གང་སྣང་བའི་བྱད་བཞིན་ཡིན་པ་དང༌། ཟླ་གཉིས་དང་སྐྲ་ཤད་སོགས་ནི། གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོའ་ཤེས་པ་སོགས་ལ་སྣང་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ ི

412

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གྲུབ་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་སོ། གཉིས་པའི་དོན་ནི།

ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་ཚུལ་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་ཡིན་པ་སོགས་མི་སྲིད་ཀྱང་། དེར་སྣང་བ་ནི་གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་དེར་སྣང་བ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་སོ། གསུམ་པའི་དོན་ནི།

གང་དུ་སྣང་བའི་གཞི་གཟུགས་བརྙན་དང་སྒྲ་བརྙན་ལ་སོགས་པ་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང༌། གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་ཡིན་པ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མི་འཇོག་པར་མཚུངས་ཤིང༌། རང་གཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་དང་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ཡང་མཚུངས་སོ། །

གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་བརྫུན་པའི་བརྫུན་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་གང་ལ་ཡང་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་བརྡ་ལ་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲུབ་པས། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་བློ་ནི་རིག་ཤེས་རགས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་བ་མི་རིགས་སོ། །འདིར་གཟུགས་བརྙན་དཔེ་བཀོད་པ་ནི་དབུ་མ་པས་བརྫུན་པར་བཞག་པ་གྲུབ་ཟིན་ནས་དཔེར་འགོད་པ་མིན་པར་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་སྔར་ལྟར་བརྫུན་པ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པས་དེས་མཚོན་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་གོ་བདེ་པར་བརྗོད་ན་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ལ་གང་དུ་སྣང་བའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྟེང་ནས་ཆ་འདི་ཙམ་ཞིག་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་ལ། འདི་ཙམ་ཞིག་བྱད་བཞིན་དུ་མི་སྣང་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་དབྱེ་མི་ནུས་པར་གང་སྣང་བའི་བྱད་བཞིན་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་ཡང་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཉིད་རང་གི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང༌། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་བ་དཔེ་བྱས་ནས། དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་

413

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཡང་སྔོ་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྣང་བ་ནི། གང་དུ་སྣང་བའི་གཞི་སྔོ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྣང་མི་སྣང་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་དབྱེར་མེད་པར་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་དེ་ལྟར་སྣང་ཞིང༌། སྔོ་སོགས་རྣམས་གང་སྣང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་ཡང༌། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དང༌། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀུན་སྐྱོན་མེད་འཇོག་ནུས་པའོ། །

དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྙན་གང་སྣང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྟོང་ཡང༌། དེ་གཏན་མེད་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་འཇོག་ཤེས་ན། སྔོ་སོགས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང༌། དེ་སྤྱིར་གཏན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་འཇོག་ནུས་པས། ཤེས་ལྡན་དག་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱིར་ཡོད་པ་དང་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་དང༌། སྐྱེ་ཙམ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དག་གི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་བསྔགས་པ་ཡིན་ཏེ།

བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དངོས་པོ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ལྟར་ན་ནི། ཇི་སྲིད་དུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པར་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་དུ། དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་པ་ཉིད་ལ། གང་ཚེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བོང་བུའི་རྭ་དང་འདྲ་བས་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲིག་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་།

འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་དང༌། འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས་རང་

414

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བཞིན་དང་བཅས་པར་ངེས་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། ཞེས་དང་།

འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དེར་གང་སྣང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་བརྙན་མེད་པར་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་འཇོག་ཤེས་ན་སྔོན་པོ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་མེད་ཀྱང༌། སྔོན་པོ་ཡོད་པར་ངེས་པར་འཇོག་ནུས་པ་ཞིག་འོང་ངོ༌། །

ཞིབ་མོའ་བློས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འདི་འགོག་འདི་མི་འགོག་ཅེས་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ ིགཟུགས་བརྙན་གྱི་དཔེ་སྟེང་ནས་ཕྱེད་པ་ནི། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་ལ་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས་པས་ཚིམ་སླ་མི་ཉན་ནོ། །ཞེས་དང༌། དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པས་ཡོད་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང༌། དེ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་འཇོག་ནུས་པས་མེད་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ན་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྣང་བས་ཡོད་པ་གཉིས་དང༌། མེད་པ་གཉིས་ཕྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་གང་སྣང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁྲུལ་པར་འཇོག་ན། དེ་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ལ་མི་སླུ་བ་མི་འཇོག་གམ། ཅིའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆོལ་བའི་ཉེས་པ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ།

རང་ལུགས་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱིས་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ལྟ་བ་མ་རྙེད་ཀྱི་བར་དུ་དགག་བྱ་དང་དགག་གཞི་འདྲེས་ནས་ཚད་མས་འབྱེད་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང༌། ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་གོ་བ་རྙེད་པས་དགག་བྱ་བཀག་པའི་འོག་ཏུ་དགག་གཞི་ལྷག་མར་ལུས་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་པར་བྱ་ཞིང༌། དེ་ཡང་དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་མ་གྲུབ་

415

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པ་ནི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཟུགས་བརྙན་མེད་པའི་དོན་མིན་པར་ལྟར་སྔོ་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་སྣང་བ་ལྟར་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་སྔོ་སོགས་མེད་པའི་དོན་མིན་པར་དེ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་བློས་སྔོ་སོགས་མ་རྙེད་པ་ཡང་དེ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་རྙེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་སྔོ་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང༌། གདགས་གཞི་མི་འདྲ་བ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་འཇོག་ནུས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་ལྟ་བུ་ཡང་སྣང་བའི་ཆ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཡང༌། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུའི་གདགས་གཞི་གཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔོན་པོ་ལ་མི་སླུ་བ་འཇོག་ནུས་སོ། །
དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་གཞན་ཡང༌། དམར་སེར་སོགས་ཁ་དོག་དང་ཀ་བུམ་སོགས་དབྱིབས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་རྣམས་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྲ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་
གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་ཚུལ་རྫོགས་པ་དང་གཞན་ཡང་གང་ཟག་གི་རིགས་མི་འདྲ་བ་དང༌། ལས་འབྲས་དང༌། བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཀུན་བྱང་གིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གདགས་གཞི་མི་འདྲ་བ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པས་བརྟགས་ཙམ་གྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་འཇོག་ནུས་ཤིང༌། རང་འཛིན་ཚད་མ་ཡང་རང་ཡུལ་ལ་བརྟགས་དོན་འཚོལ་བའི་དཔྱད་པར་མི་འཇུག་པར་ཐ་སྙད་དུ་རང་ཡུལ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་པ་དེ་ཙམ་ཁོ་ནས་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བ་འཇོག་གོ །
འོ་ན་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་ལས། དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་ངེས་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་ཚད་མའི་གནོད་པ་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་པོའ་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་ ི

416

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བའི་ཆ་གཞན་ཡང་མེད་པས་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ན་ལུགས་འདིར་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང༌། དེ་ལ་འཁྲུལ་པ་གཉིས་མི་འགལ་བས་ལུང་དེ་ལས་མ་འཁྲུལ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། རྟོག་པ་དེ་ལ་གང་སྣང་ན་རང་མཚན་སྣང་བ་དང་བཅས་ཏེ་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ངེས་པའི་འཛིན་སྟངས་དོན་ལ་གནས་པས་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་ན། དབང་ཤེས་དོན་མཐུན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་མཚུངས་པས་ཅིའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་གཉིས་ལ་འཁྲུལ་དང་མ་འཁྲུལ་རྣམ་པ་དབྱེར་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་མཁས་པ་གཞན་གྱི་བཞེད་ཚུལ་ཅུང་མི་འདྲ་བས་དེ་དག་འགོད་ན།

ཐོག་མར་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་ལས། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་སྔོན་པོ་ལ་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྔོན་པོ་ལ་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་ལོག་པར་སྣང་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་བཟུང་ཚུལ་ལ་བསླུ་བའི་དོན་མིན་ལ་སྣང་ཚུལ་བསླུ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་ཡུལ་སྣང་ཡུལ་ཆེས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་རང་ཡུལ་སྔོན་པོ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མི་བསླུ་བ་ཡིན་ཀྱང༌། ཡུལ་སྔོན་པོ་བདེན་པར་སྣང་བས་སྣང་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་འཁྲུལ་བར་བཞེད།

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་ལས། ཁོ་ན་རེ། དེ་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་བློ་དེ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་བློ། ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲ་མི་

417

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་རང་ཡུལ་བདེན་པར་སྣང་བས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་མ་ཟད། ཞེན་ཡུལ་ལ་ཡང་འཁྲུལ་བ་བཞེད་དོ། །

རང་ལུགས་ལུང་གི་དགོངས་པ་ནི། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དང༌། དབང་ཤེས་ཚད་མ་རྣམས་ལ་རང་གི་ཡུལ་སྣང་བ་ན་རང་མཚན་སྣང་བ་དང་བཅས་ཏེ་སྣང་བས་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁྲུལ་བ་འདྲ་ལ། དེ་བཞིན་ངེས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པ་འདྲ་མོད། འོན་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་རྣམས་ལ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལས་གཞན་དུ་ངེས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཟུར་དུ་འཇོག་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང༌།
དཔེར་ན་སྔོ་འཛིན་རྟོག་པ་སྔོན་པོ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་འཇོག་རིགས་ལ་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་རྣམས་ནི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་གནད་གཅིག་ཅིང༌། རང་མཚན་སྣང་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་འཁྲུལ་བ་འབའ་ཞིག་སོང་བས་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་བཞིན་དུ་དེ་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དང་སྔོན་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་འཁྲུལ་བར་འཇོག་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པར་སེམས་སོ། །

དེ་ཡང་སྤྱིར་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་རང་མཚན་སྣང་བའི་ཆ་ལ་འཁྲུལ་བར་འདྲ་ཡང༌། རྟོག་པ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་མེད་དེ། དབང་ཤེས་རྣམས་རྐྱེན་གསུམ་ཉེ་བར་གནས་པའི་དབང་གིས་འཕྲལ་འཕྲལ་སྐྱེ་ཞིང་རྒྱུན་གོམས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འཛིན་ལ།
དེ་བཞིན་དུ་སྔར་མཐོང་བའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་རྣམ་ཡང་ཡང་འདྲིས་པར་བྱས་ནས་གོམས་པ་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་དང༌། གསལ་སྣང་ཐོན་པ་སོགས་མི་སྲིད་པས་དེ་གྱུར་པའི་དགེ་བ་དང༌།

418

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཚེ་དེ་དག་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་མི་འགྱུར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚེ་ཡང་གང་ཟག་རང་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ཟད་སྟོབས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ལྔས་ཤེས་བྱ་ཀུན་རྟོགས་པར་གྱུར་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་སོགས་མི་འཇོག་པར་ལུང་མ་བསྟན་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །

འོ་ན་བུམ་པ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་ཡང་རང་མཚན་སྣང་བའི་ཆ་ནས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་འཇོག་ན། དེ་ལ་ཆོས་ཅན་བུམ་པ་དང་བདེན་མེད་གང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཞེ་ན་དེའི་ཚུལ་ཡང་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་སྟོང་གཞི་བུམ་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་སྣང་སྟེ། དེ་ལ་བུམ་སོགས་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དེ་སྣང་ན། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་བློས་བུམ་པ་གཟུང་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང༌། བུམ་པ་བདེན་མེད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བུམ་པ་བདེན་མེད་སྣང་བ་ན་དེ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཐོས་པའི་དོན་ལ་བསམ་བྱུང་གི་ངེས་ཤེས་རྙེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེས་འཛིན་ཐོབ་ནས་གཉིས་སྣང་རིམ་གྱིས་ཇེ་ཟད་དུ་འགྲོ་ནས་མཐར་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དང༌། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བ་དང་དོན་སྤྱིའམ་འདྲ་སྣང་སྟེ་དེ་གསུམ་ག་ཡོད་དོ། །
དེའི་ཕྱིར་སྦྱོར་ལམ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྣང་བ་ཐོབ་པ་དང་སྣང་བ་མཆེད་པ་དང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་དང༌། དེ་མ་ཐག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་འོ་ན་གཉིས་སྣང་ཕྲ་རགས་ལོག་པར་གསུངས་པའི་སྣང་བ་སྔར་བཤད་པའི་སྣང་བ་གསུམ་པོ་དག་ལས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཤེ་ན།

419

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

དེ་ནི་དོན་སྤྱིའམ་འདྲ་སྣང་ལྟ་བུ་ལ་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ་རྟོགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཇི་ཙམ་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདྲ་སྣང་དེ་ཡང་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་བའི། །དོན་གསལ་སྣང་བ་ཅན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་དོན་སྤྱི་དང་མ་འདྲེས་པ་གསལ་བར་མི་སྣང་བའི་དོན་དུ་མཛད་པ་ལྟར་བྱའི། སྤྱིར་རྟོག་པ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་གསལ་བར་མི་སྣང་བའི་དོན་གཏན་མིན་ནོ། །གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས་གསལ་སྣང་ཞེས་པ་དོན་སྤྱི་དང་མ་འདྲེས་པར་རྗེན་པར་སྣང་བ་ལ་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །

དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཇི་ཙམ་གོམས་པ་ལས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱང་ཆད་པའི་སྣང་བ་དང༌། དགག་བྱ་སྣང་བ་གཉིས་རིམ་གྱིས་སྣང་བ་རགས་པ་ལོག་ནས་ཇེ་ཕྲ་ཇེ་ཟད་དུ་འགྲོ་བ་དང༌། སྣང་བ་རིམ་གྱིས་ལོག་པའི་མཐུས་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་ལ། ནམ་ཞིག་གཉིས་སྣང་ཟད་ནས་མཉམ་གཞག་ཟག་བཅས་དེ་ཟག་མེད་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོར་འཕོས་པའི་ཚེ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་ལྟ་བུའམ་གཉིས་སྣང་གཞན་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྗེན་ཆེར་དུ་སྣང་བས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད། ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་ངོ༌། །

ལྔ་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་སླ་བའི་ཡོན་ཏན་དང༌། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་བར། བདེན་པ་གཉིས་སུའང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པའང་མིན། །ཞེས་ཚིག་རྐང་གཉིས་གསུངས། དོན་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་

420

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།རྣམས་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེས་ན། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུའམ་གཉིས་ཆར་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟག་པ་དང༌། དེར་མ་ཟད་ཆད་པའང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པ་གཉིས་གང་གིས་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང༌། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན། མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། འབྲས་དུས་སུ་མ་ཞིག་པར་དུས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང༌། དེའི་ཚེ་ཞིག་ན་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཆད་ལྟ་དང་། ཡང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བའི་རྟག་ལྟ་དང༌། དེ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཆད་ལྟ་ལྟ་བུ་རྟག་ལྟ་དང་ཆད་ལྟ་འཇོག་ཚུལ་གང་ལྟར་ཡང༌། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་ལྟ་བ་དེ་དག་མ་ལུས་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་བླང་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། ལས་འགག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང༌། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་བཤད་པ་དང༌། རྩ་བའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང༌། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ལས་རྣམས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་དང༌། ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་

421

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་མཚམས་སྦྱར་གྱི་གཞུང་གིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱིས་ལྟ་བ་རྒྱང་རིང་དུ་བསྲིངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་བསྟན་ལ། འདིའི་དོན་ནི་འོག་ཏུ་ཚིག་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདིའི་ཐད་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འཕགས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཆོག་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན།

ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད།

རེ་ཞིག་གཙོ་བོ་རྣམས་བརྗོད་ན། ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང༌། རང་རིག་འགོག་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བས་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྐྱེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་གསུམ་དང༌། ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁས་བླངས་དགོས་པ་དང༌། ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཇོག་པ་དང༌། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང༌། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་འདིའི་སོགས་ཁོངས་ནས་འདོན་རྒྱུ་ཞིག་དགོས་པ་དེ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་སྒྲིབ་མཚམས་གང་ནས་སྤོང་བ་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ལས།

422

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་བརྒྱད་ཅེས་པའི་ངེས་པ་གོ་བ་ཆེ་རྒྱུ་མེད་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུའང་ཁས་མི་ལེན་པ་འདི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ཞེས་དང༌།

མཐའ་དཔྱོད་ལས་རང་གི་ལུགས་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང༌། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ཀྱི་གཞུང་གུང་བསྒྲིག་པ་ན། རང་མཚན་གྱི་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་མེད་ཀྱང༌། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཆོག་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱོར་བ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ལས་ཐོན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་ནམ་ཁྱད་པར་དེ་འདྲ་མ་སྦྱོར་པར་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ།

མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཕྱི་རོལ་པ་དང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་རང་རིག་མི་འདོད་རྒྱུང་འཕེན་གྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མི་འདོད། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སེམས་ཙམ་པ་དང༌། རང་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་མ་གཏོགས་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་མཐའ་དག་གིས་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ནི་འོག་ཏུ་ཚད་འགོག་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་བརྗོད་བླངས་པའི་ཞོར་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

རང་རིག་མེད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང༌། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ལ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པ། གཞན་སྡེ་རྒྱང་འཕེན་གྱིས་འདོད་དོ། །དེ་

423

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

བཞིན་དུ་བྱེ་མདོ་གཉིས་དང༌། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང༌། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཅིང༌། ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་མི་ཤེས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་བྱེ་སྨྲས་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་འདོད་པས་སོ། །

ལུགས་འདི་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མི་བཞེད་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ལས། དེ་ཡང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མི་འདོད་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་ཐུག་སྟེ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་ལས་གྱི་བག་ཆགས་བསྒོ་བའི་གཞིར་འཇོག་ཐུབ། དེ་ཐུབ་ན་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། དེ་བཞིན་དུ་རང་རིག་འགོག་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང༌། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཐུག་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་སོགས་མི་བཞེད་པ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཐུག་ཚུལ་ནི། དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ལས།

རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མི་འདོད་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་ཐུག་སྟེ། དེ་ཁེགས་པས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་གྲུབ་ཅིང༌། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡང་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང༌།

ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
པ་མེད་པ་ལ་ཐུག་སྟེ། དེ་ཁེགས་པས་གང་ཟག་རང་མཚན་གྱི་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་དང་གང་ཟག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྲུབ། དེ་གཉིས་གྲུབ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་

424

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པ་སྤོང་བ་ལ་གང་ཟག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རྟོགས་དགོས་པར་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པས་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རྟོགས་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་ཐུག་སྟེ། དེ་ཁེགས་པས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དེ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པས་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་ཐུག་སྟེ། དེ་ཁེགས་པས་རང་ངོས་ནས་མེད་ཀྱང་མིང་རྐྱང་ཙམ་གྱིས་དངོས་པོ་འཇོག་ཤེས་པར་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པས་མྱུ་གུའི་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་མྱུ་གུའི་ངོ་བོ་སྔར་ཡོད་ལོག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་མེད་དགག་དེ་ཉིད་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་མྱུ་གུའི་ཞིག་པ་ཞེས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་མིང་གི་ཕར་བཏགས་ནས་འཇོག་པ་དང༌། དངོས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མྱུ་གུའི་འཇིག་རྒྱུར་གང་སོང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུས་གསུམ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འཇོག་ཚུལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །

འོ་ན་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་འཇུག་པའི་གཞུང་གང་ནས་བསྟན་ཅེ་ན། དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དུས་གསུམ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་གཞག་འཇོག་ཚུལ་གསུམ་ནི། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགགས་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཅིང་། ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་རང་རིག་འགོག་ལུགས་ཐུན་མོང་

425

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མ་ཡིན་པ་གཉིས་ནི། བཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང༌། །ཞེས་སོགས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཏོ། །

རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཁས་མི་ལེན་པ་དང༌། ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མྱོང་གིས་ཁྱབ་པ་དང༌། བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་དངོས་སུའམ་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང༌། །ཞེས་སོགས་དང༌། དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་བློ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ཞེས་དང༌། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་དགྲོལ་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་ལ།

བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའམ་ཤགས་ཀྱིས་བསྟན་ཚུལ་ལྟར་ན། ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་འཇུག་པའི་གཞུང་མཐའ་དག་གིས་བསྟན་པར་གྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་གཉིས་སྟོང་གཞི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་དགག་བྱ་ཕྲ་རགས་མེད་ཅིང༌། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་མཚུངས་པར་བསྟན་པས། དགག་བྱ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་སྐྱོན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྩར་བསྟན་པ་དང༌། འཁོར་བ་ལས་ཐར་པར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུས་སྡུག་བདེན་གྱི་རྒྱུའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པ་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་དེས་དྲངས་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་གི་གཉེན་པོར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་མ་བསྒོམས་པར་འཁོར་བ་ལས་བཟློག་མི་ནུས་པ་བསྟན་པས་སོ། །བདེན་བཞིའི་རིམ་པ་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་བསྟན་པས་ཉན་རང་སློབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་བདེན་མེད་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་བསྟན་པ་དོན་གྱིས་གྲུབ་བོ། །

གཞན་ཡང་གཞུང་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་གྲུབ་སྟེ། གཞུང་དེ་ལ་དགོས་སོགས་

426

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཆོས་བཞི་ལྡན་དགོས། དེ་ལྡན་ན་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས། དེ་ལ་ཐོས་སོགས་རིམ་གྱིས་ཞུགས་ནས། མ་རིག་པའི་གཉེན་པོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་སྒོམ་པ་ལས་ཐར་བ་ཐོབ་ནུས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་མཐའ་གཉིས་དང༌བྲལ་བའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་གཏན་ལ་འབེགས་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་འཐད་པར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་རང་གྲགས་སམ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་བསྟན་པར་གྲུབ་བོ། །

ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་ཡང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་རྩ་བའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ནི། རྩ་བར། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ནུས་ཕྱིར། །ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང༌། །འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།

ཐོག་མར་རྩོད་པ་འགོད་པ་ནི། ལས་གང་ཞིག་བསགས་ནས་འབྲས་བུ་མ་སྨིན་གྱི་བར་དུ་ཡུན་རིང་པོར་ཆོད་པའི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བ་ནི་རང་སྡེ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་ལ། ལས་དེ་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ན་ནི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། ལས་དེ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་ན་ནི་མཚམས་དེ་ནས་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་འབྱིན་པའི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་བར་དུ་ལས་དེ་མེད་ལ། ལས་ཞིག་པ་ཡང་དངོས་པོར་མི་སྲིད་པས་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

427

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འདིའི་ལན་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལན་བཏབ་ཚུལ་དང༌། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་དངོས་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རང་སྡེ་སེམས་ཙམ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ལས་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་གཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་རྟོག་པ་བྱེད་པ་དང༌། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལས་གཞན་པའི་བྱེ་སྨྲ་ཁ་ཅིག་བུ་ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་སྟེ་དེའི་ཡེ་གེ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་པ། ཆུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་པ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ལ་འདོད། ཡང་བྱེ་སྨྲའི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག། ལས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ལས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཞེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པ་ཞིག་ལ་འདོད་པའོ། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ནི། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དགེ་མི་དགེ་སོ་སོར་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང༌། ལས་དང་དེའི་ཐོབ་པ་གཉིས་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་མི་འདོད་པས་འདི་ཡང་ཁ་ཆེ་བྱེ་སྨྲ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང༌། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བསྒོས་པ་ལས་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པར་འདོད་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དང༌། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་དང། ཡིག་ཆ་སོགས་སུ་འབྱུང་ངོ། །

དེ་དག་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་ནི། རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་བཅུ་བདུན་པ་ལས། གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཆུད་ཟར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་ཚིག་གསལ་ལས། གང་གི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་ན་གང་ལ་དཔྱད་པ་འདིར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་གནས་པ་དང༌། འཇིག་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། འདིར་གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། ཅེས་སྨྲས་པ། སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་

428

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པ་མི་སྲིད་པ་དང༌། ལས་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་འགགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་ཆུད་མི་ཟ་བར་རྟོགས་པ་རྣམས་མི་རིགས་པར་གསུངས་ཏེ། རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས།ལན་འདེབས་ཚུལ་དེ་ཉིད་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ལ། གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། །ཅེས་སོགས་དྲངས་ནས་གསུངས་པ་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།རིགས་པ་དེ་ནི་ཆུད་མི་ཟ་བ་འགོག་པ་ལ་གསུངས་ཀྱང༌། གཞན་གསུམ་འགོག་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་དེ་རྒྱུ་མཚན་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་ཀྱི་དངོས་ལན་ནི། རྩ་བའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་ཡིན་པས་དེའི་ཚུལ་ཡང༌། གང་གི་ཕྱིར་ལས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་མི་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགག་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལར་ལས་གཉིས་བྱས་པ་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་བསྐལ་པ་མང་པོ་ལོན་པ་ལས་ཀྱང༌། ལས་ལས་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པ་སྟེ་རྒྱུ་འབྲས་མི་འཁྲུལ་བར་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དང༌། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་འཇོག་པའོ། །

གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་ཚུལ། ིདང་པོ་ནི་འདི་ལ་ཐོག་མར་རང་སྡེ་གཞན་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་ཚུལ་མི་

429

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འདྲ་བ་དག་བཀོད་ནས་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་སྐོར་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་དང༌། དེའི་འོག་ཏུ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་སྒྲུབ་ཚུལ་འགོད་པར་བྱ་བ་ལས།
དེ་ཡང་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ནི་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ཡང་དུས་གསུམ་དུ་འཇོག་པས་མྱུ་གུ་མ་འོངས་པ་དང༌། མྱུ་གུ་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་མྱུ་གུ་ཡོད་པར་འདོད་དེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང༌། མཛོད་རྩ་བར། དེ་ཡོད་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད། །ཡོད་པར་སྨྲ་བར་འདོད་དེ་དག །རྣམ་བཞི་དངོས་དང་མཚན་ཉིད་དང༌། གནས་སྐབས་གཞན་གཞན་འགྱུར་ཞེས་བྱ། །ཞེས་དུས་གསུམ་རྫས་ཡོད་དུ་སྨྲ་བའི་བྱེ་སྨྲ་ལ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང༌།

དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྨྲ་བ་

རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེའི་དང་པོ་ནི་བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱོབ་ཀྱིས། མྱུ་གུ་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ་དང༌། ད་ལྟར་བ་ནས་འདས་པར་འཇུག་པ་ན་མ་འོངས་པ་དང༌། ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་འདོར་གྱི། མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་རྫས་མི་འདོར་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་སྣོད་ཅིག་བཅོམ་ནས་རྒྱན་བྱེད་པ་དང༌། འོ་མ་ཞོར་འགྱུར་བ་ན་དབྱིབས་དང་རོ་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི་ཁ་དོག་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་གཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ཀྱིས་དུས་རེ་རེ་ཡང་གསུམ་གའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་མོད་ཀྱང༌། གང་ཤས་ཆེ་བ་དེའི་སྒོ་ནས་འདས་པ་ལ་སོགས་པར་འཇོག་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་པ་ཞིག་བུད་མེད་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་བུད་མེད་གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་

430

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས། མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་ཕྱིན་པ་ན་དུས་སོ་སོར་འཇོག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རིལ་བུ་གཅིག་ཉིད་བརྒྱ་དང་སྟོང་གི་ཤོད་མིག་ཏུ་རིམ་གྱིས་བཞག་པ་ན་གཅིག་དང་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

བཞི་པ་ནི་བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷས། བུད་མེད་གཅིག་ཉིད་ལྟོས་ས་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དང་བུ་མོར་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་སྔ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་འོངས་པ་དང༌། ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པར་འཇོག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་བཙུན་པ་དེ་དག་གིས་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་བཞིན་དུ་ལུགས་དེར་དུས་གསུམ་སྐོར་དཔྱད་གཞི་མང་ཙམ་སྣང་མོད་ཀྱང་འདིར་རེ་ཞིག་ཞིབ་སྤྲོས་མ་དགོས་སོ། །

མདོ་སེམས་གཉིས་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་དུས་གསུམ་འཇོག་ཚུལ་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས། རང་གི་ལུགས་འཇོག་པ་ན་སྤྱིར་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང༌། ད་ལྟར་དངོས་པོ་དེ་མ་སྐྱེས་པ་དང༌། རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཟིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སླར་ཞིག་པ་དང་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ་དང༌། ད་ལྟ་བར་བཤད་དོ། །

དུས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟར་དུ་འདོད་པ་དང༌། འདས་མ་འོངས་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་དང༌། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་ག་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་དེ་ཡང་མྱུ་གུ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཞིག་པ་ན་མྱུ་གུའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་འགགས་ལ། འགགས་པ་དེས་མྱུ་གུ་མ་ཡིན་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་གང་ཡང་མ་ཐོབ་ཅིང༌། འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་དགག་བྱ་རྣམ་

431

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པར་བཅད་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་འདས་མ་འོངས་ཡིན་ན་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྡེ་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་འདས་མ་འོངས་མེད་དགག་ཏུ་ཁས་ལེན་པས་དངོས་མེད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ།

དེའི་ཚུལ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རང་ལུགས་སྤྱིར་ཞིག་ཟིན་པ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་བུམ་པའི་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་བུམ་པ་མི་སྡོད་པ་ལྟ་བུ། རང་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གསུམ་གང་རུང་གང་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་ཞིག་པའི་གཞི་མཐུན་དེ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་བུམ་པའི་རྒྱུའི་དུས་སུ་བུམ་པ་མ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་གཞི་ལ་སྦྱར་ན། དུས་དེར་ཞིག་ཟིན་པ་དུས་དེར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དུས་དེར་སྐྱེས་པ་དང་། དུས་དེར་མ་འགགས་པའི་གཞི་མཐུན་པ། དུས་དེར་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། དུས་དེར་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གསུམ་གང་རུང་གང་ཞིག། དུས་དེར་མ་སྐྱེས་པ་དང་དུས་དེར་མ་འགགས་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། དུས་དེར་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། བུམ་པའི་འདས་པ་བུམ་པའི་འདས་པ་ཡིན་ཀྱང༌། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་མ་འོངས་པ་བུམ་པའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཀྱང༌། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ་བུམ་པའི་འདས་པ་བུམ་པའི་སྔར་མ་གྲུབ་པར་བུམ་པའི་རྗེས་སུ་གྲུབ། བུམ་པའི་མ་འོངས་པ་བུམ་པའི་དུས་ཕྱིས་མ་གྲུབ་པར་བུམ་པའི་སྔར་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །

ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་ཚུལ་ནི་དབུ་མ་རྩ་བའི་རབ་བྱེད་བཅུ་དགུ་པ་ལས། ད་ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོངས་པ། །གལ་ཏེ་འདས་ལ་ལྟོས་གྱུར་ན། །ད་

432

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོངས་པ། །འདས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང༌། བཞི་བརྒྱ་པའི་རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། མ་འོངས་བུམ་ལ་ད་ལྟ་བའི། །བུམ་ཡོད་མ་ཡིན་འདས་པ་མེད། །གང་ཕྱིར་དེ་གཉིས་མ་འོངས་པ། །དེ་ཕྱིར་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང༌།

སྐབས་འདིའི་ཚིག་གསལ་ལས། འདིར་སྨྲས་པ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དུས་གསུམ་དུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་དུས་གསུམ་པོ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་ལ་དེ་དག་ཀྱང་དངོས་པོའ་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས། ིབཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་སུ་མ་ཕྱིན་པའོ། ། འདས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས་འདས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་ད་ལྟར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་དེར་མ་འོངས་པ་དང་བརྒལ་བ་དག་གིས་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པའི་དུས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

དུས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ད་ལྟ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང༌། གཞན་གཉིས་གཙོ་བོ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ་གང་དུ་མ་འོངས་ཞེས་པ་དང༌། གང་ལས་འདས་པ་འཇོག་པའི་དུས་གཉིས་ཀྱི་ལྟོས་སར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། གཞན་གཉིས་དེ་ལྟར་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་གང་དུ་མ་འོངས་ཤིང་གང་ལས་འདས་པས་མ་འོངས་པ་དང༌། འདས་པར་འཇོག་པའི་དུས་ནི་ད་ལྟ་བ་སྟེ་དེས་ན་ད་ལྟར་བ་ནི་དུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་གཞན་གཉིས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང༌། ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དུས་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
ལུགས་འདིར་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་བཞེད་ཀྱང༌། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། སྟོང་ཐུན་

433

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ལས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་དུས་གསུམ་ག་དངོས་པོར་བཞེད་ཀྱང་མྱུ་གུ་མ་འོངས་པ་དང་མྱུ་གུ་འདས་པའི་དུས་ན་མྱུ་གུ་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མི་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དུས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་འཇོག་ཚུལ་ལ། སྟོང་ཐུན་ལས། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་དུས་གང་དུ་འཇོག་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་ལྟོས་སར་གྱུར་བའི་དངོས་པོའ་རང་དུས་དེ་ལས་ཐལ་ཟིན་པ་མ་འོངས་པའི་ ིམཚན་ཉིད། ཁྱོད་དུས་གང་དུ་འཇོག་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་ལྟོས་སར་གྱུར་བའི་དངོས་པོའ་རང་དུས་དེར་མ་སླེབ་པའི་ཆོས་ད་ལྟ་བའི་མཚན་ཉིད། སྐྱེས་ ིལ་མ་འགགས་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་འཆར་བ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་དུས་ན་ཐལ་ཟིན་པ་དང༌། མ་སླེབ་པའི་ཆོས་གཞན་གྱི་སྤྱིར་འཆར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

ཡིག་ཆ་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རང་ལུགས་ནི། སྐྱེས་ལ་འགགས་པ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དུས་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་སྐྱེ་ལ་མ་འགགས་པའི་གཞི་མཐུན་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། དུས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ཡང་ཡིན་ད་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་འགགས་པའི་གཞི་མཐུན། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་འཇོག་ཚུལ་ནི། སྟོང་ཐུན་ལས། དེས་ན་འདས་པའི་མཚན་གཞི་ནི་མྱུ་གུ་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་རྣམས་དང༌། མ་འོངས་པའི་མཚན་གཞི་ནི། དགུན་གྱི་དུས་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞིང་འདིར་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་དང་། ད་ལྟ་བའི་མཚན་གཞི་ནི་མྱུ་གུ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དུས་གསུམ་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་ན། དཔེར་ན་མྱུ་གུའི་རྒྱུའི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་མ་འོངས་

434

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པ་དང་། རང་དུས་སུ་ད་ལྟར་བ་དང། མྱུ་གུའི་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། མྱུ་གུ་ལ་བལྟོས་པའི་དུས་གསུམ་ནི་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་མྱུ་གུ་ལ་བལྟོས་པའི་འདས་པ་དང་། མྱུ་གུ་རང་ཉིད་རང་ལ་བལྟོས་པའི་ད་ལྟ་བ་དང༌། མྱུ་གུའི་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་ལ་བལྟོས་པའི་མ་འོངས་པ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མྱུ་གུའི་ཞིག་པ་མྱུ་གུ་ལ་བལྟོས་པའི་མ་འོངས་པ་དང་། མྱུ་གུའི་མ་འོངས་པ་མྱུ་གུ་ལ་བལྟོས་པའི་འདས་པར་འཇོག་པའོ། །

འདས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་བ་དང༌། དེ་གསུམ་རེ་རེ་བའི་དུས་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་མི་འཇོག་སྟེ། དཔེར་ན་ད་ལྟ་བའི་དུས་དང་ད་ལྟར་བ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་ལྟ་བུ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ཀྱང༌། ད་ལྟར་བའི་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་ཡིན་ན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གསུམ་དང༌། དེ་གསུམ་གྱི་དུས་གསུམ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ད་ལྟ་བ་ཡིན་ན་ད་ལྟ་བའི་དུས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུས་ཡིན་ན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབུད་ཅེས་གསུངས་ཤིང༌།

དེ་བཞིན་དུ་འདས་པ་དང་འདས་པའི་དུས་གཉིས་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། བུམ་པའི་ཞིག་པ་འདས་པ་ཡིན་ཀྱང་འདས་པའི་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་པར་བྱའོ། ། སྤྱིར་ན་དུས་ཞེས་པ་དངོས་པོ་གང་དང་གང་གི་ཡུན་ཚད་དང༌། རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་གྱི་གནས་ཚད་ལྟ་བུ་ལ་འཇོག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དུས་ཀྱི་ཐུང་བ་མཐར་ཐུག་པ་དང༌། ཆུ་ཚོད་དང༌། ཉིན་ཞག་ཟླ་བ་ལོ་བསྐལ་པ་སོགས་དུས་འཇོག་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པས་སོ། །གཞན་སྡེ་ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དུས་རྟག་པའང་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།

435

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བཞི་བརྒྱ་པའི་དར་ཊིཀ་ལས། རིག་བྱེད་གསང་བའི་མཐའ་སྨྲ་བ་སོགས་ན་རེ། དུས་རྟག་པ་གང་ཞིག་ཡོད་ན་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་འཇུག་ཅིང་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་དང༌། རྐྱེན་གཞན་ཡོད་ཀྱང་དགུན་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་ལྡོག་པའང་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ལས་དུས་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་ནུས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་ལ་མི་བལྟོས་པས་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་མ་ ིའོངས་པའམ་མ་བསླེབས་པའི་དུས་དང༌། རང་གི་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་འདས་པའམ་ཞིག་པའི་དུས་དང༌། རང་དུས་སུ་རང་ཉིད་གནས་པའི་དུས་རེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།

རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ནི་མྱུ་གུ་འདས་པའི་དུས་དང༌། མྱུ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མྱུ་གུ་མ་འོངས་པའི་དུས་དང༌། མྱུ་གུ་སྐྱེས་ནས་མ་ཞིག་པ་ནི་མྱུ་གུ་ད་ལྟར་བའི་དུས་ཡིན་པས། དུས་གསུམ་ཆར་ཡང་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེའི་ཞིག་པ་དང༌། མ་སྐྱེས་པ་དང། སྐྱེས་ནས་མ་ཞིག་པའི་དུས་གང་ཡིན་དེ་ལ་རྩི་བ་ཡིན་གྱི་དུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་པོས་བརྗོད་བཞིན་པའི་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་མེད་པ་ལ་ད་ལྟར་བ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་བརྗོད་པ་པོ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཁ་སང་གི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ཀྱང༌། བརྗོད་པ་པོའ་གང་ཟག་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པར་འཇོག་པ་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། ། ིདེའི་ཕྱིར་མྱུ་གུའི་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་ཡང་རང་དུས་སུ་རང་ཉིད་ད་ལྟར་བ་དང༌། རྒྱུའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་དང༌། འབྲས་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་ཀྱང༌། སྤྱིར་དེ་ཉིད་ད་ལྟར་བ་མི་འཇོག་སྟེ། དེ་ནི་གཞི་མྱུ་གུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞིག་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བཞག་པས་འདས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཞིག་པ་སོགས་ཞིག་པའི་རིགས་འདྲ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱུང་བ་རྣམས་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དུས་གཞན་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ།

436

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། མྱུ་གུ་ཞིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ།
དེའི་རིགས་འདྲའི་ཞིག་པ་རྣམས་ནི་སྔ་མ་སྔ་མ་ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མྱུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་རང་དུས་ན་ཁོ་རང་ཞིག་པ་མིན་ཀྱང་སྤྱིར་ཞིག་པ་ཡིན་པས་འདས་པ་ཁོ་ན་འོ། །ཞེས་གསུངས་ཞིང་།

སྟོང་ཐུན་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟར་འབྱུང་ངོ་། །འོ་ན་བུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པའི་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཁ་ཅིག་བུམ་པའི་འདས་པ་ཡིན་ན། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར། སྔ་མ་ལ་བུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བུམ་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་ད་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་མཐའ་དཔྱོད་དུ་བུམ་པའི་འབྲས་བུ་བུམ་པའི་འདས་པ་དང༌། བུམ་པའི་རྒྱུ་བུམ་པའི་མ་འོངས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བས། བུམ་པའི་ཞིག་པ་དང༌། དེའི་མ་འོངས་པ་ལ་སྤྱིར་ཞིག་པ་དང༌། མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་འཇོག་གམ་སྙམ་སྟེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་བུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་ལ་འགགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྐྱེ་ལ་མ་འགགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགག་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་འགག་བཞིན་པ་གང་ཞིག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དཔྱད་གཞིའི་གནས་སོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་དུས་གསུམ་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག་འགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་མཁྱེན་ཟེར་བ་དང༌། ཡང་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཁ་སང་དེ་རིང་སང་ཉིན་

437

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་མཁྱེན་ཟེར་བ་དང༌། ཡང་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་མ་གཞལ་ཡང༌། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཁ་སང་མཁྱེན་ཟེར་བ་དང༌།

ཡང་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེ་རིང་ཁ་སང་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མཁྱེན་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱར་བས་མི་འཐད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཡོན་གྱི་ཐད་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ཡང་ཉི་མ་དེ་རིང་ལྟ་བུའི་དུས་ད་ལྟར་བ་འདིའི་དུས་སུ། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མེད་པས་དུས་དེར་དེ་གཉིས་མ་གཞལ་ཡང༌། ཞེས་དུས་དེར་མཁྱེན་ན་དུས་དེར་ཡོད་དགོས་པ་དང༌། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མཁྱེན་ན་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་དགོས་པ་སོགས་མཐའ་དཔྱོད་དུ་ཁ་ཅིག་དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་གནོད་བྱེད་རྒྱས་པ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བཀག་པར་མཛད་པས་འདིར་མ་སྨྲས་སོ། །

རང་ལུགས་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་དེའི་མཇུག་ཏུ། དེ་རིང་གི་དུས་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་གྱི་དུས་ཀྱི་མྱུ་གུ་ས་བོན་གྱིས་མི་སྐྱེད་ཀྱང༌། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཡིག་ཆ་མཐའ་དཔྱོད་ལས། དེས་ན་དེ་རིང་གི་དུས་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེ་རིང་ཁ་སང་སང་ཉིན་གསུམ་ག་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང༌།

འོ་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་མཁྱེན་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དང༌། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཁ་སང་མཁྱེན་པའི་དུས་དེར་དེ་རིང་མཁྱེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཡུལ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དེའི་དུས་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གང་ཞིག་ཡོད་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་མ་མཁྱེན་པའམ་

438

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།མ་གཟིགས་པའི་དུས་མེད་པས་མ་འོངས་པ་མཁྱེན་པའི་དུས་སུ་འདས་ད་ལྟར་གཉིས་ཀ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞིག་པ་དངོས་པོ་སྒྲུབ་ཚུལ།

འོ་ན་ལུགས་འདིར་ཞིག་པ་དངོས་པོ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། ཚིག་གསལ་ལས་འབྱུང་བ་དང༌། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་སོགས་ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་དག་གིས་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གྲུབ་པའི་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་དེའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དང༌། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་པས་རྒྱུ་གཏན་མེད་དུ་སྨྲ་སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས་གང་ཞིག་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ནས་འདུས་བྱས་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་དེ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟར་རྒྱུ་མེད་པས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དང་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་འདུས་བྱས་ཉིད་དུའང་འགྲུབ་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཐམས་ཅད་མ་འགྲིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལུང་གིས་དགག་པ་དང༌། རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་ལས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དང༌། ཆོས་མངོན་པ་ལས། སྐྱེ་བ་དང༌། རྒ་བ་དང༌། གནས་པ་དང༌། འཇིག་པ་རྣམས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་བཞི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་སོགས་བཞི་ལ་འདོད། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་དེ་དག་

439

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་པོ་དང་འཇིག་པར་བྱེད་པ་པོ་སོགས་ལ་འདོད་དོ། །འདོད་ཚུལ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང༌། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་མི་དགོས་ན། དེ་དག་གིས་གཞི་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཚིག་གསལ་ལས། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའ་ནང་དུ་འདུ་བར་གསུངས་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཇིག་ ིཔ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བསྟན་པར་མ་ཡིན་ནམ། སྐྱེ་བ་ཙམ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་འདིའི་སྐད་ཅིག་མར་འཇིག་པ་ཡང་སྒྲུབ་པར་སླ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་རྒ་བ་བཞི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་གསུངས་པ་ནི་སྔོན་པོ་ལ་མཚོན་ན་དེའི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བཞི་དང་ལྡན་པས་སྔོན་པོ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་ལ། ཞེས་དང༌། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་བྱ་བ་དེ་དག་དང་ལྡན་པས་འདུས་བྱས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་མཚོན་བྱེད་ཙམ་ཞིག་ལ་དགོངས་ཀྱི། ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འཇོག་མིན་ཏེ་མི་རྟག་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་འཇོག་མེད་པར་ཐལ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ལུང་གིས་སྒྲུབ་ཚུལ་ས་བཅུ་བའི་མདོ་ལས། འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་འཇིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང༌། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་རྒྱུ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །ཞེས་ཞིག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་གསུངས་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ལས་འཆི་བས་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཤི་བ་རྒྱུས་བྱེད་པ་དང༌། ཤི་བས་མ་རིག་པ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པས་ཞིག་པ་ལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་

440

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

དང༌། ཞིག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ནུས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ལས། སེམས་ཅན་འཆི་བས་དངོས་སུ་རང་འབྲས་སེམས་ཅན་ཤི་བ་བསྐྱེད་ཅིང༌། རྒྱུད་ནས་རང་འབྲས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་མ་རིག་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་པ་ལས། ཅི་ལྟར་མྱ་ངན་འདས་པ་ནི། །དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །མྱ་ངན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་དེའི་ཐད་ཀྱི་ཚིག་གསལ་ལས། དངོས་པོ་རང་གི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང༌། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བུམ་པའི་དངོས་པོ་དང༌། བུམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་ཞིག་པ་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རིགས་པས་དགག་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཞིག་འཇིག་གཉིས་ལ་རྒྱུས་སྐྱེད་པར་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། གཞི་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་རང་གྲུབ་པའི་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་འགག་བཞིན་པའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན། དངོས་པོ་དེ་མཐར་ཞིག་པ་ཡང་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྔར་མེད་གསར་དུ་བྱུང་བ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་དངོས་པོ་གཞན་འགྱུར་གྱིས་སྟོབས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་དབྱར་དུས་སུ་ཆུ་ལུད་སོགས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚང་བ་ལས་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་འབྱུང་ལ། སྟོན་དུས་ལྟ་བུ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་རིམ་གྱིས་རྒུད་པའམ་ཉམས་པ་ན། མྱུ་གུའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་ན། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་འཇིགས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྟག་ཏུ་ཞིག་པའམ་ཡང་ན་ནམ་ཡང་མི་ཞིག་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེས་

441

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ན་སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་དང་ཤི་བ་གཉིས་དང༌། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་དང༌། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་བསྡད་པ་རྣམས་ལ་དངོས་པོར་འཇོག་མི་འཇོག་དང༌། རྒྱུས་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་དང་།

རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། སྔོན་པོའ་འཇིག་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཞིག་པ་བཞག་དགོས་པའི་ ིརྒྱུ་མཚན་ནི། སྔོན་པོ་རང་དུས་ཀྱི་མ་ཞིག་པ་དང་། དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་གཉིས་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་སྟོན་པས་དེ་ལྟ་ན། དེའི་ཞིག་པ་ཡང་དེའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་དང་། འདི་ལ་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་རྒྱུས་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་འོག་ནས་མཚུངས་པར་གསུངས་པས་དུས་གཉིས་པར་མ་བསྡད་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་ན། དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མེད་དགོས་པས་སྐད་ཅིག་མ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་སུ་ཡང་མི་འགྲུབ་ཅིང་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་སྨྲ་བ་ཡང་མི་འཐད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌།

སྟོང་ཐུན་ལས། དེ་ལ་འདིར་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་རྒྱུས་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་མགོ་མཚུངས་བྱས་ནས་གནོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དུས་གཉིས་པར་མ་བསྡད་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་ན་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མེད་དགོས་པས་སྐད་ཅིག་མ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འདུས་བྱས་སུ་ཡང་མི་འགྲུབ་ཅིང་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་སྨྲ་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཞེས་དང༌། འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ཞིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་ན་ཞིག་པ་རྒྱུ་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་རྒྱུས་བྱས་ཀྱང༌། སྐྱེས་བ་རྒྱུས་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ། ། ཞེས་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་། སྐྱེས་བ་གཉིས་རྒྱུས་སྐྱེད་པ་མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགགས་བཞིན་པ་དང་འགགས་པ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱུས་སྐྱེད་པ་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་འཆི་བ་ནི་

442

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འཆི་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་། ཤི་བ་ནི་ཚེ་འདིའི་སྲོག་དབང་འགགས་པ་ན་འཇོག་ཅིང༌། དེ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་ཞེས་པ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཅན་གྱི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ཞིག་ལ་འཇོག་པ་དང༌། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་བསྡད་པ་ནི། ཞིག་རྒྱུའི་དབང་གིས་སྔར་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་པའམ་རང་སོར་མ་གནས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འཇོག་དགོས་སོ། །

དེ་དང་མཐུན་པ་ཡིག་ཆ་ལས། རིགས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མྱུ་གུའི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། མྱུ་གུའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མྱུ་གུ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འགག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འགགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །

གཞན་ཡང་རིགས་པས་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། ཅི་སྟེ་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ན། གང་ཞིག་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ལ་རྒྱུས་ཅི་ཞིག་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། ཞེས་དངོས་པོ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཞིག་པ་ཞེས་པ་སྔར་ཡོད་ལོག་ཙམ་མེད་དགག་ཅིག་ལ་འཇོག་པས་དེ་རྒྱུས་སྐྱེད་པ་མི་རིགས་སོ། །ཞེ་ན།

དེ་ལ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། དངོས་པོ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་རྒྱུས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། སྐྱེས་ཟིན་པ་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེད་དུ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་མ་ཞིག་པ་ཡང་རྒྱུས་སྐྱེད་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདོད་པ་གང་ཞིག། ཡོད་པ་ལ་རྒྱུས་སྐྱེད་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྐྱེས་ཟིན་པ་སླར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཀྱང་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ནི་མྱུ་གུ་

443

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཞིག་པ་ལ་རྒྱུས་ཅི་ཡང་བྱེད་མི་ནུས་ན་མ་ཞིག་པ་རྒྱུས་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་མགོ་མཚུངས་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ་སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་འདེབས་ཚིག་གསལ་ལས། གང་ཡང་གང་ཞིག་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ལ་རྒྱུས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེས་སྨྲས་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འཇིག་པ་ལ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱེད་པར་ནི་མི་འདོད་ཀྱི་འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འོན་ཀྱང་འཇིག་པ་ཉིད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །ཞེས་མྱུ་གུ་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་ད་གཟོད་རྒྱུས་བྱ་མི་དགོས་ཀྱང༌། གྲུབ་པ་ཉིད་རྒྱུས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲ་ན། དེ་ལ་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ཅེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། མྱུ་གུ་ཞིག་ཟིན་ན་ད་གཟོད་ཞིག་པ་རྒྱུས་སྐྱེད་པར་མི་འདོད་ཀྱང༌། ཞིག་པ་ཉིད་རྒྱུས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མགོ་མཚུངས་མཛད་དོ། །

རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང༌། གང་ཡང་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་རྒྱུས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དེ་ལ་རྒྱུས་ད་གཟོད་གཞན་ཞིག་བྱེད་པར་ནི་མི་འདོད་ཀྱི། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུས་བྱེད་པར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞིག་པ་རྒྱུ་བཅས་སུ་གྲུབ་པས་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་དངོས་པོ་དང༌། མྱུ་གུ་ལ་ལྟོས་ནས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་ཞིག་པའི་ངོ་བོ་འཇོག་པར་བྱ་སྟེ།

ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་པ་ཡང་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། འདི་ནི་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་དེ་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། མྱུ་གུ་ལ་ལྟོས་ནས་དངོས་པོ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

444

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

རིགས་པས་སྒྲུབ་ཚུལ་གཞན་ཡང༌། ཚིག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་སྔར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཕྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་པ་ཡང་ཡིན་པར་འདོད་པར་བྱའོ། །འཇིག་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྔར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཕྱིས་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌།

རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། གཞན་ཡང་སྔར་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་མེད་ལ། ཕྱིས་ཡོད་པས་མྱུ་གུའི་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མྱུ་གུའི་ཞིག་པ་ཡང་སྔར་མྱུ་གུའི་དུས་ན་མེད་ལ་ཕྱིས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། མྱུ་གུའི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། །རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ། མྱུ་གུའི་དུས་ན་མེད་ཅིང་དེའི་ཕྱིས་སུ་འབྱུང་བའི་རེས་འགའ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མྱུ་གུ་ས་བོན་ཀྱི་དུས་ན་མེད་པར་ཕྱིས་འབྱུང་བས་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་བཅས་སུ་འཇོག་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་ཚིག་གསལ་ལས་དངོས་སུ་འཇིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དངོས་པོ་འགག་གཞིན་པའི་དོན་དུ་མི་འཇོག་པར་དངོས་པོ་དེའི་ཞིག་པ་ལ་འཇོག་པར་བྱ་སྟེ། རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཚིག་གསལ་ལས། འཇིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཞིག་པ་ཡང་འཇིག་པར་བཞེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱི་ཕ་རོལ་པོ་ནི་ཞིག་འཇིག་འགལ་བར་འདོད་པས་འདིར་ཞིག་པ་ལ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་ནི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། རྒྱུ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །ཟད་ཅེས་བྱ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། །ཞེས་དང༌། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འབྲས་བུ་ཡིས་ནི་རྒྱུ་བཤིག་པ། །དེས་ན་མེད་པ་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཅི་སྟེ་མར་དང་སྡོང་བུ་ཟད་པ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས།

445

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

རིགས་པས་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྒྱུ་ཟད་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མར་དང་སྙིང་པོ་ཟད་པ་དེ་ཉིད་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་གང་ཞིག དེ་འདྲའི་ཟད་པ་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་ཞིག་པར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ཞིག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་ནི་མེད་པ་ཡང་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཆུ་མེད་ན་ངའི་འབྲུ་མ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཟས་མེད་པས་ངའི་བུ་ཤིའོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་འབྲུ་དང་བུ་དག་བརླག་པ་ཆུ་དང་ཟས་མེད་པས་བྱས་པར་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌།

རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ནས་མྱུ་གུ་ལ་སོག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་འདི་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་
པས་མཐོང་བ་ལྟར་བཞག་དགོས་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་ནི་ཆུ་མེད་པས་ངའི་འབྲས་ཉེས་སོ། །ཟས་མེད་པས་ངའི་བུ་ཤིའོ། །ཞེས་སྔ་མ་མེད་པས་ཕྱི་མ་བརླག་པར་བྱས་པར་སྨྲའོ། དེ་ཡང་ཟས་དང་ཆུ་མ་ཟད་པ་ལ་བུ་འཚོ་བ་དང་། འབྲས་ལེགས་པའི་རྒྱུར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཟད་པ་ཡང་དེ་རྣམས་ཟད་པའི་རྒྱུར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང༌།
ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཟས་ཟད་པ་རང་འབྲས་བུ་ཤི་བའི་རྒྱུ་དང༌། ཆུ་ཟད་པ་རང་འབྲས་ལོ་ཏོག་ཉེས་པའི་རྒྱུར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟས་དང་ཆུ་མ་ཟད་པ་བུ་འཚོ་བ་དང༌། ལོ་ཏོག་ལེགས་པའི་རྒྱུར་གྲགས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གཞུང་གོང་འོག་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །
འོ་ན། ལུགས་འདིར་ཞིག་པ་མེད་དགག་ཏུ་མི་འཐད་པས། དེ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དཔེར་ན་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་དགག་བྱ་བཀག་ཤལ་དུ་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་གང་འཕངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།དེ་ཡང་མྱུ་གུ་འགག་བཞིན་པ་ལས་བྱུང་བ་འཕངས་པའམ། འགག་

446

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བཞིན་པ་དེ་ལས་སྐྱེས་བ་འཕངས་པ་དག་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཞིག་པ་ཡང་ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང༌། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མཚན་གཞིར་མེད་ཀྱང༌། ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོའོ། །ཞེས་དང༌།
སྐད་ཅིག་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་དངོས་སུ་དགག་བྱ་བཅད་ནས་རྟོགས་དགོས་པས་དགག་པ་ནི་ཡིན་ལ། མེད་དགག་ནི་མ་ཡིན་པས་མ་ཡིན་དགག་སྟེ། ཞིག་རྒྱུའི་དེ་བཅད་པ་ཙམ་མིན་གྱི་དེ་བཅད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌།

རྩ་ཤེའི་རྣམས་བཤད་ལས། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་དེ་དུས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ཙམ་ལ་ལྟོས་ཀྱི། གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་སྐད་ཅིག་མར་འཇོག་པ་ཡང་བསྒྲུབ་སླ་སྟེ་དེས་ན་ཕྱོགས་འདི་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་ལ།

ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང༌། མྱུ་གུའི་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་མྱུ་གུའི་ངོ་བོ་སྔར་ཡོད་ལོག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་མ་ཡིན་པར། མེད་དགག་དེ་ཉིད་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་མྱུ་གུའི་ཞིག་པ་ཞེས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་མིང་གི་ཕར་བཏགས་ནས་འཇོག་པ་དང༌། དངོས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མྱུ་གུའི་འཇིག་རྒྱུར་གང་སོང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིག་ཆ་ལས། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་བུམ་པའི་ཞིག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་འགྲིག་པར་སྣང་ངོ༌། །
འོ་ན་དགེ་བ་དང༌། མི་དགེ་བའི་ཞིག་པ་ལ་དེ་དག་སོ་སོར་ཡིན་པར་འཇོག་གམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་དགེ་བའི་ཞིག་པ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཞིག་པ་མི་དགེ་བར་བཞེད་པར་སྣང་ཡང༌། རང་ལུགས་ཡིག་ཆ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དངོས་པོ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཞིག་

447

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པ་ལུང་མ་བསྟན་འབའ་ཞིག་འཇོག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་འཇོག་བྱེད་དགེ་སོགས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལུང་མ་བསྟན་འཇོག་ཚུལ་སེམས་ཙམ་གྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དེ་དང་འདི་གཉིས་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་ན། དགེ་རྩ་ཆད་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སོ་སྐྱེ་རང་དགའ་བ་ཡིན་ན་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་བྱས་ལ་བསགས་ཟིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ངེས་པས་དེ་འདྲའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པའི་རིགས་འདྲ་ཀུན་དགེ་བ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དཔྱོད་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཞིག་པ་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པ་དང༌། དེ་མ་ཡིན་དགག་འཇོག་པ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་ཡང༌། དངོས་པོ་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། མ་འོངས་པའི་རྐྱེན་མེད་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་ན་གལ་ཏེ་རྐྱེན་མེད་པར་མ་གྱུར་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་མི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་རྒྱུ་ཉིད་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་དཔེར་ན་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་སུ་མ་སྐྱེ་བ་དང་དུས་དེར་མ་སླེབས་པ་དང༌། དུས་དེར་མ་འོངས་པ་རྣམས་གནད་གཅིག་ཅིང༌། དེ་དག་མ་འོངས་པའི་མཚན་གཞིར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་བྱས་ནས་དུས་དེར་མ་འོངས་པ་ཉིད་སྐྱེད་པར་བྱས་པས་རྒྱུས་སྐྱེད་པར་གྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་མྱུ་གུ་ལྟ་བུའི་མ་འོངས་པ་ཉིད་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང༌། ཡང་ན་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་སྔར་བཞིན་འཕེན་ནོ། །

མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འཇོག་ཚུལ་ཡང༌། དགག་བྱ་བཀག་ཤལ་ཏུ་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་འཕང་རྒྱུ་ནི། འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་རུང་ངམ་འབྱུང་རུང་འཕེན་པ་ལ་བྱེད་ན་འགྲིག་གམ་སྙམ་མོ། །གཞན་ཡང་མ་འོངས་པའི་མཚན་གཞི་ལ། མཆོད་སྦྱིན་ལྟ་བུ་ཁ་ཤར་དུ་གཏད་ནས་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ་མདུན་གྱི་ལམ་ལ་རྐང་པ་མ་བགྲོད་པ་རྣམས་བགོམ་བཞིན་པའི་ད་ལྟ་བའི་

448

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱ་བ་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་དང༌། བགྲོད་ཟིན་པའི་རྒྱབ་ཀྱི་ལམ་ལ་བྱ་བ་འདས་པ་རྣམས་བགྲོད་བཞིན་པའི་ལམ་ལ་ལྟོས་ནས་འགགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སོ་སྐྱེས་རང་དགའ་བ་རྣམས་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱས་ཟིན་ནས།

ཚེ་འདིར་ཕྱི་མའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་མ་སླེབས་པ་དང༌། ཚེ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་སྔར་གྱི་ལས་གསོག་པ་པོ་འགགས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་བུ་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་ཞུགས་པ་ན་ལམ་སྔ་མའི་དུས་སུ་ཕྱི་མ་མ་འོངས་པ་དང་ལམ་ཕྱི་མ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པའི་ཚེ་ལམ་སྔ་མ་བཏང་ནས་འཇུག་པ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འཁོར་འདས་ཀུན་བྱང་སོགས་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་མཐའ་ཡས་སོ། །

ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ལུགས་འདིར་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང༌། ཞིག་པ་དངོས་པོ་འཇོག་ཚུལ་བྱེ་སྨྲའི་འདོད་ཚུལ་སོགས་དང་གཏན་མི་འདྲ་བར་སྡེ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་བླ་ན་མེད་པ་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་པའི་གནས་དམ་པའོ། །

གཞན་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་ཞིག་པ་དངོས་པོ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་གང་དག་མི་རྟག་པ་ཕྲ་རགས་ལ་བློ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དངོས་པོ་གང་གི་དུས་ཡིན་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་བཞག་སྐྱོན་མེད་དུ་འཇོག་ནུས་ཤིང་དུས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་རྙེད་པར་འགྱུར་བ་དང༌།

དེ་བཞིན་དུ་ལས་འགགས་པས་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པར་ནུས་པས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་སོ་སོར་འབྱིན་ལ་ངེས་པས་རྒྱུ་འབྲས་མི་འཁྲུལ་བའི་ཚུལ་ངེས་ཤེས་གཏིང་ཚུགས་པ་ཞིག་རྙེད་པ་འོང་ངོ༌། །

449

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་འཇོག་པ།

གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་འཇོག་པ་ནི། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བར་དངོས་པོའ་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ། ིདངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དགེ་མི་དགེའི་བག་ཆགས་འཇོག་པ་དང༌། བག་ཆགས་དེ་དག་སྨིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ན་བག་ཆགས་འཇོག་པའི་གཞི་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན།

ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒོ་གཞིར་འདོད་པ་གཞིན་དུ་ལུགས་འདི་ཡང་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ང་ཙམ་ཉིད་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡི་དོན་ཡང་།

འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ང་ཙམ་དེ་ཉིད་སེམས་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་ཀྱང་བྱ་ལ། སེམས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ལ་དེའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཡང་རེས་འགའ་བའི་བག་ཆགས་བསྒོ་བའི་གཞིར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་ལུགས་འདིས་ཀྱང་ངའོ་སྙམ་པ་ཙམ་གྱི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་བག་ཆགས་བསྒོ་བའི་གཞིར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

འོ་ན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་སྤང་མེད་མོད་ཀྱང༌། སྒོམ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་ཡོད་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པས་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་མི་རུང་ལ། དབང་ཤེས་ནི་དེའི་དུས་སུ་མེད་པ་དང༌། གཟུགས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་མི་རིགས་ལ། ཀུན་གཞི་ཡང་མི་འདོད་པས་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་མི་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ།

450

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེའི་ཚེ་ང་ཙམ་ཞིག་སྒོམ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་གཉེན་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང།

ཡིག་ཆ་ལས།ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་རྟོག་པས་སེམས་དཔའ་དེར་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་དེ་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཊིཀ་ཆེན་ལས་བཤད་ཅེས་གསུངས།ལུགས་འདིར་དེ་ལྟར་རིགས་མོད།

དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ང་ཙམ་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་མི་འདོད་པས་ཇི་ལྟར་འཇོག་ཅེ་ན། དེ་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་གང་ཟག་རང་ལྡོག་པའམ་བཏགས་ཡོད་པ་ཉིད་དེའི་ཚེ་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ།

དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རང་ལུགས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པར་སེམས་ཏེ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་རང་ལྡོག་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་རྫས་ཡོད་དུ་འཇོག་ཀྱང༌། གང་ཟག་རང་ལྡོག་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །

ཐལ་རང་གཉིས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཟག་མེད་ཡིན་པར་ངེས་མ་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་པས་དེའི་རྒྱུད་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་འདོད་ལ།ལུགས་འདིས་ནི་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

འདི་ལ་ཀུན་གཞི་བཞེད་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞན་མེད་པས་འགྲོ་བ་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའི་ཐལ་བ་འཕངས་པ་དང༌། སྲིད་རྩེའི་འཕགས་

451

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སར་གཏོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྲིད་རྩེའི་འགྲོ་བའི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པས་འཕགས་པ་དེ་དག་གི་འགྲོ་བ་ལྡོག་པའི་སྐྱོན་འཕངས་པའི་གནོད་བྱེད་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་ཞིག་ལ་འཇོག་རིགས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ།

འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་གནོད་པར་མངོན་ཏེ། ཟག་བཅས་དང༌། ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་གང་ཡང་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་མཚན་གཞིར་མ་བཞག་ཀྱང་འགྲོ་བ་བཞག་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། ལན་དེ་དག་བདག་འདྲ་བས་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་ག་ལ་ནུས། འོན་ཀྱང༌། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པར་འཇོག་ཤེས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ལ་དཔགས་ནས་ཀུན་གཞི་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་མི་གནོད་པར་མངོན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེ་ཞིང་ཞིབ་ལ་རྣོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྩད་གཅད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ༌། །

ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དཔེ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། རྩ་བར། རྨི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི། །སད་ཀྱང་བླུན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི། །ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དོན་ནི། རྨི་ལམ་ན་བུད་མེད་བཟང་མོ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི། གཉིད་སད་ཀྱང༌། སྐྱེ་བོ་བླུན་པོ་འགའ་ད་ལྟ་འགགས་ཤིང་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་

452

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ཆགས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ལས་འགགས་པ་ལས། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །

འདིའི་ཤེས་བྱེད་དུ། སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་རྨི་ལམ་ན་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པར་རྨིས་ལ་དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་དྲན་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། འོ་ན་གང་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་དང༌། ལྷན་ཅིག་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་རྨིས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་དྲན་པའི་མི་དེ་ཅི་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དཔེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང༌།

དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་མིག་གི་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ནས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དོ། །ཆགས་ནས་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང༌། ཞེ་སྡང་ལས་བྱུང་བ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས། ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ཐོས་པ་ལས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་དོན་དང༌། མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་པ་བདེན་ཞེན་དང་བཅས་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་སོགས་ནི་དུག་གསུམ་སོ་སོ་ལས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་འབྱུང་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །

ལས་དེ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པར་གྱུར་ནས་འགག་གོ། ཞེས་པས་ཐ་སྙད་དུ་ལས་བྱས་མ་ཐག་འགགས་པ་བསྟན་ལ། འགགས་པ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་དེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས་ཞེས་སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་འགག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་བསྟན་ཏོ། །ཡང་མདོ་དེ་ལས་དུས་གཞན་ཇི་ཙམ་ཞིག་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཚེ་དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་

453

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བའི་ལས་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཚེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་མིའི་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལས་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། སྐལ་བ་འདྲ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཕུང་པོ་རིགས་མཐུན་ཚེ་འདིར་གནས་པའི་ལས་ཟད་ནས་ཚེ་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ཐ་མ་འགག་པའི་ཚེ། ཆགས་ལྡན་སད་མ་ཐག་ཏུ་རྨི་ལམ་གྱི་མཛེས་མ་དྲན་ཏེ་ཡིད་ཕྱོགས་པ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་ཚེ་ཕྱི་མར་གང་སྨིན་པའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་སད་པའི་ལས་དེ་ལ་ཡིད་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་བ་གསུངས་སོ།

ལུང་འདིས་འཆི་ཁའི་ཚེ་ཕྱི་མར་གང་སྨིན་པའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་སད་པའི་ལས་ལ་ཡིད་ཕྱོགས་པར་བསྟན་པ་ནི་ཐ་མལ་པ་འཆི་འཕོ་བའི་ཚེ་སྲེད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་བཅུ་པ་སྲིད་པའི་ལས་ལ་གསོས་བཏབ་སྟེ། ལས་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་མདོ་དེ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་ཅིང་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ཡང་ན་ནི་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་ཞེས་པ་ནས། ཡང་ན་ནི་ཡི་དྭགས་རྣམས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་ཚེ་འདིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་ཅིང་ཕྱི་མའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ་འབྱུང་བ་ལ་ལྷ་དང་ཡི་དྭགས་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ལུང་འདིས་གཙོ་བོ་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པས་བར་སྲིད་ཡོད་ཀྱང་དངོས་སུ་མ་གསུངས་སོ། །མདོ་དེ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ་ཞེས་སོགས་ནི་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་སོགས་སུ་མདོའ་ཤེས་བྱེད་འགོད་པར་ ིམཛད་པ་ནི། ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་ལྟ་བ་ངན་པ་རིང་དུ་སྤངས་ནས་ལས་འབྲས་

454

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

མི་བསླུ་བའི་ཚུལ་ལ་ཚད་མས་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བས་སྟོང་ལ། ལས་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བར་ཡང་མངོན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང༌། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ན་ལས་འབྲས་ཡོད་པ་མིན་པར་བཟུང་གི་དྭོགས་ནས་ལས་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་སྨིན་ཐུག་མེད་དུ་འབྱིན་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང༌། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། ཅི་སྟེ་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཟད་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འདོད་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་འགག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་སྨིན་པ་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་བྱས་ཟིན་པ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་པ་དང༌། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་ཡང་མི་འོང་བས་རྣམ་སྨིན་བྱུང་བ་འདོད་ན། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་ཟིན་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ།

རྩ་བར། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང༌། །རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་རྣམ་པར་ནི། །མཐོང་གི་དངོས་གཞན་རྣམ་པར་མ་ཡིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྨིན་ལས་སླར་སྨིན་མིན་ཤེས་ཀྱིས། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་མི་དགེ་ནག་པོའ་ལས། །རྣམ་སྨིན་དགེ་ཉིད་དགེ་ལས་ཡིན་མཐོང་ ིཞིང༌། དགེ་མི་དགེ་མེད་བློ་ཅན་ཐར་འགྱུར་ཏེ། །ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པའང་དགག་པར་མཛད། །ཅེས་ཤོ་ཀ་གཉིས་གསུངས་དེ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོའ་དོན་ནི། ིཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་ཡུལ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པ་སྟེ་མེད་པར་མཚུངས་ནའང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་གི་ཤེས་པས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་མཐོང་གི དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་

455

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པོའ་རྣམ་པ་བོང་བུའི་རྭ་དང༌། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ནི་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་ ིལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ནའང་སྨིན་མ་ཟིན་པ་ལས་སྨིན་པ་དང༌། སྨིན་ཟིན་པ་སླར་ཡང་སྨིན་དགོས་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

དཔེ་འདིས་ལས་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ངེས་པར་འགྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཡང་སོ་སོར་སྐྱེ་བར་ངེས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་ཕྱི་མ་གསུངས་པས་དེའི་ཚུལ་ཡང༌། མཐོང་བ་དང་མི་མཐོང་བའི་དཔེ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་མི་འབྱུང་ལ། རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་དགེ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་མི་དགེ་བ་སྟེ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་ནག་པོའ་ལས་ལས་ ིཡིན་ལ། རྣམ་སྨིན་དགེ་བ་སྟེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་དགེ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་མཐོང་ཞིང་དགེ་མི་དགེའི་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་གསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། ། ཞེས་ལུང་རྣམ་དག་ཞིག་ལ་མ་བརྟེན་པར་མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ལས་ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པའང་དགག་པ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སོ་སྐྱེས་ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་ནས་ལས་འབྲས་འཇིག་པར་འགྱུར་དུ་དྭོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཞུང་འདི་དག་གིས་ལས་འབྲས་མི་བསླུ་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་སྟེར་བས་ཡིད་དྭངས་བར་བྱ་སྟེ།

འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད། གཞུང་འདིར་དེ་འདྲ་བའི་སྒོ་མང་པོ་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་སྟོར་དུ་དོགས་ནས་སྒོ་དུ་མ་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་སྐྱེ་ཐབས་མཛད་པ་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་ལ།སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་ཀྱང་དེའི་ངེས་པ་བརྟན་པའི་གྲོགས་བྱས་པའི་སྟེང་ནས། ད་རེས་རིན་

456

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ལོག་ཏུ་མི་འགྲོ་བ་ལ་འབད་པར་བྱོས་ཤིག ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གདམས་དོན་ལ་ཡིད་ཕྱོགས་པར་བྱའོ། །

ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལུང་འགལ་སྤོང་བའི་ཚིག་དོན་དངོས། ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་བཤད་མ་བཤད་ཀྱི་ཚུལ། དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པའི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་ནི། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་བཞག་ན། འོ་ན་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པའི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ས་བོན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དོན་ནི་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་འཇོག་ནུས་ན་མདོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྷན་ཅིག་གནས། །ཞེས་པ་དང༌། རང་འགྲེལ་ལས། སོགས་པས་བསྡུས་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའ་རྒྱུན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་ ིརྟོགས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བསྟན། །ཞེས་པ་དང༌། མངོན་པའི་མདོ་ལས། །ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །འདི་ཡོད་པས་ནི་འགྲོ་ཀུན་རྣམས། །མྱ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ལུང་རྣམས་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན།

དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ནི་དེ་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དགོས་པའི་དབང་གིས་གདུལ་བྱའི་

457

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།ངོར་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་རང་ལུགས་ལ་ལུང་དེ་དག་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ།

འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རང་གི་ལུགས་ལ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ན་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞི་གསུངས་པ་ནི། རང་བཞིན་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་དགོངས་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞི་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་དང་ཀུན་གཞི་ཞེས་བག་ཆགས་ཀུན་བསྒོ་བའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།

མདོ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། དགེ་སློང་དག་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཁུར་རོ། །ཁུར་འཁུར་བ་པོ་ནི་གང་ཟག་གོ། ཞེས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གསུངས་པ་དང་། ཡང་གདུལ་བྱ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གང་ཟག་རྫས་སུ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་མཛད་དེ། སེམས་ཞེས་བྱ་བའམ། ཡིད་ཅེས་བྱ་བའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དུས་རིང་པོར་དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྒོས་ཤིང༌། གོང་དུ་འགྲོ་བ་ན་ཕྱི་མ་ལ་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཕུང་པོ་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པའོ། །
དེ་དག་གདུལ་བྱ་གང་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ་རྩ་བར། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །ཕུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན། །རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལའོ། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་

458

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།གསུངས། དོན་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་རྫས་སུ་ཡོད་ལ། །ཕུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་སྟེ་དེ་ཙམ་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་འདི་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆེས་ཟབ་པའི་དོན་རེ་ཞིག་རིག་པ་སྟེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་གདུལ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་དེ་འདྲའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ནི་ཕྱི་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ། ལྟ་བ་ངན་པ་སྤངས་ནས་དོན་ཆེན་པོ་འདྲེན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ། །དེ་ཡི་དེ་དེ་སྔར་སྤྱད་བྱ། །ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དམ་ཆོས་ཀྱི། སྣོད་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌།

འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་རྣམས་ལ་ཆེས་ཐོག་མར་ཟབ་མོའ་གནས་མཐར་ཐུག་པ་མ་ ིབསྟན་པར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང༌། ཕུང་པོ་བདེན་པ་སོགས་བསྟན་པས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་བསལ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཆེན་པོ་འདྲེན་པར་འགྱུར་ཞིང༌། ཕྱིས་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་རིག་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྤོང་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་སྐྱོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལ་ཀུན་གཞི་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའ་མདོ། འཕགས་པ་དཔལ་ ིའཕྲེང་གི་མདོ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་རྣམས་སུ་ཀུན་གཞི་མ་གསུངས་ལ་ལང་གཤེགས་དང། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཀུན་གཞི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔའི་ནང་ནས་དབུས་མཐའ་དང༌། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང༌། ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་འབྱེད་

459

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཅིང་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཚུལ་བཤད་ལ།མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང༌། རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཞག་གོ།

སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུད་བླའི་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུ་ཡེ་མ་བཤད་པར་དབུ་མའི་ལུགས་སུ་བཀྲལ་ཅིང་ཐེག་བསྡུས་སུ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཆོས་མངོན་པ་ལས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས།ཞེས་དྲངས་ནས་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །
འོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁབ་ལེན་དང་ཉེ་བས། །ལྕགས་ནི་མྱུར་དུ་ཡོངས་སུ་འཁོར། །དེ་ལ་སེམས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་སྣང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། བདེན་མིན་བདེན་པ་བཞིན་དུ་ནི། །གང་ཚེ་འགྲོ་འོང་གཡོ་བར་འགྱུར། དེ་ཚེ་སྲིད་པ་འཛིན་པ་བྱེད། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་ཤིང༌། །སེམས་ནི་མེད་ཀྱང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་བ་ཡིན། །ཞེས་འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
དེ་ནི་སེམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་བཀག་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཀག་པའི་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྲག་པ་སྤང་ ིཔའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་དུ་མིན་ལ།
རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་དག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་སོ་སོར་རང་རིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་པ་བཀག་པའི་ཚེ། སེམས་བདེན་པ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང༌། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་གཡོ་བའི་བྱ་བ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་ཁོང་ན་གནས་པའི་ལན་དུ། ལྕགས་ནི་མྱུར་དུ་ཡོངས་སུ་འཁོར། །ཞེས་སོགས་དང༌། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་ཤིང༌། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།

460

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ལས། ལུང་དེའི་དོན་ལྕགས་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལ་སེམས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་གཡོ་བ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་མིང་གིས་བསྙད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་འགྲོ་འོང་གི་གཡོ་བ་དང་བཅས་པར་སྣང་ཞེས་བཤད་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་འཕགས་པས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་གང་ཞིག། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་ན་ཀུན་གཞི་འདོད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར།དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། །ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རིག་བྱ་དང༌། རིག་བྱེད་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་འདོད། །ཅེས་ཕྱིའི་ཤེས་བྱ་དང་ནང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པས་གཅིག་མེད་ན་ཅིག་ཤོས་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེའི་ཕྱིར་ལུགས་འདིར་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ལུང་ལས་ཀུན་གཞི་ཞེས་གསུངས་པ་
ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ཀུན་གཞི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱིར་སེམས་རིག་ཅིང་གསལ་ཙམ་ལ་ཀུན་གཞིར་བཞག་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡིན་ཏེ། སེམས་སྤྱི་ཙམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ལན་དུ་སེམས་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་རུང་བའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་སེམས་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་དབུ་མ་སྙིང་པོའ་སྐབས་སུ་ཀུན་གཞི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ ིབཀག་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་དང༌། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་མི་འགོག་པར་ཀུན་གཞི་འགོག་པའི་ཚུལ་འཆད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཀཱ་མ་

461

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ལ་ཤི་ལའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་བློ་ཁོ་ན་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། ཆད་དང་མཚམས་སྦྱོར་འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཞེས་སོགས་མཛོད་རྩ་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ནས་ཀུན་གཞི་འགོག་པར་མཛད་ཅིང༌། སློབ་དཔོན་ཞི་འཚོ་དཔོན་སློབ་དང༌། འཕགས་སེང་གཉིས་དང༌། ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པའི་ཚུལ་གསལ་ལོ། །ཀུན་གཞི་བཞེད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡོད་པ་ཡང་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ལས།
འོ་ན་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་མེད་དམ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས།
ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་དང་ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཙནྜ་གོ་མི་དང༌། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཀུན་གཞི་གསུངས་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་བདག་གི་བླ་མས་གསུང༌། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་དང་བླ་མའི་མན་ངག་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །
གསུམ་པ་ནི། རྩ་བར་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །ཇི་ལྟར་ང་དང་ང་ཡི་བསྟན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི། ཡོད་ཀྱི་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དོན་ནི།

གདུལ་བྱ་ཁ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང༌། ཇི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྲལ་ཡང་ང་དང་ངའི་ཞེས་ཐ་སྙད་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་མོད་ཀྱང༌། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི་རིམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་པའོ། །
སྐབས་འདིར་རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་སྐད་དུ་ཤར་གྱི་རི་བོའ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚིགས་ ི

462

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།སུ་བཅད་པ་དག་ལས། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་འདྲེན་རྣམས། །འཇིག་རྟེན་མཐུན་པར་མི་འཇུག་ན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་དང༌། སངས་རྒྱས་སུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། དུས་གསུམ་དག་དུ་སེམས་ཅན་གྱི། །རང་བཞིན་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱང་སྟོན་མཛད་པ། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཤར་རིའི་སྡེ་བ་ནི། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པ་ལས་གྱེས་པ་ཡིན་པར་རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས་པས་དེ་ཡང་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལ། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེ་བ་དང༌། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དང༌། གནས་བརྟན་པ་དང༌། མང་བཀུར་བའི་སྡེ་བ་སྟེ་རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་ཡོད་ལ།

དེའི་དང་པོ་ལ། ཤར་དང༌། ནུབ་དང༌། གངས་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ་གསུམ་དང༌། འཇིག་རྟེན་འདས་པར་སྨྲ་བ་དང༌། རྟག་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་ལྔའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཞི་ཀུན་པ་དང༌། འོད་སྲུང་སྡེ། ས་སྲུང་སྡེ། ཆོས་སྲུང་སྟེ། མང་ཐོས་སྡེ། གོས་དམར་པའི་སྡེ། སྨྲ་བའི་སྡེ་དང་བདུན་ནོ། །
གསུམ་པ་ལ། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ལ་གནས་པ། འཇིག་མེད་རི་ལ་གནས་པ། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་དང་གསུམ།

བཞི་པ་ལ་ཡང༌། ས་སྒྲོགས་རི་པ་དང་། སྲུང་བ་པ། གནས་མ་བུ་ཡི་སྡེ་བ་དང་གསུམ་མོ། ། དེ་ལྟར་རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་ལ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བའི་ཤར་རིའི་སྡེ་པ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་ཐ་མས་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང༌དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་

463

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ལ་ཞེས་དང༌། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཞིག་སྣང་ངོ༌། །

ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྣོད་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་བྱེ་སྨྲ་ཕལ་ཆེན་པའི་སྡེ་བ་ཤར་རི་ལ་གནས་པ་དག་འཇོག་གམ་ཞེ་ན།

དེ་ནི་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་ཡང༌། དེའི་ནང་ཚན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཚིག་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཞེས་པའི་འཛིན་མཚམས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལ་གསུངས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཅིག་ཡིན་ཡང༌། དེའི་མདོ་ཚིག་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་ཚིག་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཞེས་སྐྱོན་སྤོང་བྱའམ། ཡང་ན། བྱེ་སྨྲའི་གྲུབ་མཐའ་འདོར་རུང་གི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཉེ་བའི་ཤར་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ་པ་ཞིག་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་འཛིན་མཚམས་གང་བདེར་བྱའོ། །
རྒྱལ་ཀུན་སྙིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་ཕྱག་ན་པད། །
གངས་ལྗོངས་སྐྱེ་རྒུའི་མགོན་དུ་རྣམ་རོལ་བ། །
རྒྱལ་མཆོག་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་ཟུང་དཔལ། །
གཡོ་མེད་བསྐལ་བརྒྱའི་ཡུན་དུ་བརྟན་གྱུར་ཅིག །
བློ་བཟང་རིང་ལུགས་ས་འཛིན་དཀར་པོའ་ངོས། ། ིམཁས་བཙུན་བཟང་པོའ་གཡུ་རལ་མངོན་བརྗིད་པའི། ། ིལུང་རིགས་མཆེ་སྡེར་རྣོ་བའི་གདོངས་ལྔའི་ཁྱུ། །ཐུབ་བསྟན་གངས་རིའི་རྒྱན་དུ་བསྟར་གྱུར་ཅིག །

464

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།བློ་གསལ་མཁས་མང་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས་ཆེ། །
ཟླ་བྲལ་འདུས་སྡེ་ཆེན་པོ་འདི་ཡིས་མཚོན། །རིས་མེད་ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་བའི་སྡེ་ཀུན་ཀྱང༌། །བཤད་སྒྲུབ་འཁོར་ལོའ་བྱ་བས་འདའི་གྱུར་ཅིག །
དེས་མཐུས་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ། །
གངས་ཅན་སྐྱེ་རྒུའི་རྒུད་ཚོགས་ཀུན་ཞི་ནས། །
རང་དབང་གཞིས་བྱེས་ངོ་འཛོམ་མྱུར་འཆར་ཏེ། །
རྫོགས་ལྡན་ཆོས་སྲིད་དཔལ་ཡོན་རྟག་བཞད་ཤོག །

ཅེས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་འགྲེལ་ཐོག་མཁས་པའི་དབང་པོ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གསུང་ཡིག་ཆའི་དྭོགས་གཅོད་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ་ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང༌། ྋགོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་ྋསྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བཀས་བསྐུལ་བ་དྭངས་ཏུ་བླངས། རང་ངོས་ནས་ཀྱང་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་དང༌། ལྷག་པར་བློ་གསར་དོན་གཉེར་ཅན་དག་ལ་སྨན་རེས་རྩོམ་སྒྲིག་མཐར་ཕྱིན་བགྱིས་པ་དེ་ལྟར་ལགས་ཤིང༌། ལེགས་པ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པའང་གླིང་གུང་འབར་ཆེ་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསྟན་དངོས་གྲུབ་དང༌། འབྲས་བློ་གླིང་ཕ་ར་རྒན་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཆེན་གཉིས་ནས་ཟིན་བྲིས་བཏབ། ཉག་རེ་རྟོགས་ལྡན་སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་བློ་བཟང་ནས་དག་བཅོས་གནང༌། ཚ་བ་ལྷ་ལྡིང་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ནས་གཙང་བཤུས་གནང་བའི་ལྷག་བསམ་ཆེར་བཞེས་ཀྱི་མཛད་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བློ་གླིང་ཕ་ར་མཁན་ཟུར་པདྨ་རྒྱལ་མཚན་པས། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༥ཤིང་གླང་ཟླ་བ་༥ཚེས་༡༩རྒྱལ་བའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་

465

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ། ༼སྟོད་ཆ།

ཉིན་འཕགས་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་མོན་གྷོ་ཌ་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའ་ནང་རང་ཤག་ཏུ་ལེགས་ ིཔར་སྦྱར་བའོ།། །།

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག།

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་ཀླུང༌། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུན་རྩི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའ་མཐུས། ། ིཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའ་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ ིབསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །